اطلس جامع گیتاشناسی

راهنمای کامل جهان امروز

۹۲-۹۳

سری اطلسهای گیتاشناسی - ۵۴۸

اطلس جامع گیتاشناسی

راهنمای کامل جهان امروز

وضعیت نمایه سازی	:	فیپا.
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۲۲۲۲۲۰
شابک	:	۱۲۵۰۰۰ریال: ۲-۴۳۱-۳۴۲-۹۶۴-۹۷۸
عنوان و نام پدیدآور	:	اطلس جامع گیتاشناسی ۹۳-۹۲[اطلس]: راهنمای کامل جهان امروز/ تهیه و تدوین واحد پژوهش و تالیف گیتاشناسی، زیرنظر سعید بختیاری.
وضعیت نشر	:	تهران: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی ، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۱ اطلس (۱۱۲ص.) : رنگی؛ ۲۴×۳۴ س‌م.
فروست	:	سری اطلس‌های گیتاشناسی ؛ ۵۴۸.
توصیفگر	:	اطلس‌ها، نقشه ها، قاره ها، نقشه‌های جهان، زمین در فضا علم هیات، منظومه شمسی، راه‌ها، نقشه سیاسی کشور، زمین‌شناسی، کشورها
شناسه افزوده	:	بختیاری، سعید، ۱۳۳۰ -
شناسه افزوده	:	موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی . واحد پژوهش و تألیف

طرح، تهیه، کارتوگرافی رایانه‌ای و چاپ از:

مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران - میدان هفت تیر، ابتدای خیابان کریمخان زند، شماره ۱۷، کد پستی: ۱۵۸۵۹۱۷۷۱۴، صندوق پستی: ۳۴۴۱-۱۴۱۵۵
تلفن: ۸۲-۸۸۳۴۲۳۷۸، نمابر: ۸۸۸۳۹۳۶۲

مرکز پخش و فروش: تهران - خیابان انقلاب اسلامی، چهارراه ولی عصر، جنب پارک دانشجو، خیابان رازی، خیابان استاد شهریار، شماره ۲۰، کد پستی: ۱۱۳۳۷۳۴۶۱۱
تلفن: ۶۶۷۰۳۲۲۱ و ۶۶۷۰۳۴۶۰ و ۶۶۷۱۳۶۰۳، نمابر: ۶۶۷۰۵۷۸۲

www. gitashenasi.com; E-mail: info@gitashenasi.com

* **اطلس جامع گیتاشناسی ۹۳-۹۲**
* **تهیه وتدوین : واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی ، زیر نظر سعید بختیاری**
* **چاپ اول : پاییز ۱۳۹۲**
* **چاپ و صحافی : هامون**
* **تیراژ : ۲,۰۰۰ جلد**
* **قیمت : ۱۲۵,۰۰۰ ریال**

شابک ۲-۴۳۱-۳۴۲-۹۶۴-۹۷۸
ISBN 978-964-342-431-2

به‌نام خدا

علم جغرافیا از دیدگاه کارشناسان و اندیشمندان، بیان موقعیت و شرح ویژگی مکانهاست و برخی، نام جاینگاری بر آن می‌نهند. در روزگار ما دانش جغرافیا و توپوگرافی همگام با سایر علوم از ترقیات و پیشرفت‌های شگرفی بهره گرفته و پیوند نزدیکی با علوم زمین‌شناسی، هواشناسی، ژئوفیزیک، دورکاوی و یا به عبارت دیگر سنجش از دور و نجوم و سیاست و غیره برقرار ساخته و با چهره‌ای بس نوین پا در میدان گذارده و مشتاقان خویش را از منبع عظیم خود سیراب ساخته است.

نیاز و حس کنجکاوی، انسان‌ها را از دیرباز بر آن می‌داشت تا به ناشناخته‌ها دست یابند و زیستگاه خود را از نزدیک مورد شناسایی و بررسی قرار دهند. همگام با گسترش جوامع بشری، بر این تلاش افزوده شد و شناخت و بهره‌گیری از زیستگاه آدمیان، ابعاد گسترده‌ای یافت تا به حدی که در عصر حاضر به جایگاه والا و شایسته ای دست یافته و آگاهی از عوامل جغرافیایی و شناخت دست‌آوردهایی چون نقشه را بر همگان ضروری ساخته است.

از موقعیت ممتاز ژئوگرافی و توپوگرافی و به ویژه نقشه، در استراتژی‌های ملی و طرح‌های آبادانی و نظامی و آموزشی و غیره، همگی به خوبی آگاهیم و جایگاه ارزشمند آن را به درستی می‌شناسیم و بر نیاز خود در زمینه آشنایی و ارتباط هرچه بیشتر و نزدیک‌تر با نقشه معترفیم. در همین راستاست که سازمان‌های نقشه‌برداری و نقشه‌نگاری و مؤسسات جغرافیایی و توپوگرافی پا می‌گیرند و به پاسخگویی مشتاقان و راهنمایی علاقمندان و مراجعان می‌نشینند و سعی بر آن دارند تا با علم روز پیش روند و روز به روز بر تجهیز و آماده‌سازی خود بیفزایند.

مؤسسه گیتاشناسی نیز در طی سی و نه سال فعالیت، آثار بسیاری را در زمینه جغرافیای عمومی و کاربردی منتشر نموده که معروف‌ترین آنها «اطلس کامل گیتاشناسی» است که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۱ در زمره یکی از مهم‌ترین و پر کاربردترین اطلس‌های جغرافیایی، مورد استفاده فارسی زبانان بوده است. در طی سالیان، در مطالب و شکل ارائه این اطلس تغییرات گوناگونی صورت گرفت و ویرایش‌های متعددی از آن به چاپ رسید.

از سال ۱۳۷۹ بازبینی و تجدید نظر اساسی در مطالب این اطلس در دستور کار مؤسسه گیتاشناسی قرار گرفت و با توجه به تغییرات گسترده‌ای که در شکل و محتوای این اطلس پدید آمد، نام آن به «اطلس جامع گیتاشناسی» تغییر یافت و نخستین ویرایش آن در سال ۱۳۸۲ به چاپ رسید. کلیه صفحات این اطلس به صورت رایانه‌ای تهیه شده و نقشه‌های طبیعی آن نیز با استفاده از فایل‌های مجموعه «ماونتین های مپس» (Mountain High Maps) که توسط شرکت دیجیتال ویزدام تولید شده، به چاپ رسیده است. به منظور به روز رسانی سریع‌تر مطالب و اطلاعات نقشه‌ها و جدول‌ها، از سال تحصیلی ۸۵-۸۴، سعی شده این اطلس به صورت سالانه منتشر شود و ویرایش کنونی هشتمین ویرایش سالانه محسوب می‌شود. از ویرایش هفتم، در مجموع ۱۶ صفحه جدید به بخش‌های مختلف اطلس افزوده شده است.

بخش نخست این مجموعه به مطالب عمومی زمین، منظومه شمسی و سیر تکاملی زمین از آغاز پیدایش تا کنون و همچنین خلاصه ای از «سیستم‌های تصویر نقشه» اختصاص یافته است. در این بخش، برای اولین بار، با اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده، اثر آقای دکتر محمد رضا خواجه‌پور، نگاهی کوتاه به تاریخ نجوم انداخته شده و ۴ صفحه نیز به نقشه آسمان شب اختصاص یافته است. بخش دوم با مجموعه‌ای از اطلاعات جغرافیایی آغاز گردیده و در ادامه، نقشه‌ای طبیعی از جهان، نقشه سیاسی جهان، جمعیت جهان، پوشش گیاهی جهان و آب و هوای جهان آمده است. با توجه به اهمیت روز افزون مسئله گرم شدن زمین و تبعات منفی آن برای تداوم حیات بر روی کره خاکی، در این بخش برای نخستین بار قسمتی از کتاب «زمین گرم»، نوشته آقای دکتر یوسف ثبوتی آورده شده است.

نقشه آسیا به صورت طبیعی و سیاسی در ابتدای بخش سوم قرار گرفته و پس از نقشه خاورمیانه، نقشه‌های متنوعی از ایران درج گردیده است. همچنین جدول مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران نیز با استفاده از آمارهای نفوس و مسکن آبان ماه ۱۳۹۰ در صفحات ۴۲ و ۴۳ اضافه شده است. لازم به ذکر است که علاوه بر ۳ استان جدید خراسان جنوبی، خراسان رضوی و خراسان شمالی، استان البرز نیز در کلیه نقشه‌های ایران مشخص شده است. به علاوه، برای هر یک از همسایگان ایران و مناطق نفت‌خیز خلیج فارس نقشه‌های جداگانه‌ای به چاپ رسیده و در ادامه، نقشه‌هایی از برخی مناطق و کشورهای مهم قاره آسیا آمده است. نکته دیگر این که نقشه روسیه که معمولاً جزء کشورهای اروپایی محسوب می‌گردد، به علت این که قسمت عمده خاک آن در آسیا قرار گرفته، در این بخش آمده و به طور استثناء جهت تفکیک تقسیمات اداری آن، دو نقشه به آن اختصاص یافته است.

در چهارمین بخش، پس از دو نقشه طبیعی و سیاسی از اروپا، نقشه راهنمای اتحادیه اروپا (با آخرین تغییرات تا ژوئیه ۲۰۱۳) و نقشه‌های سیاسی متعددی از کشورها و مناطق مهم اروپا آمده است. سپس در بخش پنجم پس از درج دو نقشه طبیعی و سیاسی از افریقا، سه صفحه نیز به نقشه‌های دقیق‌تر از این قاره اختصاص یافته است.

بخش ششم به قاره امریکای شمالی و مرکزی تخصیص داده شده و در بخش هفتم نیز مجموعاً چهار نقشه طبیعی و سیاسی از قاره امریکای جنوبی و دو کشور مهم امریکای جنوبی، یعنی برزیل و آرژانتین درج شده است. سپس در طی سه صفحه، به نقشه‌های طبیعی و سیاسی کشورهای نواحی استرالیا و اقیانوسیه پرداخته شده و در پایان این قسمت نیز دو نقشه از مناطق پیرامونی قطب شمال و جنوب آمده است.

بخش انتهایی کتاب به معرفی کلی «کشورهای مستقل جهان» اختصاص یافته که طی آن مختصری از اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها در قالب جداولی یکسان درج گردیده است. به علاوه، در این جداول پرچم و موقعیت هر کشور با استفاده از نقشه‌های مینیاتوری قاره آن چاپ شده است. برای تهیه جداول این بخش از آخرین منابع موجود تا تابستان ۱۳۹۲، از جمله سالنامه بریتانیکا، سالنامه فیشر، سالنامه جهان و همچنین برخی سایت‌های اینترنتی استفاده گردیده است. در این بخش نرخ برابری ارزها بر اساس برابری ارزش واحد پول هر کشور در مقایسه با دلار امریکا (معادل ۲۵،۰۰۰ ریال) در تابستان ۱۳۹۲ محاسبه شده است. همچنین در این بخش، به جای علامت اختصاری نام کشورها، پسوند دامنه اینترنتی کشورها ذکر شده است.

در این ویرایش، نقشه و اطلاعات مربوط به جدیدترین کشور جهان، یعنی «سودان جنوبی» هم آمده است. از کوزوو هم به عنوان یک کشور مستقل یاد شده، اگرچه تا تابستان ۱۳۹۲، تنها ۱۰۳ کشور آن را به رسمیت شناخته‌اند.

امید است مجموعه حاضر به گوشه‌ای ولو کوچک از خواسته‌های دانش- پژوهان و دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز پاسخ دهد تا بر انجام وظیفه علمی و ملی خویش مفتخر باشیم. قدر مسلم آن است که استقبال هم میهنان عزیز، به ویژه فرهنگیان و فرهنگ دوستان از این گونه آثار و همچنین راهنمایی و ارشاد مشتاقان و صاحبنظران علم جغرافیا و نقشه، ما را بر آن خواهد داشت تا بیش از پیش بر تلاش خود بیفزائیم و در رسیدن به هدف‌های عالی‌تری چون تهیه و تدوین اطلس بین‌المللی جهان کوشا باشیم و از دشواری‌ها و کمبودها نهراسیم و هرگونه راهنمایی و ارائه طریق را با آغوش باز استقبال کنیم.

در پایان شایسته است تا از همکاران و مسئولین بخش‌های تدوین، کارتوگرافی، لیتوگرافی و چاپ، به ویژه آقای نادر حاتمی، مسئول بخش فنی، که در آماده‌سازی این اطلس به جد کوشیده‌اند، سپاسگزار باشیم و تلاش آنان را با استقبال هم‌میهنان عزیز پاداش دهیم.

سعید بختیاری
مؤسسه گیتاشناسی
پاییز ۱۳۹۲

فهرست مطالب

زمین و منظومه شمسی

جهان

آسیـا

ایـران

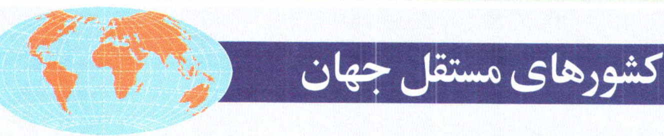
اروپا

افریقـا

امریکای شمالی

امریکای جنوبی

اقیانوسیه

کشورهای مستقل جهان

کلیه خطوط مرزی در نقشه‌های این اطلس سندیت ندارد.

خلاصه‌ای از تاریخ علم نجوم

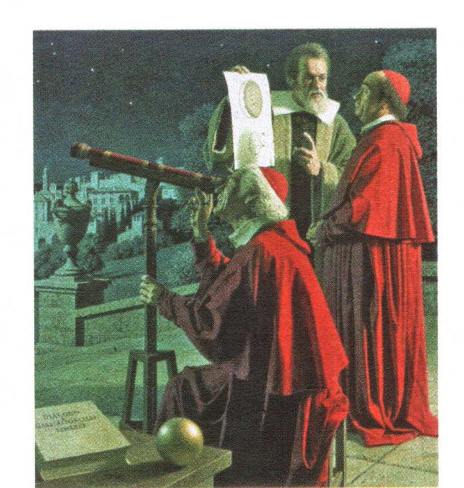
تاریخ نجوم را می‌توان به سه دوره تقسیم کرد: دورهٔ زمین مرکزی، دورهٔ کهکشانی و دورهٔ کیهانی. آغاز دوره اول در تاریخ باستان است و پایان آن در قرن شانزدهم. دورهٔ دوم از قرن هفدهم تا قرن نوزدهم طول کشید و دوره سوم در قرن بیستم آغاز شد و هنوز ادامه دارد.

دورهٔ زمین‌مرکزی

منجمان نخستین معتقد بودند که زمین باید در مرکز جهان باشد و فرض می‌کردند که خورشید، ماه و ستارگان به دور زمینِ ساکن می‌گردند. علاقه آنان که به معنای امروزی کلمه چندان علمی نبود، به طور عمده معطوف بود به مسائل عملی، به رابطه واقعی یا فرضی رویدادهای آسمانی با حوادث زمینی و به جستجوی آسمان به خاطر یافتن نشانه‌هایی از وقایع سعد و نحس.
با وجود این کشف‌های برجسته‌ای در این دوران صورت پذیرفت. گاهشماری با دقت زیاد رشد کرد. دایرةالبروج- مسیر ظاهری خورشید از میان ستارگان - به دقت تمام تعریف شد. دوره کامل کسوف و خسوف تعیین گردید و حتی در قرن دوم پیش از میلاد به حرکت محور زمین پی برده شد. پایان دوره زمین مرکزی در قرن شانزدهم با شخصیت بزرگ نیکولائوس کوپرنیکوس پیوندی نزدیک دارد.

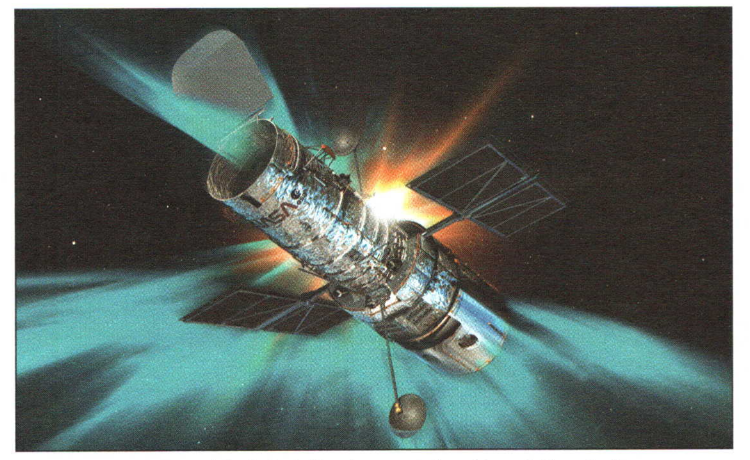
دورهٔ کهکشانی

می‌توان گفت که نجوم جدید با این دوره آغاز می‌شود. کوپرنیکوس نشان داد که زمین، نه تنها مرکز جهان نیست، بلکه فقط یکی از سیاراتی است که به دور خورشیدِ مرکزی می‌گردد. معلوم شد که زمین، که به هیچ روی منحصر به فرد نیست، سیاره‌ای کاملاً معمولی است که به طرزی معمولی، حرکاتی معمولی دارد.
در حقیقت آشکار شد که خورشیدِ مرکزی خود ستاره‌ای از ستاره‌های بی‌شمار آسمان است؛ یکی از میلیاردها ستارهٔ همانند دور و بر ما است که برخی بزرگ‌تر و بعضی کوچک‌تر از خورشید، برخی سنگین‌تر و بعضی سبک‌تر از آن اند.
در این دوره روش مطالعه نجوم، پیوسته علمی‌تر شد و انگیزهٔ اصلی آن میل به شناخت و فهم قوانین بنیادی حاکم بر حرکت اجرام آسمانی و توضیح چیزهایی بود که بشر به چشم می‌دید.
پیشرفتی که از قرن شانزدهم تا پایان قرن نوزدهم صورت گرفت، نتیجه تلفیق کارآمدی بود از رصدهای پردامنه، وسایل پیشرفته و کار نبوغ‌آمیز علمی. اطلاعات وسیعی که اهمیت بنیادی داشت، با کار سخت رصد-کنندگان دقیق، که نام بزرگ تیخوبرائه در صدر آنان است، جمع آوری شد. البته ورود تلسکوپ به ساحت نجوم توسط گالیله در سال ۱۶۱۰ میلادی نشانه مرحله مهمی در تکامل علم نجوم به شمار می رود، همان طور که اختراع بعدی طیف‌نما نیز چنین بود.

گالیله در حال تشریح عملکرد تلسکوپ برای کاردینالها

دوره کیهانی

در این دوره آشکار شد که کهکشان ستاره‌هایی که خورشید ما به آن تعلق دارد فقط یکی از کهکشان‌های بسیاری است که برخی بزرگ‌تر از کهکشان ما و بعضی کوچک‌تر اند. بخش زیادی از تحقیقات نجومی یک قرن اخیر به این کوشش اختصاص داشته است که تصویری «کامل» از جهان به دست آوریم. تلسکوپ‌های نوری بزرگ‌تر و نیز تلسکوپ‌های رادیویی عظیم برای کمک به این تحقیقات ساخته شده‌اند. نابغه بزرگی که در ذهن عامه مردم بیش از همه با این دوره ارتباط داده می‌شود، آلبرت اینشتاین است و کیهان شناسی و اخترفیزیک سخت به نظریه نسبیت او متکی اند. در این دورهٔ نجومی است که ما زندگی می کنیم و تا پایان آن راه درازی در پیش است.

تلسکوپ فضایی هابل، برای تهیه تصاویر کاملتر از فضاهای دوردست

تا آنجا که دانش بشری اجازه می‌دهد می‌توان گفت که جهان ما از میلیاردها کهکشان تشکیل شده و هر کدام از این کهکشان‌ها هم منظومه‌ای را با صدها میلیارد ستاره تشکیل می‌دهند. در دل هر منظومهٔ کهکشانی، علاوه بر این تعداد ستاره، تعداد بی‌شماری سحابی نیز که عمدتاً مراحل پیش‌تولید ستارگان را طی می‌کنند، وجود دارد.
کهکشان ما، کهکشان راه شیری، خود بخشی از مجموعهٔ چندین کهکشان، از جمله کهکشان امراة‌المسلسله یا آندرومدا است که به «گروه محلی کهکشان‌ها» موسوم است.
بنا بر فرضیه‌ای که بشترین پذیرش را در میان دانشمندان علم فیزیک به خود جلب کرده‌است، حدود ۱۰ الی ۱۵ میلیارد سال از خلقت هستی می‌گذرد ونقطهٔ آغازین جهان را با انفجاری بزرگ قرین می‌دانند که به مهبانگ یا بیگ‌بنگ موسوم شده‌است.
خورشید و به تبع آن منظومه شمسی ما هم حدود ۴٫۶ میلیارد سال پیش در یکی از بازوهای مارپیچی کهکشان راه شیری به وجود آمده است.

تصویری از کهکشان امراة‌المسلسله یا آندرومدا، کهکشانی شبیه به کهکشان ما

نقشهٔ آسمان شب

نجوم یکی از چند علمی است که به مطالعه طبیعت می‌پردازد و بی آن که از وسیله‌ای استفاده شود، چیزهای بسیاری را می‌توان فرا گرفت و به اکتشافات مهمی هنوز می‌توان دست یافت. آسمان، آزمایشگاه نجوم است و موقع کار، هر شبی که صاف و شفاف باشد. محل کار در هوای باز، و بهتر آن که دور از نور چراغ‌های شهر، جایی که دید آسمان را چیزی مانع نشود.

ستاره‌های پرنورتر، به صورت گروه هایی بر کرهٔ آسمان به چشم می آیند که صورت‌های فلکی نامیده می‌شوند. نام‌های چهل و هشت صورت فلکی در فهرستی که یکصد و پنجاه سال بعد از میلاد فراهم شده، آمده است.

پیشینیان که یا تصویر خدایان، قهرمانان و جانوران و غیره را در این گروه‌ها تصور می‌کردند یا به این وسیله می‌خواستند به خدایان و قهرمانان و جانوران و غیره احترام بگذارند، نام آنان را بر این صورت‌های فلکی نهادند. نجوم جدید، هشتاد و هشت صورت فلکی را می‌شناسد که هریک حدود و ثغوری کاملاً معین دارد و به نامی موسوم است که بدواً به آن داده شده است. این هشتاد و هشت منطقه، کرهٔ آسمان را به طور کامل می‌پوشاند.

تهیه نقشه هایی از آسمان شب با همان مشکلاتی مواجه است که تهیهٔ نقشه از زمین. از آنجا که موقعیت اجرام آسمانی در فضا، از نظر ناظر زمینی، مانند چسبیدن آنها به کرهٔ موهومی در گرداگرد زمین است، تبدیل این «کره»، به سطح مسطح با مشکلاتی مواجه است و ترسیم آن به راحتی مقدور نیست.

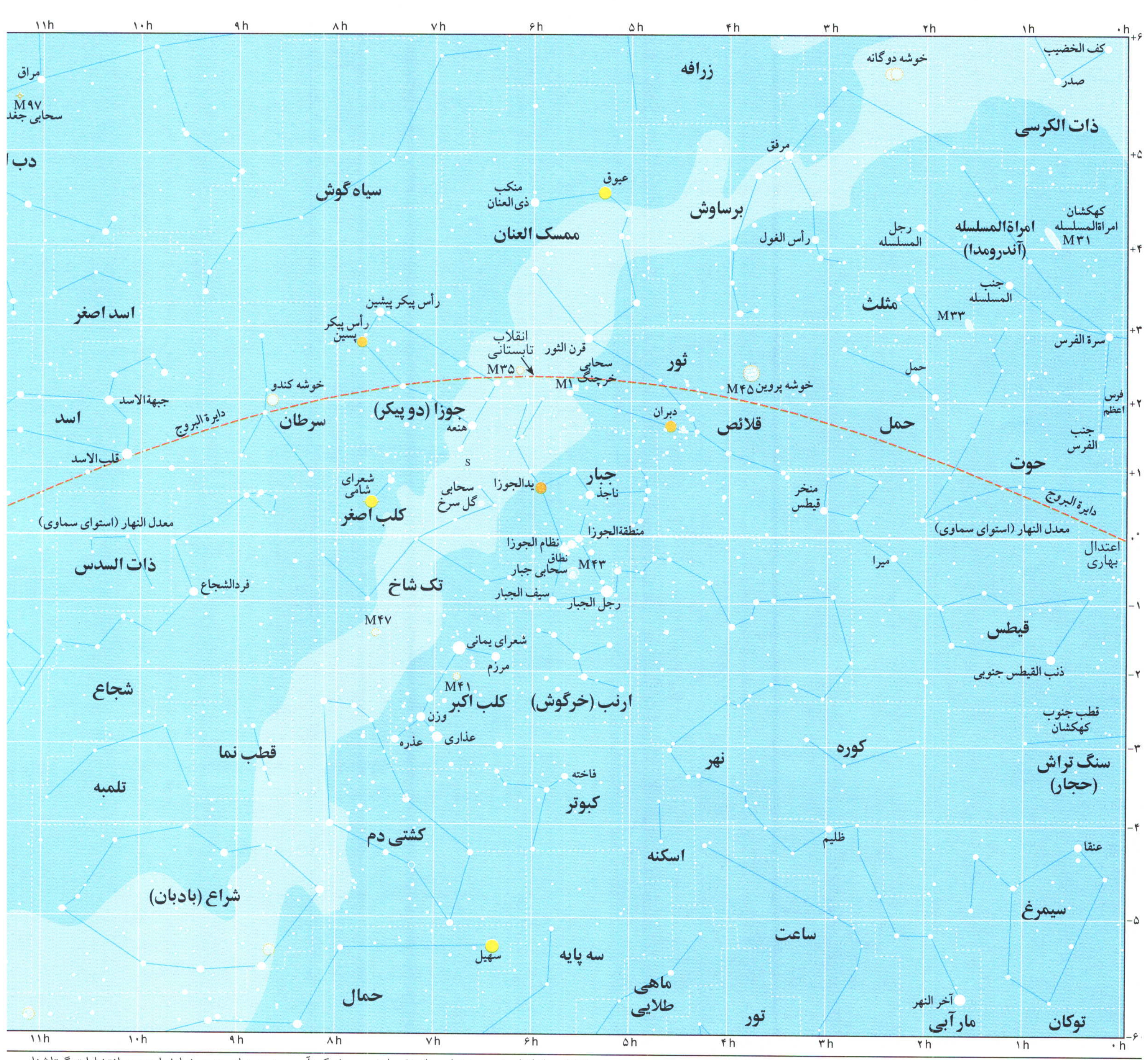
در کتاب های نجومی که به طور تخصصی برای رصد آسمان تهیه می شوند، معمولاً تنها بخشی از آسمان شب که برای ساعت و روز معینی از سال در نظر گرفته شده، ترسیم می‌شود و نقشهٔ کل آسمان معمولاً جهت رصد دقیق آسمان کاربرد کمتری دارد.

در نقشه‌هایی از آسمان شب که در این چهار صفحه آمده است، ابتدا نوار باریکی از دو سوی استوای عالم تا عرض ۶۰ درجهٔ شمالی و جنوبی آمده و سپس دو نقشهٔ جداگانه از ستارگان پیراقطبی شمالی و جنوبی از قطب ها تا عرض ۳۰ درجه نمایش داده شده است.

در این نقشه‌ها، اسامی صورت‌های فلکی با حروف سیاه، وسایر اجرام و به ویژه ستارگان با حروف نازک مشخص شده است. نوار باریکی که با رنگ روشنتر، در نقشه دیده‌می شود، تمرکز ستارگان کهکشان ما، کهکشان راه شیری، را نمایش می‌دهد. اجرام و ستارگان تا قدر ۵٫۵ در این نقشه‌ها طبق راهنمای علائم ذکر شده و ستارگان بسیار پرنور هم به رنگ واقعی آنها مشخص شده است.

برای استفادهٔ بهتر از این نقشه‌ها آشنایی با چند اصطلاح ستاره‌شناسی ضروری است که در زیر به آنها اشاره می‌شود:

بُعد: فاصلهٔ زاویه‌ای یک جرم سماوی از دایرهٔ ساعتی مبداء، که در طول معدل-

النهار از صفر تا ۳۶۰ درجه (یا از ساعت صفر تا ۲۴) از مشرق به مغرب اندازه‌گیری می‌شود. بعد نظیر طول جغرافیایی است.

دایرهٔ اعتدال: یا دایرهٔ ساعتی مبداء، دایرهٔ ساعتی ای است که از نقطهٔ اول حَمَل عبور می کند و مبداء بُعد و زوایای ساعتی محسوب می‌شود.

دایرةالبروج: دایرهٔ عظیمه‌ای بر کرهٔ آسمان که از تقاطع آن با صفحهٔ مداری زمین حاصل می‌شود ویا به عبارت دیگر، مسیری که خورشید در حرکت ظاهری سالانهٔ خود به دور زمین، بر کرهٔ آسمان می‌پیماید.

دایرهٔ ساعتی: دایرهٔ ساعتی نظیر نصف النهار جغرافیایی است، یعنی دایرهٔ عظیمه‌ای است در کرهٔ آسمان که از دو قطب آسمان می‌گذرد.

راه کاهکشان: نواری نورانی بر آسمان شب که بخشی از کهکشان ما است و معلول تمرکز ستارگان کهکشان راه شیری در این نوار است.

زاویهٔ ساعتی: زاویهٔ ساعتی نظیر طول جغرافیایی است و عبارت است از زاویه‌ای است که بین زاویه ساعتی مبداء، به سمت غرب، و زاویهٔ ساعتی مکانی معین وجود دارد. این مقدار معمولاً بر اساس واحد زمان، یعنی ساعت، دقیقه و ثانیه و گاهی درجهٔ قوس، از صفر تا ۳۶۰ درجه بیان می‌شود.

سحابی: ابر وسیعی از ابر، گاز و غبار در فضا.

سحابی سیاره‌ای: سحابی‌ای که شکل ظاهری آن (در بزرگنمایی کم) به سیاره شباهت دارد.

سمت‌الرأس: یا سرسو، نقطه‌ای بر کرهٔ آسمان که مستقیماً بالای سر ناظر زمینی قرار دارد.

صورت فلکی: گروهی از ستارگان که ظاهراً در آسمان به یکدیگر نزدیک اند.

قدر: یا قدر ظاهری، عددی که حاکی از روشنی ظاهری یک ستاره است. ستاره‌های پرنور با اعداد کوچک، مثلاً قدر ۱، مشخص می‌شوند و ستاره‌های کم‌فروغ با اعداد بزرگ، مثلاً قدر ۵.

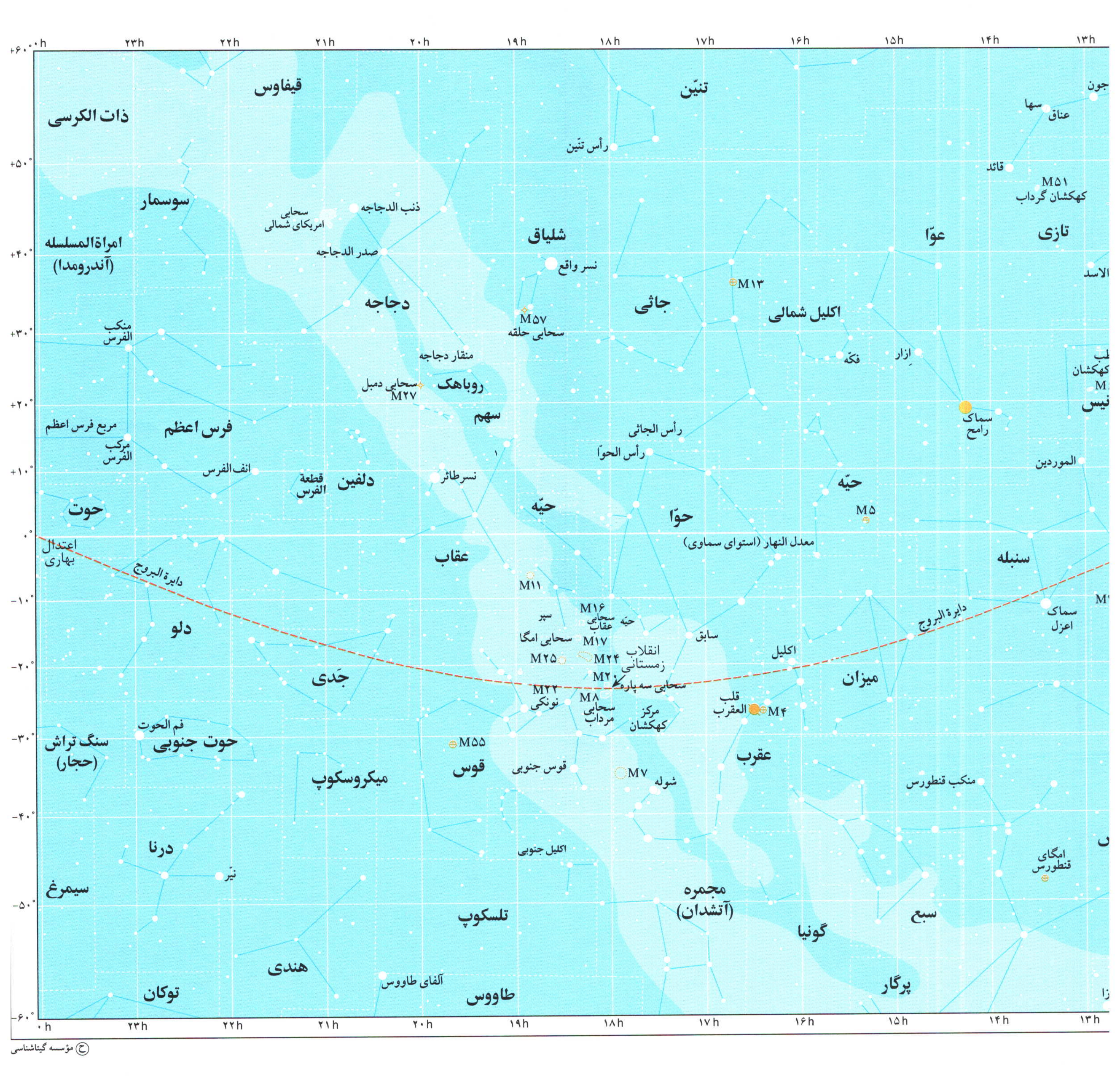
قطب‌های آسمان: نقاط تقاطع ادامهٔ محور زمین با کرهٔ آسمان.

کرهٔ آسمان: یا کرهٔ سماوی، کره‌ای خیالی به شعاع بی‌نهایت و محیط بر زمین که چون پرده‌ای تصور می‌شود که همهٔ اجرام سماوی بر زمینهٔ آن اند.

کهکشان: اجتماع بزرگی از ستاره‌ها در فضا، هر کهکشان شامل میلیاردها ستاره است و کیهان به نوبهٔ خود حاوی میلیاردها کهکشان است. شکل بسیاری از کهکشان‌ها مارپیچی است، اما گونه‌های دیگری هم وجود دارد.

منطقةالبروج: نواری از آسمان به عرض تقریبی هشت درجه در هر دوسوی دایرةالبروج. منطقةالبروج در طول به دوازده قسمت تقسیم شده و هر قسمت ۳۰ درجه‌ای را یک برج می‌خوانند. هربرج را از ۲۰۰۰ سال پیش به نام صورت فلکی واقع در آن منطقه نامیده‌اند. خورشید و ماه حرکت ظاهری خود را در این منطقه طی می‌کنند.

میل: فاصلهٔ زاویه‌ای جرم سماوی از معدل النهار یا استوای آسمان، که بر حسب درجه، دقیقه و ثانیه سنجیده می‌شود. میل، نظیر عرض جغرافیایی در مورد زمین است.

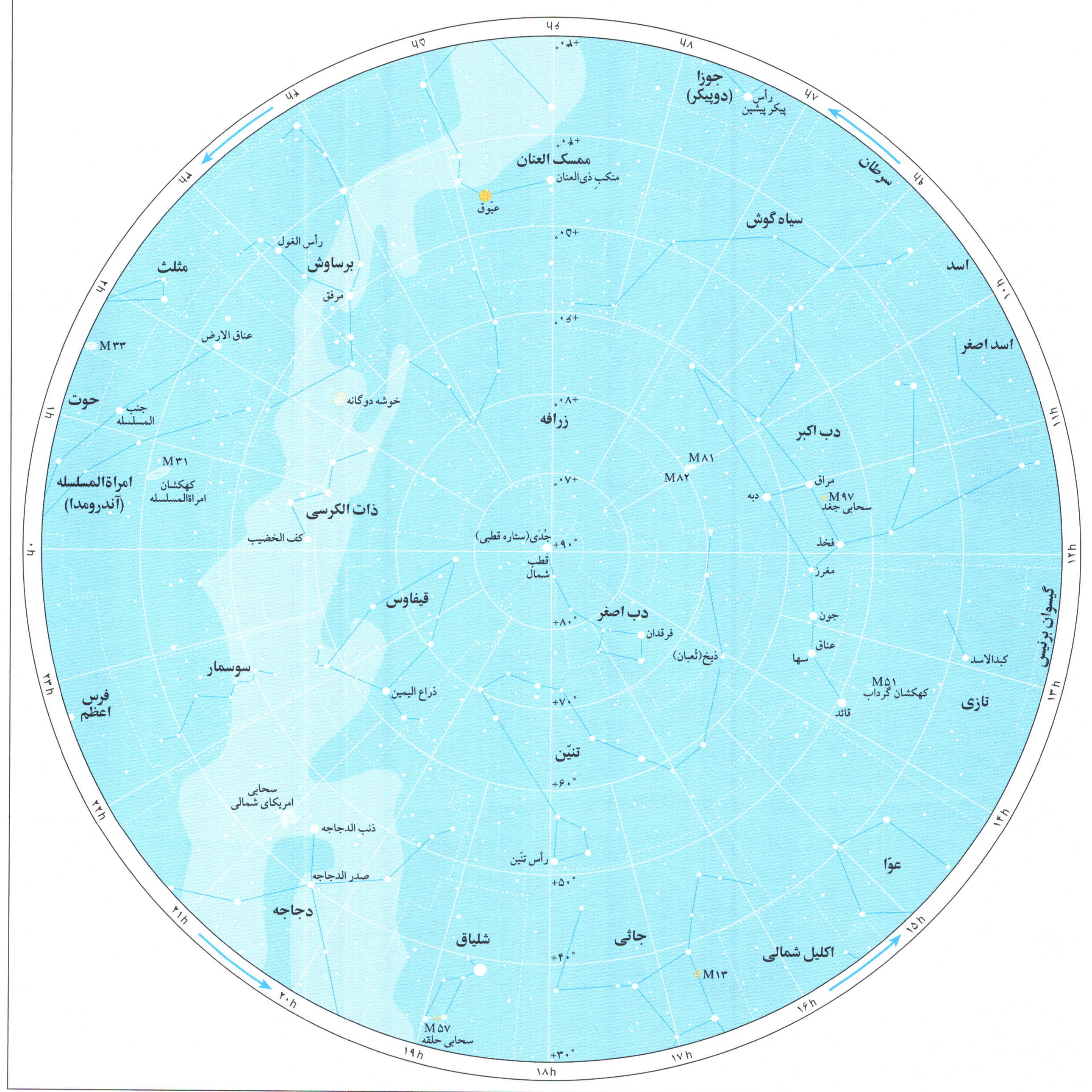
نقطهٔ اعتدال: یا برابران، هریک از دو نقطهٔ تقاطع دایرة‌البروج و معدل‌النهار یا استوای آسمان. هنگامی که خورشید در هر یک از این دو نقطه باشد، طول شب و روز در همهٔ نقاط زمین برابر است. خورشید هر سال در حدود اول فروردین از نقطهٔ اعتدال بهاری، ودر حدود اول پاییز از نقطهٔ اعتدال پاییزی عبور می کند.
نقطهٔ انقلاب: دو نقطه در دایرة‌البروج، که زاویهٔ میل خورشید در آن نقاط به حداکثر جنوبی یا شمالی خود می رسد. از نظر ناظر زمینی در نیمکرهٔ شمالی، انقلاب زمستانی حوالی اول دی‌ماه اتفاق می افتد و انقلاب تابستانی در حدود اول تیرماه.

منطقة‌البروج

صورت‌های فلکی واقع بر منطقة‌البروج از دوران قدیم، از اهمیت زیادی، هم به لحاظ گاهشماری و تقویم و هم به لحاظ موقعیت‌یابی برخوردار بوده اند. دوازده برج یا صورت واقع بر منطقة‌البروج، به ترتیب عبارت اند از: حَمَل، ثور، جوزا، سرطان، اسد، سنبله، میزان، عقرب، قوس، جَدی، دلو و حوت، که به ترتیب معادل ماههای فارسی فروردین تا اسفند می باشند. اگرچه در مدت بیش از ۲۰۰۰ سالی که از نام‌گذاری این صورت‌ها می گذرد، جابه‌جایی‌هایی در مکان این صورت‌ها پیش آمده و این صورت‌ها با ماههای همنام خود انطباق کامل ندارند.

آسمان نیمکرهٔ شمالی

معروف‌ترین صورت فلکی نیمکرهٔ شمالی، دب اصغر است که ستارهٔ قطبی، یا جُدَی در انتهای آن قرار دارد و برای ساکنین زمین که در عرض جغرافیایی بالاتر از ۲۵ درجهٔ شمالی زندگی می کنند، در تمام مدت سال قابل رؤیت است. پس از آن صورت فلکی دب اکبراز اهمیتی خاص برخورداراست، زیرا با ادامهٔ فاصلهٔ بین مراق و دبه به اندازهٔ شش برابراز لبهٔ آبگردان یا ملاقهٔ دب اکبر می‌توان به محل ستارهٔ قطبی یا جُدَی رسید. هردو صورت فلکی دب اصغر و دب اکبر دارای دو مجموعه ستارهٔ شاخص هستند که شکل آبگردان یا ملاقه را تداعی می کنند. آشنایی با این دسته از ستاره‌ها مهم است، زیرا که مکان صورت‌های فلکی دیگر، اغلب اوقات با مراجعه به آن تعیین می‌شود. دب اکبر را در هر شب صاف در اکثر نقاط نیمکرهٔ شمالی می‌توان دید.

آسمان نیمکرهٔ جنوبی

سه صورت فلکی زیبا در آسمان نیمکرهٔ جنوبی شاخص است: حمال یا کارینا، صلیب جنوبی و قنطورس. صلیب جنوبی مورد علاقهٔ اهالی استرالیا و زلاند نو است و صورت فلکی قنطورس نیز دو ستاره در زمرهٔ بیست ستارهٔ پرنور آسمان را در خود جای داده است.

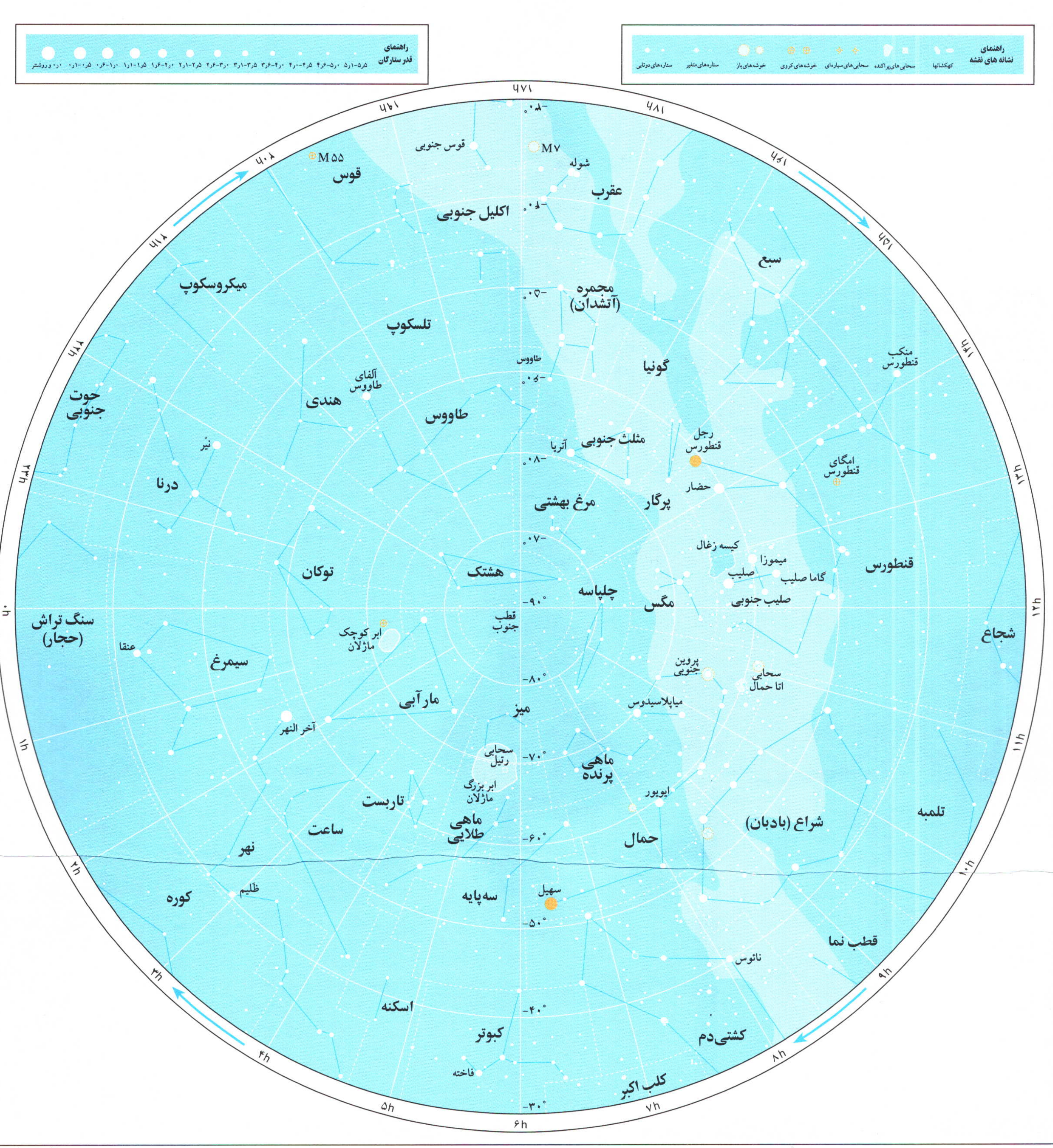
ستارهٔ آلفا-حمال یا سهیل، دومین ستارهٔ درخشان آسمان، ودرخشان ترین ستارهٔ آسمان نیمکرهٔ جنوبی است. قدر ظاهری آن ۰٫۹- است که با ۱٫۶- قدر شعرای یمانی، پرنورترین ستارهٔ آسمان، قابل قیاس است. سهیل را در شب های زمستان در جنوبی ترین نقاط ایران می توان دید. این ستاره تقریباً هم‌زمان با شعرای یمانی از نصف‌النهار مکان عبور می کند.

صلیب جنوبی را عموماً زیباترین صورت آسمان می‌دانند. جمع و جور بودن این صورت فلکی، روشنی چهرهٔ آن را بسی بیشتر می کند. درخشان‌ترین ستارهٔ این صورت فلکی، یعنی آلفا-صلیب یا به طور عام همان صلیب، تقریباً به روشنی ابط‌الجوزا است.

قدر ظاهری آلفا-قنطورس و بتا-قنطورس هر دو از یک کمتر است. ستارهٔ آلفا-قنطورس به دو دلیل ستارهٔ شاخصی است: اول اینکه این ستاره در فاصلهٔ ۴٫۳ سال نوری، نزدیکترین ستاره به ما است و دیگر اینکه این ستاره با نام رجل قنطورس (پای قنطورس)، در نزد دریانوردان در سراسر جهان شهرت دارد.

نزدیکی آلفا و بتای قنطورس به هم کاملاً ظاهری است و تنها ازدید ناظر زمینی بدین گونه دیده می شود، در حالی که فاصلهٔ بتا قنطورس از ما بیش از ۱۹۰ سال نوری است.

بر خلاف نیمکرهٔ شمالی، در نیمکرهٔ جنوبی هیچ ستارهٔ شاخصی در حوالی قطب جنوب آسمان وجود ندارد.

منظومه شمسی

منظومه شمسی تشکیل شده است از خورشید، ۸ سیاره، ۱۶۹ قمر، سیاره‌های کوتوله، تعداد بی‌شماری سیارک، کمربند کای‌پر، ستاره‌های دنباله‌دار، شهاب‌وارها و غبار. سیارات منظومه شمسی به چهارسیاره داخلی جامد و سنگی، شامل عطارد (تیر)، زهره (ناهید)، زمین و مریخ (بهرام)؛ دو سیاره بزرگ گازی، شامل مشتری (برجیس)، زحل (کیوان)؛ و دو سیارهٔ یخی اورانوس و نپتون تقسیم می‌شود.

بر اساس تعریف جدیدی که در سال ۲۰۰۶ از سوی انجمن جهانی ستاره‌شناسی انتشار یافت و به تدریج مورد قبول بیشتر ستاره‌شناسان واقع شده است، منظومه شمسی از ۸ سیاره تشکیل یافته و نپتون آخرین سیاره منظومه شمسی محسوب می‌شود. در سالهای بعد، اجرامی نظیر پلوتون که مشاهبتهای زیادی با سیارات منظومه شمسی دارند، سیاره‌های کوتوله نامیده شدند. این گونه اجرام به تعادل هیدرواستاتیکی رسیده و شکل کروی یافته‌اند، اما نتوانسته‌اند اطراف مدار انتقالی خود را از اجرام دیگر پاکسازی کنند. در حال حاضر ردهٔ سیاره‌های کوتوله به ترتیب فاصله از خورشید، عبارت اند از: سِرِس، پلوتون، هائومیا، ماکی‌ماکی و اِریس. با توجه به پیش بینی‌های ستاره‌شناسان انتظار می‌رود تعداد سیاره‌های کوتوله به تدریج افزایش یابد.

در تمام پهنه منظومه شمسی، به لحاظ حرارت و تشعشع خورشید، تنها نواحی میان مدار زهره و مریخ مستعد پیدایش و تداوم حیات است. در تصاویر این دو صفحه، اندازه خورشید و سیارات به تناسب تعیین شده‌اند، اما فاصلهٔ آنها از هم طبق مقیاس نیست.

خورشید

خورشید به عنوان هستهٔ مرکزی منظومهٔ شمسی، ستاره‌ای است از نوع ستارگان کوتولهٔ زرد و در میان میلیاردها ستارهٔ کهکشان راه شیری، ستاره‌ای متوسط محسوب می‌شود. نزدیک‌ترین ستاره به ما، پس از خورشید، ستارهٔ آلفا-قنطورس است که نسبت به خورشید، حدود ۲۷۰،۰۰۰ بار دورتر است. خورشید بر خلاف زمین تماماً گاز است و انرژی آن عمدتاً از طریق واکنش‌های گرماهسته‌ای در هستهٔ مرکزی آن تولید می شود. در اثر فعل و انفعالات درونی و بیرونی، لایه‌ها و پدیده‌های گوناگونی در سطح آن پدید می‌آید که عمده‌ترین آنها عبارت اند از: نورسپهر، فام‌سپهر، زبانه، کلف، تاج، مشعل، شراره و لکه‌های خورشیدی.

میانگین فاصله از زمین: ۱۴۹،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر

میانگین فاصله از مرکز کهکشان راه شیری: ۳۰،۰۰۰ سال نوری

قطر: ۱،۳۹۰،۰۰۰ کیلومتر (۱۰۹ برابر زمین)

میانگین قطر زاویه‌ای ظاهری: ۳۱ دقیقه و ۵۹ ثانیه

دورهٔ تناوب چرخش در استوا: ۲۴ روز و ۱۶ ساعت

میانگین سرعت مداری: ۲۵۰ کیلومتر در ثانیه

دوره حرکت انتقالی به دور کهکشان راه شیری: ۲۲۴ میلیون سال

زاویه میل محور خورشید با دایرة‌البروج: ۷ درجه و ۵۱ دقیقه

دمای مؤثر نورسپهر: ۵،۷۷۸ کلوین

دمای مرکز خورشید: ۱۵،۷۰۰،۰۰۰ کلوین

حجم: ۱،۲۵۰،۰۰۰ برابر حجم زمین

جرم: $۱٫۹۹ \times ۱۰^{۲۷}$ تن (۳۳۳،۰۰۰ برابر زمین)

چگالی متوسط: ۰٫۲۵۱ چگالی متوسط زمین

مشخصات سیاره‌ها

مشخصات سیاره‌ها	عطارد (تیر)	زهره (ناهید)
میانگین فاصله از خورشید:	۵۸،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۱۰۷،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر
قطر:	۴،۸۷۹ کیلومتر	۱۲،۱۰۴ کیلومتر
زاویه میل استوا با مدار آن:	۲۸ درجه	۳٫۴ درجه
زاویه میل مدار با دایرة‌البروج:	۷ درجه و ۱۴٫۶ ثانیه	۳٫۴ درجه
دوره حرکت وضعی به دور محور:	۵۸٫۷ روز	۲۴۳ روز (در جهت معکوس)
دوره حرکت انتقالی به دور خورشید:	۸۸ روز	۲۲۵ روز
خروج از مرکز مدار:	۰٫۲۰۵۶	۰٫۰۰۷
میانگین سرعت مداری:	۴۸ کیلومتر در ثانیه	۳۵ کیلومتر در ثانیه
حجم:	۰٫۰۶ حجم زمین	۰٫۹۰ حجم زمین
جرم:	۰٫۰۵۵ جرم زمین	۰٫۸۲ جرم زمین
چگالی:	۰٫۹۸۴ چگالی زمین	۰٫۹۵ چگالی زمین
حد اقل دما:	۱۸۳- درجه سانتی گراد	۱۵- درجه سانتی گراد
حد اکثر دما	۴۲۷ درجه سانتی گراد	۴۸۰ درجه سانتی گراد
سرعت گریز از مدار:	۴٫۲ کیلومتر در ثانیه	۱۰٫۵ کیلومتر در ثانیه
تعداد قمرها:	ندارد	ندارد

اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده (ویرایش سوم)، گردآوری و ترجمه از محمدرضا خواجه‌پور، انتشارات گیتاشناسی

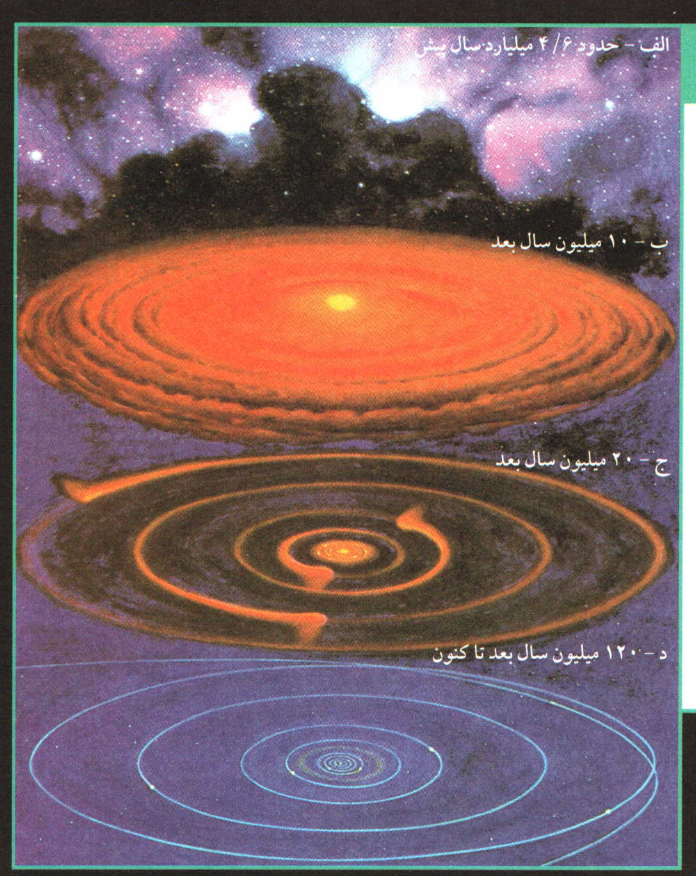
کهکشان راه شیری

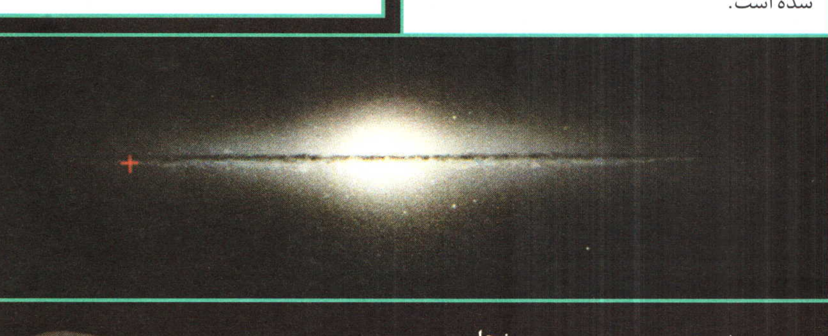
کهکشان ما، کهکشان راه شیری، شباهت بسیار زیادی به کهکشان بزرگ امرأة المسلسله دارد، ولی بسیار از آن کوچکتر است. راه شیری جزء کهکشانهای مارپیچی است و بیش از ۲۰۰ میلیارد ستاره را در خود جای داده است. طول قطر آن به بیش از صد هزار سال نوری می رسد. از پنج بازوی آن، چهار تا از مرکز منشعب شده و تمرکز ستارگان و ابرهای گازی شکل در آن بیشتر از نواحی بین بازوها است. خورشید و منظومه شمسی در قسمت بیرونی یکی ازبازوهای آن قرار دارد. اگرچه خورشید و منظومه شمسی با سرعتی بالغ بر ۷۰۰،۰۰۰ کیلومتر در ساعت به دور هسته مرکزی کهکشان در حال چرخش است، با این حال بیش از ۲۲۰ میلیون سال طول می کشد تا یک دور گردش آن کامل شود. تصویر پایین، کهکشان راه شیری را از کنار نشان می دهد و موقعیت خورشید با علامت بعلاوه قرمز مشخص شده است.

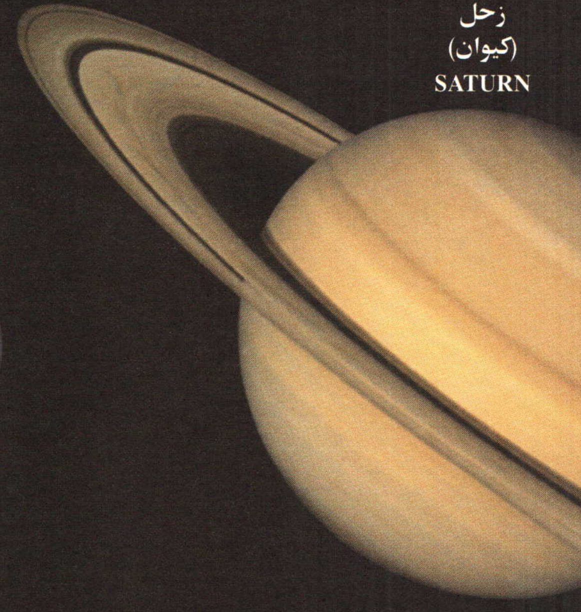

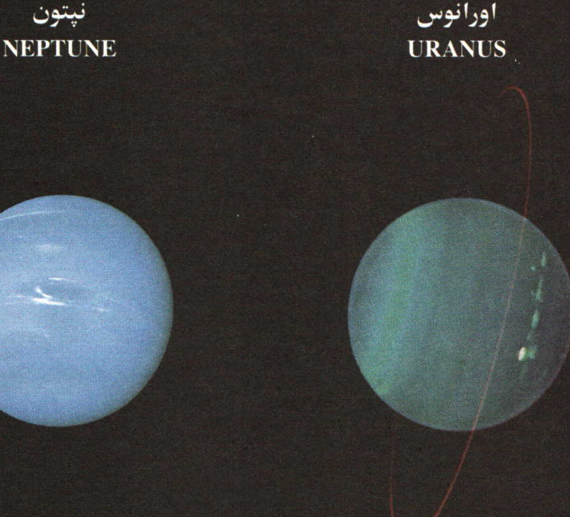
پیدایش منظومهٔ شمسی

طبق نظریه‌ای که در حال حاضر مقبول عموم دانشمندان است، منظومه شمسی از یک ابر بزرگ گاز و غبار، که سحابی اولیه نامیده می‌شود، شکل گرفته است(الف). این سحابی رفته‌رفته متراکم شده و احتمالاً در اثر امواج ناشی از انفجار یک ستاره به صورت یک صفحهٔ چرخان درآمده است(ب). به تدریج در اثر نیروی بسیار عظیم جاذبه، بیشتر مواد موجود در هستهٔ مرکزی آن متراکم شده و با فعال شدن فعل وانفعالات هسته‌ای، خورشید به وجود آمده است(ج). قسمتهای بیرونی، که همچون قرص در گرداگرد بخش مرکزی قرار گرفته بوده اند، به توده‌های مستقلی تراکم یافته اند و هر کدام به صورت سیاره‌ای درآمده اند(د). از باقیماندهٔ مواد سحابی نیز سیارکها و دنباله‌دارها شکل گرفته اند. طبق این نظریه، عمر منظومهٔ شمسی در حدود ۴٫۶ میلیارد سال تخمین زده می‌شود.

زمین	مریخ (بهرام)	مشتری (برجیس)	زحل (کیوان)	اورانوس	نپتون
۱۴۹،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۲۲۷،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۷۷۸،۵۱۰،۰۰۰ کیلومتر	۱،۴۳۳،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۲،۸۷۶،۵۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۴،۵۰۳،۵۰۰،۰۰۰ کیلومتر
۱۲،۷۵۶ کیلومتر (در استوا)	۶،۷۹۰ کیلومتر (استوایی)	۱۴۲،۹۸۴ کیلومتر (استوایی)	۱۲۰،۵۰۰ کیلومتر (استوایی)	۵۱،۱۲۰ کیلومتر (استوایی)	۴۹،۵۳۰ کیلومتر (استوایی)
۲۳٫۵ درجه	۲۵٫۲ درجه	۳ درجه و ۷ دقیقه	۲۶ درجه و ۴۳ دقیقه	۹۷ درجه و ۵۳ دقیقه	۲۸ درجه و ۴۸ دقیقه
صفر درجه	۱٫۸۵ درجه	۱ درجه و ۱۸ دقیقه و ۱۸ ثانیه	۲ درجه و ۲۹ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۴۶ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۱ درجه و ۴۶ دقیقه و ۵ ثانیه
۲۳ ساعت و ۵۶ دقیقه و ۴ ثانیه	۲۴ ساعت و ۳۷ دقیقه و ۳۳ ثانیه	۹ ساعت و ۵۵ دقیقه و ۳۰ ثانیه	۱۰ ساعت و ۱۴ دقیقه و ۲۴ ثانیه	۱۷ ساعت و ۱۴ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۱۶ ساعت و ۶ دقیقه و ۳۶ ثانیه
نجومی: ۳۶۵٫۲۵۶ روز متوسط	۶۸۷ روز	۱۱٫۸۶ سال	۲۹٫۴۶ سال	۸۴٫۳۲ سال	۱۶۴٫۸ سال
۰٫۰۱۷	۰٫۰۹۳	۰٫۰۴۹	۰٫۰۵۵۷	۰٫۰۴۴	۰٫۰۱۱
۳۰ کیلومتر در ثانیه	۲۴ کیلومتر در ثانیه	۱۳٫۱ کیلومتر در ثانیه	۹٫۶۴ کیلومتر در ثانیه	۶٫۸ کیلومتر در ثانیه	۵٫۴ کیلومتر در ثانیه
حدود هزار میلیارد کیلومتر مکعب	۰٫۱۵ حجم زمین	۱،۳۲۱ برابر حجم زمین	۷۶۴ برابر حجم زمین	۶۲ برابر حجم زمین	۵۸ برابر حجم زمین
۶،۶۰۰ میلیارد میلیارد تن	۰٫۱۰۷ جرم زمین	۳۱۷٫۸ برابر جرم زمین	۹۵ برابر جرم زمین	۱۴٫۵۴ برابر جرم زمین	۱۷٫۲ برابر جرم زمین
۵٫۵ برابر چگالی آب	۰٫۷ چگالی زمین	۰٫۲۴ چگالی زمین	۰٫۱۲۵ چگالی زمین	۰٫۲۳ چگالی زمین	۰٫۳ چگالی زمین
۸۹٫۲- درجه سانتی گراد	۱۴۰- درجه سانتی گراد	۱۷۰- درجه سانتی گراد در شب	۱۸۵- درجه سانتی گراد	۲۲۴- درجه سانتی گراد	۲۱۸- درجه سانتی گراد
۷۰٫۷ درجه سانتی گراد	۲۰ درجه سانتی گراد	۳۵۰ درجه سانتی گراد در روز	۱۲۲- درجه سانتی گراد	۱۹۷- درجه سانتی گراد	۲۰۰- درجه سانتی گراد
۱۱ کیلومتر در ثانیه	۵ کیلومتر در ثانیه	۵۹٫۵ کیلومتر در ثانیه	۳۶ کیلومتر در ثانیه	۲۱٫۳ کیلومتر در ثانیه	۲۴ کیلومتر در ثانیه
۱	۲	۶۴	۶۲	۲۷	۱۳

تکامل؛ فرایندی با شتاب روزافزون

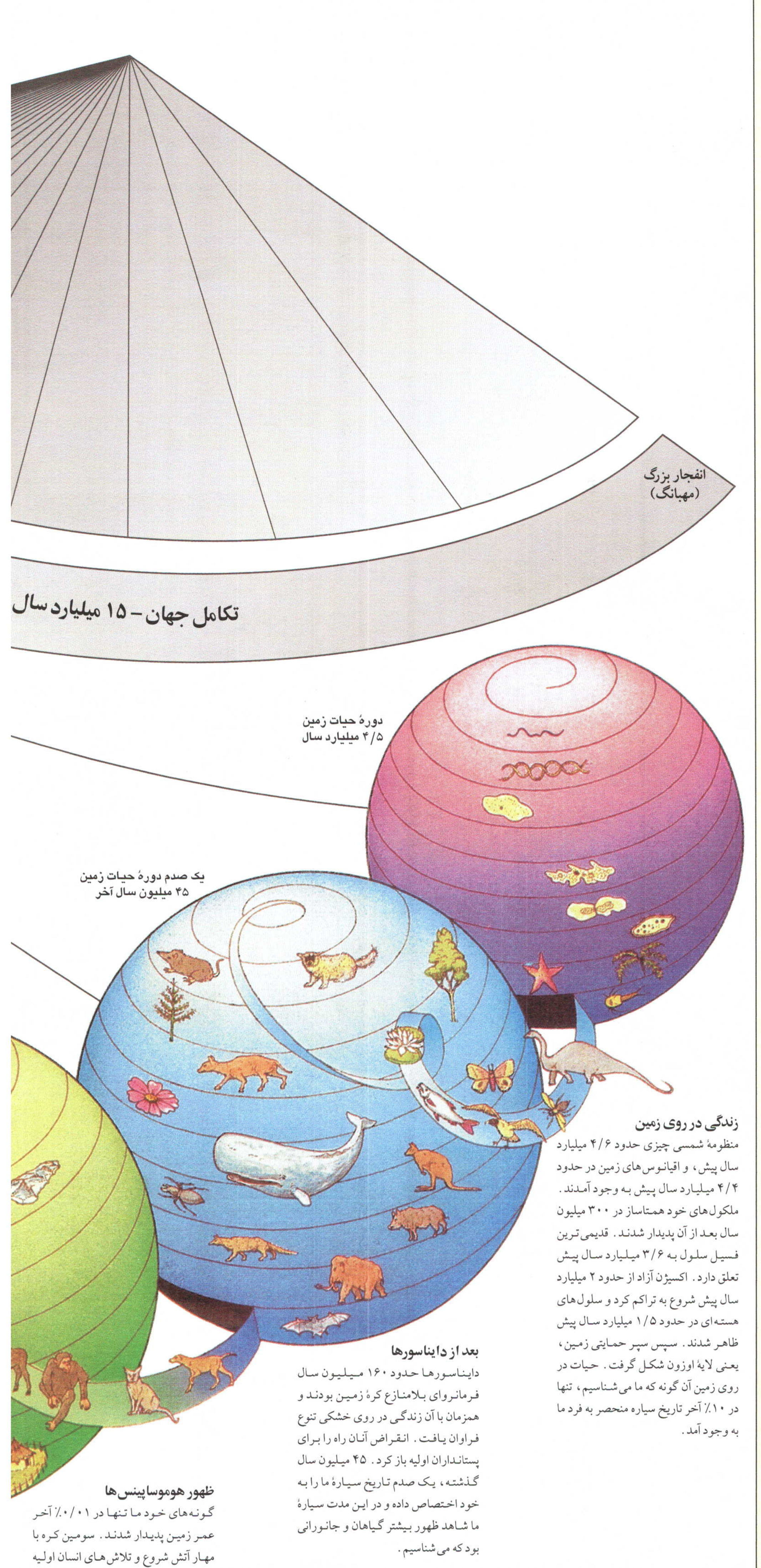
اگرچه ما در دنیای متمدنی مملو از مظاهر زندگی انسانی نظیر: شهرها و حومه‌ها، دولت‌ها و جنگ‌ها چشم گشوده‌ایم اما هریک از ما در خود تولد و مرگ ستاره‌ها و همچنین شکوفایی طولانی مدت زمین را به‌همراه دارد. معمولاً تکامل از زمان پیدایش حیات تاریخ گذاری شده است. اما در واقع این حادثه خود مرحله‌ای از روندی بود که از زمان‌های دور ادامه داشته است. آن طور که می‌دانیم ۱۵ میلیارد سال پیش، «انفجار بزرگ» سیل انرژی ناب را به جهان بیدار شده گسیل داشته است.

به تدریج که این انرژی پخش و جهان خنک شده، طرحی در آن پدید آمده و ساختارهای محکم انرژی به ماده تبدیل شده‌اند. در طی میلیاردها سال، ذرات، اتم‌ها و عناصر ماده شکل گرفت و در قلب ستاره‌ها این روند به تدریج و با کندی بسیار پیش رفت و تحول یافت تا زمانی که نظام جدیدی به نام حیات پدیدار گردید.

سفینه‌های اکتشافی، پیش‌درآمدهای شیمیایی حیات را به طور گسترده ای در فضای اطراف یافته‌اند. در واقع به نظر می‌آید که فضا از «قطعات یدکی حیات» که در انتظار شرایط مناسب برای تجمع هستند، پر شده است. در سیارهٔ اولیه ما در حدود ۶۰۰ میلیون سال پیش این شرایط فراهم آمد: انرژی‌های مهار نشدهٔ رادیواکتیویته و تشعشعات ماورأ بنفش؛ هیدروژن فراوان، متان، آمونیاک و آب.

اولین رشته‌های DNA و سپس مارپیچ‌های مضاعف «خودهمتاساز» می‌بایستی که در اقیانوس‌های زمین شکل گرفته و به دفعات بی‌شماری دچار دگرگونی شده باشند. اما زمانی که دانه شکل گرفت، تولد زیست کره آغاز گردید. بیش از تقریباً چهار دورهٔ متمادی، تجربیات، تنوع و پیچیدگی فزاینده ادامه یافت تا این که سیستم‌های حمایت از حیات سیارهٔ ما پایدار گردید و سپس نظم بالاتری از پیچیدگی پدیدار شد: هوش و هشیاری آگاهانه.

در طی ۱۵ میلیارد سال، آهنگ پیشرفت و تکامل جهان به مرور شدت یافته و هر موج نوینی از ایجاد پدیده‌ها، در طی یک سری از جهش‌ها، پدیده‌های دیگری را با سطوح بالاتر تغییرات و تحولات پدید آورده است. فرض کنید تمام تحولات پیش گفته تا زمان حاضر در عرض مدت ۲۴ ساعت رخ داده باشد، در این صورت انفجار بزرگ در کمتر از یک ده میلیاردم ثانیه به وقوع پیوسته است. اتم‌های ثابت چند ساعت بعد در مدت ۴ ثانیه شکل می گیرند، اما ستارگان و کهکشانها در اول سپیدهٔ صبح به وجود می‌آیند. منظومهٔ شمسی ما بایستی تا حوالی ساعت ۶ عصر صبر کرده باشد. زندگی در روی زمین در حدود ساعت ۸ شب شروع شد و اولین مهره‌داران در حدود ساعت ده و نیم به روی زمین خزیده و دایناسورها از ساعت یازده و سی و پنج دقیقه شروع به پرسه زدن کرده‌اند که تا ۴ دقیقه مانده به نیمه شب ادامه داشته است. انسان‌های اولیه برای اولین بار حدود ۱۰ ثانیه به نیمه شب به طور عمود گام برداشته‌اند. انقلاب صنعتی و تمامی عصر مدرن ما کمتراز یک هزارم ثانیه آخر را اشغال می‌کند. با این وصف در این برش کوتاه زمانی، چهرهٔ این سیاره به اندازهٔ همهٔ اعصار قبل تغییر کرده است.

زندگی در روی زمین
منظومهٔ شمسی چیزی حدود ۴/۶ میلیارد سال پیش، و اقیانوس‌های زمین در حدود ۴/۴ میلیارد سال پیش به وجود آمدند. ملکول‌های خود همتاساز در ۳۰۰ میلیون سال بعد از آن پدیدار شدند. قدیمی‌ترین فسیل سلول به ۳/۶ میلیارد سال پیش تعلق دارد. اکسیژن آزاد از حدود ۲ میلیارد سال پیش شروع به تراکم کرد و سلول‌های هسته‌ای در حدود ۱/۵ میلیارد سال پیش ظاهر شدند. سپس سپر حمایتی زمین، یعنی لایهٔ اوزون شکل گرفت. حیات در روی زمین آن گونه که ما می‌شناسیم، تنها در ۱۰٪ آخر تاریخ سیاره منحصر به فرد ما به وجود آمد.

بعد از دایناسورها
دایناسورها حدود ۱۶۰ میلیون سال فرمانروای بلامنازع کرهٔ زمین بودند و همزمان با آن زندگی در روی خشکی تنوع فراوان یافت. انقراض آنان راه را برای پستانداران اولیه باز کرد. ۴۵ میلیون سال گذشته، یک صدم تاریخ سیارهٔ ما را به خود اختصاص داده و در این مدت سیارهٔ ما شاهد ظهور بیشتر گیاهان و جانورانی بود که می شناسیم.

ظهور هوموساپینس‌ها
گونه‌های خود ما تنها در ۰/۰۱٪ آخر عمر زمین پدیدار شدند. سومین کره با مهار آتش شروع و تلاش‌های انسان اولیه برای شکل دادن به کرهٔ زمین آغاز شد.

اندازهٔ حرکت تکامل

شتاب باورنکردنی در فرآیند تکامل با ۵ کره زیر نمایش داده شد، است. در هر کره نوارهای زمان به طور مارپیچ از بالا به پائین چرخیده است. کره اول نمایانگر ۴/۵ میلیارد سال، یعنی کل تاریخ سیارهٔ ما است. این کره آثاری از DNA، اولین سلول‌ها و مدت زمان مدیدی بعد سلول‌های هسته ای و سپس تولید مثل جنسی ر نشان می‌دهد. تولد اتمسفر پر از اکسیژن ما در اثر مراحل فتوسنتز جلبک‌هابه وسیلهٔ رنگ آبی پر رنگ نشان داده شده است. هر یک از کره‌های متوالی بزرگنمایی یکصدم آخر جدول زمانی تصویر شده د کرهٔ قبلی را نمایش می‌دهد. کرهٔ دوم ۴۵ میلیون سال گذشته، سومی ۴۵۰،۰۰۰، چهارمی ۴،۵۰۰ سال گذشته و پنجمی تنها ۴۵ سال گذشته را به نمایش می‌گذارد. در عین حال هر کر تغییرات مهم را در ۱٪ گذشته به اندازهٔ ۹۹٪ پیشرفت آینده مشخص می‌کند. انسان که در کرهٔ سوم خلق شده، موجب شتاب بیشتری د فرآیند تکامل شده است.

عصر اتم

انسان که با انقلاب صنعتی گامی بزرگ ب پیش نهاد و به وسیلهٔ انقلاب تکنولوژیکی به پیشرفت‌های عظیمی نائل شد، در ۴۵ سال آخر، اتم را مهار کرد، کدهای ژنتیک را کشف کرد، به فضا رفت و چهرهٔ زمین را تغییر داد.

یک صدمیلیونیم دورهٔ حیات زمین
۴۵ سال آخر

تمدن‌های عمده

تمدن‌های بشری در طی ۱٪ آخر ظهور انسان بر روی کرهٔ زمین (۴،۵۰۰ سال)، همزمان با اهلی‌سازی و اختراعات تکنولوژیکی کلیدی پدید آمدند.

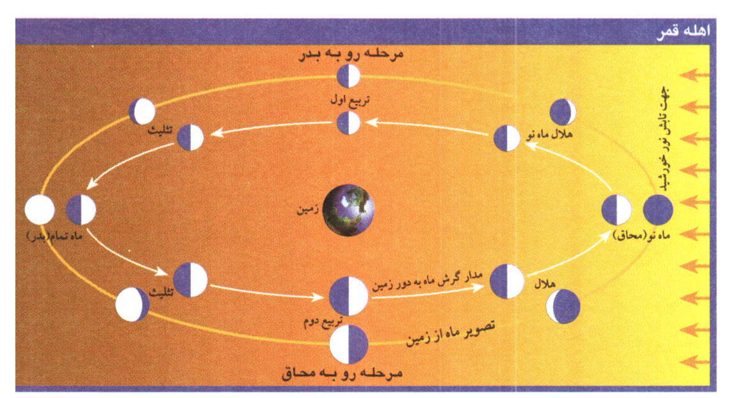
یک میلیونیم دورهٔ حیات زمین
۴،۵۰۰ سال آخر

ده هزارم دورهٔ حیات زمین
۴۵۰،۰۰۰ سال آخر

زمین و ماه

ماه، کره‌ای صخره‌ای و لم‌یزرع به قطر ۳،۴۷۶ کیلومتر است. هر ۲۷/۳ روز یک‌بار به دور زمین می‌چرخد، اما از دید زمینی، از یک ماه نو تا ماه نو بعد ۲۹/۵ روز طول می‌کشد. فاصلهٔ متوسط ماه از زمین حدود ۳۸۴،۴۰۰ کیلومتر می‌باشد. قدرت جاذبهٔ آن یک ششم جاذبهٔ زمین است و بسیار کمتر از آن است که بتواند برای خود اتمسفری را تشکیل دهد، ولی با این حال به اندازهٔ کافی قوی است که زمین را اندکی به سمت خود بکشد. ماه و خورشید با تأثیر جاذبهٔ خود بر زمین عامل ایجاد جذر و مد در اقیانوس‌ها می‌شوند. دورهٔ ایجاد بلندترین مدها ۱۲ ساعت و ۲۵ دقیقه است. بلندترین مدها (مهکشند) در طی هر ماه دوبار به وجود می‌آید و این هنگامی است که زمین، ماه و خورشید در یک خط قرار می‌گیرند.

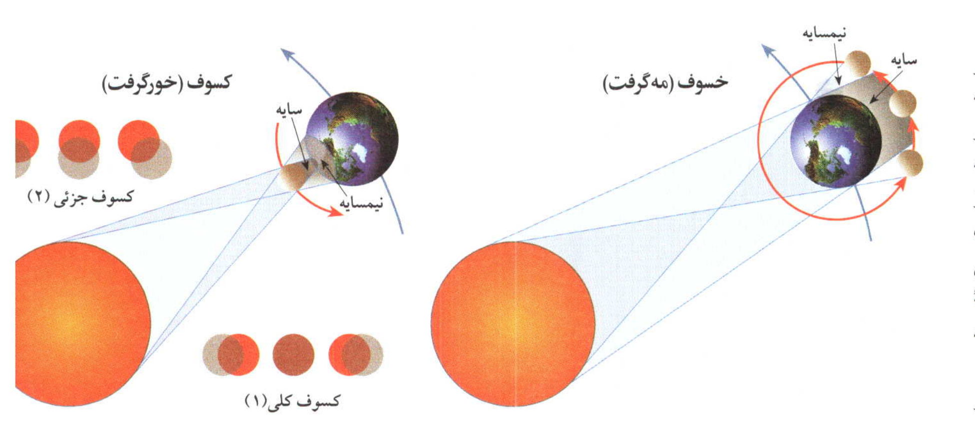

اهله قمر یا صور ماه عبارت است از حالات و اشکال ظاهری کره ماه که در طی گردش کره مزبور به دور زمین، از منظر زمینی دیده می‌شود. همانطور که در این تصویر دیده میشود، همیشه نیمی از ماه که به سمت خورشید است روشن و نیمه دیگر تاریک است. اما مقدار روشنایی ماه که از زمین قابل رؤیت است به تناسب موقعیت ماه نسبت به خورشید و زمین در روزهای مختلف یک ماه قمری متفاوت است.

کسوف و خسوف

در چرخش ماه به دور زمین، هرگاه ماه بین خورشید و زمین قرار گیرد، سایهٔ آن بر روی زمین می‌افتد که به آن کسوف یا خورگرفت می‌گویند. بخشی از زمین که مطلقاً در سایه قرار گرفته، دچار کسوف کلی (۱) یا کامل شده است و بخشی که در نیمسایه قرار گرفته دچار کسوف جزئی (۲) گردیده است. به همین نحو، هنگامی که زمین میان ماه و خورشید قرار گیرد، سایهٔ زمین بر ماه می‌افتد و در نتیجه بخشی از ماه یا تمام آن که در سایهٔ زمین واقع شود، تاریک شده و پدیدهٔ خسوف یا ماه‌گرفت ایجاد می‌گردد. به علت اختلاف ۵ درجه‌ای میان صفحهٔ مداری ماه و مدار گردش زمین به دور خورشید، این پدیده‌ها هر ماه ایجاد نمی‌شود و به طور مثال در طی دههٔ ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ تنها ۱۴ مورد ماه گرفتگی به وجود آمده است. از این تعداد۷ مورد آن جزئی و ۷ مورد بقیه کلی بوده که در مناطق گوناگون جهان به وقوع پیوسته است. طی همین مدت کره زمین شاهد ۱۳ کسوف بوده که ۶ مورد آن جزئی و ۷ مورد نیز کلی بوده است.

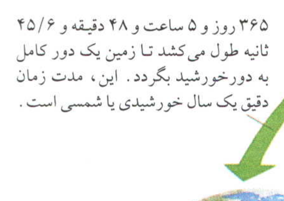

چهارفصل

محور چرخش کرهٔ زمین در مسیر ۹۵۰ میلیون کیلومتری گردش به دور خورشیدهمیشه به یک اندازهٔ ثابت انحراف دارد. این بدان معنی است که نیمکره به تناوب یا به سوی خورشید مایل است یا به سمت بیرون از منظومهٔ شمسی. این همان پدیده‌ای است که باعث ایجاد تابستان و زمستان و بلندی و کوتاهی روزها و شبها در طی فصول مختلف می‌شود.

اول دی (انقلاب زمستانی)
آغاز زمستان در نیمکرهٔ شمالی و تابستان در نیمکرهٔ جنوبی. هنگام ظهر خورشید بر نقاطی که روی مدار رأس جدی قرار دارند عمود می‌تابد. قطب جنوب به مدت ۲۴ ساعت در معرض تابش نور و در همان زمان قطب شمال در تاریکی قرار دارد.

اول فروردین (برابران یا اعتدال بهاری)
بهار نیمکرهٔ شمالی، پائیز در نیمکرهٔ جنوبی. هنگام ظهر، در نقاط استوایی خورشید درست عمود بر ناظر قرار دارد و طول شب و روز به طور مساوی در تمام نقاط جهان ۱۲ ساعت است.

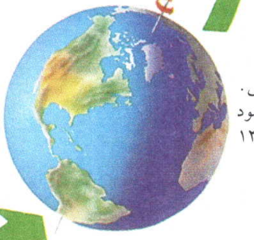

۳۶۵ روز و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۴۵/۶ ثانیه طول می‌کشد تا زمین یک دور کامل به دورخورشید بگردد. این، مدت زمان دقیق یک سال خورشیدی یا شمسی است.

سرعت گردش زمین به دور خورشید ۱۰۷،۲۴۴ کیلومتر در ساعت است.

به سوی ستاره قطبی

زمین در هر ۲۴ ساعت یک بار به دور خود می‌چرخد که روز خورشیدی یا شمسی نامیده می‌شود.

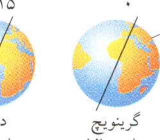
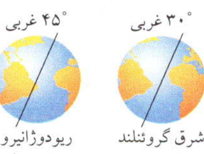
اول مهر (برابران پائیزی)
آغاز پائیز در نیمکرهٔ شمالی و بهار در نیمکرهٔ جنوبی. هنگام ظهر، خورشید در نقاط روی خط استوا عمود می‌تابد. در تمام نقاط کرهٔ زمین ۱۲ ساعت روز و ۱۲ ساعت شب است.

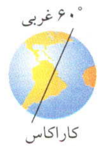

اول تیر (انقلاب تابستانی)
آغاز تابستان در نیمکرهٔ شمالی، آغاز زمستان در نیمکرهٔ جنوبی؛ در هنگام ظهر خورشید بر نقاطی که روی مدار رأس‌السرطان قرار دارند عمود می‌تابد. قطب شمال به مدت ۲۴ ساعت تحت تابش نور خورشید قرار دارد و قطب جنوب به مدت ۲۴ ساعت در تاریکی قرار دارد.

۲۴ ساعت از زندگی زمین

کرهٔ زمین در هر ۲۴ ساعت یک دور کامل (۳۶۰درجه) یا هر ساعت ۱۵ درجه به دور خود می‌چرخد. کشورهایی که در یک نصف‌النهار (یا طول جغرافیائی) واقع شده‌اند، دارای یک زمان یکسان هستند. آنها ساعت خود را نسبت به «زمان متوسط گرینویچ» (GMT) تنظیم می‌کنند. این زمان نصف‌النهار صفر درجه است که از رصدخانه گرینویچ واقع در لندن، انگلستان می‌گذرد. ساعت کشورهایی که در شرق نصف‌النهار گرینویچ واقع شده‌اند از ساعت گرینویچ جلوتر و ساعت کشورهایی که غرب گرینویچ واقع شده‌اند از آن عقب‌تر است.

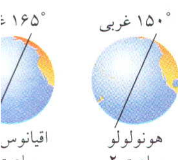

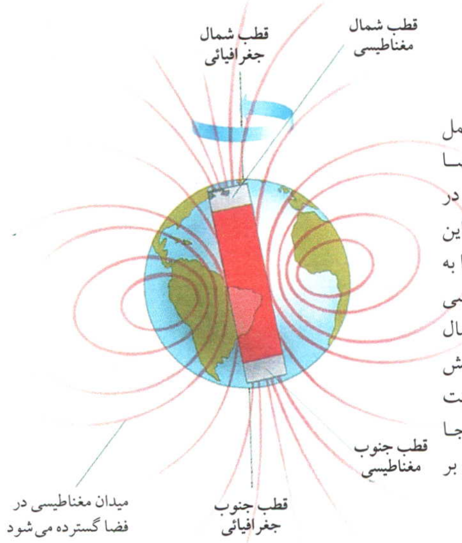
لایه های زمین

ستمان داخلی زمین از یک سری
ایی که مانند پوست پیاز روی هم
گرفته‌اند، تشکیل یافته است.
امت این لایه‌ها متفاوت است و به
کلی به سه دسته تقسیم می‌شوند که
ند از:
وستهٔ زمین با ضخامت حدود ۳۵
تر.
یرپوش یا جبهٔ زمین تا عمق حدود
۲ کیلومتری.
ستهٔ مذاب از ۲۸۹۰ تا ۵۱۰۰
متری زمین و هستهٔ جامد زمین به
۱۲۷۸ کیلومتر.

هسته جامد
هسته مذاب
زیرپوش (جبه)
پوسته زمین
۶۳۷۸ کیلومتر
۵۱۰۰ کیلومتر
۲۸۹۰ کیلومتر
۳۵ کیلومتر

مغناطیس زمین

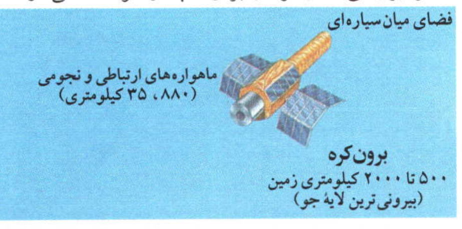
کرهٔ زمین مانند یک آهنربای عظیم عمل می‌کند. همچنان که زمین در فضا می‌چرخد، جریان‌های چرخنده‌ای در هستهٔ مذاب آن ایجاد می‌شود. این حرکات میدان مغناطیسی قدرتمندی را به وجود می‌آورد. قطبهای مغناطیسی زمین، برخلاف قطبهای جغرافیایی شمال و جنوب که دو انتهای محور چرخش زمین محسوب می‌شوند و همیشه ثابت است، به طور نامحسوسی جابجا می‌شود و هیچگاه قطبهای مغناطیسی بر قطبهای جغرافیایی منطبق نمی‌شوند.

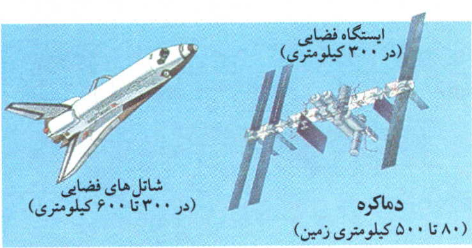

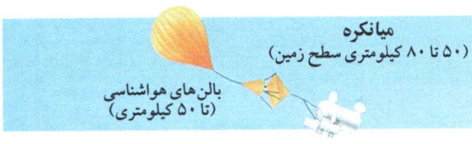
اتمسفر (جو)

پوششی از گازهایی نظیر نیتروژن و اکسیژن سیارهٔ ما را در بر گرفته است. این پوشش گازی که به آن جو یا اتمسفر گفته می‌شود ما را از هوای قابل تنفس بهره‌مند می‌سازد، مانند یک فیلتر از رسیدن تشعشعات مضر خورشید به سطح زمین جلوگیری می‌کند و گرما را برای شب در خود نگاه می‌دارد.

ارتفاع
(کیلومتر)
۴۰،۰۰۰
۵۰۰
۸۰
۵۰
سطح دریا

قطب شمال: محیط کرهٔ زمین از طریق قطبین بالغ بر ۴۰،۰۰۸ کیلومتر است.

مدار شمالگان:
(مدار ۶۶/۵ درجهٔ شمالی)

مدار رأس سرطان:
(مدار ۲۳/۵ درجهٔ شمالی)

خطوط عرض جغرافیایی به موازات یکدیگر، در امتداد شرق به غرب، قراردارند.

ر زمین در خط استوا:
۱۲،۷۵۶ کیلومتر

زمین از قطب به قطب:
۱۲،۷۱۴ کیلومتر

خط استوا (مدار صفردرجه):
طول: ۴۰،۰۷۵ کیلومتر

مدار رأس جدی
(مدار ۲۳/۵ درجهٔ جنوبی)

خطوط طول جغرافیائی در امتداد شمال جنوب ادامه دارد. همه آنها در نقاط قطب جنوب و شمال به هم می‌رسند. فاصلهٔ نصف‌النهارها از هم در خط استوا به حداکثر می‌رسد.

ل جغرافیائی
ض جغرافیائی

اط و خطوط فرضی ترسیمی بر
زمین به ما کمک می‌کند که موقعیت
مختلف را روی نقشه یا کرهٔ جغرافیائی به
ل مشخص کنیم. حرکت وضعی زمین حول محوری
ا قطب شمال و جنوب که از مرکز زمین می‌گذرد، صورت می‌گیرد.
ای جغرافیائی خطوط فرضی مستقیمی بر سطح زمین هستند که از یک قطب شروع و به
دیگر ختم می‌شوند. عرض های جغرافیایی، خطوط افقی مستقیمی هستند که به موازات
ستوا ترسیم میشوند. بزرگترین عرض جغرافیائی مدار صفر درجه یا خط استوا است.

بادها و جریان های دریایی

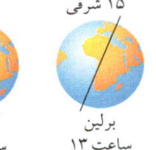
ی سطح زمین و جریان‌های دریائی تحت تأثیر گرمایی
خورشید به زمین می‌رسد شکل می‌گیرند. از
ی که زمین حالت کروی دارد و محور گردش
۲۳/۵ درجه انحراف دارد، انرژی وارده
ی استوایی بیش از مناطق قطبی است.
گرم و آب گرم بیشتر این انرژی را به
قطبین منتقل می‌کنند و عرض‌های
بائی بالاتر را گرم‌تر می‌کنند. در همین
هوا و آب سرد از نواحی قطبی به سوی
استوایی به جنبش درمی‌آید و دمای
طق را کاهش می‌دهد.

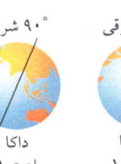
هوای سرد از نواحی قطبی به سمت نواحی استوایی منتقل می‌شود.

هوا و آب گرم از نواحی استوایی به سمت نواحی قطبی به حرکت درمی‌آید.

هوا بین قطب‌ها و ناحیهٔ استوائی در پهنه‌هایی موسوم به سلول به چرخش درمی‌آید.

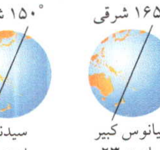
بادها و جریان‌های دریایی در خط مستقیم جابجا نمی‌شوند، زیرا زمین به دور خود می‌چرخد.

ساختار زمین

زمین به لحاظ برخی از خصوصیات مانند تخم‌مرغ است، با پوسته‌ای سخت و نازک، و ماده‌ای نرم در درون آن. لایه سخت و سنگی خارجی، یعنی پوسته، در خشکی حدود ۷۰ کیلومتر و در اقیانوس‌ها کمتر از ۸ کیلومتر ضخامت دارد. این پوسته یکپارچه نیست و به چند قطعه بسیار بزرگ تقسیم شده که در اصطلاح به آن «صفحه» یا «صفحه تکتونیکی» می‌گویند. در زیر این پوستهٔ سخت جبه قرار دارد، لایه‌ای از سنگ‌های بسیار داغ که در بعضی نواحی به صورت مذاب درآمده و جریان‌های عظیم دورانی را تشکیل می‌دهند. «صفحه»‌ها در محل ثابتی قرار ندارند بلکه پیوسته و بسیار تدریجی، در حالتی شناور جابه‌جا می‌شوند. اگرچه مقدار این جابه‌جایی بسیار کم و حداکثر ۵ سانتیمتر در سال است، اما قدرت آن فوق‌العاده زیاد است. جابه‌جایی صفحه‌ها باعث ایجاد زلزله و فوران‌های آتشفشانی می‌شود و علاوه بر آن رشته کوه‌های بزرگی، همچون هیمالیا نیز در اثر جابه‌جایی صفحه‌های قاره‌ای به وجود آمده‌اند. جابجایی این صفحه‌ها باعث شده که شکل قاره‌های زمین طی صدها میلیون سال تغییر کند و شکل ظاهری زمین دچار تحولات عظیمی بشود.

رانش قاره‌ها

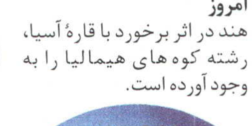
جریان سنگ‌های مذاب عمق جبه، قاره‌ها را به آرامی جابجا می‌کند. به نظر می‌رسد که در طی زمان طولانی قاره‌ها دچار رانش می‌شوند.

۲۰۰ میلیون سال پیش
همه قاره‌های امروزی یکپارچه بودند و این خشکی را «پانگه‌آ» نامیده‌اند.

۱۲۰ میلیون سال پیش
اقیانوس اطلس «پانگه‌آ» را به دو قسمت تقسیم می‌کند و هند هم از افریقا جدا می‌شود.

۴۰ میلیون سال پیش
هند به قاره آسیا نزدیک‌تر شده و جنوبگان (قاره قطب جنوب) و استرالیا هم جدا شده‌اند.

امروز
هند در اثر برخورد با قارهٔ آسیا، رشته کوه‌های هیمالیا را به وجود آورده است.

۵۰ میلیون سال بعد
اگر جابجایی کنونی صفحه‌ها ادامه یابد، اقیانوس اطلس ۱۲۵۰ کیلومتر عریض‌تر خواهد شد. افریقا و اروپا هم در هم خواهند رفت، دو قارهٔ امریکای جنوبی و شمالی از هم جدا خواهند شد و «دره نشستی بزرگ» موجب جدایی بخش شرقی افریقا و ایجاد یک جزیره بزرگ خواهد شد.

صفحهٔ اوراسیا
صفحهٔ امریکای شمالی
صفحهٔ افریقا
صفحهٔ امریکای جنوبی
صفحهٔ هند و استرالیا
صفحهٔ کوکوس
صفحهٔ کارائیب
صفحهٔ اقیانوس آرام
صفحهٔ نازکا
صفحهٔ جنوبگان
صفحهٔ اسکاتیا

مجمع‌الجزایر آزور (با منشاء آتشفشانی)، محل برخورد ۳ صفحه است.
جزیره آتشفشانی ایسلند، بر روی رشته کوههای میان اقیانوسی
رشته کوههای آلپ در هنگام برخورد دو صفحهٔ افریقا و اوراسیا تشکیل شد
دریای سرخ در حال عریض‌تر شدن است
«دره‌نشستی بزرگ» در افریقا با زنجیره‌ای از آتشفشان‌ها مشخص شده است
کوه کامرون بر فراز یک «نقطه داغ» قرار گرفته، محلی که ستونی از مواد مذاب در حال فوران از عمق زمین است
گسل سن آندریاس، محل سایش دو لبهٔ لغزنده
حلقهٔ آتش
گودال پرو ـ شیلی

نیمکره غربی
خط ساحلی افریقا و امریکای جنوبی، مانند تکه‌های پازل، قالب هم هستند. این امر به این خاطر است که میلیون‌ها سال پیش این دو قاره به هم چسبیده بودند. سپس حدود ۱۸۰ میلیون سال پیش شکافی در پوسته زمین به وجود آمد و سنگ‌های داغ و مذاب (ماگما) از آن فوران کردند. با سرد شدن این مواد مذاب، دو پوسته جدید در دو طرف این شکاف به وجود آمد. با عریض شدن تدریجی اقیانوس اطلس، این دو قطعه خشکی نیز از هم دورتر شدند. این روند جدایی، امروز هم ادامه دارد.

صفحهٔ اوراسیا
صفحهٔ فیلیپین
صفحهٔ اقیانوس آرام
صفحهٔ هند و استرالیا
صفحهٔ افریقا
صفحهٔ جنوبگان
صفحهٔ عربستان
صفحهٔ ایران

رشته کوههای هیمالیا تحت فشار لبه‌های برخوردی هند به اوراسیا ایجاد شده است.
حلقهٔ آتش، در عبور از ژاپن
گودال ماریانا، در عمق ۱۱۰۳۳ متری، محل فرورانش صفحهٔ اقیانوسی به داخل جبه
جزایر هاوایی، بر روی نقطهٔ داغ
گودال جاوه، در عمق ۷۴۵۰ متری، به موازات رشته‌ای از آتشفشانهای فعال جنوب شرقی آسیا
جزایر آتشفشانی زلاند نو، بر روی حلقهٔ آتش

نیمکره شرقی
بیشتر زلزله‌ها و فوران‌های آتشفشانی در لبه «صفحه»‌ها اتفاق می‌افتد. استرالیا که در وسط صفحه هند و استرالیا واقع شده هیچ آتشفشان فعالی را تجربه نکرده است و به ندرت در آن زلزله‌ای رخ می‌دهد. برخلاف آن، جزیره‌های زلاند نو و گینه نو، به علت این که در میان دو صفحه اقیانوس آرام و «هند و استرالیا» واقع شده‌اند، محلی که به حلقه آتش موسوم است، با وضعیت کاملاً متفاوتی روبرو هستند. این حلقه محل وقوع آتشفشان‌های بسیاری است و دورتادور اقیانوس آرام از فیلیپین و ژاپن گرفته تا امریکای شمالی و امریکای جنوبی تا زلاند نو را در بر می‌گیرد.

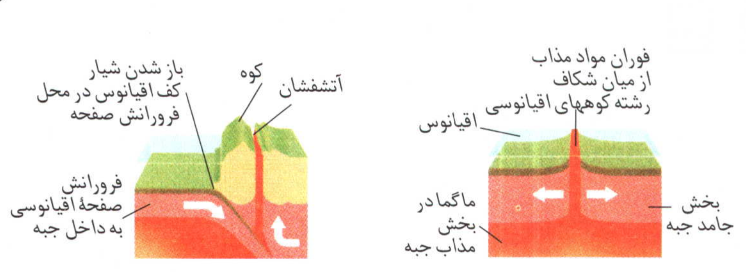
اقیانوس اطلس با سرعتی معادل ۲٫۵ سانتی متر در سال، برابر با سرعت رشد ناخن، در حال گسترش است. صفحه نازکا با سرعتی ۳ برابر سرعت گسترش اقیانوس اطلس، در حال فرورویش به زیر امریکای جنوبی است و در اثر آن کوههای آند به بالا رانده می‌شود.

راهنمای علایم
- آتشفشان‌های فعال مهم
- زلزله‌های مهم
- لبه‌های نزدیک شونده (همگرا)
- لبه‌های لغزنده
- لبه‌های دورشونده (واگرا)

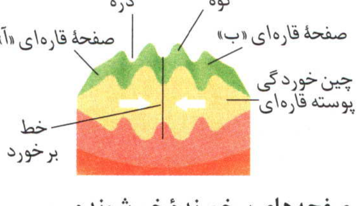
پوسته
کرهٔ زمین دارای دو نوع پوسته است؛ قاره‌ای و اقیانوسی. پوسته قاره‌ای قدیمی‌تر، ضخیم‌تر و کم‌تراکم‌تر است. در زیر پوسته، لایه جامد جبه قرار دارد. این دو قسمت باهم «سنگ کره» را تشکیل می‌دهند که به چند صفحه تکتونیکی تقسیم شده و روی بخش مایع جبه شناور اند.

حرارت و عمق
کرهٔ خاکی ما یک کوره با سوخت هسته‌ای است که از درون به واسطه تجزیه مواد رادیواکتیو، مانند اورانیوم، تولید حرارت می‌کند. هرچه از سطح زمین به عمق برویم، میزان حرارت نیز افزایش می‌یابد؛ در عمق ۱۰۰ کیلومتری درجه حرارت به ۱۳۵۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد که برای ذوب شدن سنگ‌ها کافی است.

صفحه‌های جدا شونده
وقتی دو صفحه از هم جدا می‌شوند، مواد مذاب (ماگما) از درون جبه فوران می‌کند و پس از سرد شدن پوسته جدیدی را تشکیل می‌دهند. این عارضه به «لبه سازا» موسوم است و بیشتر در کف اقیانوس‌ها ایجاد می‌شود.

صفحه‌های برخورنده و فرورونده
هنگامی که دو صفحه اقیانوسی و یک صفحه قاره‌ای به هم برخورد می‌کنند، صفحه سنگین‌تر به زیر صفحهٔ دیگر می‌رود و راه خود را به سوی جبه می‌گشاید، که به آن لبه کاهنده یا ویرانگر می‌گویند.

صفحه‌های برخورندهٔ خم شونده
وقتی دو صفحه قاره‌ای باهم برخورد می‌کنند، لبه‌های آنها ذوب می‌شود و چین می‌خورد و به سمت بالا فشار می‌آورند. رشته کوه‌هایی همچون هیمالیا و اورال بدین شکل ایجاد شده‌اند.

گسل
صفحه
صفحه

صفحه‌های لغزنده
هنگامی که دو صفحه از کنار هم عبور می‌کنند، سایش شدید آنها در امتداد گسل‌ها منجر به بروز زلزله می‌شود. به این گسل‌ها لبه نگهدارنده می‌گویند.

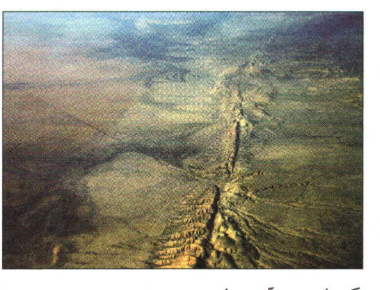
ایسلند، رشته کوه‌های میان اقیانوسی
بیشتر «لبه‌های سازا» در زیر اقیانوس‌ها قرار دارند، اما در اینجا در جزیرهٔ آتشفشانی ایسلند، ادامه آن به روی زمین آمده است.

جاوه، آتشفشان
لبه‌های فرورونده اغلب باعث ایجاد جزیره‌های آتشفشانی و رشته کوه‌های بزرگ می‌شوند. شیارهای عمیق و بسیار طولانی کف اقیانوس‌ها هم کوه‌های زیر دریا را ایجاد می‌کنند.

انگلستان، چینه‌های تاخورده
برخورد صفحه‌های قاره‌ای ممکن است به تا خوردن زمین منجر شود و اثر آن تا نواحی بسیار دور از ناحیه برخورد نیز ادامه داشته باشد.

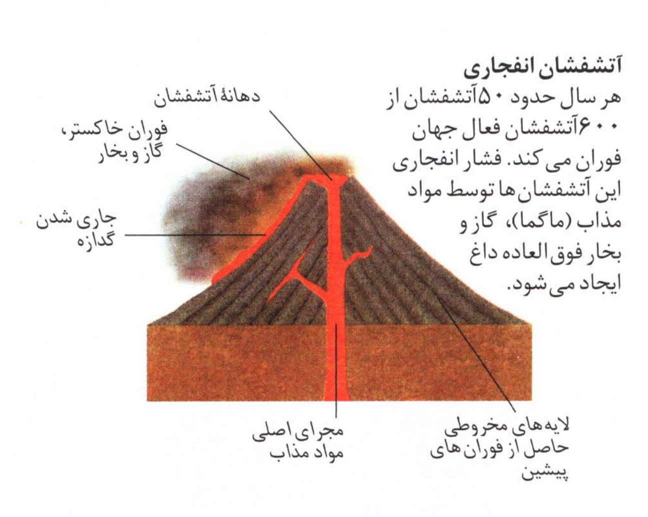

گسل سن آندریاس
انتظار می‌رود به زودی زلزله بسیار مهیبی در امتداد گسل سان آندریاس در ایالت کالیفرنیا حادث شود.

نقطه داغ، هاوایی
مجمع‌الجزایر هاوایی که منشاء آتشفشانی دارد، روی «نقطه داغ» پوسته زمین واقع شده است. در حقیقت پوسته نازک زمین در زیر اقیانوس‌ها موجب می‌شود تا ستون‌هایی از مواد مذاب از داخل جبه به پوسته و از آنجا به سطح زمین فوران کند. همچنان که پوسته زمین جابجا می‌شود، آتشفشان‌ها هم تغییر مکان می‌دهند، اما «نقطه داغ» پا برجاست و آتشفشان جدیدی را شکل می‌دهد.

جهت حرکت صفحهٔ اقیانوسی
جزیره مائوئی
رشته‌ای از جزایر قدیمی‌تر اکنون به زیر آب رفته است
جزایر هاوایی بیش از ۱۰،۰۰۰ متر از کف اقیانوس بالا آمده است.
جزیرهٔ اوآهو، بیش از دو میلیون سال است که فعالیتی نداشته، زیرا دیگر روی نقطهٔ داغ قرار ندارد
نقطه داغ

آتشفشان انفجاری
هر سال حدود ۵۰ آتشفشان از ۶۰۰ آتشفشان فعال جهان فوران می‌کند. فشار انفجاری این آتشفشان‌ها توسط مواد مذاب (ماگما)، گاز و بخار فوق العاده داغ ایجاد می‌شود.

سیستم های تصویر نقشه

کرهٔ جغرافیائی، بهترین شیوه نمایش نقشهٔ زمین است زیرا شکل، موقعیت و اندازهٔ کشورها و قاره‌ها به نسبت مساوی کوچک می‌شود و تناسب خود را دقیقاً حفظ می‌کند. بدین طریق فواصل، مساحت‌ها و جهت‌ها نیز دقیقاً اندازه‌گیری می‌شود. این شیوه ساده اما مؤثر تهیهٔ نقشه قرنها مورد استفادهٔ دریانوردان قرار داشت و آنان با استفاده از کره‌های جغرافیائی مسیر خود را تعیین می‌کردند. اما همیشه و به ویژه در اندازه‌های بزرگ، استفاده از کره‌های جغرافیائی به علت بزرگی بیش از اندازه آن مقدور نیست و به علاوه حمل و نقل و جابجایی آن هم مشکل آفرین است. به همین خاطر معمولاً نقشه‌های جغرافیائی را از طریق ترسیم نقشهٔ زمین بر روی سطوح مستوی مورد استفاده قرار می‌دهند. اما تبدیل نقشه‌های سطوح کروی به سطوح مستوی به آسانی صورت نمی‌گیرد و در عمل مشکلاتی به وجود می‌آید. علت عمدهٔ این مطلب را می‌توان هنگام پوست کندن پرتقال یا نارنج مشاهده نمود، زیرا نمی‌توان پوست این میوهٔ کروی شکل را به صورت یک سطح صاف و یکپارچه درآورد، مگر این که شکافهائی در آن ایجاد کنیم و یا اینکه برخی قسمتهای آن را بکشیم.

اصولاً نحوهٔ تبدیل یا انتقال سطح کروی به سطح مستوی را سیستم تصویر می‌نامند که اصل آن بر ترسیم شبکهٔ طول و عرض جغرافیایی از طریق برش و گسترش نقشهٔ زمین یا تاباندن نور از یک نقطهٔ فرضی به کرهٔ زمین و امتداد آن تا یک صفحهٔ معین و تطبیق نقشه مناطق مختلف بر این شبکه‌بندی قرار دارد. با این که صدها نوع سیستم تصویر نقشه وجود دارد، با این حال هیچ یک از آنها نمی‌تواند سطح کروی زمین را به طور کامل، صحیح و بدون تحریف و اعوجاج نشان دهد. هرچه مقیاس نقشه‌ها بزرگتر شود و محدودهٔ کمتری را در بر بگیرد، ضریب تحریف کمتر خواهد شد، برای نواحی وسیع‌تر، چشم‌پوشی از برخی دقایق و ظرایف کار اجتناب ناپذیر است.

بیشتر سیستم‌های تصویر طوری طراحی شده‌اند که ویژگیهای معینی از سطح کروی زمین را حفظ نمایند. مسلماً حفظ یک خصوصیت به فدا شدن سایر خصوصیات منجر خواهد شد و در آن واحد نمی‌توان همهٔ ویژگیهایی را که در زیر توضیح داده می‌شود، در یک سیستم تصویر حفظ نمود.

۱- مساحت صحیح: در این گونه تصویرها مساحت پهنه‌های مختلف زمین به نسبت مساوی ترسیم می‌شوند. به طور مثال، اگر شما برش نمونه از یک قاچ ۱۰ درجه‌ای از نیمکرهٔ شمالی را (مطابق شکل مقابل) در نظر بگیرید، می‌بینید که وسعت‌های ۱۰ درجه در ۱۰ درجه از خط استوا تا نقطهٔ قطب شمال مشخص شده است. همان گونه که از مقایسهٔ مساحت‌های این بلوک‌های ۱۰ درجه‌ای مشخص است نسبت اولین بلوک در پائین تا آخرین بلوک در بالا تقریباً معادل ۱ به ۱۱ می‌باشد. سیستم‌های تصویری که این نسبت مساحت‌ها را حفظ می‌کنند، هم پهنه یا هم سطح و یا هومولوگرافیک نامیده می‌شوند.

۲- فاصلهٔ صحیح: در این نوع تصویرها، که به سیستم تصویر هم‌فاصله موسوم است، برابری فاصله‌ها در نصف‌النهارها حفظ می‌شود و همچنین اگر سیستم تصویر «هم‌فاصلهٔ صفحه‌ای» باشد، این حکم در مورد هر خطی که از وسط تصویر بگذرد جاری و ساری است.

۳- صحت شکل: این ویژگی فقط در مورد نواحی کوچک به دست می‌آید، زیرا بایستی کمترین حد انحراف یا اعوجاج را در محور X ها و Y ها داشته باشد. سیستم‌های تصویری که این ویژگی را دارند به سیستم‌های تصویر همسان (متشابه) یا اورتومورفیک مشهورند.

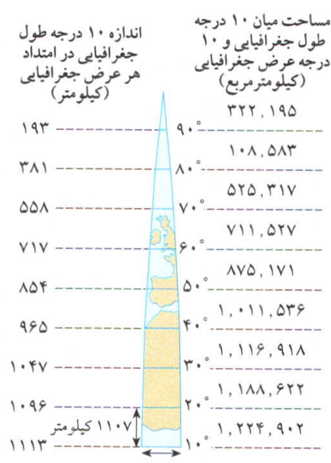
به منظور اجتناب از اعوجاج و تحریفی که در لبهٔ کناری برخی سیستم‌های تصویر موجود است، فقط از بخش میانی این گونه سیستم‌های تصویر در نقشه‌های اطلسها استفاده می‌شود. در زیر سه گروه از مهمترین سیستم‌های تصویر نقشه شرح داده شده است:

اندازه‌گیری مقیاس

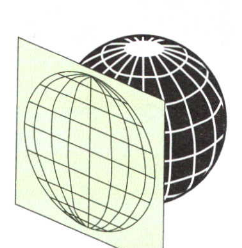
عبارت ۱,۰۰۰,۰۰۰ : ۱ بدین معنا است که یک واحد روی نقشه برابر ۱,۰۰۰,۰۰۰ واحد در روی زمین است. بنابراین ۱ سانتیمتر بر روی نقشه معادل ۱ میلیون سانتیمتر یا ۱۰ کیلومتر بر روی زمین می‌باشد. برای بیان بهتر مقیاس می‌توان آن را با حذف ۵ رقم سمت راست عدد مقیاس (صورت کسری) و تبدیل سانتیمتر به کیلومتر در واحد شمارش آن، عدد ساده‌تری به دست آورد. به طور مثال مقیاس ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ : ۱ را می‌توان به صورت «۱ سانتیمتر = ۲۰۰ کیلومتر» بیان نمود.

مقیاس ذکر شده در کنار نقشه‌ها، به ویژه نقشه های قاره‌ها و جهان نما، فقط در مورد مدارات و نصف‌النهارهای معینی صدق می‌کند و هرچه از این مدارات و نصف‌النهارها دور شویم بر میزان تحریف آن افزوده می‌شود.

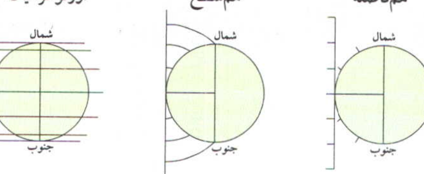
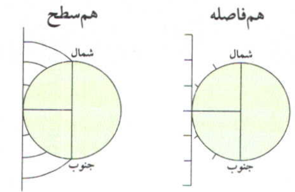
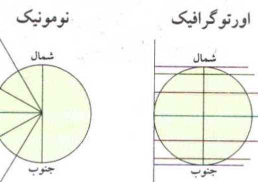
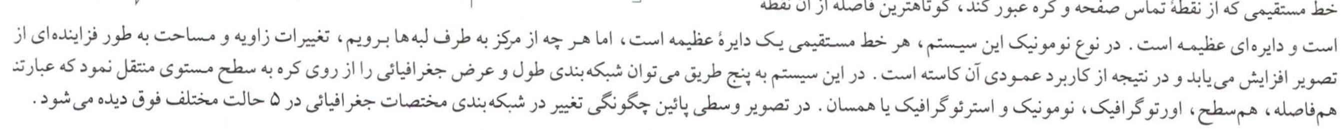
دیاگرام سمت چپ نمونهٔ بسیار خوبی برای نمایش این نامیزانی است. در باریکهٔ سمت چپ یک قاچ از کره زمین ترسیم شده که شکل و اندازهٔ واقعی آن حفظ شده است. اما باریکهٔ سمت راست که بخشی از سیستم تصویر مرکاتور را از همین قاچ نشان می‌دهد، به خوبی مقدار تحریف را در عرض‌های مختلف جغرافیایی به نمایش می‌گذارد. معمولاً* در نقشه‌هایی که با استفاده از سیستم تصویر استوانه‌ای تهیه شده‌اند، یک مقیاس خطی مرکب، برای نمایش مقیاس نقشه در عرض‌های مختلف جغرافیایی ارائه می‌گردد که نمودار زیر، نمونه‌ای از آن می‌باشد.

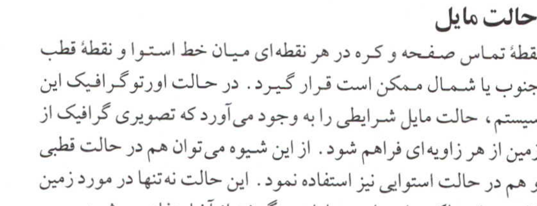
سیستم تصویر صفحه‌ای (ازیموتال)

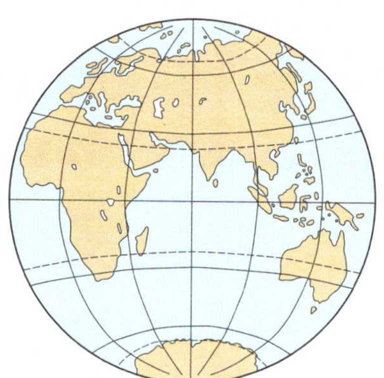
در این گونه سیستم‌های تصویر، بخشی از شبکه‌بندی طول و عرض جغرافیائی، از کره به یک صفحهٔ مسطح مماس با یک نقطه آن منتقل می‌گردد. اگر نقطهٔ تماس روی خط استوا قرار داشته باشد به حالت استوایی، اگر روی هریک از قطبین باشد، حالت قطبی و اگر در هر جای دیگر کره واقع شود به حالت مایل موسوم است. هر خط مستقیمی که از نقطهٔ تماس صفحه و کره عبور کند، کوتاهترین فاصله از آن نقطه است و دایره‌ای عظیمه است. در نوع نومونیک این سیستم، هر خط مستقیمی یک دایرهٔ عظیمه است، اما هر چه از مرکز به طرف لبه‌ها برویم، تغییرات زاویه و مساحت به طور فزاینده‌ای از تصویر افزایش می‌یابد و در نتیجه از کاربرد عمودی آن کاسته است. در این سیستم به پنج طریق می‌توان شبکه‌بندی طول و عرض جغرافیائی را از روی کره به سطح مستوی منتقل نمود که عبارت هم‌فاصله، هم‌سطح، اورتوگرافیک، نومونیک و استرئوگرافیک یا همسان. در تصویر وسطی پائین چگونگی تغییر در شبکه‌بندی مختصات جغرافیائی در ۵ حالت مختلف فوق دیده می‌شود.

حالت مایل

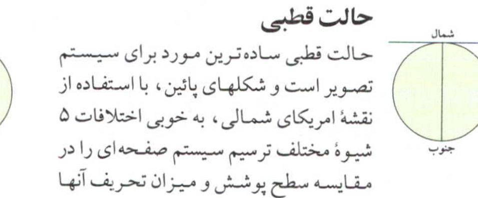

نقطهٔ تماس صفحه و کره در هر نقطه‌ای میان خط استوا و نقطهٔ قطب جنوب یا شمال ممکن است قرار گیرد. در حالت اورتوگرافیک این سیستم، حالت مایل شرایطی را به وجود می‌آورد که تصویری گرافیک از زمین از هر زاویه‌ای فراهم شود. از این شیوه می‌توان هم در حالت قطبی و هم در حالت استوایی نیز استفاده نمود. این حالت نه‌تنها در مورد زمین کاربرد دارد بلکه برای ماه و سیارات دیگر نیز از آن استفاده می‌شود.

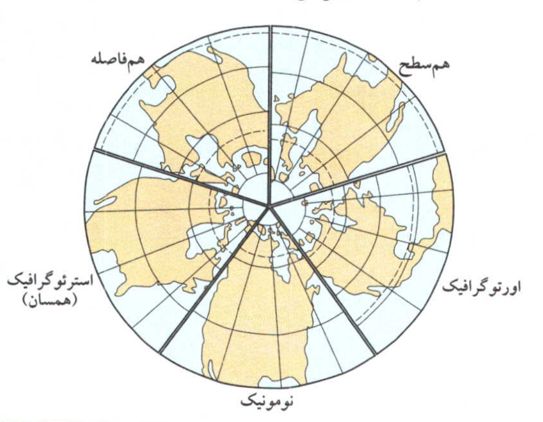

حالت قطبی

حالت قطبی ساده‌ترین مورد برای سیستم تصویر است و شکلهای پائین، با استفاده از نقشهٔ امریکای شمالی، به خوبی اختلافات ۵ شیوهٔ مختلف ترسیم سیستم صفحه‌ای را در مقایسه سطح پوشش و میزان تحریف آنها نمایش می‌دهد.

حالت استوایی

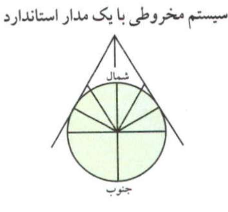
مثال ارائه شده در این شکل، سیستم صفحه‌ای هم پهنهٔ لامبرت را نشان می‌دهد. این تنها سیستم تصویری است که در آن مساحت‌های برابر و هم‌تناسب درست مناطق در مرکز آن مراعات شده است.

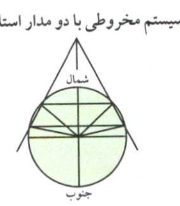
سیستم تصویر مخروطی

در این سیستم، تصاویر از انتقال شبکه طول و عرض جغرافیایی از کره زمین بر روی یک مخروط مماس بر آن به دست می‌آید. خط تماس معمولاً* یکی از مدارهای عرض جغرافیایی است و به مدار استاندارد موسوم می‌باشد. این خط تماس همیشه به صورت یک قوس ترسیم می‌شود و مقیاس در امتداد آن صحیح است. از این سیستم بیشتر برای تهیه نقشه مناطق واقع در عرض‌های میانه استفاده می‌شود. همچنین برای کاهش میزان تحریف در بخش بزرگتری از نقشه، می‌توان به جای مماس کردن مخروط با کره، آن را به صورت متقاطع در نظر گرفت. در این حالت دو مدار استاندارد به دست می‌آید که صحت مقیاس نقشه در امتداد این دو مدار حفظ خواهد شد و میزان تحریف بین این دو مدار نیز کاهش خواهد یافت.

سیستم مخروطی با یک مدار استاندارد

سیستم مخروطی با دو مدار استاندارد

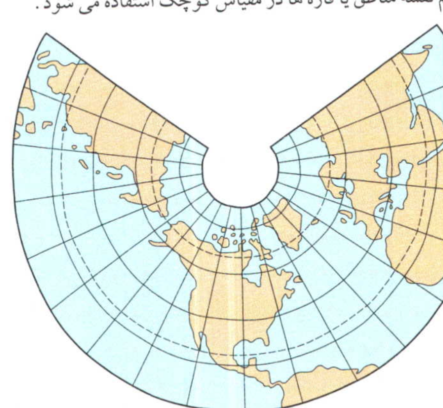

سیستم تصویر بون(بن)

سیستم تصویر مخروطی تعدیل شده‌ای با ویژگی متساوی‌السطوح یا هم‌پهنه می‌باشد. اندازهٔ فاصله‌ها در امتداد مدار تماس و نصف‌النهار مرکزی کاملاً* حقیقی است، اما هرچه از نصف‌النهار مرکزی دور شویم، نصف‌النهارها حالت منحنی محدب پیدا می‌کنند و رفته‌رفته بر انحنای آنها افزوده می‌شود. از آنجا که این سیستم از نوع سیستم‌های هم‌پهنه می‌باشد مناسب مناطق قطبی نیست.

...ستم تصویر مخروطی ساده

...ن حالت، نسبتها علاوه بر امتداد خط تماس یا مدار استاندارد، ...ام نصف‌النهارها نیز صحیح است. انتخاب مدار استاندارد از ...ت خاصی برخوردار است، زیرا هر چه از مدار استاندارد دور ...م میزان تحریف افزایش خواهد یافت. از این سیستم عمدتاً برای ... نقشه مناطق یا قاره ها در مقیاس کوچک استفاده می‌شود.

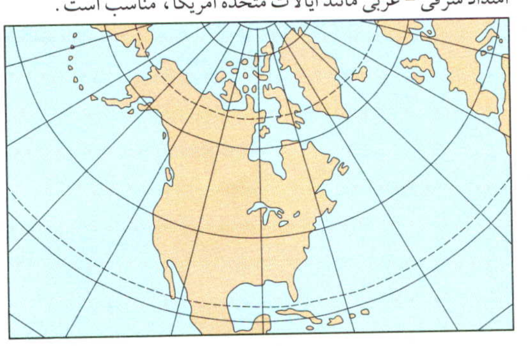
سیستم تصویر مخروطی با دو نقطهٔ تماس

در این روش، مخروط در دو نقطه موسوم به مدارهای استاندارد کره را قطع می‌کند. این سیستم، سیستمی متساوی‌السطح نیست و اندازه‌ها در فاصلهٔ میان دو خط تماس کاهش می‌یابد و در ورای مدراهای استاندار بزرگ می‌شود. انتخاب صحیح و متناسب مدارهای استاندارد، موجب به دست آمدن تصاویر خوبی از محدودهٔ عرض‌های جغرافیائی مورد نظر می‌گردد.

سیستم تصویر مخروطی هم پهنهٔ آلبرز

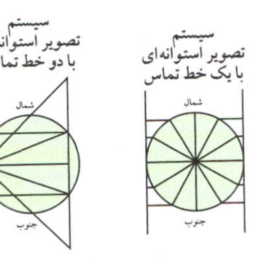
در این سیستم مخروطی هم از دو مدار استاندارد استفاده می‌شود و مدارهای مورد نظر در تطابق با کشور یا منطقهٔ مورد نظر انتخاب می‌گردند. این سیستم به ویژه برای تهیه نقشه‌های مناطق پهناور در امتداد شرقی - غربی مانند ایالات متحده امریکا، مناسب است.

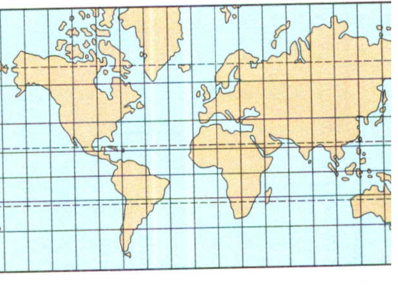
سیستم‌های تصویر استوانه ای و جهان نما

این گروه از سیستم‌های تصویر برای تهیه نقشه‌های جهان است و گسترهٔ وسیعی از انواع نقشه‌های جهان را در بر می‌گیرد و در اینجا فقط به چند نمونهٔ آنها اشاره می‌شود:

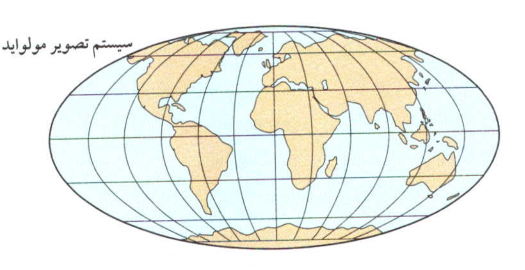
سیستم تصویر استوانه‌ای از انتقال خطوط شبکه مختصات جغرافیایی از سطح کره زمین بر یک استوانه مماس بر آن به وجود می‌آید. در تصویر نمونهٔ سمت راست، این استوانه با خط استوا مماس شده است، اما میتوان کره را در داخل استوانه چرخاند و با نقاط مختلف آن مماس نمود. اگر خط تماس از دو قطب عبور نماید، تصویر به دست آمده نمای «ترنسورز» نامیده می‌شود. اما اگر خط تماس بین خط استوا و قطبین قرار گیرد به آن نمای مایل گفته می‌شود. اگرچه سیستم‌های تصویر استوانه‌ای تمام خشکی‌های مهم زمین را پوشش می‌دهد، اما هرچه از خط استوا به طرف قطب برویم بر مقدار تحریف مساحت و شکل افزوده می‌شود. سیستم تصویر مرکاتور، که بر اساس سیستم تصویر استوانه‌ای، توسط یک جغرافیدان هلندی، به همین نام تهیه شده، بیشترین کاربرد را از قرن شانزدهم تا کنون در کشتیرانی و دریانوردی داشته است. اگرچه به لحاظ خشکی‌های زمین این سیستم فقط تا ۱۵ درجه عرض جنوبی و شمالی، در طرفین خط استوا مورد استفاده دارد، اما به لحاظ استفاده در جهت‌یابی، در تمام عرض‌های جغرافیایی قابل استفاده می‌باشد.

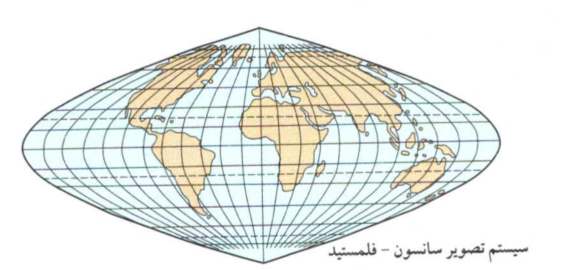

...صویر مرکاتور

سیستم تصویر مولواید

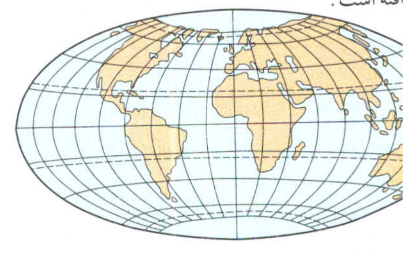
سیستم تصویر سانسون - فلمستید

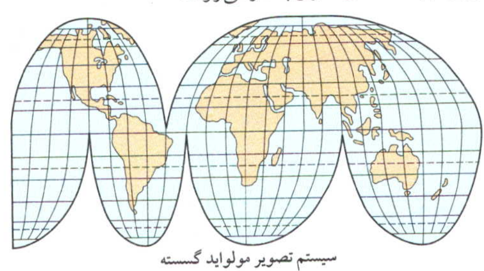
سیستم تصویر مولواید و سانسون - فلمستید

هر دوی این سیستم‌های استوانه‌ای کاذب مشهورند، زیرا اگرچه مبنای تهیهٔ آنها بر سیستم‌های استوانه‌ای قرار دارد، اما از آنجا که نصف‌النهارها در طرفین خط استوا به سمت یک نقطه مرکزی به عنوان قطب تمایل پیدا می‌کنند، از حالت استوانه‌ای که مبنای آن نصف‌النهارهای موازی است خارج می‌شوند. این ویژگی به این تصاویر اجازه می‌دهد که مقدار انحراف در حوالی قطب‌ها را کاهش دهند و در عین حال به سیستمی هم پهنه تبدیل گردند. برای بهتر تصویر کردن قاره‌ها، در این تصاویر بریدگیهایی ایجاد می‌شود که به سیستم‌های گسسته معروف هستند. چنین سیستم‌هایی اساساً برای تهیه نقشه‌های آماری به کار می‌روند.

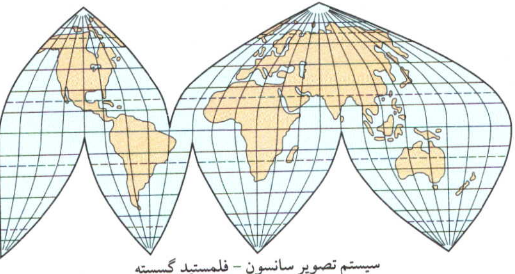
...م تصویرهامر

...تصویر هامر از توسعه و گسترش تصویر صفحه‌ای هم ...برت به دست آمده است. مانند سیستم‌های سانسون - ... و مولواید، مقدار تحریف در کناره‌های تصویر افزایش ... باایجاد انحناء در مدارها، این تحریف تا حدودی ...افته است.

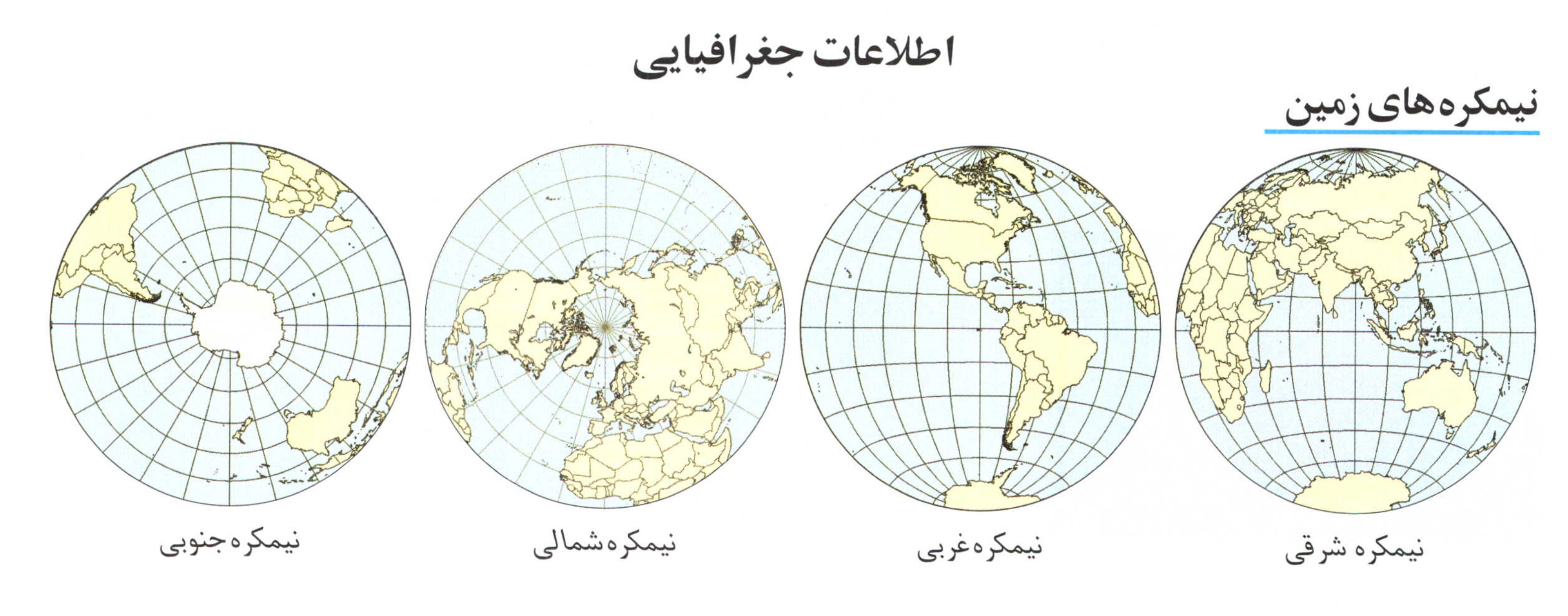
سیستم تصویر مولواید گسسته

سیستم تصویر سانسون - فلمستید گسسته

اطلاعات جغرافیایی

نیمکره‌های زمین

اقیانوس‌ها و دریاها

اقیانوس کبیر (آرام)

دریای برینگ
دریای اختسک
دریای ژاپن (شرق)
دریای زرد
دریای چین شرقی
دریای فیلیپین
دریای چین جنوبی
دریای کورال (مرجان)
دریای تاسمان

اقیانوس اطلس

دریای کارائیب
خلیج مکزیک
دریای شمال
دریای بالتیک
دریای آدریاتیک
دریای مدیترانه

اقیانوس هند

دریای سرخ
دریای سیاه
دریای خزر
خلیج فارس
دریای عرب
خلیج بنگال

اقیانوس جنوبگان

اقیانوس شمالگان

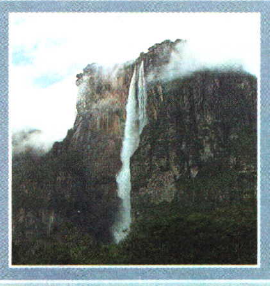
دریای کارا
دریای بارنتز
خلیج بوتنی
خلیج هودسن
دریای لابرادور
دریای نروژ

اقیانوس‌ها و دریاهای جهان

نام	مساحت (کیلومترمربع)	میانگین عمق (متر)	عمق‌ترین نقطه (متر)
اقیانوس کبیر (آرام)	۱۶۵،۲۰۰،۰۰۰	۴،۰۲۸	۱۰،۹۱۱
اقیانوس اطلس	۸۲،۴۰۰،۰۰۰	۳،۹۲۶	۸،۶۰۵
اقیانوس هند	۷۳،۵۵۶،۰۰۰	۳،۸۹۰	۸،۰۴۷
اقیانوس جنوبگان	۱۸،۸۰۰،۰۰۰	۴،۵۰۰	۷،۲۳۶
اقیانوس شمالگان	۱۴،۰۵۶،۰۰۰	۱،۰۳۸	۵،۴۵۰
دریای فیلیپین	۵،۰۰۰،۰۰۰	؟	؟
دریای کورال (مرجان)	۴،۷۹۱،۰۰۰	۲،۳۹۴	۹،۱۴۰
دریای عرب	۳،۸۶۲،۰۰۰	؟	۴،۶۵۲
دریای چین جنوبی	۳،۵۰۰،۰۰۰	؟	؟
دریای کارائیب	۲،۷۵۴،۰۰۰	۲،۲۲۰	۷،۶۸۶
دریای مدیترانه	۲،۵۰۰،۰۰۰	۱،۵۰۰	۵،۲۶۷
دریای برینگ	۲،۳۰۴،۰۰۰	۱،۴۴۰	۴،۰۹۷
دریای تاسمان	۲،۳۰۰،۰۰۰	؟	؟
خلیج بنگال	۲،۱۷۲،۰۰۰	۲،۶۰۰	۴،۶۹۴
خلیج مکزیک	۱،۶۰۰،۰۰۰	؟	۴،۳۸۴
دریای اختسک	۱،۵۸۳،۰۰۰	۸۵۹	۳،۳۷۲
دریای بارنتز	۱،۴۰۰،۰۰۰	۲۳۰	۴۵۰
دریای نروژ	۱،۳۸۳،۰۰۰	۲،۰۰۰	۳،۹۷۰
دریای چین شرقی	۱،۲۴۹،۰۰۰	؟	؟
خلیج هودسن	۱،۲۳۰،۰۰۰	۱۲۸	۴۲۰
دریای ژاپن(شرق)	۹۷۸،۰۰۰	۱،۷۵۲	۳،۷۴۲
دریای کارا	۸۸۰،۰۰۰	۱۱۰	؟
دریای لابرادور	۸۴۱،۰۰۰	۱،۸۹۸	۴،۳۱۶
دریای شمال	۷۵۰،۰۰۰	۹۵	۷۰۰
دریای سرخ	۴۳۸،۰۰۰	۴۹۰	۲،۲۲۱
دریای سیاه	۴۳۶،۴۰۰	؟	۲،۲۱۲
دریای زرد	۳۸۰،۰۰۰	۴۴	۱۵۲
دریای بالتیک	۳۷۷،۰۰۰	۵۵	۴۵۹
دریای خزر	۳۷۱،۰۰۰	۱۸۷	۱،۰۲۵
خلیج فارس	۲۵۱،۰۰۰	۵۰	۹۰
دریای آدریاتیک	۱۶۰،۰۰۰	۴۴۴	۱،۲۳۰
خلیج بوتنی	۱۱۷،۰۰۰	۶۰	۲۹۵

مرگبارترین آتشفشان‌های جهان

تاریخ وقوع	نام آتشفشان	موقعیت	تلفات جانی (نفر)
۱۸۱۵	تامبورا	اندونزی	۹۲،۰۰۰
۱۸۸۳	کراکاتوآ	اندونزی	۳۶،۰۰۰
۱۹۰۲	مون پله	جزایر مارتینیک	۲۸،۰۰۰
۱۹۸۵	نوادو روئیز	کلمبیا	۲۳،۰۰۰
۷۹	وسوویوس	ایتالیا	۱۶،۰۰۰
۱۷۹۲	اونزن	ژاپن	۱۴،۵۰۰
۱۵۸۶	کلوت	جاوه، اندونزی	۱۰،۰۰۰
۱۷۸۳	لاکی	ایسلند	۹،۳۵۰
۱۹۱۹	کلوت	جاوه، اندونزی	۵،۰۰۰
۱۶۳۱	وسوویوس	ایتالیا	۴،۰۰۰
۱۹۰۲	سانتا ماریا	گوآتمالا	۴،۰۰۰
۱۷۷۲	پاپاندایان	جاوه، اندونزی	۳،۰۰۰
۱۹۵۱	لامینگتون	گینه نو	۳،۰۰۰
۱۹۸۲	ال چیچون	مکزیک	۱،۸۸۰
۱۹۸۶	دریاچه نیوس	کامرون	۱،۷۰۰
۱۹۷۷	نیراگونگو	کنگو	۱۰۰

بلندترین آبشارهای جهان

رتبه	نام آبشار	ارتفاع (متر)	موقعیت
۱	آنخل (آنجل)	۹۷۹	پارک ملی کانایما، ونزوئلا
۲	توگلا	۹۴۸	کوازولو، افریقای جنوبی
۳	کاتاراتاس لاس ترس ارماناس	۹۱۴	آیاکوچو، پرو
۴	اولوئوپنا	۹۰۰	مولوکای، هاوایی، امریکا
۵	کاتاراتا یومبیلا	۸۹۶	آمازون، پرو
۶	وینوفوسن	۸۶۰	موره اوگ رومسدال، نروژ
۷	بلوئی‌فوسن	۸۵۰	هوردالاند، نروژ
۸	پوئوکائوکو	۸۴۰	هاوایی، امریکا
۹	جیمز بروس	۸۴۰	بریتیش کلمبیا، کانادا
۱۰	براونی	۸۳۶	جزیره جنوبی، زلاندنو
۱۱	استروپن‌فوسن	۸۲۰	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۲	رامنه‌فیلس‌فوسن	۸۱۸	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۳	وایهیلاو	۷۹۲	هاوایی، امریکا
۱۴	کولونیال کریک	۷۸۸	واشینگتن، امریکا
۱۵	مونگه‌فوسن	۷۷۳	موره اوگ رومسدال، نروژ
۱۶	کاتاراتا گوکتا	۷۷۱	آمازون،پرو
۱۷	موتارازی	۷۶۲	مانیکالند، زیمبابوه
۱۸	کیل‌فوسن	۷۵۵	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۹	جوهانسبورگ	۷۵۱	واشینگتن، امریکا
۲۰	یوسه‌میتی	۷۳۹	کالیفرنیا، امریکا

مرگبارترین زلزله‌های جهان

تاریخ وقوع	موقعیت جغرافیایی	تلفات جانی (نفر)	شدت مطلق (ریشتر)
۱۵۵۶	شانسی، چین	۸۲۰،۰۰۰	۸
۱۹۷۶	تانگشان، چین	۶۵۵،۰۰۰	۷/۵-۷/۸
۵۲۵	آنتیوخ، در ترکیه فعلی	۲۵۰،۰۰۰	۸
۱۹۲۰	نینگشیا-گانسو، چین	۲۳۵،۵۰۲	۷/۸
۲۰۰۴	اقیانوس هند، سوماترا، اندونزی	۲۳۰،۲۱۰	۹/۱-۹/۳
۱۱۳۸	حلب، سوریه	۲۳۰،۰۰۰	؟
۲۰۱۰	هائی‌تی	۲۰۰،۰۰۰	۷
۸۵۶	دامغان، ایران	۲۰۰،۰۰۰	۷/۹
۸۹۳	اردبیل، ایران	۱۵۰،۰۰۰	؟
۱۹۲۳	ناحیه کانتو، ژاپن	۱۴۲،۰۰۰	۷/۹
۱۹۰۸	مسینا، ایتالیا	۱۲۳،۰۰۰	۷/۱
۱۹۴۸	عشق آباد، ترکمنستان	۱۱۰،۰۰۰	۷/۳
۱۷۰۳	ادو، ژاپن	۱۰۸،۸۰۰	؟

قاره آسیا

مساحت: ۴۱،۰۹۲،۸۸۹ کیلومترمربع(بزرگترین قاره جهان)
جمعیت: ۴،۲۸۷،۹۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پرجمعیت‌ترین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۱۰۴/۳ نفر در کیلومتر مربع (پرتراکم ترین قاره جهان)
تعداد کشورها: ۴۶ کشور
بزرگترین کشور: روسیه (:مساحت بخش آسیایی: ۱۳،۱۳۱،۷۹۷کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: چین (۱،۳۴۹،۹۱۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت ترین شهر: کراچی، پاکستان (۱۳،۱۲۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
بلندترین کوه: قله اورست (۸۸۴۸ متر، ما بین نپال و چین، بلندترین نقطه جهان)
طولانی ترین رود: رود یانگ تسه کیانگ (۶۳۸۰ کیلومتر، در کشور چین)
بزرگترین جزیره: جزیره بورنئو (۷۴۵،۵۶۱ کیلومتر مربع، در کشور اندونزی)
بزرگترین دریاچه: دریای خزر (۳۷۱،۰۰۰ کیلومتر مربع)
پست ترین نقطه: بحرالمیت (۴۲۳ متر پایین‌تر از سطح دریا، میان فلسطین و اردن)
بلندترین سد: سد نورک (به ارتفاع ۳۰۰ متر بر روی رود وخش در تاجیکستان)

قاره اروپا

مساحت: ۹،۹۰۸،۵۹۹ کیلومترمربع با بخش اروپایی روسیه (پنجمین قاره جهان)
جمعیت: ۷۳۶،۴۶۵،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲، با کل روسیه (سومین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۷۴/۳ نفر در کیلومتر مربع (دومین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۴۸کشور
بزرگترین کشور: روسیه (:مساحت بخش اروپایی: ۳،۹۴۳،۶۰۳ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: روسیه (۱۴۲،۴۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت ترین شهر: مسکو، روسیه (۱۱،۶۱۲،۹۴۳ نفر در سال ۲۰۱۲)
بلندترین کوه: قله البروس (۵،۶۴۲ متر، در بخش اروپایی کشور روسیه)
طولانی ترین رود: رود ولگا (۳،۶۸۸ کیلومتر، در بخش اروپایی کشور روسیه)
بزرگترین جزیره: بریتانیای کبیر (۲۱۸،۴۷۶ کیلومتر مربع، در کشور انگلستان)
بزرگترین دریاچه: دریاچه لادوگا (۱۸،۳۹۰ کیلومتر مربع، بخش اروپایی کشور روسیه)
پست ترین نقطه: ساحل دریای خزر در بخش اروپایی روسیه (۲۸ متر پایین‌تر از سطح دریا)
بلندترین سد: سد گرانده دیکسنس (به ارتفاع ۲۸۵ متر بر روی رود دیکسنس در سوئیس)

قاره افریقا

مساحت: ۳۰،۲۵۶،۵۹۹ کیلومترمربع (دومین قاره جهان)
جمعیت: ۱،۰۶۷،۰۸۱،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (دومین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۳۵/۳ نفر در کیلومتر مربع (سومین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۵۵ کشور
بزرگترین کشور: الجزایر (۲،۳۸۱،۷۴۱ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: نیجریه (۱۶۶،۶۲۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت ترین شهر: قاهره، مصر (۶،۷۵۸،۵۸۱ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: قله کیلیمانجارو (۵،۸۹۲ متر، در کشور تانزانیا)
طولانی ترین رود: رود نیل (۶،۶۹۵ کیلومتر، در اوگاندا، سودان جنوبی، سودان و مصر)
بزرگترین جزیره: ماداگاسکار (۵۸۷،۰۴۱ کیلومتر مربع)
بزرگترین دریاچه: دریاچه ویکتوریا (۶۸،۸۰۰ کیلومتر مربع، مرز تانزانیا، کنیا و اوگاندا)
پست ترین نقطه: دریاچه عسل (۵۶ متر پایین‌تر از سطح دریا، در کشور جیبوتی)
بلندترین سد: سد تکزه (به ارتفاع ۱۸۳ متر بر روی رود تکزه در اتیوپی)

قاره امریکای شمالی و مرکزی

مساحت: ۲۴،۳۹۸،۴۷۵ کیلومترمربع (سومین قاره جهان)
جمعیت: ۵۴۹،۴۲۲،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهارمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۲۲/۵ نفر در کیلومتر مربع (چهارمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۲۲ کشور
بزرگترین کشور: کانادا (۹،۹۷۰،۶۱۰ کیلومتر مربع)
پرجمعیت‌ترین کشور: ایالات متحده امریکا (۳۱۴،۲۵۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت‌ترین شهر: مکزیکوسیتی، مکزیک (۸،۴۶۳،۹۰۶ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: کوه مک کینلی (۶،۱۹۴ متر، در کشور امریکا)
طولانی‌ترین رود: رود می‌سی‌سی‌پی (۵،۹۶۹ کیلومتر، در امریکا)
بزرگترین جزیره: گروئنلند (۲،۱۷۵،۶۰۰ کیلومتر مربع، متعلق به دانمارک)
بزرگترین دریاچه: دریاچه سوپریور (۸۲،۱۰۰ کیلومتر مربع، در مرز امریکا و کانادا)
پست‌ترین نقطه: دره مرگ (دث وَلی) (۸۶ متر پایین‌تر از سطح دریا، در کشور امریکا)
بلندترین سد: سد مانوئل مورنو تورس (به ارتفاع ۲۶۱ متر بر روی رود گریخالوا در مکزیک)

قاره امریکای جنوبی

مساحت: ۱۷،۸۰۸،۶۹۵ کیلومترمربع (چهارمین قاره جهان)
جمعیت: ۳۹۳،۹۹۸،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۲۲/۱ نفر در کیلومتر مربع (پنجمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۱۳ کشور
بزرگترین کشور: برزیل (۸،۵۴۷،۴۰۴ کیلومتر مربع)
پرجمعیت‌ترین کشور: برزیل (۱۹۵،۰۹۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت‌ترین شهر: بوئنوس آیرس، آرژانتین (۱۲،۰۴۶،۷۹۹ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: کوه آکونکاگوآ (۶،۹۶۰ متر، در کشور آرژانتین)
طولانی‌ترین رود: رود آمازون (۶،۵۱۶ کیلومتر، در برزیل و پرو)
بزرگترین جزیره: تیئرا دل فوئگو (۴۷،۰۰۰ کیلومتر مربع، در کشورهای آرژانتین و شیلی)
بزرگترین دریاچه: دریاچه تی‌تی کاکا (۸،۳۴۰ کیلومتر مربع، در مرز بولیوی و پرو)
پست‌ترین نقطه: لاگونا دل کاربون (۱۰۵ متر پایین‌تر از سطح دریا، در کشور آرژانتین)
بلندترین سد: سد آلبرتو لیئراس (به ارتفاع ۲۵۰ متر بر روی رود گوآویو در کلمبیا)

قاره اقیانوسیه

مساحت: ۸،۵۱۴،۹۸۶ کیلومترمربع (ششمین قاره جهان)
جمعیت: ۳۶،۶۳۸،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (ششمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۴/۳ نفر در کیلومتر مربع (ششمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۱۴ کشور
بزرگترین کشور: استرالیا (۷،۶۸۲،۳۰۰ کیلومتر مربع)
پرجمعیت‌ترین کشور: استرالیا (۲۲،۸۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
پرجمعیت‌ترین شهر: سیدنی، استرالیا (۴،۱۱۹،۱۹۱ نفر در سال ۲۰۰۶)
بلندترین کوه: کوه جایا (۵،۰۲۹ متر، در جزیره گینه نو، اندونزی)
طولانی‌ترین رود: رود مورای-دارلینگ (۳،۷۵۰ کیلومتر، در کشور استرالیا)
بزرگترین جزیره: گینه نو (۸۰۸،۵۱۰ کیلومتر مربع، در کشورهای پاپوآ گینه نو و اندونزی)
بزرگترین دریاچه: دریاچه ار (۸،۹۰۰ کیلومتر مربع، در کشور استرالیا)
پست‌ترین نقطه: دریاچه ار (۱۵ متر پایین‌تر از سطح دریا، در کشور استرالیا)
بلندترین سد: سد دارتماوت (به ارتفاع ۱۸۰ متر بر روی رود میتامیتا در استرالیا)

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
جزایر سیبری جدید
دریای لاپتف
دریای سیبری شرقی
شبه جزیره تایمیر
دریای کارا
دریای بارنتز
اسکاندیناوی
مدار قطبی شمال (شمالگان)
چوکوتسکی
سیبری
جلگه سیبری غربی
کوههای اورال
آسیا
دریای اختسک
کامچاتکا
دریای برینگ
ساخالین
صحرای گبی
اروپا
جلگه منچوری
کوههای آلتای
دریای سیاه
بالکان
آناتولی
دریای خزر
دماوند ۵۶۷۱
فلات ایران
کوههای زاگرس
فلات تبت
کوههای هیمالیا
اورست ۸۸۴۸
دریای زرد
دریای چین شرقی
ژاپن
اقیانوس کبیر (آرام) شمالی
مدار رأس السرطان
هاینان
دریای فیلیپین
دریای چین جنوبی
دریای عرب
شبه جزیره عربستان
جزایر آندامان
سری لانکا
صحرای
ارتفاعات اتیوپی
اقیانوس هند
سیشل
کلیمانجارو ۵۸۹۵
فلات لوندا
ماداگاسکار
موریس
کوههای دراکن
جزایر هند شرقی
جاوه
دریای آرافورا
دریای کورال (مرجان)
فیجی
اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی
شنزار بزرگ
استرالیا
اقیانوسیه
کالدونیای جدید (فرانسه)
استرالیای غربی
مدار رأس الجدی
خلیج بزرگ استرالیا
دریای تاسمان
تاسمانی
جزیره جنوبی
جزیره شمالی
زلاندنو
جزیره آمستردام (فرانسه)
جزایر کرگلن (فرانسه)
جزایر پرنس ادوارد (افریقای جنوبی)
اقیانوس منجمد جنوبی (جنوبگان)
دریای دیویس
مدار قطبی جنوب (جنوبگان)
سواحل کوئین ماری
قطب جنوب (جنوبگان)
دریای راس
۴۰°
۸۰°
۱۲۰°
۱۶۰°

جزایر ملکه الیزابت
جزیره السمر
گروئنلند
(دانمارک)
دریای چوکچی
دریای بوفورت
جزایر پاری
جزیره ویکتوریا
خلیج بافین
جزیره بافین
تنگه دیویس
تنگه دانمارک
ایسلند
تنگه برینگ
چوکوتسکی
کوههای بروکس
کوههای آلاسکا
مک کینلی ۶۱۹۴
۵۹۵۹
لوگان
خلیج هودسن
امریکای شمالی
دماغه فارول
دریای برینگ
خلیج آلاسکا
شبه جزیره لابرادور
دریای لابرادور
جزایر الوشن (امریکا)
نیوفوندلند
کوههای راکی
جلگه بزرگ
کوههای آپالاش
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس کبیر (آرام) شمالی
۴۳۹۹
مونت آلبرت
۴۴۱۸
ویتنی
جزایر برمودا
جبل طارق
۴۱۶۵
جزایر کاناریا (قناری)
جزایر هاوائی (امریکا)
فلات مکزیک
دماغه سیبل
خلیج مکزیک
جزایر هندغربی
مدار رأس السرطان
دماغه سان لوکاس
خلیج کامپچه
کیمن
۷۶۸۰
۹۲۰۰
پوئرتوریکو
دریای کارائیب
کپ ورد
کانال پاناما
جزایر پولینزی
امریکای مرکزی
ارتفاعات گویان
۲۸۷۵
رورایما
خط استوا (نیمگان زمین)
جزایر گالاپاگوس
۶۲۶۷
چیمبورازو
۷۸۵۶
رومانش
جنگلهای آمازون
آمازون
۶۷۶۸
اواسکاران
امریکای جنوبی
جزایر مارکیز
ارتفاعات برزیل
فیجی
اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی
آنکوهوما
۶۵۵۰
اقیانوس اطلس جنوبی
سنت هلنا (انگلیس)
پولینزی فرانسه
مدار رأس الجدی
۶۹۰۸
اوخوز دل سالادو
۶۹۶۰
آکونکاگوآ
کوههای آند
جزیره شمالی
زلاندنو
جزیره جنوبی
گوگ (انگلیس)
پاتاگونی
جزایر فالکلند (انگلیس)
جزایر جورجیای جنوبی (انگلیس)
گذرگاه دریک
دریای اسکاتیا
ساندویچ
۸۲۶۴
جزایر شتلند جنوبی
مدار قطبی جنوب (جنوبگان)
شبه جزیره جنوبگان
دریای آموندسن
جزیره الکساندر
سرزمین پالمر
دریای ودل
پرنس مارتا
نقشه طبیعی
جهان
قله (ارتفاع به متر)
ژرفنا (عمق به متر)
مقیاس: ۱:۹۷,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۲۰۰۰ ۱۰۰۰ ۰ ۱۰۰۰
۱۶۰°
۱۲۰°
۸۰°
۴۰°

نقشه سیاسی
جهان

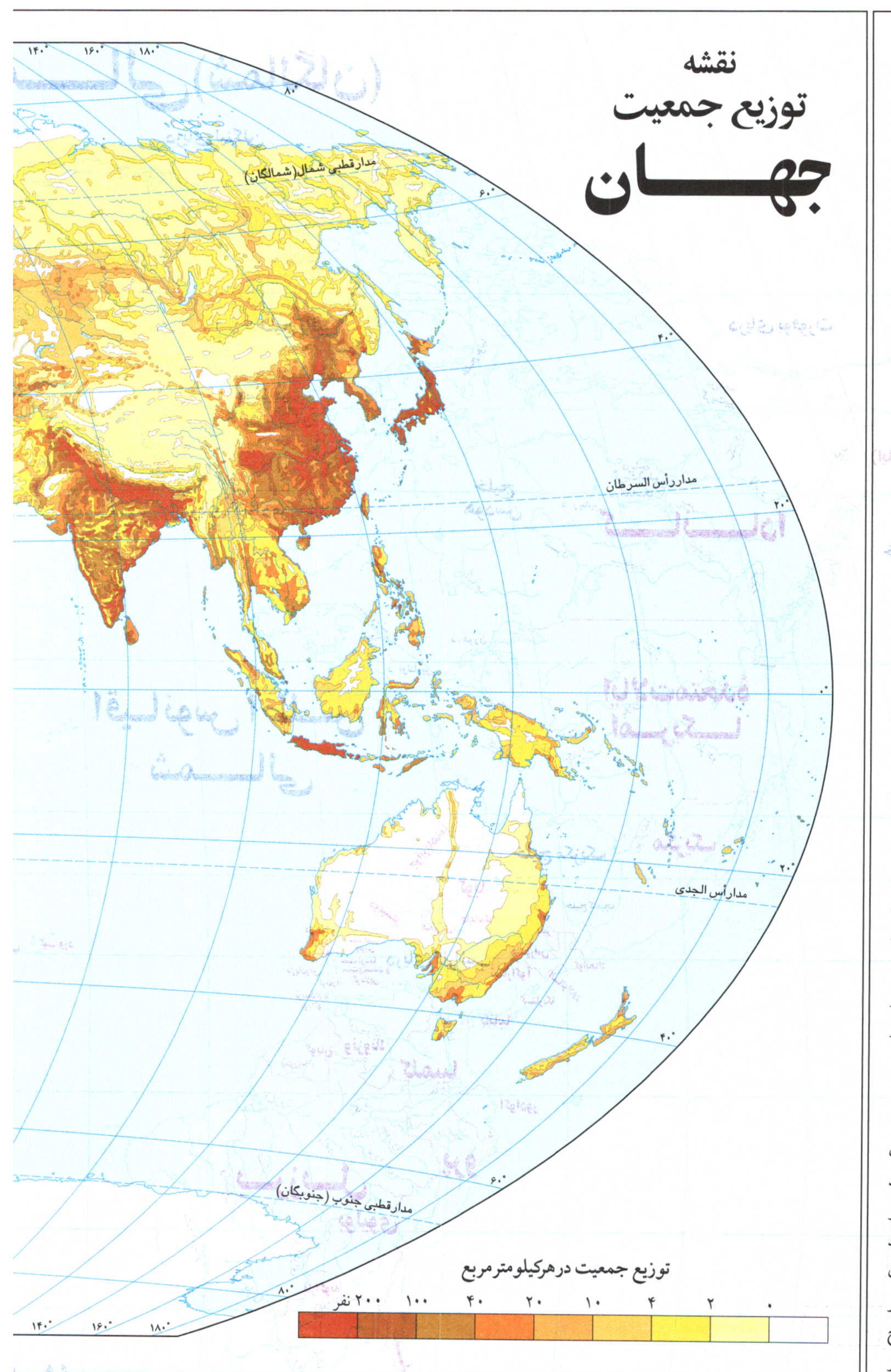
راهنما

مرز بین المللی	پایتخت
مرز دریایی	شهر مهم

مقیاس: ۱:۶۳,۵۰۰,۰۰۰
(در مدارهای ۴۵ درجه شمالی وجنوبی)

کیلومتر ۶۰۰۰ ۴۵۰۰ ۳۰۰۰ ۱۵۰۰ ۰ ۱۵۰۰

پر جمعیت ترین شهرهای جهان

رتبه	نام شهر	نام کشور	جمعیت (۲۰۰۸)
۱	کراچی	پاکستان	۱۲،۱۳۰،۰۰۰
۲	بوئنوس آیرس	آرژانتین	۱۲،۰۴۶،۷۹۹
۳	بمبئی	هند	۱۱،۹۷۸،۴۵۰
۴	شانگهای	چین	۱۱،۲۸۳،۷۱۴
۵	سائوپائولو	برزیل	۱۰،۹۹۰،۲۴۹
۶	استانبول	ترکیه	۱۰،۷۵۷،۳۲۷
۷	مسکو	روسیه	۱۰،۴۲۵،۰۷۵
۸	سئول	کره جنوبی	۱۰،۴۲۱،۷۸۲
۹	دهلی	هند	۹،۸۷۹،۱۷۲
۱۰	جاکارتا	اندونزی	۸،۸۳۹،۲۴۷
۱۱	توکیو	ژاپن	۸،۷۱۷،۵۲۹
۱۲	پکن	چین	۸،۵۸۰،۳۷۶
۱۳	مکزیکوسیتی	مکزیک	۸،۴۶۳،۹۰۶
۱۴	نیویورک	امریکا	۸،۲۴۷،۵۲۷
۱۵	ووهان	چین	۸،۰۰۱،۵۴۱

رتبه	نام شهر	نام کشور	جمعیت (۲۰۰۸
۱۶	تهران	ایران	،۸۷۳،۰۰۰
۱۷	کینشاسا	کنگو (زئیر)	،۲۷۳،۹۴۷
۱۸	قاهره	مصر	،۷۵۸،۵۸۱
۱۹	داکا	بنگلادش	،۷۳۷،۷۷۴
۲۰	بانکوک	تایلند	،۳۵۵،۱۴۴
۲۱	گوانگجو	چین	،۱۷۲،۸۳۹
۲۲	ریودوژانیرو	برزیل	،۱۶۱،۰۴۷
۲۳	سانتیاگو	شیلی	،۴۲۸،۵۹۰
۲۴	تیانجین	چین	،۳۳۲،۱۴۰
۲۵	شانتو	چین	،۸۴۰،۵۲۰
۲۶	کلکته	هند	،۵۸۰،۵۴۶
۲۷	سنگاپور	سنگاپور	،۴۳۶،۰۰۰
۲۸	مدرس(چنای)	هند	،۳۴۳،۶۴۵
۲۹	رانگون	میانمار (برمه)	،۱۰۷،۰۰۰
۳۰	نانجینگ	چین	،۱۰۵،۳۳۶

توزیع و رشد جمعیت

جمعیت در سراسر جهان به صورت کاملاً نامنظمی پراکنده شده است. همان گونه که در نقشهٔ «توزیع جمعیت جهان» مشخص است، بیش از یک چهارم خشکی های جهان خالی از سکنه است یا تراکم جمعیت بسیار پائینی دارد. حداقل یک چهارم مناطق جهان نیز دارای جمعیتی با تراکم ۱۰ نفر در کیلومتر و بیشتر می باشد. عمدهٔ تمرکز جمعیت در این نواحی به شرق آسیا، شبه قارهٔ هند و اروپا تعلق دارد که بیش از نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده اند. چین و هند که در نقشه به طور چشمگیری خودنمایی می کنند، مجموعاً حدود دو پنجم جمعیت جهان را به خود اختصاص داده اند.

در خلال نیمهٔ دوم قرن بیستم، جمعیت جهان با رشدی فزاینده و بیش از هر زمانی افزایش یافته است. در حالی که تا سال ۱۸۰۴ جمعیت جهان هیچگاه به مرز یک میلیارد نفر نرسیده بود، ۱۲۳ سال طول کشید تا در سال ۱۹۲۷ این میزان به دو میلیارد نفر برسد. سپس در عرض ۳۳ سال جمعیت جهان در سال ۱۹۶۰ به سه میلیارد نفر و بعد در طی ۱۴ سال به ۴ میلیارد، در ۱۳ سال بعدی به ۵ میلیارد و در ۱۲ سال پس از آن در سال ۱۹۹۹ از مرز ۶ میلیارد نفر هم گذشت. با این حال پیش بینی می شود که تا سال ۲۰۵۰ حدود ۳ میلیارد نفر دیگر بر جمعیت جهان افزوده شود.

از سال ۱۹۵۰ رشد جمعیت به صورتی کاملاً نابرابر در قاره های جهان توزیع شده است. در حالی که تعداد جمعیت در طی ۵۰ سال گذشته به شدت افزایش یافته و به طور مثال در نواحی توسعه نیافته، به ویژه در جنوب و جنوب شرقی آسیا، تا ۸۹٪ بر میزان جمعیت افزوده شده، جمعیت کشورهای اروپایی تقریباً ثابت مانده و نسبت افراد مسن و سالخورده در این کشورها به سرعت در حال افزایش است. اگرچه چین و هند به تنهایی بیش از یک سوم افزایش جمعیت جهان را به خود اختصاص داده اند، اما بیشترین میزان رشد جمعیت متعلق به کشورهای مناطق نیمه صحرایی افریقا است. آخرین داده های آماری در مورد رشد جمعیت کشورها حاکی از ادامهٔ تقابل بین کشورهای پیشرفته و توسعه نیافته است. رشد سالانه ۱/۵٪ یا بیشتر در کشورهای امریکای لاتین، افریقا و نیمهٔ جنوبی آسیا کاملاً عادی است. تعدادی از کشورها از مرز ۳٪ نیز گذشته اند که اگر به همین ترتیب ادامه دهند، جمعیت آنها در ظرف مدتی کمتر از ۲۳ سال به دو برابر خواهد رسید.

تحول جمعیتی

در ورای الگوی رشد جمعیت، روند تحول جمعیتی قرار دارد که طی آن کشورها از مرحله ای عبور می کنند که میزان مرگ و میر کاهش پیدا می کند و سپس از مرحلهٔ باروری بالا گذر می کنند. بیشتر کشورهای جهان از مرحلهٔ اول گذر کرده اند تا جایی که میانگین امید به زندگی در هنگام تولد در بیشتر کشورهای توسعه نیافته به ۶۳ سال رسیده که از میانگین ۷۵ سال برای کشورهای پیشرفته خیلی عقب تر نیست. حتی در این حالت نیز میزان مرگ و میر نوزادان که شاخص بسیار مناسب و گویایی از سطح پیشرفت کشورهامحسوب می شود، به عنوان یک نقطه چالش مهم در کشورهای کمتر توسعه یافته باقی می ماند. میزان مرگ و میر کودکان در این کشورها به طور متوسط ۶۳ نفر در هر هزار تولد است، در حالی که این رقم در مورد کشورهای پیشرفته، ۹ نفر در هر هزار تولد می باشد. کشورهای مناطق نیمه صحرایی افریقا دیرتر از بیشتر کشورهای سایر نقاط جهان گذر از مرحلهٔ اول را آغاز کرده اند و میزان امید به زندگی در این کشورها حداکثر به ۴۸ سال می رسد. به علاوه میزان مرگ و میر کودکان در هنگام تولد نیز بسیار بالا است و همزمان مبتلایان به بیماری ایدز و مرگ و میرهای ناشی از آن هم افزایش یافته است.

کاهش میزان باروری در زنان نقشی اساسی در انتقال به مرحلهٔ دوم «گذار جمعیتی» و همچنین ثابت نگاه داشتن میزان رشد جمعیت در آینده دارد. بیشتر کشورهای پیشرفتهٔ جهان این روند را به خوبی طی کرده اند. به طور خاص، میزان کل باروری در اروپا (میانگین تعداد کودکانی که هر زن می تواند به دنیا بیاورد) در حال حاضر ۱/۴ نفر است که به مراتب کمتر از «میزان جایگزینی» است. «میزان جایگزینی» حداقل معادل ۲/۱ تولد برای هر زن بارور است که طبق آن جمعیت در حدی متعادل باقی می ماند. بر خلاف این، میانگین میزان باروری در کشورهای کمترتوسعه یافته (به استثنای چین) معادل ۳/۸ تولد در هر زن بارور است و تازه این در حالی است که این رقم در مورد کشورهای نیمه صحرایی افریقا به ۶/۵ نیز می رسد.

مقیاس: ۱:۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۶۰۰۰ ۴۵۰۰ ۳۰۰۰ ۱۵۰۰ ۰ ۱۵۰۰

ساحت وجمعیت قاره‌ها و جهان

نام	مساحت(کیلومترمربع)	جمعیت (۲۰۱۲)
	۱۳۵،۷۹۱،۶۶۷	۷،۰۰۱،۵۸۶،۵۰۰
*	۳۱،۷۶۲،۹۵۱	۴،۲۱۷،۹۸۱،۰۰۰
*	۲۳،۰۴۰،۳۹۶	۷۳۶،۴۶۵،۲۰۰
	۳۰،۲۵۶،۵۹۹	۱،۰۶۷،۰۸۱،۲۰۰
ی جنوبی	۱۷،۸۰۸،۶۹۵	۳۹۳،۹۹۸،۵۰۰
ی شمالی	۲۴،۳۹۸،۴۷۵	۵۴۹،۴۲۲،۳۰۰
سیه	۸،۵۱۴،۹۸۶	۳۶،۶۳۸،۳۰۰

ن جدول آمار مساحت (بیش از ۱۳ میلیون کیلومتر مربع)
بت روسیه آسیایی جزء اروپا محاسبه شده‌است.
ن امریکای شمالی شامل امریکای مرکزی و جزایر کارائیب
باشد.

بزرگترین کشورهای جهان

رتبه	نام کشور	مساحت(کیلومترمربع)
۱	روسیه	۱۷,۰۷۵,۴۰۰
۲	کانادا	۹,۹۷۰,۶۱۰
۳	چین	۹,۵۷۲,۹۰۰
۴	ایالات متحده امریکا	۹,۳۶۳,۳۶۴
۵	برزیل	۸,۵۴۷,۴۰۴
۶	استرالیا	۷,۶۸۲,۳۰۰
۷	هند	۳,۱۶۵,۵۹۶
۸	آرژانتین	۲,۷۸۰,۰۹۲
۹	قزاقستان	۲,۷۱۷,۳۰۰
۱۰	الجزایر	۲,۳۸۱,۷۴۱
۱۱	کنگو کینشاسا(زئیر)	۲,۳۴۴,۸۸۵
۱۲	عربستان سعودی	۲,۲۴۰,۰۰۰
۱۳	مکزیک	۱,۹۵۸,۲۰۱
۱۴	اندونزی	۱,۹۰۴,۴۳۳
۱۵	سودان	۱,۸۸۶,۰۶۸

رتبه	نام کشور	مساحت(کیلومترمربع)
۱۶	لیبی	۱,۷۵۷,۰۰۰
۱۷	ایران	۱,۶۴۸,۱۹۵
۱۸	مغولستان	۱,۵۶۶,۵۰۰
۱۹	پرو	۱,۲۸۵,۲۱۶
۲۰	چاد	۱,۲۸۴,۰۰۰
۲۱	نیجر	۱,۲۶۷,۰۰۰
۲۲	آنگولا	۱,۲۴۶,۷۰۰
۲۳	مالی	۱,۲۴۰,۱۹۲
۲۴	افریقای جنوبی	۱,۲۱۹,۰۹۰
۲۵	کلمبیا	۱,۱۴۱,۷۴۸
۲۶	اتیوپی	۱,۱۳۳,۸۸۲
۲۷	بولیوی	۱,۰۹۸,۵۸۱
۲۸	موریتانی	۱,۰۳۰,۷۰۰
۲۹	مصر	۹۹۷,۷۳۹
۳۰	تانزانیا	۹۴۵,۰۸۷

پر جمعیت ترین کشورهای جهان

رتبه	نام کشور	جمعیت (۲۰۱۲)
۱	چین	۱,۳۴۹,۹۱۱,۰۰۰
۲	هند	۱,۲۳۵,۰۰۴,۰۰۰
۳	ایالات‌متحده‌امریکا	۳۱۴,۲۵۰,۰۰۰
۴	اندونزی	۲۴۴,۸۱۴,۰۰۰
۵	برزیل	۱۹۵,۰۹۴,۰۰۰
۶	پاکستان	۱۹۰,۲۹۱,۰۰۰
۷	نیجریه	۱۶۶,۶۲۹,۰۰۰
۸	بنگلادش	۱۵۲,۵۱۸,۰۰۰
۹	روسیه	۱۴۲,۴۲۷,۰۰۰
۱۰	ژاپن	۱۲۷,۶۴۴,۰۰۰
۱۱	مکزیک	۱۱۶,۵۸۵,۰۰۰
۱۲	فیلیپین	۹۳,۲۱۳,۰۰۰
۱۳	ویتنام	۸۹,۰۷۶,۰۰۰
۱۴	اتیوپی	۸۴,۳۲۱,۰۰۰
۱۵	مصر	۸۳,۹۵۸,۰۰۰

رتبه	نام کشور	جمعیت (۲۰۱۲)
۱۶	آلمان	۸۱,۶۰۲,۰۰۰
۱۷	ایران	۷۶,۵۷۸,۰۰۰
۱۸	ترکیه	۷۵,۲۲۶,۰۰۰
۱۹	کنگوکینشاسا(زئیر)	۶۹,۵۷۵,۰۰۰
۲۰	تایلند	۶۶,۳۱۶,۰۰۰
۲۱	فرانسه	۶۳,۶۵۲,۰۰۰
۲۲	انگلستان	۶۳,۳۲۷,۰۰۰
۲۳	ایتالیا	۵۹,۶۴۹,۰۰۰
۲۴	میانمار (برمه)	۵۴,۵۸۵,۰۰۰
۲۵	افریقای جنوبی	۵۱,۱۸۹,۰۰۰
۲۶	کره جنوبی	۴۹,۰۲۰,۰۰۰
۲۷	تانزانیا	۴۷,۶۵۶,۰۰۰
۲۸	اسپانیا	۴۷,۳۴۶,۰۰۰
۲۹	اوکراین	۴۵,۵۵۵,۰۰۰
۳۰	کلمبیا	۴۵,۲۳۹,۰۰۰

نقشه پوشش گیاهی جهان

راهنمای نقشه

۱- جنگل های برگ‌سوزنی همیشه‌سبز
۲- جنگل های برگ‌پهن همیشه‌سبز
۳- جنگل های برگ‌سوزنی خزان‌دار
۴- جنگل های برگ‌پهن خزان‌دار
۵- جنگل های مختلط
۶- بوته‌زار و درختچه‌زارهای بسته
۷- بوته‌زار و درختچه‌زارهای باز
۸- ساوانای جنگلی
۹- ساوانا
۱۰- علفزار و چمنزار
۱۱- باتلاق، مرداب و اراضی آبگیر
۱۲- اراضی تحت کشاورزی
۱۳- مناطق مسکونی (شهری)
۱۴- اراضی تحت کشاورزی/ روئیدنی های طبیعی
۱۵- برف و یخ
۱۶- نواحی لم‌یزرع
۱۷- دریا و رودخانه

راهنمای طبقه بندی نمودارها

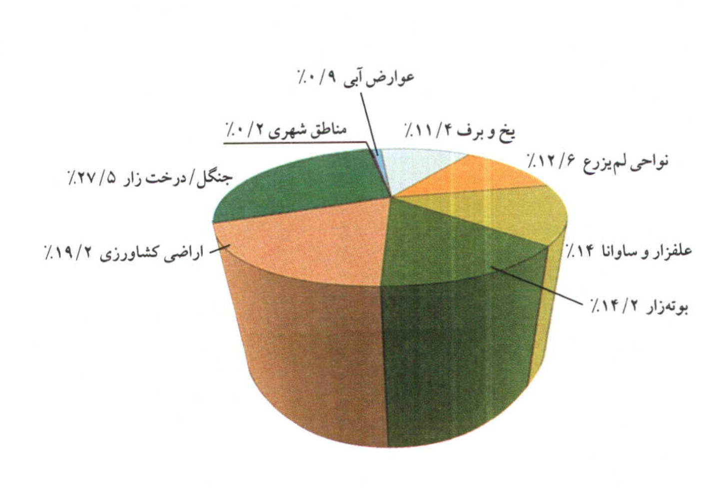
طبقه‌بندی عمومی	طبقه‌بندی «برنامهٔ بین‌المللی زیست کرهٔ زمین»
جنگل/ درخت‌زار	۱- جنگل های برگ سوزنی همیشه سبز ۲- جنگل های برگ پهن همیشه سبز ۳- جنگل های برگ سوزنی خزان‌دار ۴- جنگل های برگ‌پهن خزان‌دار ۵- جنگل های مختلط
بوته‌زار	۶- بوته‌زار و درختچه‌زارهای بسته ۷- بوته‌زار و درختچه‌زارهای باز
علفزار و ساوانا	۸- ساوانای جنگلی ۹- ساوانا ۱۰- علفزار و چمنزار
عوارض آبی	۱۱- باتلاق، مرداب و اراضی آبگیر
اراضی کشاورزی	۱۲- اراضی تحت کشاورزی ۱۴- اراضی تحت کشاورزی/ روئیدنی های طبیعی
مناطق شهری	۱۳- مناطق مسکونی (شهری)
یخ و برف	۱۵- برف و یخ
نواحی لم‌یزرع	۱۶- نواحی لم‌یزرع

بیشتر نقشه‌های پوشش زمین، تنها شمایی کلی از شرایط عمومی سطح زمین را نمایش می‌دهند. این گونه نقشه‌ها معمولاً به گونه‌ای نامناسب و با سطح نامعینی از صحت و دقت با استفاده از منابع و مآخذ گوناگون تهیه می‌شوند. همچنین بیشتر آنها شامل یک عنصر آب و هوایی تعریف شده در یک طبقه‌بندی خاص هستند که به یک ترکیب نامتجانس از پوشش زمین به صورتی که هست و آن طور که می‌تواند باشد، منجر می‌شود. از سال ۱۹۹۲ سیستم داده‌ها و اطلاعات «برنامهٔ بین‌المللی زیست کرهٔ زمین»، مشغول کار بر روی یک مجموعهٔ داده پوشش گیاهی جهانی بوده‌اند که کمبودهای نقشه‌های قبلی را جبران کند. نقشهٔ حاضر نتیجهٔ این فعالیت است که بر اساس عکس‌های هوایی سالهای ۹۳-۱۹۹۲ به مقیاس هر کیلومتر یک نقطه، در سال ۱۹۹۷ تهیه شده است.

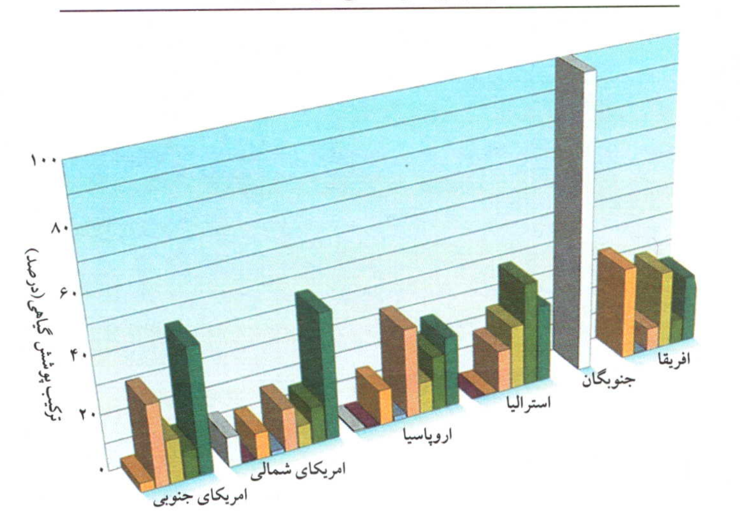
مجموعهٔ اطلاعات نهایی، با استفاده از جمع آوری بیش از ۴۴۰۰ گیگا بایت اطلاعات، با قدرت تفکیک بالا، که از طریق ماهواره‌هائی که در مدار قطبی قرار داشته‌اند، تهیه شده است. این ماهواره‌ها هر روز تصاویری از سطح تمام زمین در مقیاس ۱ کیلومتر به یک نقطه تهیه می‌کنند. از تصاویر ۲۳ ماهواره جهت تهیهٔ این نقشه استفاده شده است. در حال حاضر نیز میزان صحت این نقشه در حال بررسی است و برای این منظور ۴۰۰ تصویر جدید ماهواره‌ای با قدرت تفکیک بالا توسط ۲ ماهواره امریکایی و فرانسوی تهیه شده است.

طبقه‌بندی ارائه شده در این نقشه، با نقشه های مشابه آن متفاوت است. به طور مثال در این طبقه‌بندی توندرا و جنگل‌های پر باران استوایی وجود ندارد. زیرا مبنای تهیهٔ این نقشه بر آن بوده تا پوشش زمین را بر اساس ساختار آن توصیف کند و به طور ویژه سه جزء زیست‌پود سطح زمین، مدت عمر برگها، و نوع برگها را مد نظر قرار دهد، زیرا جوامع علمی بیش از آن که به شرایط و تمایزات آب و هوایی و روئیدنی‌های جهان علاقمند باشند، به بررسی تغییرات در سطح جهانی علاقمندند.

ترکیب پوشش گیاهی جهان

ترکیب پوشش گیاهی قاره‌ها جهان

سیستم آب و هوایی

سیستم آب و هوایی کرهٔ زمین سیستمی به غایت پیچیده با فعل و انفعالات گوناگون است که متأثر از تغییرات جوی، آبکره (اقیانوس‌ها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها)، زیستکره (ذخایر زنده کرهٔ زمین)، کریوسفر (یخ‌های دریایی و پهنه‌های یخی مناطق قطبی) و سنگکره (پوستهٔ زمین و لایه رویی جبهٔ زمین) می‌باشد. همین امر به تنوع زیادی در آب و هوای نقاط مختلف کرهٔ زمین منجر شده است. در دهه‌های اخیر فعالیت‌های انسان نیز روی این سیستم اثر گذاشته و کنترل و بازبینی تغییرات جوی و تأثیرات عامل انسانی روی آن اکنون به مسئله‌ای مهم تبدیل شده است.

تجمع گازهای گلخانه‌ای نظیر دی‌اکسید کربن، متان و کلروفلوئوروکربن‌ها (سی. اف. سی‌ها) درسطح فوقانی جو، تشعشعاتی را که ازسطح کره زمین به سوی فضا منعکس می‌شوند را جذب می‌کنند و بدین وسیله سطح زمین و بخش زیرین اتمسفر را گرمتر می‌کنند. این پدیده عمدتاً به اثر گلخانه‌ای مشهور است. فعالیت‌های انسان منجر به تمرکز برخی از این گازها شده و به تشدید اثر گلخانه‌ای کمک کرده است. در نتیجه، جهان در حال حاضر نسبت به صد سال پیش حدود ۰/۶ درجه سانتیگراد گرمتر شده است که در این میان سالهای ۱۹۹۸، ۱۹۹۷ و ۱۹۹۵ به ترتیب گرم‌ترین سالهای یکصد سال اخیر بوده‌اند.

تغییرات آب و هوا

تغییرات آب و هوا در آینده بستگی به این دارد که به چه سرعتی و تا چه اندازه‌ای تمرکز گازهای گلخانه‌ای و ایروسل‌ها در جو افزایش یابد. اگر فرض کنیم که هیچ اقدامی در جهت محدود کردن انتشار گازهای گلخانه‌ای صورت نگیرد، در خلال قرن بیست و یکم احتمالاً* ما شاهد افزایش دما به میزان ۰/۲ تا ۰/۳ درجه سانتیگراد در هر دهه خواهیم بود. چنین میزانی از افزایش دما در خلال ۱۰,۰۰۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

پاسخ‌های مشروح هواشناسانه به افزایش دی‌اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه‌ای با استفاده از مدل‌های پیچیده ریاضی آب و هوا پیش‌بینی می‌شود. یکی از پیشرفته‌ترین مدل‌های آب و هوایی جهان توسط مرکز هادلی وابسته به ادارهٔ هواشناسی انگلستان ارائه شده است. این مدل پیش‌بینی‌هایی را در مورد تغییرات آب و هوا از جمله تغییرات دما و میزان بارندگی ارائه کرده است. مطابق این مدل برخی از مناطق جهان سریع‌تر از سایر مناطق گرم خواهند شد و میزان بارندگی در برخی نواحی افزایش و در برخی مناطق دیگر کاهش خواهد یافت. چنین تغییراتی محتملاً* تأثیرات محسوسی نیز بر سطح دریاها خواهد داشت و تا پایان قرن بیست و یکم سطح دریاها حدود ۵۰ سانتی‌متر بالا خواهد آمد. در این روند منابع آب و غذا و بهداشت جوامع انسانی نیز دچار تغییراتی خواهد شد.

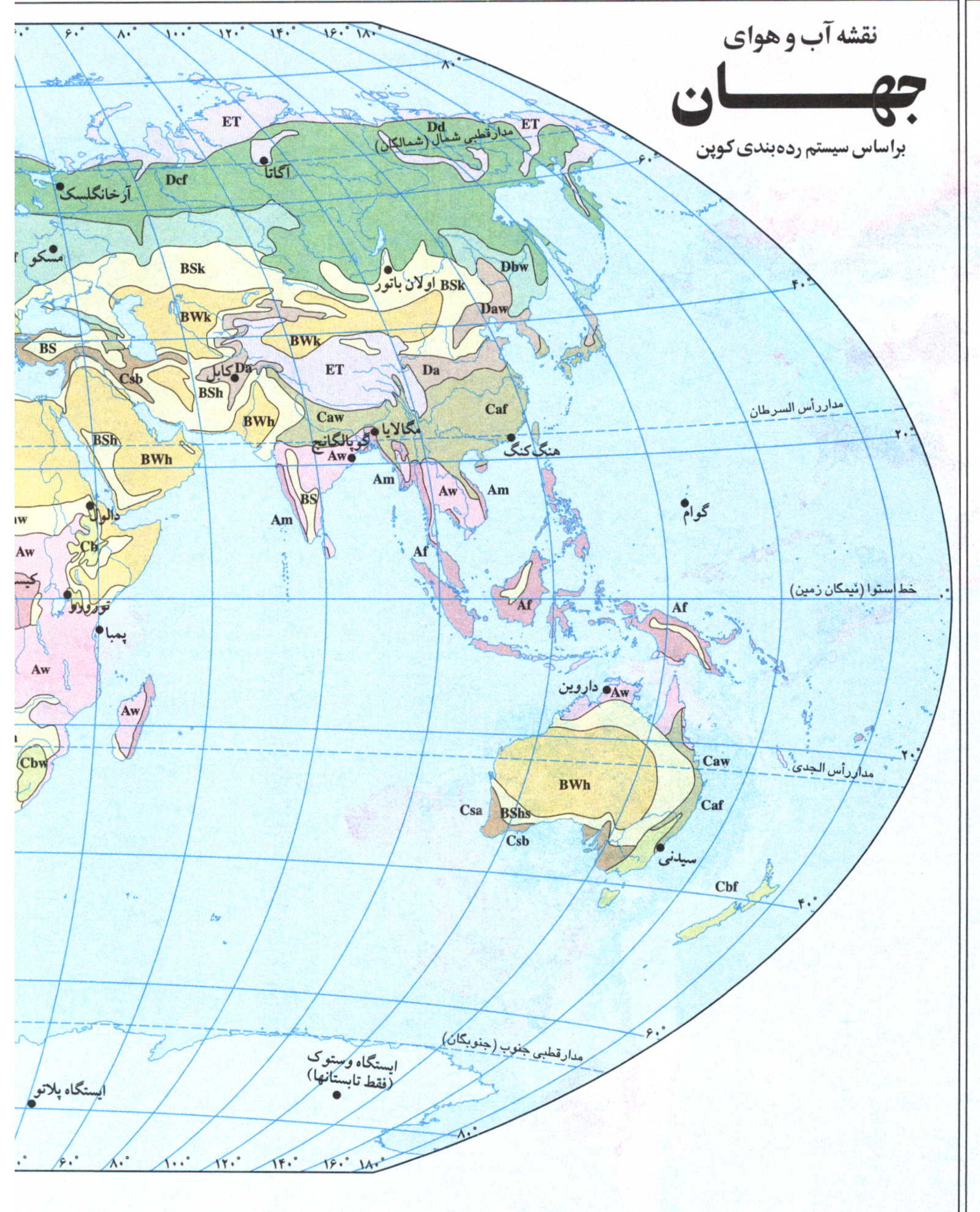
طوفان‌های منطقهٔ استوایی

طوفان‌های مناطق استوایی متنوع‌اند و در مناطق مختلف جهان از اسامی گوناگون برخوردارند: در اقیانوس اطلس شمالی و شرق اقیانوس کبیر به هاریکن(توفند)، در شمال غربی اقیانوس کبیر به تیفون(توفان دریای چین) و در ناحیهٔ اقیانوس هند به سیکلون (چرخه) موسومند. علاوه بر این، اسامی گوناگون محلی نیز برای آنها یافت می‌شود. به طور مثال طوفان‌های سواحل شمالی استرالیا، ویلی - ویلی نامیده می‌شوند.

طوفان‌های استوایی از جمله قدرتمندترین و شدیدترین سیستم‌های آب و هوایی زمین به شمار می‌روند. سالانه حدود ۸۰ الی ۱۰۰ مورد طوفان استوایی بر فراز اقیانوسها روی می‌دهد که بسیاری از آنها به خشکی‌ها کشیده می‌شوند و بر اثر گردبادهای شدید و بارندگیهای گسترده، تلفات جانی و خسارات مالی بسیاری را بر جای می‌گذارند.

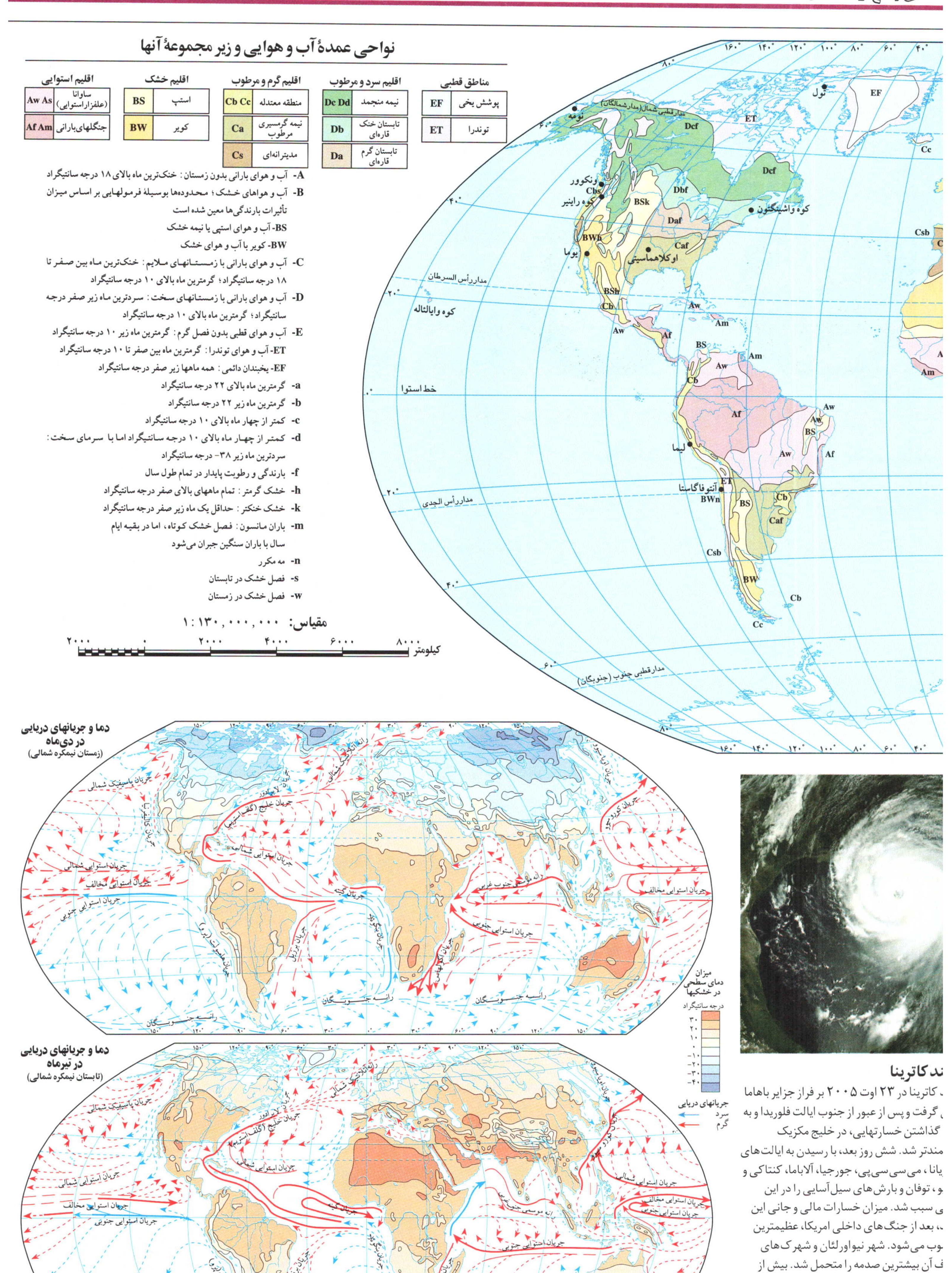
اکثر طوفان‌های استوایی در شمال غربی اقیانوس کبیر شکل می‌گیرد که تیفونهای حاصل از آن عموماً نواحی وسیعی را از فیلیپین تا چین و ژاپن در بر می‌گیرد. این نوع طوفان‌ها در خلیج بنگال نیز اتفاق می‌افتند که یا در همان محل تشکیل گردیده‌اند یا این که از بقایای تیفونهایی هستند که از طریق تایلند به این نواحی می‌رسند. این طوفان‌ها موجب ریزش باران‌های شدید در شرق هند و دلتای رود گنگ در بنگلادش می‌شوند. در این نواحی، سطح خشکی‌ها چنان به سطح دریا نزدیک است که بارندگی‌های شدید منجر به سیل‌های وحشتناک و تلفات سنگین جانی می‌شود.

شرایط مطلوب برای شکل‌گیری طوفانهای استوایی - گرمای آب اقیانوسها (به میزان بالاتر از ۲۶/۵ درجه سانتی گراد) تا عمق ۵۰ متری؛ وجود سیستم‌های چرخه کم‌فشار؛ فعالیت‌های طوفان‌های تندری؛ و لایه‌های مرطوب هوا در تروپوسفر میانی (حدود ۵۶ کیلومتر بالاتر از سطح زمین - مبین آن است که معمولاً* این طوفان‌ها در اواسط یا اواخر تابستان به وقوع می‌پیوندد.

گزیده آمارهای آب و هوای جهان

بالاترین دمای ثبت شده	۷۰/۷ درجه سانتی گراد، گندم بریان، کویر لوت، ایران (سال ۲۰۰۵)
بالاترین میزان دما در سایه و شرایط استاندارد	۵۷/۸ درجه سانتی گراد - عزیزیه، لیبی
گرم‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)	۳۴/۴ درجه سانتی گراد - دالول، اتیوپی
خشک‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)	۱/۰ میلی‌متر (بارندگی)، کویر آتاکاما، شیلی
حداکثر میزان تابش نور خورشید (میانگین سالیانه)	۹۰٪ ؛ یوما، آریزونا، ایالات متحده امریکا
حداقل تابش نور خورشید	۱۸۲ روز در هر سال
کمترین میزان مطلق دما	۸۹/۲- درجه سانتی گراد، ایستگاه وستوک، جنوبگان (۲۱ ژوئیه ۱۹۸۳)
سردترین نقطه (میانگین سالیانه)	۵۶/۶- درجه سانتی گراد، ایستگاه پلاتو، جنوبگان
مرطوب‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)	۱۱۸۷۳ میلی‌متر (بارندگی)، مگالایا، هند
بیشترین روزهای بارانی	تا ۳۵۰ روز در سال، کوه وایالئاله، هاوائی، امریکا
پربادترین نقطه	۳۲۲ کیلومتر در ساعت، در تندبادها، خلیج کامنولث، جنوبگان
سریع‌ترین بادهای سطحی	
در عرضهای بالا	۳۷۲ کیلومتر در ساعت، کوه واشینگتون، نیوهمپشر، امریکا (۱۲ آوریل ۱۹۳۴
در عرضهای پایین	۳۳۳ کیلومتر در ساعت۷ کاناک، گروئنلند (۸ مارس ۱۹۷۲)
طوفان پیچنده (تورنادو)	۵۱۲ کیلومتر در ساعت، اوکلاهماسیتی، امریکا (سوم ماه مه ۱۹۹۹)
بیشترین میزان بارش برف	۳۱،۱۰۲ میلی‌متر، کوه راینیر، واشینگتون، امریکا (۱۸ فوریه ۱۹۷۲)
سنگین‌ترین دانه‌های تگرگ	۱ کیلوگرم، گوپالگانج، بنگلادش (۱۴ آوریل ۱۹۸۶)
میانگین روزهای رعد و برق‌دار	۲۵۱ روز، تورورو، اوگاندا
بالاترین میزان فشار هوا	۱۰۸۳/۸ میلی‌بار، آگاتا، سیبری، روسیه (۳۱ دسامبر ۱۹۶۸)
کمترین میزان فشار هوا	۸۷۰ میلی‌بار، در ۴۸۳ کیلومتری غرب گوام، اقیانوس کبیر (۱۲ اکتبر ۱۹۷۹)

...ند کاترینا

... کاترینا در ۲۳ اوت ۲۰۰۵ بر فراز جزایر باهاما ... گرفت و پس از عبور از جنوب ایالت فلوریدا و به ... گذاشتن خسارتهایی، در خلیج مکزیک ... مندتر شد. شش روز بعد، با رسیدن به ایالت‌های ... یانا، می‌سی‌سی‌پی، جورجیا، آلاباما، کنتاکی و ... و، توفان و بارش‌های سیل‌آسایی را در این ... ی سبب شد. میزان خسارات مالی و جانی این ... ، بعد از جنگ‌های داخلی امریکا، عظیمترین ... وب می‌شود. شهر نیواورلئان و شهرک‌های ... ف آن بیشترین صدمه را متحمل شد. بیش از ... ۱۸ نفر در این توفند فوق‌العاده قدرتمند جان خود ... دست دادند، که از این تعداد ۱۵۷۷ نفر ساکن ... یانا بودند. خسارت‌های مالی آن نیز بیش از ۸۱ ... رد دلار برآورد شده است.

گرمایش زمین

کرهٔ زمین در طول تاریخ تکوین و تحول خود فراز و نشیب های آب و هوایی زیادی داشته است. تنها در دو میلیون سال گذشته چندین یخبندان بسیار سرد و میان یخبندان گرم را از سر گذرانده است. ولی دوران های گرم و سرد در فواصل زمانی چند ده و چند صد هزار سال آمده و رفته اند. گیاهان و جانوران مجال سازگاری با اقلیم زمان خود را داشته اند، اما دو سدهٔ اخیر چنین نبوده است.

جمعیت جهان تا دو سدهٔ پیش از چند صد میلیون نفر تجاوز نمی کرد. دانش و صنعت جدید آن را به هفت میلیارد رسانده است. انسانِ زمان های پیشین تنها در حد زنده ماندن می توانست غذا و آب و سرپناه پیدا کند، انسان مدرن منابع زمینی را مسرفانه و زیان بارانه مصرف کرده و اقلیم را با بحران روبرو کرده است. توسعه پایدار جوامع، اعم از غنی و فقیر، و اعم از توسعه یافته و در حال توسعه، به خطر افتاده است. گیاه و جانور مجال سازگاری با جهان گرم شده را از دست داده اند و تثبیت اقلیم و برگرداندن آن به روال طبیعی، آسان و کم هزینه نیست.

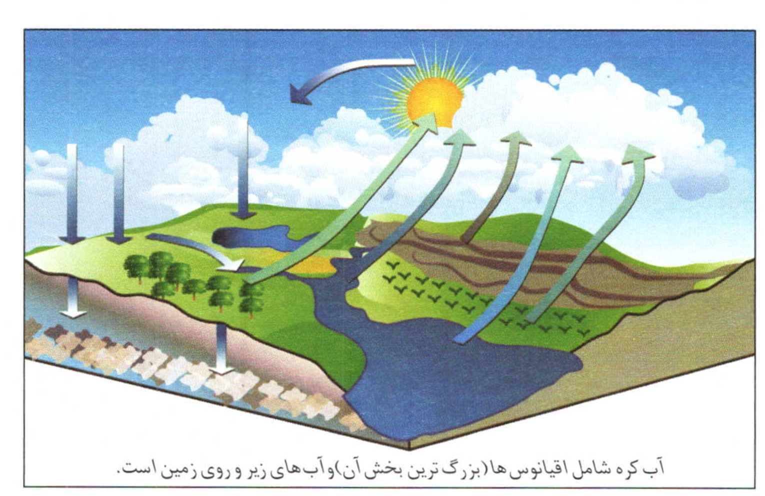
در آغاز دهه ۱۹۸۰(۱۳۶۰ش) گروهی از پژوهشگران از گرم شدن زمین خبر دادند. به تدریج که شواهد عینی و علمیِ بیشتری به دست آمد، زمزمه ها بلندتر شد و جوامع علمی مسئله گرمایش زمین را در بستر گسترده ترِ تغییر اقلیم بررسی کردند. مآلاً مجامع بین المللی و دولت ها دست به کار شدند و به تغییر اقلیم به عنوان رویدادی که آثار ناخوشایندی بر زیست بوم های گیاهی و حیوانی و انسانی دارد بذل توجه کردند. اینک پس از گذشت سی سال، در آغاز دهه دومِ سدهٔ بیست و یکم، تغییر اقلیم و پیامدهای آن از موضوعات زیست محیطی روز شده است. از چارچوب بحث های تخصصیِ علمی و روشنفکری فراتر رفته و وارد گفتمان رسانه های جمعی و صحبت های روزانه مردمِ سراسر جهان شده است. در این بخش سعی شده است چرایی و چگونگی گرمایش زمین به کوتاهی بیان شود و تصویری، هر چند کلی، از آنچه که اتفاق افتاده و می افتد، ارائه شود.

اقلیم: تعریف و مؤلفه های آن

اقلیم یک سامانه دینامیکی است و حاصل برهم کنش مؤلفه های مختلف زمین با یکدیگر و با خورشید است. مؤلفه های مهم سامانه اقلیم عبارت اند از: **هواکره** (جو)، **آب کره** (اقیانوس ها و آب های رو و زیر زمین)، **سرماکره** (یخچال های کوهستانی، ورقه های یخِ روی خشکی ها، و یخ های قطبی)، **زیست کره** (توده های گیاهی و جانوری)، و **سنگ کره** (قاره ها و پوسته های اقیانوسی). این مؤلفه ها با یکدیگر اندرکنش دارند، از خورشید انرژی می گیرند و به فضا انرژی می دهند و در بلندمدت تغییر می کنند.

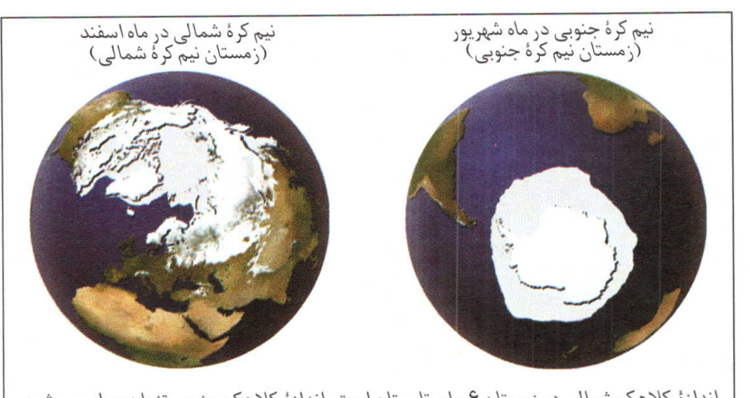
هواکره یا جو را شاید بتوان مهم ترین مؤلفه اقلیم دانست. جو لایه ای از گازهاست که زمین را در بر می گیرد و توسط نیروی گرانش زمین نگاه داشته می شود. شمایی از این لایه ها در صفحه ۱۵ نشان داده شده است.

آب کره، شامل اقیانوس ها و آب های رو و زیر زمین، با هواکره برهم کنش دارد. بخشی از نیروی محرکه جریان های اقیانوسی در اثر بادها پدید می آید. بخشی دیگر ناشی از

آب کره شامل اقیانوس ها (بزرگ ترین بخش آن) و آب های زیر و روی زمین است.

اختلاف دما و شوری آب در مناطق مختلفِ کرهٔ زمین است. اقیانوس ها به نوبه خود به هواکره گرما و بخار آب می دهند. جریان های اقیانوسی در انتقال گرما از استوا به قطب ها و تعدیل و تنظیم آب و هوای قاره ها نقش اساسی دارند.

سرماکره به برف و یخ و یخچال های کوهستانی و قطب ها و زمین های یخ زده گفته می شود. سرماکره بر گردش انرژی و رطوبت در جو و سطح زمین اثر می گذارد و با نظام

اندازهٔ کلاهک شمالی در زمستان ۶ برابر تابستان است. اندازهٔ کلاهک جنوبی تنها دو برابر می شود. سبب این است که جنوبگان قاره است و شمالگان اقیانوس یخ زده.

بارش ها و جریان های اقیانوسی اندرکنش دارد. بیشترین حجم یخ های روی زمین در قطب جنوب و پهناورترین مساحت یخی در نیم کرهٔ شمالی است.

زیست کره شامل همه زیست بوم ها، اعم از دریایی و زمینی، و اعم از گیاهی، حیوانی، و انسانی است. از قطب ها تا استوا، و از اعماق اقیانوس ها تا بلندی کوه ها، هر بخش از کرهٔ زمین نوعی از حیات را میزبانی می کند. تا آنجا که دانش روز اجازه می دهد زمین تنها جایی در کیهان است که در آن حیات شناخته شده است. زیست کره در به راه انداختن و تکمیل چرخه های کربن و نیتروژن و آب نقش اول را دارد.

سنگ کره به لایه سطحی زمین، به ضخامت تقریبی ۱۰۰ کیلومتر، گفته می شود و پوسته های اقیانوسی و قاره ای را در بر می گیرد. سنگ کره پایدارترین مؤلفه اقلیم است و از این رو تغییرات در آن در بازه های زمانی بسیار طولانی، از مرتبه میلیون ها سال، روی می دهد.

اقلیم های دیرینه

زمین در چند میلیون سال گذشته چند دورهٔ یخبندان و میان یخبندان از سر گذرانده است. دوره های یخبندان معمولاً طولانی و از مرتبه صد هزار سال و بیشتراند. میان یخبندان ها کوتاه و از مرتبه چند ده هزار سال اند. آخرین یخبندان ۱۰۰ هزار سال دوام داشت و ۲۰ هزار سال پیش پایان پذیرفت.

عواملی که دوران های سرد و گرم زمین را در گذشته به وجود آورده اند طبیعی بوده اند و بی شک در آینده نیز اقلیم زمین را شکل خواهند داد. دانش روز بعضی از این عوامل را می شناسد و به بعضی دیگر هنوز اشراف کافی ندارد.

گازهای گل خانه ای

اکسیژن، نیتروژن، و آرگن به ترتیب ۲۰/۹۵، ۷۸/۰۸ و ۰/۹۳ درصد و جمعاً ۹۹/۹۶ درصد از جو را تشکیل می دهند. این گازها در سرمایش و گرمایش زمین نقش زیادی ندارند. ۰/۰۴ درصد باقی مانده را، به ترتیبِ اهمیت، کربن دی اکسید، متان، نیتروز اکسید، ازن، و کلروفلوئوکربن ها (HCFC و CFC) تشکیل می دهند. این گازها تابش خورشید را از بالای جو به پایین راه می دهند، ولی از خارج شدن تابشِ میکرومتریِ زمین به فضا جلو می گیرند. این گازها نقشی همانند شیشه در دیوارها و سقف گل خانه دارند و به همین سبب به گازهای گل خانه ای موسوم اند. اگر مقدار این گازها در جو بالا رود زمین گرم می شود.

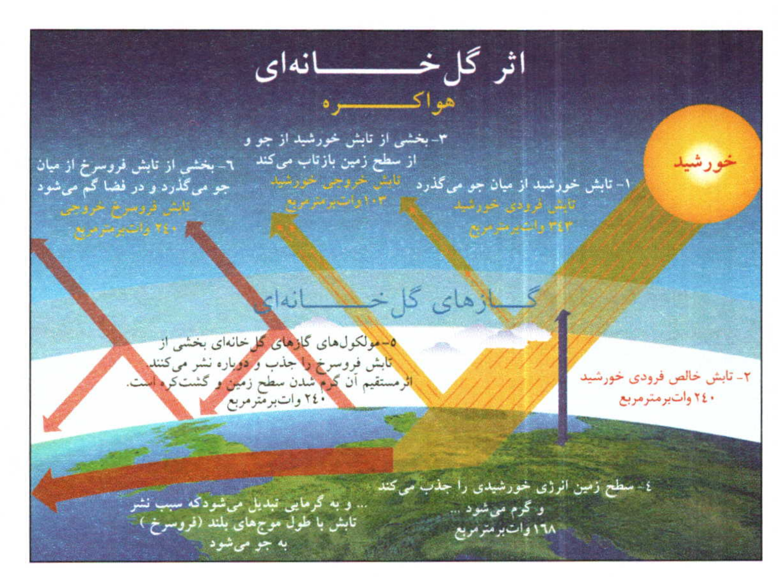
کربن دی اکسید عمدتاً از سوختن سوخت های فسیلی و غیر فسیلی، از دم و بازدم موجودات زنده، از تبدیل سنگ های کربن دار به ترکیبات سیلیسی در طبیعت نشر می شود. از سوی دیگر کربن دی اکسید توسط روییدنی ها، مرجان ها و موجودات دریاییِ صدف دار جذب می شود و در آب اقیانوس ها نیز به خوبی قابلِ حل است.

متان عمدتاً از تجزیه مواد آلی گیاهی و حیوانی در مرداب ها، کف دریاها و جنگل ها و نشخوار نشخوارکنندگان منتشر می شود. قسمت عمدهٔ گاز طبیعیِ فسیلی هم متان است. نیتروز اکسید در طبیعت به وجود می آید و از بین می رود. مصرف روزافزون سوخت های فسیلی و کودهای شیمیایی به افزایش آن در جو کمک می کند.

ازن در لایه های بالای جو در اثر تابش فرابنفش خورشید به وجود می آید و اثر خنک

اقتباس از کتاب زمین گرم: ارمغان سدهٔ بیست و یکم، نوشتهٔ یوسف ثبوتی، انتشارات گیتاشناسی

کنندگی دارد. ولی در لایه‌های پایین جو و سطح زمین، ازن در ضمن فرایندهای صنعتی، مانند جوشکاری جرقه‌های الکتریکی تولید می‌شود و گرم کنندهٔ جو و زمین است.

CFC ها و HCFC ها به طور طبیعی به وجود نمی‌آیند و انسان ساخت هستند و در افشانه‌ها و ماشین‌های سرمازا به کار می‌روند. معاهده‌های بین‌المللی تولید انواع آسیب‌رسانِ آنها را محدود کرده است. HCFC ها و به ویژه CFC ها بیشترین اثر تخریبی را در لایهٔ ازن دارند و تا اواخر سدهٔ بیستم مصرف بیش از حد این مواد منجر به کاهش ضخامت لایهٔ ازن در بخشهایی از جو جنوبگان شده بود. در سی سال اخیر استفاده از گازهای CFC به تدریج ممنوع شده و در اثر آن، روند تخریبی لایهٔ ازن متوقف شده و فعالیت‌های پی گیری نیز جهت حذف HCFC ها از صنایع برودتی ونظایر آن به عمل آمده است. در حال حاضر بیشترین گازهای HCFC به طور عمده در کشور چین و پس از آن در هند تولید می‌شود و در کشورهای اروپایی و امریکا روند حذف آنها از چرخهٔ تولید از چندی پیش آغاز شده است.

نقش انسان در دست کاری اقلیم

از آغاز عصر صنعتی (بنا به قرارداد ۱۷۵۰ میلادی) به این سو، جمعیت جهان از چند صد میلیون به چند میلیارد نفر رسیده است. الگوی زندگی محقر و مقتصدانه انسانِ دویست سال پیش به الگوی جاه‌طلبانه و مسرفانه انسان سدهٔ بیست و یکم تحول یافته است. تحقق این وضع در درجه نخست در سایه مصرف منابع انرژی فسیلی (زغال سنگ، نفت، و گاز) و در درجه دوم، تبدیل جنگل‌ها به زمین‌های کشاورزی و سکونت گاه‌های شهری امکان‌پذیر شده است. در این میان هر گامی که انسان صنعتی برداشته مقداری به میزان گازهای گل‌خانه‌ای جو افزوده است.

تغییرات از ۱۰ هزار سال گذشته تا پنجاه سال پیش بسیار کند و ناچیز بوده است، اما در پنجاه سال گذشته هر سه گازِ گل‌خانه‌ای ناگهان افزایش می‌یابند، و متناظر با آنها دما و تراز آب دریاها و گستردگی یخ و برف نیز تغییر می‌کند. آنچه افزون بر روال طبیعی اتفاق افتاده، به فعالیت‌های انسان و مصرف فزایندهٔ انرژی‌های فسیلی نسبت داده می‌شود.

نشر میانگین کربن در دهه ۱۹۹۰ برابر با ۶/۴ میلیارد تن در سال بوده است. در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ این مقدار به ۷/۲ میلیارد تن در سال افزایش یافته است. جذب طبیعی کربن دی‌اکسید در آب کره و زیست کره ۵۰ تا ۶۰ درصد از نشر انسانی را حذف می‌کند.

سازگاری و کاهشِ تبعات تغییر اقلیم

افزایش جمعیت و توسعه اقتصادی اجتماعیِ جوامع، مستلزم مصرف انرژی بوده است. منابع انرژیِ در دسترس، عمدتاً منشاء فسیلی داشته‌اند و مصرف آنها همراه با تغییر در نحوه استفاده از زمین، سبب نشر گازهای گل‌خانه‌ای شده و اقلیم را از روال طبیعی خارج کرده است. مهم‌ترین این تغییرات عبارتند از گرم شدن زمین، بالا آمدن آب دریاها، به هم خوردن الگوهای بارش، کم و زیاد شدنِ روان آب‌ها، فراوان‌تر و شدیدتر شدن سیل‌ها و طوفان‌ها و خشکسالی‌ها و مانند آنها. هریک از این رخدادها بر منابع غذا، آب، بهداشت، سکونت گاه‌های انسانی، زیست‌بوم‌ها، و تنوع زیستی اثر می‌گذارد. به احتمال زیاد بیشتر این آثار ناخوشایند هستند و توسعه اجتماعی و اقتصادی جوامع را محدود می‌کنند. دو راه برای پرهیز از تبعات ناخواسته تغییر اقلیم پیش روی محافل علمی، صنعتی، اقتصادی، و سیاسی جهان است.

نخست آن که با تبعات اجتناب‌ناپذیرِ اقلیم «سازگاری» به وجود آید.

دوم آن که با هدف تثبیت اقلیم و «کاهش» آثار ناخوشایند آن از نشر گازهای گل‌خانه‌ای کاسته شود.

کنترل جمعیت و گذر از الگوی مصرف مسرفانه زمان حاضر به الگوهای مقتصدانه از نمونه‌های سازگاری هستند. جابه‌جایی جمعیت‌هایی که سکونت گاه‌ها و منابع غذا و آب، و شرایط بهداشتی آنها در معرض تهدید قرار گرفته است نیز سازگاری با اقلیم است. اقلیمِ تغییر یافته ممکن است آفت‌های گیاهی و حیوانی و انسانی نوظهوری را که تا کنون سابقه نداشته، به وجود آورد. تجدید نظر در راه‌های مبارزه با آفات و ایجاد موازین بهداشتی و درمانیِ تازه نیز سازگاری است.

کاهش نشر گازهای گل‌خانه‌ای با هدف تثبیت اقلیم، مستلزمِ بهتر و کارآتر کردن فناوری‌های موجود و ایجاد طیف وسیعی از فناوری‌های نو است. مثال‌های زیر نمونه‌هایی از راهکارهای کاهشی هستند: طراحی ماشین‌های حرارتی با بازدهی بالاتر، جایگزین کردنِ منابع انرژی فسیلی با منابع نو شونده و نو.

خورشید، رودخانه‌ها، باد، روییدنی‌ها و زیست‌توده‌ها، نمونه‌های منابع انرژی نوشونده هستند. با تناوب‌های زمانی معین می‌توان از آنها بهره گرفت.

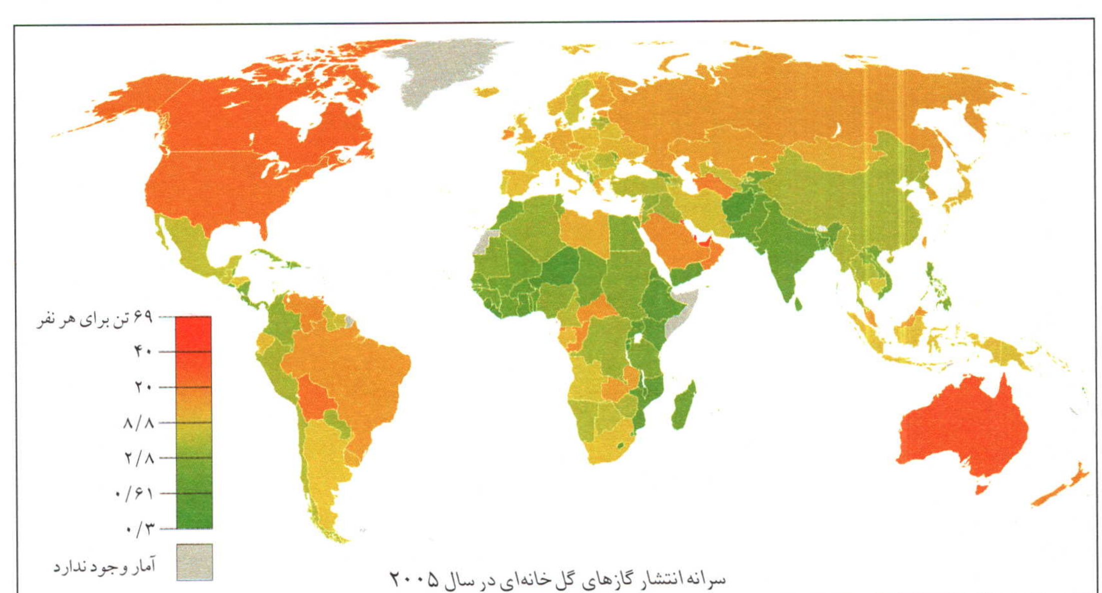
انرژیِ زمین گرمایی، الکتریسیته از خورشید، انرژی از جزر و مد و امواج دریا، تجزیه آب به کمک خورشید به منظور تهیه سوخت هیدروژن، نمونه‌های انرژی نو هستند. در گذشته به طور وسیع و معمول نبوده‌اند و دسترسی به آنها مستلزم پژوهش و ایجاد فناوری‌های جدید است و سرمایه‌گذاری‌های کلان می‌طلبد.

تخریبِ وسیع جنگل‌ها و تبدیل آنها به زمین‌های کشاورزی به نشر گازهای گل‌خانه‌ای کمک کرده است. توقف تخریب و اقدام به کاشت درختان نیز از راهکارهای کاهش آثار ناخواسته تغییر اقلیم است.

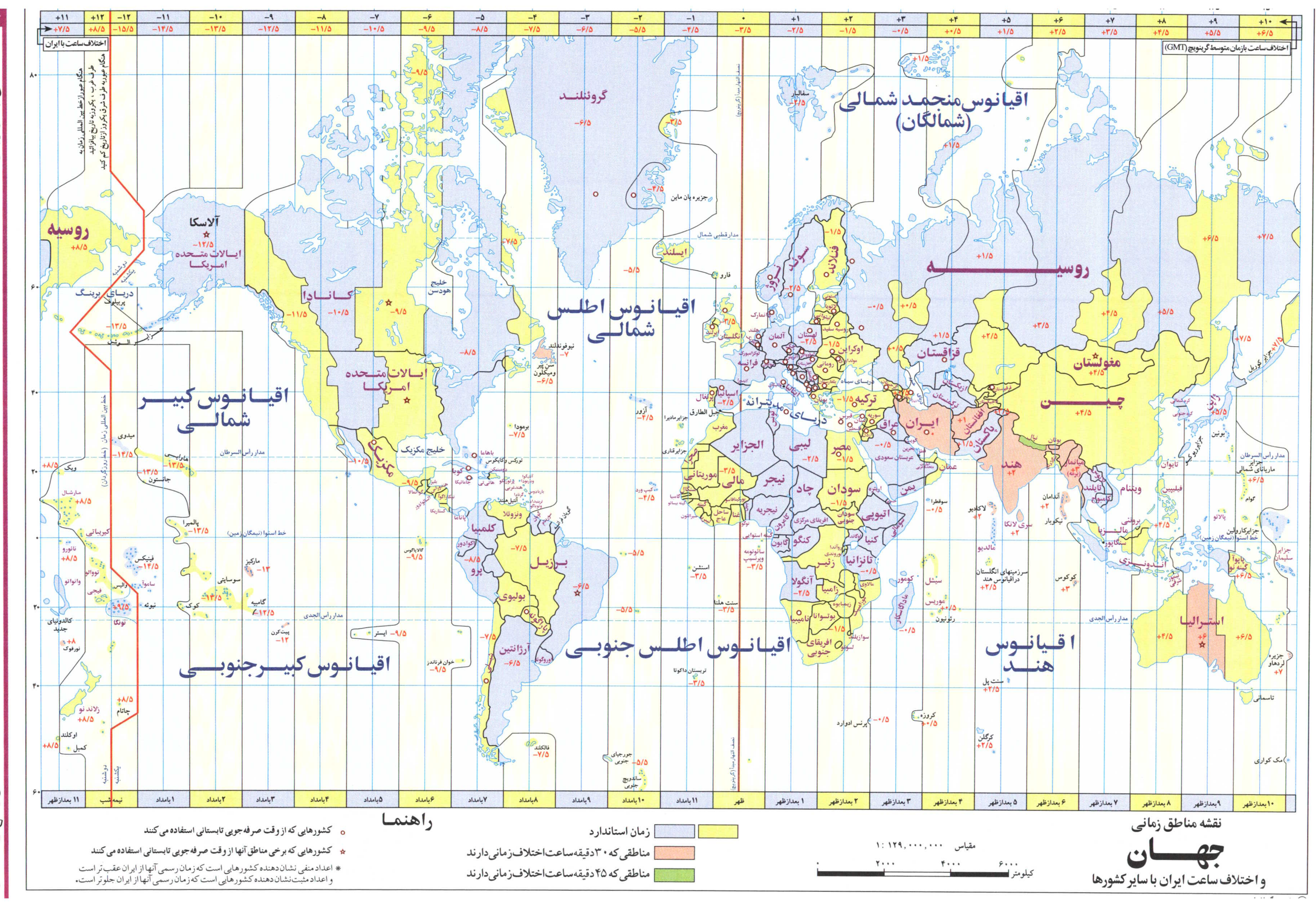
فراوانی کنونی کربن‌دی‌اکسید، متان، و نیتروز اکسید بیشتر از فراوانی آنها در آغاز صنعتی شدن جهان (۲۵۰ سال پیش) است. استفاده از سوخت‌های فسیلی، تغییر در نحوهٔ استفاده از زمین (جنگل زدایی در جهت توسعه زمین‌های کشاورزی و سکونت گاهی)، و صنعت سیمان دلیل اصلی افزایش آنها در ۲۵۰ سال گذشته شناخته شده است. کرهٔ زمین در یکصد سال گذشته نزدیک به نیم درجه گرم شده است. آهنگ گرمایش زمین در ۴۰ سال گذشته بیشترین مقدار در ۲۰۰۰ سال گذشته را داشته است.

سطح خشکی‌ها با سرعتی دو برابر سطح اقیانوس‌ها گرم می‌شود. دمای گشت‌کرهٔ زیرین در فاصله سال‌های ۱۹۵۸ تا ۲۰۰۰ بیشتر از سطح زمین گرم شده است.

۱۱ سال از ۱۲ سالِ ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۶ رکورد گرم‌ترین سال‌های پس از ۱۸۵۰ را داشته‌اند. به گزارش سازمان جهانی هواشناسی، سال ۲۰۱۰ گرم‌ترین سالِ عصر صنعتی بوده است. خشکسالی‌ها پس از سال ۱۹۷۹ بخصوص در مناطق گرمسیری و مجاور آن فراوان‌تر شده‌اند. با این وجود بخار آب موجود در جو دست کم از دهه ۱۹۸۰ به این سو رو به افزایش بوده است. هواویزها (غبار و ذرات معلق در هوا) اثر خنک کنندگی دارند. این اثر در نیم کرهٔ شمالی بیش از نیم کرهٔ جنوبی است. تغییرات در تابش خورشید ناچیز بوده و اثر قابل ملاحظه ای در گرمایش غیر عادی زمین نداشته‌اند.

سرانه انتشار گازهای گل خانه‌ای در سال ۲۰۰۵

اختلاف ساعت با زمان متوسط گرینویچ (GMT)
اختلاف ساعت با ایران
هنگام عبور از خط بین المللی زمان به طرف غرب ، یک روز به تاریخ بیافزائید
هنگام عبور به طرف شرق یک روز از تاریخ کم کنید
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس کبیر شمالی
اقیانوس کبیر جنوبی
اقیانوس هند
گروئنلند
روسیه
آلاسکا
ایالات متحده امریکا
کانادا
مکزیک
خلیج مکزیک
خلیج هودسن
دریای برینگ
برزیل
آرژانتین
بولیوی
پرو
کلمبیا
ونزوئلا
ایسلند
سوئد
نروژ
فنلاند
آلمان
فرانسه
اسپانیا
اوکراین
ترکیه
الجزایر
لیبی
مصر
مالی
نیجر
چاد
سودان
نیجریه
کنگو
زئیر
آنگولا
تانزانیا
اتیوپی
کنیا
افریقای جنوبی
ماداگاسکار
عربستان سعودی
یمن
عمان
عراق
ایران
افغانستان
پاکستان
هند
قزاقستان
مغولستان
چین
ویتنام
تایلند
فیلیپین
اندونزی
مالزی
استرالیا
زلاند نو
خط بین المللی زمان (خط روزگردان)
نصف النهار مبدأ (گرینویچ)
مدار راس السرطان
مدار راس الجدی
خط استوا (نیمگان زمین)
مدار قطبی شمال
نقشه مناطق زمانی
جهان
و اختلاف ساعت ایران با سایر کشورها
مقیاس ۱:۱۲۹,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر
راهنما
زمان استاندارد
مناطقی که ۳۰ دقیقه ساعت اختلاف زمانی دارند
مناطقی که ۴۵ دقیقه ساعت اختلاف زمانی دارند
کشورهایی که از وقت صرفه جویی تابستانی استفاده می کنند
کشورهایی که برخی مناطق آنها از وقت صرفه جویی تابستانی استفاده می کنند
* اعداد منفی نشان دهنده کشورهایی است که زمان رسمی آنها از ایران عقب تر است
و اعداد مثبت نشان دهنده کشورهایی است که زمان رسمی آنها از ایران جلوتر است.

نقشه طبیعی آسیا

راهنما

پایتخت ■

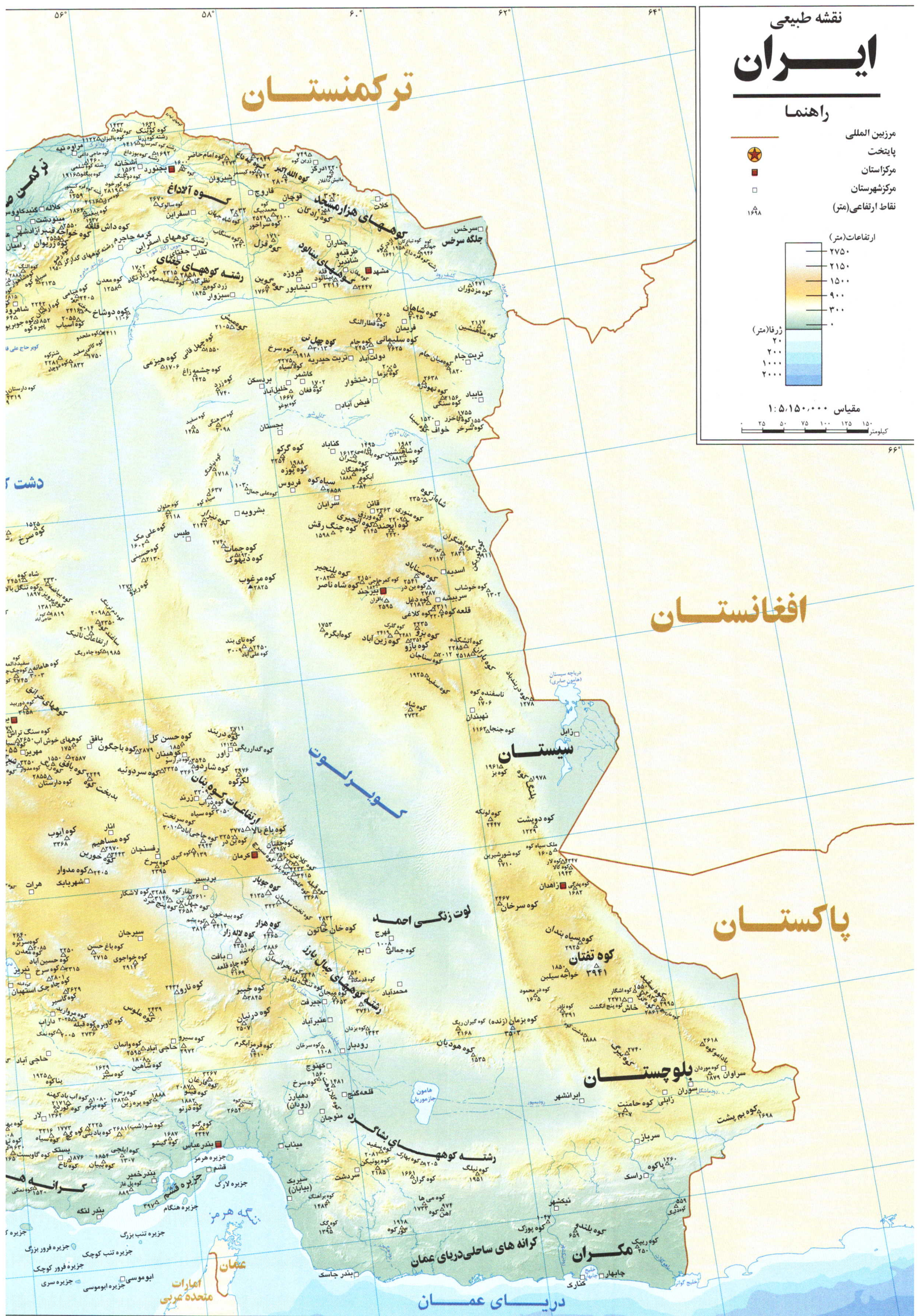
قله (ارتفاع به متر) ▲

مقیاس: ۱:۵۷،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۸۰۰ ۴۰۰ ۰ ۴۰۰

نقشه سیاسی آسیا
راهنما
مرزبین المللی
راههای اصلی
راه آهن
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
مقیاس: ۱:۴۴،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
روسیه
سیبری
قزاقستان
مغولستان
چین
سین کیانگ
تبت
هند
ایران
افغانستان
پاکستان
ترکمنستان
ازبکستان
قرقیزستان
تاجیکستان
ترکیه
سوریه
عراق
عربستان سعودی
یمن
عمان
مصر
سودان
لیبی
اتیوپی
سومالی
کنیا
تانزانیا
موزامبیک
ژاپن
منچوری
تایوان
فیلیپین
مالزی
اندونزی
تایلند
میانمار (برمه)
لائوس
کامبوج
بنگلادش
نپال
بوتان
سری لانکا
مالدیو
پاپوآ گینه نو
استرالیا
دریای خزر
دریای سیاه
دریای مدیترانه
دریای سرخ
دریای عرب
دریای عمان
خلیج عدن
خلیج بنگال
اقیانوس هند
دریای چین جنوبی
دریای چین شرقی
دریای ژاپن (دریای شرق)
دریای زرد
دریای اختسک
دریای برینگ
دریای کارا
دریای لاپتف
دریای بالتیک
اقیانوس کبیرشمالی (آرام)
اقیانوس منجمد شمالی
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
خاورمیانه
مقیاس: ۱:۱۷،۰۰۰،۰۰۰
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
فرودگاه
نقاط ارتفاعی به متر
ایران
عراق
عربستان سعودی
سودان
مصر
ترکیه
سوریه
اردن
لبنان
فلسطین
قبرس
یونان
گرجستان
روسیه
ارمنستان
آذربایجان
یمن
عمان
اریتره
اتیوپی
جیبوتی
قطر
بحرین
کویت
امارات متحده عربی
افغانستان
پاکستان
هند
ترکمنستان
ازبکستان
تاجیکستان
قزاقستان
قرقیزستان
چین
تهران
بغداد
ریاض
کابل
اسلام آباد
عشق آباد
دوشنبه
مسقط
صنعا
قاهره
خرطوم
دمشق
بیروت
آنکارا
ایروان
تفلیس
باکو
تاشکند
دهلی نو
دوحه
منامه
ابوظبی
کویت
نیکوزیا
عمان
اسمره
دریای مدیترانه
دریای سیاه
دریای خزر
دریای سرخ
خلیج فارس
دریای عمان
دریای عرب
خلیج عدن

نقشه طبیعی
ایران
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
مرکزاستان
مرکزشهرستان
نقاط ارتفاعی(متر)
۱۶۹۸
ارتفاعات(متر)
۲۷۵۰
۲۱۵۰
۱۵۰۰
۹۰۰
۳۰۰
۰
ژرفا(متر)
۲۰
۲۰۰
۱۰۰۰
۲۰۰۰
مقیاس ۱:۵،۱۵۰،۰۰۰
کیلومتر
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
امارات متحده عربی
عمان
دریای عمان
تنگه هرمز
کویر لوت
لوت زنگی احمد
سیستان
بلوچستان
مکران
کرانه های ساحلی دریای عمان
رشته کوههای بشاگرد
رشته کوههای جبال بارز
ارتفاعات کوه بنان
کوه تفتان
کوههای هزارمسجد
رشته کوههای بینالود
رشته کوههای جغتای
رشته کوههای اسفراین
کوه آلاداغ
مشهد
بجنورد
بیرجند
زاهدان
کرمان
بندر عباس
زابل
سرخس
جلگه سرخس
دشت کویر
دریاچه هامون

فهرست بلندترین نقاط استانهای ایران

نام استان	نام کوه	ارتفاع از سطح دریا (متر)
آذربایجان شرقی	کوه سهند (قوچ گلی داغی)	۳۷۰۷
آذربایجان غربی	شیخ حمزه	۳۷۱۰
اردبیل	کوه سبلان (ساوالان)	۴۸۱۱
اصفهان	شاهانکوه	۴۰۴۰
البرز	قله ناز	۴۱۰۸
ایلام	کبیرکوه	۲۷۹۰
بوشهر	کوه خورموج	۱۹۵۰
تهران	قله خلنو	۴۳۷۵
چهارمحال و بختیاری	زردکوه	۴۲۲۱
خراسان جنوبی	سیاه کوه	۲۸۵۸
خراسان رضوی	قله بینالود	۳۲۱۱
خراسان شمالی	کوه شاه‌جهان	۳۰۳۲
خوزستان	منار	۳۷۰۱
زنجان	بلقیس	۳۳۳۲
سمنان	کوه شاهوار	۳۹۴۵
سیستان و بلوچستان	کوه تفتان	۳۹۴۱
فارس	کوه بُل	۳۹۴۳
قزوین	کوه سیاهلان	۴۱۷۵
قم	کوه پلنگ آبی	۳۱۵۴
کردستان	کوه شاهو	۳۳۹۰
کرمان	کوه هزار	۴۴۶۵
کرمانشاه	کوه پرو (پررو)	۳۳۵۷
کهگیلویه و بویراحمد	قله دنا	۴۴۰۹
گلستان	کوه گاوکشان	۳۸۱۳
گیلان	خرم‌دشت	۳۳۹۵
لرستان	اشتران کوه	۴۰۵۰
مازندران	قله دماوند	۵۶۷۱
مرکزی	کوه ولیجیا	۳۳۳۰
هرمزگان	کوه فارغان (هماک)	۳۲۶۷
همدان	کوه الوند	۳۵۸۰
یزد	شیرکوه	۴۰۵۵

مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران

(بر اساس آمار جمعیت سال ۱۳۹۰ و آخرین تغییرات تقسیمات کشوری تا تابستان ۱۳۹۲)

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)	ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
بایجان شرقی (۱۳۱۶)				مساحت: ۴۵,۶۵۱ کیلومتر مربع	۳,۷۲۴,۶۲۰	۴۴	۵۹
ر	۴۵-۵۸	۳۷-۴۵	۱,۳۹۰	۳۹,۹۱۸	۱۰۷,۵۷۹	۳	۴
	۴۶-۰۷	۳۷-۵۵	۱,۵۲۰	۱۶,۹۸۳	۹۸,۹۸۸	۲	۳
	۴۷-۰۶	۳۸-۲۸	۱,۳۴۱	۹۲,۶۰۸	۱۵۰,۱۱۱	۲	۲
آباد	۴۶-۵۰	۳۷-۵۱	۱,۷۴۰	۱۷,۹۵۴	۹۴,۹۸۵	۲	۲
	۴۶-۰۳	۳۷-۲۰	۱,۲۹۰	۷۹,۸۹۴	۱۲۹,۷۹۵	۱	۱
ز	۴۶-۱۷	۳۸-۰۵	۱,۳۶۶	۱,۴۹۴,۹۹۸	۱,۶۹۵,۰۹۴	۲	۴
	۴۵-۳۸	۳۸-۵۶	۷۱۰	۵,۶۲۸	۵۵,۱۶۶	۲	۳
یماق (قره آغاج)	۴۷-۱۳	۳۷-۱۳	۱,۸۸۰	۵,۶۵۲	۳۲,۷۴۵	۲	۱
فرین (خمارلو)	۴۷-۰۲	۳۹-۰۹	۴۰۰	۱,۶۵۹	۳۴,۹۷۷	۳	۱
	۴۷-۳۴	۳۷-۵۷	۱,۶۸۰	۴۴,۸۴۶	۱۳۱,۹۳۴	۲	۴
	۴۵-۴۲	۳۸-۱۱	۱,۴۰۰	۱۵,۶۶۳	۱۲۴,۴۹۹	۳	۹
شیر	۴۵-۵۴	۳۷-۲۸	۱,۳۰۰	۲۶,۲۸۰	۶۶,۷۴۶	۲	۱
	۴۷-۰۲	۳۸-۵۲	۱,۲۴۰	۹,۸۸۷	۴۸,۸۳۷	۲	۲
	۴۶-۱۴	۳۷-۲۳	۱,۴۵۰	۱۶۲,۲۷۵	۲۴۷,۶۸۱	۲	۲
	۴۵-۴۶	۳۸-۲۶	۱,۳۳۴	۱۲۴,۳۲۳	۲۳۹,۲۰۹	۲	۵
	۴۶-۰۶	۳۷-۰۸	۱,۳۰۰	۲۵,۳۱۲	۱۰۶,۱۱۸	۲	۲
	۴۷-۴۳	۳۷-۲۵	۱,۱۰۰	۹۵,۵۰۵	۱۸۵,۸۰۶	۴	۴
ان	۴۶-۳۹	۳۸-۳۱	۱,۶۷۰	۵,۳۸۵	۴۵,۷۰۸	۲	۲
	۴۷-۰۷	۳۸-۱۵	۱,۹۰۰	۹,۸۲۳	۶۷,۸۲۰	۲	۵
ود	۴۷-۰۳	۳۷-۲۸	۱,۶۶۰	۱۹,۹۰۳	۶۰,۸۲۲	۲	۲
بایجان غربی (۱۳۱۶)				مساحت: ۳۷,۴۱۱ کیلومتر مربع	۳,۰۸۰,۵۷۶	۴۰	۴۲
یه	۴۵-۰۲	۳۷-۳۲	۱,۳۳۲	۶۶۷,۴۹۹	۹۶۳,۷۳۸	۵	۵
ه	۴۵-۰۵	۳۷-۰۲	۱,۴۷۰	۳۲,۷۲۳	۷۰,۰۳۰	۲	۲
	۴۶-۱۲	۳۶-۳۱	۱,۳۵۰	۱۷۰,۶۰۰	۲۲۴,۶۲۸	۲	۲
ت	۴۵-۰۴	۳۹-۲۱	۷۹۵	۹,۹۶۳	۴۲,۰۷۱	۲	۲
هر	۴۵-۰۸	۳۶-۴۲	۱,۴۶۰	۶۹,۰۴۹	۱۲۳,۶۳۹	۲	۲
	۴۷-۰۶	۳۶-۲۴	۱,۷۹۰	۴۴,۰۴۰	۷۸,۱۲۲	۲	۱
ران(سیه‌چشمه)	۴۴-۲۲	۳۹-۰۳	۱,۹۴۱	۱۵,۷۸۶	۴۶,۳۹۸	۲	۲
ره(قره‌ضیاءالدین)	۴۵-۰۱	۳۸-۵۳	۱,۰۹۵	۲۳,۷۶۹	۴۳,۲۰۶	۲	۱
	۴۴-۵۸	۳۸-۳۳	۱,۱۸۰	۲۰۰,۹۵۸	۳۵۴,۳۰۹	۴	۶
شت	۴۵-۳۲	۳۶-۰۹	۱,۵۰۰	۴۲,۱۶۷	۱۱۱,۵۹۰	۲	۳
اس	۴۴-۴۶	۳۸-۱۱	۱,۳۵۰	۸۸,۱۹۶	۱۹۲,۵۹۱	۲	۲
ن دژ	۴۶-۳۴	۳۶-۴۰	۱,۳۷۰	۳۸,۳۹۶	۹۱,۱۱۳	۲	۳
	۴۴-۴۶	۳۹-۱۳	۱,۰۰۰	۲۱,۰۴۷	۵۲,۵۱۹	۲	۲
	۴۴-۳۰	۳۹-۱۸	۱,۶۳۴	۴۲,۷۵۱	۸۸,۸۶۳	۲	۲
د	۴۵-۴۳	۳۶-۴۶	۱,۳۴۰	۱۴۷,۲۶۸	۲۱۵,۵۲۹	۲	۲
وآب	۴۶-۰۶	۳۶-۵۸	۱,۳۱۴	۱۲۳,۰۸۱	۲۶۰,۶۲۸	۳	۳
	۴۵-۲۲	۳۶-۵۷	۱,۳۵۰	۷۵,۵۵۰	۱۲۱,۶۰۲	۲	۲
بیل (۱۳۷۲)				مساحت: ۱۷,۸۰۰ کیلومتر مربع	۱,۲۴۸,۴۸۸	۲۹	۲۵
بیل	۴۸-۱۸	۳۸-۱۵	۱,۳۱۱	۴۸۲,۶۳۲	۵۶۴,۳۶۵	۳	۲
سوار	۴۸-۲۲	۳۹-۲۳	۹۰	۱۵,۱۸۳	۵۳,۷۶۸	۲	۲
آباد	۴۷-۵۵	۳۹-۳۹	۴۰	۸۸,۹۲۴	۱۷۳,۱۸۲	۴	۴
ال	۴۸-۳۱	۳۷-۳۷	۱,۷۵۰	۴۱,۱۶۵	۹۲,۳۳۲	۳	۳
ین	۴۸-۰۴	۳۸-۰۹	۱,۶۸۰	۴,۴۴۰	۱۸,۲۳۱	۲	۱
(گیوی)	۴۸-۲۵	۳۷-۲۱	۱,۲۴۰	۷,۱۵۸	۲۶,۱۹۸	۲	۱
	۴۸-۰۳	۳۹-۰۱	۱,۱۰۰	۲۸,۹۵۳	۸۴,۲۶۷	۳	۲
ین شهر	۴۷-۴۱	۳۸-۲۳	۱,۳۹۵	۶۶,۸۸۳	۱۵۱,۱۵۶	۵	۵
	۴۸-۲۹	۳۸-۲۵	۱,۴۵۰	۱۱,۹۶۳	۶۱,۳۳۳	۳	۳
	۴۷-۵۹	۳۸-۰۲	۱,۶۰۰	۵,۸۲۰	۲۳,۶۵۶	۲	۲
فهان (۱۳۱۶)				مساحت: ۱۰۷,۰۱۸ کیلومتر مربع	۴,۸۷۹,۳۱۲	۴۷	۱۰۴
و بیدگل	۵۱-۲۹	۳۴-۰۴	۹۱۱	۶۰,۲۹۰	۹۷,۴۰۹	۲	۴
ستان	۵۲-۲۲	۳۳-۲۳	۱,۲۰۵	۱۵,۷۰۱	۴۱,۴۰۵	۲	۳
فهان	۵۱-۳۹	۳۲-۳۸	۱,۵۷۵	۱,۷۵۶,۱۲۶	۲,۱۷۴,۱۷۲	۶	۱۴
وار(دولت‌آباد)	۵۱-۴۲	۳۲-۴۸	۱,۵۵۰	۳۷,۰۹۸	۱۰۸,۹۳۳	۲	۷
ن و کرون(تیران)	۵۱-۰۹	۳۲-۴۲	۱,۶۴۰	۱۹,۴۲۱	۶۹,۰۴۷	۲	۳
گان	۵۰-۳۸	۳۲-۴۶	۲,۱۳۰	۹,۷۳۸	۳۳,۹۴۲	۲	۲
بنی شهر	۵۱-۳۲	۳۲-۴۱	۱,۵۹۵	۲۴۴,۶۹۶	۳۱۱,۶۲۹	۱	۴
انسار	۵۰-۱۹	۳۳-۱۳	۲,۲۵۰	۲۱,۳۳۸	۳۳,۴۲۳	۱	۱
ر و بیابانک (خور)	۵۵-۰۵	۳۳-۴۶	۸۶۰	۶,۷۲۱	۱۷,۷۹۳	۱	۳
قان	۵۱-۳۹	۳۱-۵۶	۲,۰۵۰	۱۷,۱۰۸	۳۴,۸۴۴	۱	۲
یرم	۵۱-۳۴	۳۱-۲۵	۲,۴۶۰	۲۵,۱۲۲	۶۵,۰۴۷	۴	۴
ین‌شهروميمه(شاهین‌شهر)	۵۱-۳۴	۳۲-۵۲	۱,۵۹۰	۱۴۳,۳۰۸	۱۹۶,۵۸۴	۲	۶
رضا	۵۱-۵۲	۳۲-۰۱	۱,۸۲۵	۱۲۳,۷۶۷	۱۴۹,۵۵۵	۱	۲
دن (داران)	۵۰-۲۲	۳۲-۵۸	۲,۳۹۰	۱۹,۶۴۵	۷۹,۷۴۳	۲	۴
دونشهر	۵۰-۰۷	۳۲-۵۶	۲,۵۳۰	۱۴,۰۰۷	۳۸,۳۳۴	۱	۲
ورجان	۵۱-۳۱	۳۲-۳۳	۱,۶۱۰	۳۸,۳۱۰	۲۴۷,۰۱۴	۲	۷
سان	۵۱-۲۷	۳۳-۵۹	۹۵۰	۲۷۵,۳۲۵	۳۲۳,۳۷۱	۴	۶
ایگان	۵۰-۱۷	۳۳-۲۷	۱,۸۳۰	۵۴,۵۷۲	۸۷,۴۷۹	۱	۳
بان (زرین شهر)	۵۱-۲۳	۳۲-۲۳	۱,۷۰۰	۶۰,۱۱۸	۲۴۶,۵۱۰	۲	۹

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)	ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
مبارکه	۵۱-۳۰	۳۲-۲۱	۱,۶۶۵	۶۶,۰۹۲	۱۴۳,۴۷۴	۲	۵
نائین	۵۳-۰۵	۳۲-۵۲	۱,۵۴۵	۲۵,۳۷۹	۳۸,۰۷۷	۲	۳
نجف آباد	۵۱-۲۲	۳۲-۳۸	۱,۶۵۰	۲۲۱,۸۱۴	۳۰۰,۲۸۸	۲	۶
نطنز	۵۱-۵۴	۳۳-۳۱	۱,۶۵۰	۱۲,۲۸۱	۴۲,۲۳۹	۲	۴
البرز(۱۳۸۹)				مساحت: ۵,۱۲۲ کیلومتر مربع	۲,۴۱۲,۵۱۳	۱۱	۱۶
اشتهارد	۵۰-۲۲	۳۵-۴۳	۱,۱۶۰	۲۳,۰۱۰	جزء کرج	۲	۱
ساوجبلاغ(هشتگرد)	۵۰-۴۰	۳۵-۵۷	۱,۲۵۰	۵۱,۹۵۳	۲۱۹,۶۱۲	۳	۵
طالقان	۵۰-۴۸	۳۶-۱۰	۱,۸۲۰	۳,۲۱۱	۲۶,۹۷۶	۲	۱
کرج	۵۱-۰۰	۳۵-۴۹	۱,۳۶۰	۱,۶۱۴,۶۲۶	۲,۰۲۴,۷۶۵	۲	۷
نظرآباد	۵۰-۳۶	۳۵-۵۶	۱۲۰۲	۱۰۷,۸۰۶	۱۴۱,۱۶۰	۲	۲
ایلام (۱۳۵۳)				مساحت: ۲۰,۱۳۳ کیلومتر مربع	۵۵۷,۵۹۹	۲۱	۲۳
آبدانان	۴۷-۲۸	۳۲-۵۶	۷۴۰	۲۲,۹۰۱	۴۶,۹۷۷	۳	۳
ایلام	۴۶-۲۵	۳۳-۳۸	۱,۴۴۰	۱۷۲,۲۱۳	۲۱۳,۵۷۹	۲	۲
ایوان	۴۶-۱۷	۳۳-۴۹	۱,۱۴۰	۲۹,۴۰۰	۴۸,۸۳۳	۲	۲
دره شهر	۴۷-۲۲	۳۳-۰۸	۷۰۰	۲۰,۷۱۲	۵۹,۵۵۱	۳	۳
دهلران	۴۷-۱۶	۳۲-۴۱	۲۱۵	۳۰,۹۸۹	۶۶,۳۹۹	۳	۴
سیروان (لومار)	۴۶-۴۸	۳۳-۳۴	۱,۰۹۵	۲,۶۵۸	جزء شیروان و چرداول	۲	۱
شیروان و چرداول(سرابله)	۴۶-۳۲	۳۳-۴۶	۱,۰۵۰	۱۰,۹۶۷	۷۲,۱۶۷	۲	۳
ملکشاهی (ارکواز)	۴۶-۲۵	۳۳-۲۳	۱,۲۹۰	۱۲,۳۵۸	۲۲,۵۸۷	۲	۳
مهران	۴۶-۱۰	۳۳-۰۷	۱۵۵	۱۴,۹۲۰	۲۷,۵۰۶	۲	۲
بوشهر (۱۳۵۲)				مساحت: ۲۲,۷۴۳ کیلومتر مربع	۱,۰۳۲,۹۴۹	۲۳	۳۶
بوشهر(بندربوشهر)	۵۰-۵۱	۲۸-۵۹	۵	۱۹۵,۲۲۲	۲۵۸,۹۰۶	۲	۳
تنگستان(اهرم)	۵۱-۱۶	۲۸-۵۳	۶۵	۱۳,۷۷۸	۷۰,۲۸۲	۲	۳
جم	۵۲-۱۹	۲۷-۵۰	۶۴۵	۱۶,۳۱۳	۵۱,۴۴۶	۲	۳
دشتستان (برازجان)	۵۱-۱۲	۲۹-۱۶	۶۵	۹۵,۴۴۹	۲۲۹,۴۲۵	۶	۹
دشتی(خورموج)	۵۱-۲۲	۲۸-۳۹	۶۰	۳۴,۹۴۴	۷۷,۵۳۰	۳	۴
دیر(بندردیر)	۵۱-۵۶	۲۷-۵۰	۱۲	۲۰,۱۵۷	۵۲,۵۲۳	۲	۵
دیلم(بندر دیلم)	۵۰-۰۹	۳۰-۰۳	۱۰	۲۲,۳۹۳	۳۱,۵۷۰	۲	۲
کنگان(بندرکنگان)	۵۲-۰۴	۲۷-۵۰	۲۰	۷۶,۳۲۹	۱۷۰,۷۷۴	۲	۵
گناوه(بندر گناوه)	۵۰-۳۱	۲۹-۳۴	۲	۶۴,۱۱۰	۹۰,۴۹۳	۲	۲
تهران (۱۳۵۷)				مساحت: ۱۳,۶۹۲ کیلومتر مربع	۱۲,۱۸۳,۳۹۱	۳۲	۴۲
اسلام شهر	۵۱-۱۴	۳۵-۳۳	۱,۰۶۳	۳۸۹,۱۰۲	۴۸۵,۶۸۸	۲	۳
بهارستان (گلستان)	۵۱-۱۲	۳۵-۳۲	۱,۰۵۰	۲۵۹,۴۸۰	۵۲۳,۶۳۶	۲	۴
پاکدشت	۵۱-۴۰	۳۵-۲۸	۱,۰۲۰	۲۰۶,۴۹۰	۲۹۱,۳۹۷	۲	۳
پردیس	۵۱-۴۷	۳۵-۴۴	۱,۸۲۳	۳۷,۲۵۷	جزء تهران	۲	۱
پیشوا	۵۱-۴۴	۳۵-۱۸	۹۲۰	۴۷,۲۵۳	۷۵,۴۵۴	۲	۱
تهران	۵۱-۲۴	۳۵-۴۱	۱,۱۱۰	۸,۱۵۴,۰۵۱	۸,۲۹۳,۱۴۰	۳	۲
دماوند	۵۲-۰۴	۳۵-۴۳	۱,۹۶۰	۳۷,۳۱۵	۱۰۰,۶۹۰	۲	۵
رباط کریم	۵۱-۰۵	۳۵-۲۸	۱,۰۳۳	۷۸,۰۹۷	۱۹۵,۹۱۷	۱	۱
ری	۵۱-۲۶	۳۵-۳۶	۱,۰۶۰	جزء تهران	۳۱۹,۳۰۵	۵	۴
شمیرانات(تجریش)	۵۱-۲۶	۳۵-۴۹	۱,۵۰۰	جزء تهران	۴۴,۰۶۱	۲	۳
شهریار	۵۱-۰۳	۳۵-۴۰	۱,۱۶۵	۲۴۹,۴۷۳	۶۲۴,۴۴۰	۱	۷
فیروزکوه	۵۲-۴۶	۳۵-۴۵	۱,۹۸۰	۲۰,۳۷۱	۳۸,۷۱۲	۲	۲
قدس	۵۱-۰۷	۳۵-۴۳	۱,۱۷۰	۲۸۳,۵۱۷	۲۹۰,۶۶۳	۱	۱
ملارد	۵۰-۵۹	۳۵-۴۰	۱,۱۶۰	۲۹۰,۸۱۷	۳۷۳,۹۹۴	۲	۲
ورامین	۵۱-۳۹	۳۵-۱۹	۹۱۵	۲۱۸,۹۹۱	۵۲۶,۲۹۴	۳	۳
چهارمحال‌وبختیاری(۱۳۵۲)				مساحت: ۱۶,۳۲۸ کیلومتر مربع	۸۵۹,۲۶۳	۲۲	۳۱
اردل	۵۰-۳۹	۳۱-۵۹	۱,۸۳۰	۸,۹۹۲	۵۳,۵۱۴	۲	۱
بروجن	۵۱-۱۷	۳۱-۵۸	۲,۲۲۵	۵۲,۶۹۴	۱۱۸,۶۸۱	۳	۶
شهرکرد	۵۰-۵۱	۳۲-۱۹	۲,۰۶۰	۱۵۹,۷۷۵	۳۴۰,۳۸۲	۴	۱۱
فارسان	۵۰-۳۴	۳۲-۱۵	۲,۰۳۰	۲۸,۰۱۳	۹۳,۹۴۱	۳	۴
کوهرنگ (چلگرد)	۵۰-۰۷	۳۲-۲۸	۲,۳۵۰	۳,۰۶۱	۳۵,۹۱۵	۳	۱
کیار (شلمزار)	۵۰-۴۸	۳۲-۰۲	۲,۰۲۵	۷,۱۳۲	۵۸,۰۴۷	۲	۴
لردگان	۵۰-۴۹	۳۱-۳۰	۱,۵۸۵	۳۵,۲۷۶	۱۹۴,۷۸۳	۵	۴
خراسان جنوبی (۱۳۸۳)				مساحت: ۱۵۱,۱۹۳ کیلومتر مربع	۷۳۲,۱۹۲	۲۵	۲۸
بشرویه	۵۷-۲۵	۳۳-۵۳	۸۸۰	۱۵,۳۱۸	۲۴,۶۸۳	۲	۲
بیرجند	۵۹-۱۳	۳۲-۵۳	۱,۴۸۰	۱۷۸,۰۲۰	۲۵۹,۵۰۶	۱	۱
خوسف	۵۸-۵۲	۳۲-۴۶	۱,۲۹۰	۴,۹۲۰	جزء بیرجند	۲	۲
درمیان (اسدیه)	۶۰-۰۱	۳۲-۵۵	۱,۴۷۵	۵,۸۰۴	۵۵,۰۸۰	۳	۴
زیرکوه (حاجی آباد)	۶۰-۰۰	۳۳-۳۷	۱,۰۰۸	۵,۹۱۸	جزء قائنات	۲	۱
سرایان	۵۸-۳۱	۳۳-۵۱	۱,۴۴۰	۱۳,۲۴۷	۳۲,۴۹۳	۲	۳
سربیشه	۵۹-۴۷	۳۲-۳۴	۱,۸۲۰	۸,۲۰۳	۳۹,۴۸۷	۳	۲
طبس	۵۶-۵۵	۳۳-۳۵	۶۶۰	۳۵,۱۵۰	۶۹,۶۵۸	۳	۳
فردوس	۵۸-۰۹	۳۴-۰۰	۱,۲۷۰	۲۵,۹۶۸	۴۱,۶۲۶	۱	۲
قائنات(قائن)	۵۹-۱۱	۳۳-۴۳	۱,۴۴۰	۴۰,۲۲۶	۱۵۲,۴۰۱	۴	۶
نهبندان	۶۰-۰۲	۳۱-۳۲	۱,۱۸۵	۱۸,۸۲۷	۵۷,۲۵۸	۲	۲
خراسان رضوی (۱۳۱۶/۱۳۸۳)				مساحت: ۱۱۸,۸۵۱ کیلومتر مربع	۵,۹۹۴,۴۰۲	۶۹	۷۲
باخرز	۶۰-۱۷	۳۴-۵۹	۱,۲۸۰	۸,۳۹۲	۵۳,۵۸۲	۲	۱
بجستان	۵۸-۱۰	۳۴-۳۱	۱,۲۵۰	۱۱,۱۳۳	۳۰,۶۶۴	۲	۲
بردسکن	۵۷-۵۸	۳۵-۱۵	۹۸۵	۲۶,۱۰۷	۷۲,۶۲۶	۳	۳

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)	ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
بینالود (طرقبه و شاندیز)	۵۹-۲۶	۳۶-۲۰	۱,۱۵۰	۲۷,۱۴۶	۵۸,۴۸۳	۲	۲
تایباد	۶۰-۴۶	۳۴-۴۵	۸۱۰	۵۲,۲۸۰	۱۰۸,۴۲۴	۲	۳
تربت جام	۶۰-۳۷	۳۵-۱۴	۹۱۰	۹۴,۷۵۸	۲۶۲,۷۱۲	۵	۵
تربت حیدریه	۵۹-۱۳	۳۵-۱۶	۱,۳۵۰	۱۳۱,۱۵۰	۲۱۰,۳۹۰	۴	۴
جغتای	۵۷-۰۴	۳۶-۳۸	۱,۴۰۰	۸,۲۱۲	۴۷,۹۲۰	۲	۱
جوین (نقاب)	۵۷-۲۵	۳۶-۴۳	۱,۰۸۵	۱۳,۶۱۴	۵۴,۱۳۹	۲	۱
چناران	۵۹-۰۷	۳۶-۳۸	۱,۱۷۰	۴۸,۵۶۷	۱۲۵,۶۰۱	۲	۲
خلیل‌آباد	۵۸-۱۷	۳۵-۱۵	۹۷۵	۱۱,۰۹۴	۴۹,۱۱۱	۲	۲
خواف	۶۰-۰۸	۳۴-۳۴	۹۷۰	۲۸,۴۴۴	۱۲۱,۸۵۹	۴	۵
خوشاب (سلطان آباد)	۵۸-۰۲	۳۶-۲۴	۱,۲۰۵	۵,۴۹۵	۳۷,۹۱۴	۲	۱
داورزن	۵۶-۵۲	۳۶-۲۱	۹۱۵	۲,۷۲۰	جزء سبزوار	۱	۱
درگز	۵۹-۰۶	۳۷-۲۶	۳۹۰	۳۷,۰۵۴	۷۴,۳۲۶	۴	۴
رشتخوار	۵۹-۳۷	۳۴-۵۸	۱,۱۴۰	۶,۶۸۶	۶۰,۶۳۲	۲	۲
زاوه (دولت‌آباد)	۵۹-۳۰	۳۵-۱۷	۱,۳۵۰	۹,۶۰۶	۷۱,۶۷۷	۲	۱
سبزوار	۵۷-۴۰	۳۶-۱۲	۹۶۰	۲۳۱,۵۵۷	۳۱۹,۸۹۳	۳	۳
سرخس	۶۱-۱۰	۳۶-۳۲	۲۷۵	۳۷,۱۶۲	۸۹,۹۵۶	۲	۲
فریمان	۵۹-۵۱	۳۵-۴۲	۱,۳۹۰	۳۶,۵۵۰	۹۳,۹۳۰	۲	۴
فیروزه	۵۸-۳۵	۳۶-۱۷	۱,۱۵۷	۵,۷۶۹	۴۲,۷۳۹	۲	۲
قوچان	۵۸-۳۰	۳۷-۰۶	۱,۲۴۰	۱۰۳,۷۶۰	۱۷۹,۷۱۴	۲	۲
کاشمر	۵۸-۲۷	۳۵-۱۴	۱,۰۵۰	۹۰,۲۰۰	۱۵۷,۱۴۹	۲	۲
کلات	۵۹-۴۶	۳۶-۵۹	۷۸۰	۷,۵۳۲	۳۸,۲۳۲	۲	۲
گناباد	۵۸-۴۲	۳۴-۲۰	۱,۱۰۰	۳۶,۳۶۷	۸۰,۷۸۳	۲	۳
مشهد	۵۹-۳۶	۳۶-۱۷	۹۷۰	۲,۷۴۹,۳۷۴	۳,۰۶۹,۹۴۱	۳	۳
مه‌ولات (فیض آباد)	۵۸-۴۶	۳۵-۰۱	۹۲۸	۱۶,۲۵۳	۴۸,۹۰۰	۲	۲
نیشابور	۵۸-۴۷	۳۶-۱۲	۱,۲۵۰	۲۳۹,۱۸۵	۴۳۳,۱۰۵	۴	۷
خراسان شمالی (۱۳۸۳)				مساحت: ۲۸,۴۳۴ کیلومتر مربع	۸۶۷,۷۲۷	۱۷	۱۸
اسفراین	۵۷-۲۹	۳۷-۰۴	۱,۲۰۰	۶۰,۳۷۲	۱۲۷,۰۱۲	۲	۲
بجنورد	۵۷-۱۹	۳۷-۲۸	۱,۰۷۰	۱۹۹,۷۹۱	۳۶۵,۸۹۶	۳	۳
جاجرم	۵۶-۲۳	۳۶-۵۷	۹۲۰	۱۸,۵۴۷	۳۶,۸۹۸	۳	۳
شیروان	۵۷-۵۴	۳۷-۲۳	۱,۱۶۰	۸۸,۲۵۴	۱۵۷,۰۱۴	۳	۲
فاروج	۵۸-۱۳	۳۷-۱۴	۱,۱۹۵	۱۱,۷۳۱	۵۲,۳۶۴	۲	۲
گرمه	۵۶-۱۷	۳۶-۵۹	۱,۰۵۰	۱۰,۷۱۶	۲۴,۵۹۹	۱	۳
مانه و سملقان(آشخانه)	۵۶-۵۵	۳۷-۳۴	۷۴۰	۲۲,۸۷۷	۱۰۳,۹۴۴	۳	۳
خوزستان (۱۳۱۶)				مساحت: ۶۴,۰۵۵ کیلومتر مربع	۴,۵۳۱,۷۲۰	۵۷	۶۳
آبادان	۴۸-۱۲	۳۰-۲۲	۲	۲۱۲,۷۴۴	۲۷۱,۴۸۴	۲	۳
آغاجاری	۴۹-۵۰	۳۰-۴۲	۱۴۰	۱۲,۶۵۳	جزء بهبهان	۲	۱
امیدیه	۴۹-۴۳	۳۰-۴۵	۳۰	۶۰,۴۶۱	۹۰,۴۲۰	۲	۲
اندیکا (قلعه خواجه)	۴۹-۲۶	۳۲-۱۲	۷۸۰	۲,۲۷۲	۵۰,۷۹۷	۳	۱
اندیمشک	۴۸-۲۱	۳۲-۲۷	۱۵۰	۱۲۶,۸۱۱	۱۶۷,۱۲۶	۲	۲
اهواز	۴۸-۴۰	۳۱-۱۹	۱۲	۱,۱۱۲,۰۲۱	۱,۳۹۵,۱۸۴	۱	۱
ایذه	۴۹-۵۲	۳۱-۵۰	۸۳۵	۱۱۷,۰۹۳	۲۰۳,۶۲۱	۳	۲
باغ ملک	۴۹-۵۳	۳۱-۳۱	۷۱۹	۲۳,۳۵۲	۱۰۷,۴۵۰	۳	۴
باوی (ملاثانی)	۴۸-۵۳	۳۱-۳۶	۲۵	۱۴,۸۱۳	۸۹,۱۶۰	۲	۳
بندرماهشهر	۴۹-۱۰	۳۰-۳۲	۵	۱۵۳,۷۷۸	۲۷۸,۰۳۷	۲	۳
بهبهان	۵۰-۱۴	۳۰-۳۶	۳۲۰	۱۰۷,۴۱۲	۱۷۹,۷۰۳	۳	۲
حمیدیه	۴۸-۲۶	۳۱-۲۹	۱۷	۲۰,۹۸۲	جزء اهواز	۲	۱
خرمشهر	۴۸-۱۱	۳۰-۲۶	۳	۱۲۹,۴۱۸	۱۶۳,۷۰۱	۲	۳
دزفول	۴۸-۲۴	۳۲-۲۲	۱۴۰	۲۴۸,۳۸۰	۴۲۳,۵۵۲	۴	۸
دشت آزادگان (سوسنگرد)	۴۸-۱۱	۳۱-۳۳	۱۰	۴۴,۴۶۹	۹۹,۸۳۱	۲	۲
رامشیر	۴۹-۲۴	۳۰-۵۳	۲۰	۲۳,۰۰۸	۴۸,۹۴۳	۲	۲
رامهرمز	۴۹-۳۶	۳۱-۱۶	۱۶۰	۶۹,۸۶۹	۱۰۵,۴۱۸	۱	۱
شادگان	۴۸-۴۰	۳۰-۳۹	۵	۵۲,۷۸۶	۱۵۳,۳۵۵	۲	۲
شوش	۴۸-۱۵	۳۲-۱۲	۷۱	۵۹,۱۶۱	۲۰۲,۷۶۲	۳	۵
شوشتر	۴۸-۵۱	۳۲-۰۲	۴۳	۱۰۶,۸۱۵	۱۹۱,۴۴۴	۲	۳
گتوند	۴۸-۴۸	۳۲-۱۵	۷۴	۲۲,۸۲۲	۶۴,۹۵۱	۲	۵
لالی	۴۸-۴۳	۳۲-۰۷	۷۰	۱۷,۷۴۵	۳۷,۳۸۱	۲	۱
مسجدسلیمان	۴۹-۱۸	۳۱-۵۶	۲۶۰	۱۰۳,۳۶۹	۱۱۳,۲۵۷	۲	۱
هفتگل	۴۹-۳۲	۳۱-۲۶	۳۰۰	۱۴,۸۷۷	۲۲,۳۹۱	۲	۱
هندیجان	۴۹-۴۲	۳۰-۱۴	۳	۲۶,۹۲۹	۳۷,۴۴۰	۲	۲
هویزه	۴۸-۰۴	۳۱-۲۷	۱۲	۱۶,۱۵۴	۳۴,۳۱۲	۲	۲
زنجان (۱۳۵۲)				مساحت: ۲۱,۷۷۳ کیلومتر مربع	۱,۰۱۵,۷۳۴	۱۶	۱۹
ابهر	۴۹-۱۳	۳۶-۰۸	۱,۵۴۰	۸۷,۳۹۶	۱۶۹,۱۷۶	۲	۴
ایجرود(زرین آباد)	۴۸-۱۷	۳۶-۲۵	۱,۷۴۰	۲,۴۷۱	۳۸,۴۱۶	۲	۲
خدابنده(قیدار)	۴۸-۳۵	۳۶-۰۷	۲,۰۰۰	۳۰,۲۵۱	۱۶۹,۵۵۳	۴	۵
خرمدره	۴۹-۱۱	۳۶-۱۲	۱,۵۷۰	۵۲,۵۴۸	۶۵,۱۶۶	۱	۱
زنجان	۴۸-۲۸	۳۶-۴۰	۱,۶۵۰	۳۸۶,۸۵۱	۴۸۶,۴۹۵	۳	۳
طارم(آب بر)	۴۸-۵۸	۳۶-۵۵	۶۲۰	۶,۷۲۵	۴۶,۶۱۶	۲	۲
ماه نشان	۴۷-۴۰	۳۶-۴۵	۱,۳۰۰	۵,۴۳۹	۴۰,۳۱۲	۲	۲
سمنان (۱۳۵۵)				مساحت: ۹۷,۴۹۱ کیلومتر مربع	۶۳۱,۲۱۸	۱۵	۱۹
آرادان	۵۲-۲۹	۳۵-۱۴	۸۸۰	۵,۶۲۶	جزء گرمسار	۲	۲

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)	ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
دامغان	۵۴-۲۰	۳۶-۱۰	۱,۱۷۰	۵۸,۷۷۰	۸۶,۹۰۸	۲	۴
سمنان	۵۳-۲۳	۳۵-۳۴	۱,۱۳۰	۱۵۳,۶۸۰	۱۸۲,۲۶۰	۲	۲
شاهرود	۵۴-۵۸	۳۶-۲۵	۱,۳۸۰	۱۴۰,۴۷۴	۲۳۸,۸۳۰	۳	۵
گرمسار	۵۲-۲۰	۳۵-۱۲	۸۵۰	۴۰,۹۸۵	۸۱,۳۲۴	۲	۲
مهدی‌شهر	۵۳-۲۱	۳۵-۴۲	۱,۶۸۰	۱۹,۸۵۴	۴۱,۸۹۶	۲	۳
میامی	۵۵-۳۹	۳۶-۲۵	۱,۰۸۰	۴,۵۶۲	جزء شاهرود	۲	۱
سیستان و بلوچستان (۱۳۳۶)	**مساحت: ۱۸۱,۷۸۵ کیلومتر مربع**				۲,۵۳۴,۳۲۷	۴۳	۳۷
ایرانشهر	۶۰-۴۱	۲۷-۱۲	۵۷۰	۹۷,۰۱۲	۲۱۹,۷۹۶	۳	۴
چابهار	۶۰-۳۷	۲۵-۱۷	۱۰	۸۵,۶۳۳	۲۶۴,۰۵۱	۳	۲
خاش	۶۱-۱۲	۲۸-۱۳	۱,۴۱۰	۵۴,۱۰۵	۱۵۵,۶۵۲	۳	۲
دلگان (گلمورتی)	۵۹-۲۳	۲۷-۳۲	۳۹۲	۸,۳۱۰	۶۲,۸۱۳	۲	۱
زابل	۶۱-۲۹	۳۱-۰۱	۴۷۵	۱۳۷,۷۲۲	۲۵۹,۳۵۶	۳	۵
زاهدان	۶۰-۵۲	۲۹-۲۹	۱,۳۷۳	۵۶۰,۷۲۵	۶۶۰,۵۷۵	۴	۳
زهک	۶۱-۴۱	۳۰-۵۳	۴۸۰	۱۴,۳۲۴	۷۵,۴۱۹	۲	۱
سراوان	۶۲-۲۰	۲۷-۲۲	۱,۱۶۵	۵۹,۷۹۵	۱۷۵,۷۲۸	۳	۵
سرباز (راسک)	۶۱-۱۵	۲۶-۳۸	۹۰۰	۸,۴۷۲	۱۶۴,۵۵۷	۴	۳
سیب سوران (سوران)	۶۲-۰۰	۲۷-۰۷	۱,۱۳۰	۱۰,۶۳۲	۷۳,۱۸۹	۲	۲
قصرقند	۶۰-۴۵	۲۶-۱۴	۵۰۰	۸,۵۶۳	جزء نیکشهر	۳	۱
کنارک	۶۰-۲۴	۲۵-۲۱	۰	۳۵,۶۳۰	۸۲,۰۰۱	۲	۲
مهرستان (نام قدیم: زابلی)	۶۱-۴۰	۲۷-۳۲	۱,۲۷۲	۱۰,۱۱۲	۶۲,۷۵۶	۲	۱
نیک شهر	۶۰-۱۲	۲۶-۱۳	۴۵۰	۱۵,۸۸۹	۲۱۲,۹۶۳	۵	۴
هیرمند (دوست‌محمد)	۶۱-۴۷	۲۷-۱۷	۴۸۶	۶,۷۷۴	۶۵,۴۷۱	۲	۱
فارس (۱۳۱۶)	**مساحت: ۱۲۲,۶۰۸ کیلومتر مربع**				۴,۵۹۶,۶۵۸	۸۳	۱۰۰
آباده	۵۲-۳۸	۳۱-۰۹	۲,۰۰۵	۵۵,۷۵۸	۹۸,۱۸۸	۱	۵
ارسنجان	۵۳-۱۸	۲۹-۵۵	۱,۶۳۸	۱۷,۳۸۲	۴۱,۴۷۶	۱	۱
استهبان	۵۴-۰۲	۲۹-۰۷	۱,۷۳۰	۳۴,۶۳۹	۶۶,۱۷۲	۲	۳
اقلید	۵۲-۴۱	۳۰-۵۳	۲,۲۳۰	۴۴,۵۵۲	۹۳,۹۷۵	۳	۴
بوانات	۵۳-۳۹	۳۰-۲۷	۲,۱۸۰	۱۰,۶۷۰	۴۸,۴۱۶	۳	۴
پاسارگاد (سعادت‌شهر)	۵۳-۰۶	۲۹-۵۲	۱,۶۲۸	۱۶,۸۷۶	۳۱,۵۰۴	۲	۲
جهرم	۵۳-۳۳	۲۸-۳۰	۱,۰۵۰	۱۱۴,۱۰۸	۲۰۹,۳۱۲	۴	۵
خرامه	۵۳-۱۹	۲۹-۳۰	۱,۵۸۵	۲۰,۹۲۰	۶۱,۵۸۰	۲	۲
خرم بید(صفاشهر)	۵۳-۱۲	۳۰-۳۷	۲,۳۰۰	۲۶,۰۹۱	۵۰,۲۵۲	۲	۲
خنج	۵۳-۲۶	۲۷-۵۳	۶۷۵	۱۸,۷۹۲	۴۱,۱۳۳	۲	۱
داراب	۵۴-۳۲	۲۸-۴۵	۱,۱۴۰	۶۱,۶۷۲	۱۸۹,۳۴۵	۴	۴
رستم (مصیری)	۵۱-۳۱	۳۰-۱۴	۸۸۰	۵,۸۳۰	۴۶,۸۵۱	۲	۲
زرین دشت(حاجی‌آباد)	۵۴-۲۵	۲۸-۲۱	۱,۰۳۰	۲۰,۵۰۱	۶۹,۴۳۸	۲	۳
سپیدان (اردکان)	۵۱-۵۹	۳۰-۱۵	۲,۲۴۰	۱۶,۶۶۱	۸۹,۳۹۸	۳	۳
سروستان	۵۳-۱۹	۲۹-۱۶	۵۳	۱۹,۱۱۶	۴۰,۵۳۱	۲	۲
شیراز	۵۲-۳۲	۲۹-۳۷	۱,۵۴۰	۱,۴۶۰,۶۶۵	۱,۷۰۰,۶۸۷	۳	۶
فراشبند	۵۲-۰۵	۲۸-۵۲	۷۹۷	۱۸,۴۹۲	۴۲,۷۶۰	۲	۳
فسا	۵۳-۳۹	۲۸-۵۶	۱,۳۷۰	۱۰۴,۸۰۹	۲۰۳,۱۲۹	۴	۵
فیروز آباد	۵۲-۳۴	۲۸-۵۰	۱,۳۳۰	۶۴,۹۶۹	۱۱۹,۷۲۱	۲	۲
قیر و کارزین (قیر)	۵۳-۰۲	۲۸-۲۷	۷۲۵	۱۸,۰۳۸	۶۵,۰۴۵	۲	۵
کازرون	۵۱-۳۹	۲۹-۳۷	۸۶۰	۸۹,۶۸۵	۲۵۴,۷۰۴	۶	۶
کوار	۵۲-۴۲	۲۹-۱۱	۱,۵۳۲	۲۶,۳۴۲	۷۷,۸۳۶	۲	۱
گراش	۵۴-۰۸	۲۷-۴۰	۹۲۰	۳۰,۵۹۳	۴۷,۰۵۵	۲	۱
ارستان(لار)	۵۴-۲۰	۲۷-۴۱	۸۰۰	۶۵,۴۵۱	۲۲۶,۸۷۹	۶	۸
امرد	۵۳-۱۰	۲۷-۲۰	۴۵۰	۲۵,۱۳۱	۸۳,۹۱۶	۳	۴
رودشت	۵۲-۴۸	۲۹-۵۲	۱,۵۹۵	۱۳۸,۶۴۹	۳۰۷,۴۹۲	۵	۵
مسنی (نورآباد)	۵۱-۳۱	۳۰-۰۷	۹۲۰	۵۵,۷۳۶	۱۱۶,۳۸۶	۳	۳
هر	۵۲-۵۳	۲۷-۲۳	۴۳۵	۷,۸۲۳	۵۹,۷۲۷	۴	۴
ی ریز	۵۴-۱۹	۲۹-۱۲	۱,۵۹۵	۵۰,۲۹۱	۱۱۳,۷۵۰	۴	۴
قزوین (۱۳۷۶)	**مساحت: ۱۵,۵۶۷ کیلومتر مربع**				۱,۲۰۱,۵۶۵	۱۹	۲۵
یک	۵۰-۳۱	۳۶-۰۲	۱,۲۵۰	۵۵,۷۷۹	۹۳,۸۴۴	۲	۲
ج	۴۹-۱۳	۳۵-۳۵	۱,۹۷۰	۵,۶۰۹	جزء بوئین زهرا	۲	۲
برز (الوند)	۵۰-۰۳	۳۶-۱۰	۱,۲۳۰	۸۸,۷۱۱	۲۰۳,۲۷۶	۲	۴
ئین زهرا	۵۰-۰۴	۳۵-۴۶	۱,۲۱۰	۱۸,۲۱۰	۱۶۴,۷۲۳	۴	۵
کستان	۴۹-۴۲	۳۶-۰۴	۱,۲۶۵	۷۷,۹۰۷	۱۷۲,۹۴۹	۴	۵
زوین	۵۰-۰۰	۳۶-۱۶	۱,۲۹۰	۳۸۱,۵۹۸	۵۶۶,۷۷۳	۵	۷
قم (۱۳۷۵)	**مساحت: ۱۱,۵۲۶ کیلومتر مربع**				۱,۱۵۱,۶۷۲	۵	۶
م	۵۰-۵۳	۳۴-۳۸	۹۳۰	۱,۰۷۴,۰۳۶	۱,۱۵۱,۶۷۲	۵	۶
ردستان (۱۳۳۷)	**مساحت: ۲۹,۱۳۷ کیلومتر مربع**				۱,۴۹۳,۶۴۵	۳۰	۲۷
ه	۴۵-۵۳	۳۵-۵۹	۱,۵۴۰	۸۵,۱۹۰	۱۳۲,۵۶۵	۴	۴
جار	۴۷-۳۶	۳۵-۵۲	۱,۸۷۰	۴۷,۹۲۶	۹۳,۷۱۴	۳	۳
نگلان	۴۷-۲۵	۳۵-۱۷	۱,۸۲۰	۲۳,۰۷۴	۶۲,۸۴۴	۲	۲
واندره	۴۷-۰۱	۳۵-۵۴	۱,۸۵۰	۲۶,۶۵۴	۸۱,۹۶۳	۳	۲
روآباد	۴۶-۲۲	۳۵-۱۹	۱,۲۳۰	۴,۹۷۶	۴۹,۸۴۱	۲	۲
ز	۴۶-۱۶	۳۶-۱۴	۱,۵۰۰	۱۳۹,۷۳۸	۲۱۰,۸۲۰	۴	۲
نندج	۴۷-۰۰	۳۵-۱۹	۱,۴۸۰	۳۷۳,۹۸۷	۴۵۰,۱۶۷	۴	۲
وه	۴۷-۴۸	۳۵-۱۰	۱,۷۹۰	۷۱,۲۳۲	۱۳۶,۹۶۱	۳	۴
یاران	۴۶-۵۶	۳۴-۴۷	۱,۴۴۵	۵۲,۹۰۷	۱۰۵,۹۹۶	۲	۲
یوان	۴۶-۱۰	۳۵-۳۱	۱,۳۲۰	۱۱۰,۴۶۴	۱۶۸,۷۷۴	۳	۴
رمان (۱۳۱۶)	**مساحت: ۱۸۰,۷۲۶ کیلومتر مربع**				۲,۹۳۸,۹۸۸	۵۸	۷۰
وئیه	۵۶-۲۲	۲۸-۲۷	۱,۰۴۴	۷,۵۵۵	۴۱,۹۷۹	۲	۱
	۵۵-۱۶	۳۰-۵۲	۱,۴۱۰	۱۳,۰۸۹	۳۵,۲۹۵	۱	۲
ت	۵۶-۳۶	۲۹-۱۴	۲,۲۷۰	۳۳,۱۰۷	۷۵,۹۴۰	۲	۲
سیر	۵۶-۳۴	۲۹-۵۵	۲,۰۴۰	۳۱,۸۷۰	۷۳,۷۳۸	۴	۵
بم	۵۸-۲۱	۲۹-۰۶	۱,۰۶۰	۱۰۷,۱۳۱	۱۹۵,۶۰۳	۲	۲
جیرفت	۵۷-۴۴	۲۸-۴۰	۶۸۵	۱۱۱,۰۳۴	۲۷۷,۷۴۸	۴	۴
رابر	۵۶-۵۵	۲۹-۱۷	۲,۳۱۸	۱۱,۶۵۷	۳۴,۳۹۲	۲	۲
راور	۵۶-۴۸	۳۱-۱۵	۱,۱۷۵	۲۱,۹۰۱	۴۰,۲۹۵	۲	۲
رفسنجان	۵۶-۰۰	۳۰-۲۴	۱,۵۱۰	۱۵۱,۴۲۰	۲۸۷,۹۲۱	۴	۵
رودبار جنوب (رودبار)	۵۸-۰۰	۲۸-۰۰	۴۷۰	۱۲,۲۲۳	۱۰۴,۴۲۱	۲	۲
ریگان (محمدآباد)	۵۹-۰۱	۲۸-۳۹	۶۳۰	۹,۶۶۴	۶۶,۳۳۵	۲	۲
زرند	۵۶-۳۴	۳۰-۴۸	۱,۶۵۵	۵۷,۷۴۹	۱۲۹,۱۰۴	۲	۴
سیرجان	۵۵-۴۰	۲۹-۲۷	۱,۷۳۵	۱۸۵,۶۲۳	۲۶۷,۶۹۷	۵	۶
شهربابک	۵۵-۰۷	۳۰-۰۶	۹۰۵	۴۵,۲۵۶	۹۰,۴۹۵	۲	۵
عنبرآباد	۵۷-۵۳	۲۸-۲۷	؟	۱۸,۷۳۱	۸۵,۹۴۲	۲	۳
فاریاب	۵۷-۱۶	۲۸-۰۶	۶۳۰	۶,۰۲۵	۳۴,۴۱۷	۲	۱
فهرج	۴۹-۵۸	۲۸-۵۸	۶۸۰	۱۱,۹۳۹	۶۸,۰۳۸	۲	۱
قلعه گنج	۵۷-۵۳	۲۷-۳۱	۴۰۰	۱۲,۶۶۳	۷۶,۳۷۶	۲	۱
کرمان	۵۷-۰۵	۳۰-۱۷	۱,۸۴۵	۵۳۴,۴۴۱	۷۲۲,۴۸۴	۶	۱۳
کوهبنان	۵۶-۱۶	۳۱-۲۵	۲,۰۰۰	۱۱,۰۹۳	۲۱,۷۲۱	۲	۲
کهنوج	۵۷-۴۲	۲۷-۵۷	۴۹۰	۴۳,۹۷۷	۸۶,۲۹۰	۲	۱
منوجان	۵۷-۳۰	۲۷-۲۴	۳۴۲	۱۴,۲۸۶	۶۴,۵۲۸	۲	۲
نرماشیر	۵۸-۴۲	۲۸-۵۷	۸۵۰	۶,۱۶۷	۵۸,۲۲۹	۲	۲
کرمانشاه (۱۳۱۶)	**مساحت: ۲۵,۰۰۹ کیلومتر مربع**				۱,۹۴۵,۲۲۷	۳۱	۳۱
اسلام آبادغرب	۴۶-۳۱	۳۴-۰۶	۱,۳۳۵	۹۴,۶۹۹	۱۵۱,۴۷۳	۲	۲
پاوه	۴۶-۲۱	۳۵-۰۳	۱,۵۴۰	۲۳,۷۰۴	۵۶,۸۳۷	۳	۵
ثلاث باباجانی(تازه‌آباد)	۴۶-۴۴	۳۴-۲۲	۱,۳۴۴	۱۲,۰۸۰	۳۸,۴۷۵	۲	۲
جوانرود	۴۶-۲۸	۳۴-۴۸	۱,۲۸۰	۵۱,۴۸۳	۷۱,۲۳۵	۲	۱
دالاهو(کرند غرب)	۴۶-۱۴	۳۴-۱۷	۱,۶۰۰	۸,۳۱۱	۳۹,۸۳۷	۲	۳
روانسر	۴۶-۴۰	۳۴-۴۳	۱,۳۶۰	۲۱,۲۵۰	۴۶,۳۹۵	۲	۲
سرپل ذهاب	۴۵-۵۱	۳۴-۲۷	۵۵۰	۳۵,۸۰۹	۸۵,۶۱۶	۲	۱
سنقر	۴۷-۳۶	۳۴-۴۷	۱,۷۰۰	۴۴,۹۵۴	۹۱,۹۳۵	۲	۲
صحنه	۴۷-۳۹	۳۴-۲۹	۱,۳۵۲	۳۶,۵۴۲	۷۶,۶۷۸	۲	۲
قصرشیرین	۴۵-۳۴	۳۴-۳۱	۳۶۰	۱۷,۹۵۹	۲۵,۵۱۷	۲	۲
کرمانشاه	۴۷-۰۴	۳۴-۱۸	۱,۴۲۰	۸۵۱,۴۰۵	۱,۰۳۰,۹۷۸	۵	۴
کنگاور	۴۷-۵۷	۳۴-۳۰	۱,۵۰۰	۵۳,۴۴۹	۸۱,۰۵۱	۱	۱
گیلان غرب	۴۵-۵۵	۳۴-۰۸	۸۱۰	۲۰,۹۲۲	۶۲,۸۵۸	۲	۲
هرسین	۴۷-۳۵	۳۴-۱۶	۱,۵۷۰	۴۹,۹۶۷	۸۶,۳۴۲	۲	۲
کهگیلویه وبویراحمد(۱۳۵۵)	**مساحت: ۱۵,۵۰۴ کیلومتر مربع**				۶۵۸,۶۲۹	۱۹	۱۷
باشت	۵۱-۰۹	۳۰-۲۱	۷۹۲	۹,۲۶۶	۲۰,۶۹۹	۲	۱
بویراحمد (یاسوج)	۵۱-۳۶	۳۰-۴۰	۱,۸۷۰	۱۰۸,۵۰۵	۲۴۳,۷۷۱	۴	۵
بهمئی (لیکک)	۵۰-۰۶	۳۰-۵۴	۶۴۵	۱۷,۰۰۷	۳۷,۰۴۸	۲	۱
چرام	۵۰-۴۴	۳۰-۴۵	۷۱۰	۱۲,۶۳۴	۳۲,۱۵۹	۲	۲
دنا (سی سخت)	۵۱-۲۷	۳۰-۵۲	۲,۲۵۰	۷,۳۸۹	۵۲,۰۴۰	۲	۲
کهگیلویه(دهدشت)	۵۰-۳۳	۳۰-۴۷	۸۲۰	۵۶,۲۷۹	۱۵۳,۶۹۵	۴	۴
گچساران (دوگنبدان)	۵۰-۴۷	۳۰-۲۱	۷۲۰	۹۱,۷۳۹	۱۱۹,۲۱۷	۱	۱
لنده	۵۰-۲۵	۳۰-۵۸	۷۷۰	۱۱,۶۷۰	جزء کهگیلویه	۲	۱
گلستان (۱۳۷۶)	**مساحت: ۲۰,۳۶۷ کیلومتر مربع**				۱,۷۷۷,۰۱۴	۲۷	۲۶
آزادشهر	۵۵-۱۰	۳۷-۰۵	۱۳۰	۳۹,۴۸۴	۹۱,۷۶۷	۲	۳
آق قلا	۵۴-۲۶	۳۷-۰۱	-۱۵	۳۱,۶۲۶	۱۲۴,۱۸۵	۲	۲
ترکمن(بندرترکمن)	۵۴-۰۴	۳۶-۵۳	-۲۰	۴۸,۷۳۶	۷۲,۸۰۳	۲	۱
بندر گز	۵۳-۵۷	۳۶-۴۶	-۱۵	۱۸,۷۳۴	۴۶,۳۱۵	۲	۲
رامیان	۵۵-۰۸	۳۷-۰۱	۲۳۰	۱۲,۲۶۳	۸۵,۳۲۴	۲	۴
علی آباد	۵۴-۵۲	۳۶-۵۴	۱۴۰	۴۹,۸۰۴	۱۳۲,۷۵۷	۲	۲
کردکوی	۵۴-۰۷	۳۶-۴۷	۵	۳۸,۲۴۶	۷۰,۲۴۴	۱	۱
کلاله	۵۵-۲۹	۳۷-۲۲	۱۵۰	۲۷,۹۵۱	۱۱۰,۴۷۳	۲	۱
گالیکش	۵۵-۲۵	۳۷-۱۶	۱۹۰	۲۰,۸۳۱	۵۹,۹۷۵	۲	۱
گرگان	۵۴-۲۶	۳۶-۵۰	۱۶۰	۳۲۹,۵۳۶	۴۶۲,۴۵۵	۲	۳
گمیشان (گمیش‌تپه)	۵۴-۰۴	۳۷-۰۴	-۲۱	۱۷,۶۴۸	۶۳,۴۴۷	۲	۲
گنبدکاووس	۵۵-۰۹	۳۷-۱۵	۴۵	۱۴۴,۵۴۶	۳۲۵,۷۸۹	۲	۲
مراوه تپه	۵۵-۵۷	۳۷-۵۴	۲۰۷	۷,۹۰۶	۵۵,۸۲۱	۲	۱
مینودشت	۵۵-۲۲	۳۷-۱۳	۱۸۰	۲۸,۴۷۸	۷۵,۶۵۹	۲	۱
گیلان (۱۳۱۶)	**مساحت: ۱۴,۰۴۲ کیلومتر مربع**				۲,۴۸۰,۸۷۴	۴۳	۵۲
آستارا	۴۸-۵۲	۳۸-۲۶	-۲۲	۴۸,۴۷۰	۸۶,۷۵۷	۲	۲
آستانه اشرفیه	۴۹-۵۶	۳۷-۱۶	-۵	۴۰,۷۲۶	۱۰۵,۵۲۶	۲	۲
املش	۵۰-۱۱	۳۷-۰۶	۳۵	۱۴,۹۱۵	۴۴,۲۶۱	۲	۲
بندرانزلی	۴۹-۲۸	۳۷-۲۷	-۲۴	۱۱۶,۶۶۴	۱۳۸,۰۰۴	۱	۱
رشت	۴۹-۳۵	۳۷-۱۶	-۱۰	۶۳۹,۹۵۱	۹۱۸,۴۴۵	۶	۷
رضوانشهر	۴۹-۰۷	۳۷-۳۳	۵	۱۵,۲۶۷	۶۶,۹۰۹	۲	۲
رودبار	۴۹-۲۴	۳۶-۴۸	۲۵۰	۱۰,۹۲۶	۱۰۰,۹۴۳	۴	۷
رودسر	۵۰-۱۷	۳۷-۰۸	-۱۹	۳۷,۵۷۹	۱۴۴,۳۶۶	۴	۵
سیاهکل	۴۹-۵۲	۳۷-۰۹	۴۲	۱۸,۱۷۶	۴۷,۰۹۶	۲	۲
شفت	۴۹-۲۳	۳۷-۱۰	۳۸	۶,۵۳۳	۵۸,۵۴۳	۲	۲
صومعه سرا	۴۹-۱۸	۳۷-۱۸	-۴	۴۰,۹۷۸	۱۲۷,۷۵۷	۳	۳
طوالش (هشتپر)	۴۸-۵۴	۳۷-۴۸	۵۰	۵۲,۳۴۴	۱۸۹,۹۳۳	۴	۵
فومن	۴۹-۱۸	۳۷-۱۳	۱۵	۳۰,۶۰۸	۹۳,۷۳۷	۲	۳
لاهیجان	۵۰-۰۰	۳۷-۱۲	۲	۹۴,۰۵۱	۱۶۸,۸۲۹	۲	۲
لنگرود	۵۰-۰۹	۳۷-۱۱	-۲۱	۷۴,۴۷۷	۱۳۷,۲۷۲	۳	۵
ماسال	۴۹-۰۸	۳۷-۲۱	۶۰	۱۴,۶۸۹	۵۲,۴۹۶	۲	۲
لرستان (۱۳۵۲)	**مساحت: ۲۸,۲۹۴ کیلومتر مربع**				۱,۷۵۴,۲۴۳	۲۹	۲۵
ازنا	۴۹-۲۷	۳۳-۲۷	۱,۸۷۰	۴۰,۱۴۵	۷۱,۵۸۶	۲	۲
الیگودرز	۴۹-۴۱	۳۳-۲۳	۱,۹۸۰	۸۷,۹۶۷	۱۴۰,۲۷۵	۵	۲
بروجرد	۴۸-۴۵	۳۳-۵۳	۱,۵۸۰	۲۴۰,۶۵۴	۳۳۷,۶۳۱	۲	۲
پل دختر	۴۷-۴۲	۳۳-۰۹	۶۵۰	۲۵,۰۹۲	۷۵,۳۲۷	۲	۲
خرم آباد	۴۸-۲۱	۳۳-۲۹	۱,۲۰۰	۳۴۸,۲۱۶	۴۸۷,۱۶۷	۴	۴
دلفان (نورآباد)	۴۷-۵۸	۴۳-۰۴	۱,۸۰۰	۶۱,۱۴۲	۱۴۴,۱۶۱	۲	۲
دورود	۴۹-۰۴	۳۳-۲۹	۱,۴۵۰	۹۹,۴۹۹	۱۶۲,۸۰۰	۲	۲
دوره (سراب دوره)	۴۸-۰۱	۳۳-۳۴	۱,۱۱۸	۱,۵۱۵	۴۳,۲۲۱	۳	۲
سلسله (الشتر)	۴۸-۱۵	۳۳-۵۱	۱,۶۰۰	۳۰,۲۵۷	۷۳,۱۵۴	۲	۲
کوهدشت	۴۷-۳۶	۳۳-۳۲	۱,۱۹۵	۹۲,۹۲۷	۲۱۸,۹۲۱	۵	۵
مازندران (۱۳۱۶)	**مساحت: ۲۳,۸۴۲ کیلومتر مربع**				۳,۰۷۳,۹۴۳	۵۰	۵۷
آمل	۵۲-۲۱	۳۶-۲۸	۷۶	۲۱۹,۹۱۵	۳۷۰,۷۷۴	۴	۵
بابل	۵۲-۴۴	۳۶-۳۴	-۲	۲۱۹,۴۶۷	۴۹۵,۴۷۳	۶	۷
بابلسر	۵۲-۳۹	۳۶-۴۲	-۲۲	۵۰,۴۷۷	۱۲۴,۳۲۳	۳	۳
بهشهر	۵۳-۳۳	۳۶-۴۳	۲۰	۸۹,۲۵۱	۱۵۵,۲۴۷	۲	۳
تنکابن	۵۰-۵۳	۳۶-۴۹	-۲۰	۴۵,۳۳۸	۱۵۳,۹۴۰	۳	۴
جویبار	۵۲-۵۴	۳۶-۳۸	-۷	۲۹,۱۲۲	۷۳,۵۵۴	۲	۲
چالوس	۵۱-۲۵	۳۶-۳۹	۳۰	۴۷,۸۸۱	۱۲۲,۷۳۶	۳	۴
رامسر	۵۰-۴۰	۳۶-۵۴	-۲۱	۳۲,۲۹۴	۶۸,۳۲۳	۱	۲
ساری	۵۳-۰۵	۳۶-۳۴	۴۰	۲۹۶,۴۱۷	۴۷۸,۳۷۰	۵	۴
سوادکوه(پل سفید)	۵۳-۰۳	۳۶-۰۷	۵۵۰	۷,۷۰۸	۶۴,۳۷۸	۲	۴
عباس‌آباد	۵۱-۰۶	۳۶-۴۳	-۱۸	۱۱,۵۹۹	۴۷,۵۹۱	۲	۳
فریدونکنار	۵۲-۳۱	۳۶-۴۱	-۲۵	۳۶,۱۹۲	۵۷,۹۸۰	۲	۱
قائم شهر	۵۲-۵۲	۳۶-۲۸	۴۰	۱۹۶,۰۵۰	۳۲۰,۷۴۱	۲	۳
گلوگاه	۵۲-۳۷	۳۶-۱۸	۱۹۵	۲۲,۲۶۸	۳۸,۸۴۷	۲	۱
محمودآباد	۵۲-۱۶	۳۶-۳۸	-۲۲	۳۱,۷۷۱	۹۶,۰۱۹	۲	۲
میاندورود (سورک)	۵۳-۱۲	۳۶-۳۵	۴۰	۸,۹۳۰	۵۵,۷۷۶	۲	۱
نکا	۵۳-۱۷	۳۶-۳۹	۵۰	۵۰,۶۸۰	۱۱۱,۹۴۴	۲	۱
نور	۵۲-۰۲	۳۶-۳۸	-۲۲	۲۲,۹۷۸	۱۰۹,۲۸۱	۳	۵
نوشهر	۵۱-۳۳	۳۶-۳۹	-۲۰	۴۳,۳۷۸	۱۲۸,۶۴۷	۲	۲
مرکزی (۱۳۲۶)	**مساحت: ۲۹,۱۲۷ کیلومتر مربع**				۱,۴۱۳,۹۵۹	۲۳	۳۲
آشتیان	۵۰-۰۰	۳۴-۳۳	۲,۱۲۰	۹,۰۱۵	۱۷,۱۰۵	۱	۱
اراک	۴۹-۴۲	۳۴-۰۵	۱,۷۵۵	۴۸۴,۲۱۲	۵۹۹,۶۳۴	۳	۶
تفرش	۵۰-۰۱	۳۴-۴۱	۱,۹۰۰	۱۶,۴۴۷	۲۵,۹۱۲	۱	۱
خمین	۵۰-۰۳	۳۳-۳۸	۱,۸۱۵	۷۰,۰۵۳	۱۰۷,۳۶۸	۲	۲
خنداب	۴۹-۱۲	۳۴-۲۴	۱,۷۰۰	۷,۷۵۳	۵۸,۲۶۲	۲	۲
دلیجان	۵۰-۴۱	۳۳-۵۹	۱,۵۳۰	۳۷,۴۷۰	۴۸,۹۸۶	۱	۲
زرندیه(مأمونیه)	۵۰-۳۲	۳۵-۱۷	۱۲۴۰	۱۹,۰۰۵	۵۷,۱۵۳	۲	۵
ساوه	۵۰-۲۰	۳۵-۰۱	۹۹۵	۲۰۰,۴۸۱	۲۵۹,۰۳۰	۲	۳
شازند	۴۹-۲۵	۳۳-۵۶	۱,۹۲۰	۲۱,۱۵۶	۱۱۷,۷۴۶	۴	۵
فراهان (فرمهین)	۵۱-۳۷	۳۵-۳۱	۹۹۳	۴,۲۹۷	۳۰,۰۴۲	۲	۱
کمیجان	۴۹-۲۰	۳۴-۴۳	۱,۷۶۰	۹,۱۹۵	۳۹,۳۴۰	۲	۲
محلات	۵۰-۲۷	۳۳-۵۴	۱,۷۸۰	۴۰,۵۸۲	۵۳,۳۸۱	۱	۲
هرمزگان (۱۳۴۶)	**مساحت: ۷۰,۶۹۷ کیلومتر مربع**				۱,۵۷۸,۱۸۳	۳۸	۳۴
ابوموسی	۵۵-۰۲	۲۵-۵۳	۴۶	۳,۴۶۱	۵,۲۶۳	۲	۱
بستک	۵۴-۲۲	۲۷-۱۲	۴۰۰	۹,۲۲۵	۸۰,۱۱۹	۳	۲
بشاگرد(سردشت)	۵۷-۵۴	۲۶-۲۷	۷۱۰	۱,۵۳۶	۴۰,۰۰۷	۳	۲
بندرعباس	۵۶-۱۸	۲۷-۱۱	۱۰	۴۳۵,۷۵۱	۵۸۸,۲۸۸	۴	۴
بندرلنگه	۵۴-۵۳	۲۶-۳۳	۱۰	۳۰,۴۷۸	۱۳۴,۷۱۳	۴	۴
پارسیان	۵۳-۰۲	۲۷-۱۲	۷۰	۱۲,۵۴۴	۴۲,۸۴۳	۲	۳
جاسک (بندر جاسک)	۵۷-۴۶	۲۵-۳۸	۳	۱۳,۸۱۰	۵۲,۸۸۲	۲	۱
حاجی آباد	۵۵-۵۴	۲۸-۱۸	۵۰۰	۲۳,۳۰۹	۶۵,۸۸۹	۳	۳
خمیر	۵۵-۳۵	۲۶-۵۷	۱۵	۱۴,۶۱۷	۵۲,۹۶۸	۲	۲
رودان (دهبارز)	۵۷-۱۲	۲۷-۲۵	۱۷۹	۳۳,۲۸۵	۱۱۸,۵۴۷	۴	۳
سیریک	۵۷-۰۶	۲۶-۳۱	۴	۴,۱۴۰	۴۳,۱۸۵	۲	۲
قشم	۵۶-۱۶	۲۶-۵۷	۱۰	۲۸,۶۰۲	۱۱۷,۷۷۴	۳	۴
میناب	۵۷-۰۴	۲۷-۰۹	۴۰	۶۳,۲۲۹	۲۳۵,۷۰۵	۴	۳
همدان (۱۳۵۲)	**مساحت: ۱۹,۳۶۸ کیلومتر مربع**				۱,۷۵۸,۲۶۸	۲۵	۲۹
اسدآباد	۴۸-۰۷	۳۴-۴۷	۱,۵۸۵	۵۵,۰۲۴	۱۰۷,۰۰۶	۲	۲
بهار	۴۸-۲۶	۳۴-۵۴	۱,۷۳۰	۲۷,۶۴۵	۱۲۳,۸۶۹	۳	۴
تویسرکان	۴۸-۲۷	۳۴-۳۳	۱,۸۵۰	۴۴,۵۱۶	۱۰۳,۷۸۶	۲	۳
رزن	۴۹-۰۲	۳۵-۲۳	۱,۸۴۰	۱۳,۷۱۱	۱۱۶,۴۳۷	۳	۳
فامنین	۴۸-۵۸	۳۵-۰۷	۱,۶۳۹	۱۴,۴۷۸	۴۲,۴۸۵	۲	۱
کبودرآهنگ	۴۸-۴۳	۳۵-۱۲	۱,۶۷۵	۲۰,۳۴۹	۱۴۳,۱۷۱	۳	۳
ملایر	۴۸-۴۹	۳۴-۱۷	۱,۷۵۰	۱۵۹,۸۴۸	۲۸۷,۹۸۲	۴	۵
نهاوند	۴۸-۲۲	۳۴-۱۲	۱,۶۶۰	۷۵,۴۴۵	۱۸۱,۷۱۱	۴	۴
همدان	۴۸-۳۱	۳۴-۴۸	۱,۸۵۰	۵۲۵,۷۹۴	۶۵۱,۸۲۱	۲	۴
یزد (۱۳۵۲)	**مساحت: ۷۳,۴۷۷ کیلومتر مربع**				۱,۰۰۴,۷۷۰	۲۱	۲۱
ابرکوه	۵۳-۱۷	۳۱-۰۸	۱,۵۱۰	۲۳,۹۸۶	۴۶,۶۶۲	۲	۲
اردکان	۵۴-۰۰	۳۲-۱۹	۱,۰۳۵	۵۶,۷۷۶	۷۷,۷۵۸	۳	۳
بافق	۵۵-۲۴	۳۱-۳۵	۹۹۵	۳۳,۸۸۲	۴۱,۸۷۶	۱	۱
بهاباد	۵۶-۰۱	۳۱-۵۲	۱,۳۹۰	۷,۶۵۲	۱۵,۳۳۱	۲	۱
تفت	۵۴-۱۱	۳۱-۴۴	۱,۵۶۰	۱۵,۷۱۷	۴۵,۱۴۵	۳	۲
خاتم(هرات)	۵۴-۲۳	۳۰-۰۸	۱,۵۸۰	۱۲,۳۹۲	۳۵,۱۵۸	۲	۲
صدوق(اشکذر)	۵۴-۱۲	۳۲-۰۰	۱,۱۷۰	۱۵,۶۶۳	۳۳,۱۹۲	۲	۳
مهریز	۵۴-۲۷	۳۱-۳۵	۱,۴۸۰	۲۸,۴۸۳	۴۴,۱۲۶	۱	۱
میبد	۵۴-۰۰	۳۲-۱۳	۱,۰۹۰	۶۶,۹۰۷	۸۲,۸۴۰	۳	۲
یزد	۵۴-۲۲	۳۱-۵۳	۱,۲۱۵	۴۸۶,۱۵۲	۵۸۲,۶۸۲	۲	۴

نقشه
تقسیمات کشوری
ایران
مقیاس ۱:۵،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
راهنما
پایتخت
مرکزاستان
مرکزشهرستان
مرکزبخش
مرزبین المللی
مرز استان
مرزشهرستان
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
دریای عمان
تنگه هرمز
امارات متحده عربی
خراسان شمالی
خراسان رضوی
خراسان جنوبی
کرمان
سیستان و بلوچستان
هرمزگان
کویرلوت
بجنورد
مشهد
بیرجند
کرمان
زاهدان
بندرعباس
نیشابور
سبزوار
قوچان
شیروان
اسفراین
تربت حیدریه
تربت جام
کاشمر
گناباد
طبس
فردوس
قائن
سرایان
نهبندان
زابل
زهک
خاش
سراوان
ایرانشهر
چابهار
نیک شهر
سرباز
راسک
بم
جیرفت
سیرجان
رفسنجان
زرند
بافت
شهربابک
کهنوج
میناب
قشم
بندرلنگه
جاسک
رودان
حاجی آباد

شناختی از تقسیمات کشوری

بر اساس آخرین تقسیمات اداری، کشور ایران از ۳۱ استان، ۴۰۹ شهرستان، ۱۰۱۲ بخش، ۱۱۸۶ شهر و ۲۵۴۸ دهستان تشکیل گردیده است. طبق قانون تقسیمات کشوری ایران، هر استان به چند شهرستان، هر شهرستان به چند بخش، هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند ده تقسیم گردیده است. ادارهٔ استان توسط استاندار، شهرستان به وسیلهٔ فرماندار، بخش زیر نظر بخشدار، دهستان توسط دهدار و ده را نیز یک نفر دهبان سرپرستی و اداره مینماید.

ایران تا قبل از برقراری حکومت مشروطه در ایران، فاقد تقسیمات کشوری بوده و طبق اولین قانون تقسیمات کشوری، که در سال ۱۲۸۶ هجری شمسی به تصویب رسید، ایران به چهار ایالت «آذربایجان»، «فارس»، «خراسان»، «کرمان و بلوچستان» تقسیم و هر ایالت به چند ولایت حاکم‌نشین و هر ولایت به چند بلوک نایب الحکومه نشین تقسیم می شد. در سال ۱۲۸۷ این تقسیمات شامل ۴ ایالت، ۳۸ ولایت و ۱۳۷ بلوک تثبیت گردیده و از سال ۱۲۹۰ ولایات ایران به حکومتهای درجه اول و دوم تقسیم و تاسال ۱۳۱۶ با تغییراتی جزئی به همانگونه باقی ماند. در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون جدید تقسیمات کشوری، ایران به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. با تغییرات و اصلاحات اجتناب ناپذیری که به مرور زمان در تقسیمات کشوری ایران بوجود آمد، این تقسیمات به تقسیمات دیگری مانند فرمانداری کل نیز تفکیک گردید، بطور مثال در سال ۱۳۴۰ تقسیمات کلی، شامل ۱۳ استان و ۵ فرمانداری کل و در سال ۱۳۵۰ شامل ۱۴ استان، ۸ فرمانداری کل و ۱۵۱ شهرستان بوده است.

در نقشه تقسیمات کشوری حاضر، حدود استان و شهرستان به انضمام مراکزشان و همچنین مراکز بخشها مشخص گردیده است. به علت اینکه تعدادی از شهرستانها با مراکزشان همنام نیستند، نام این‌گونه شهرستانها با حروف ایرانیک و رنگ بنفش درمحدودهٔ مربوط به خود آمده‌است، مانند شهرستان دشت آزادگان که مرکز آن شهر سوسنگرد می باشد.

نقشه
راههای
ایران
مقیاس ۱:۵,۰۰۰,۰۰۰
راهنما
رزبین المللی
ایتخت
رکزاستان
رکزشهرستان
ایرنقاط
زاد راه ـ بزرگراه
زرگراه دردست ساختمان
اه آسفالت
اه شنی
اه آهن
اه آهن در دست ساختمان
جاذبه های توریستی
رودگاه بین المللی
رودگاه داخلی
مپ بنزین
ندر
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
دریای عمان
امارات متحده عربی
عمان
تنگه هرمز
کویر لوت
دشت کویر
هامون جازموریان
دریاچه هامون (سیستان)
مشهد
بجنورد
بیرجند
زاهدان
کرمان
یزد
بندرعباس
گرگان
سبزوار
نیشابور
تربت حیدریه
قوچان
طبس
زابل
ایرانشهر
چابهار
رفسنجان
سیرجان
بم
جیرفت
میناب
قشم
کیش
ابوموسی
تنب بزرگ
تنب کوچک
سرخس
تایباد
خواف
گناباد
فردوس
قائن
نهبندان
خاش
سراوان
نیکشهر
کنارک
جاسک
بافت
شهربابک
اردکان
میبد
بافق

حمل و نقل: امور حمل و نقل داخل کشور، به دلیل نبودن رودهای قابل کشتیرانی، عمدتاً از راه زمین و هوا انجام می‌شود تنها قسمتی از جنوب رود کارون و اروندرود و همچنین دریاچه ارومیه مورد رفت و آمد کشتی‌های کم‌ظرفیت قرار می‌گیرد.

در سال ۱۳۸۶ جمع کل راه‌های موجود کشور بالغ بر ۷۳,۳۷۹ کیلومتر بوده که از این مقدار ۱۶۰۶ کیلومتر آزادراه، ۶۱۸۰ کیلومتر بزرگراه، ۲۷,۷۳۲ کیلومتر راه اصلی آسفالته، و ۳۸,۰۷۶ کیلومتر راه فرعی آسفالته بوده است.

در سال ۱۳۸۶ طول خطوط راه‌آهن اصلی ۸,۷۰۲ کیلومتر، طول خطوط فرعی و مانوری ۱,۶۵۶ کیلومتر و طول خطوط صنعتی و تجاری ۱,۰۸۱ کیلومتر بوده است.

در چند سال اخیر نیز راه‌آهن کاشان از طریق اصفهان به یزد، بافق و زرند و سیرجان به بندرعباس و مشهد به سرخس متصل گردید و سپس ریل‌های جدیدی فاصلهٔ بین کاشان - یزد را از طریق ایستگاه باد، ایستگاه نائین و ایستگاه میبد به مراتب کمتر نمود. همچنین در سال ۱۳۸۴ راه‌آهن بافق به مشهد ودر سال ۱۳۸۵ هم تربت‌حیدریه به خواف راه‌اندازی شد.

راه‌آهن ایران ازطریق شرفخانه و پل قطور به راه‌آهن ترکیه و اروپا متصل گردیده و همه ساله تعداد زیادی‌مسافر و مقداری از اجناس وارداتی‌و صادراتی ایران - اروپا از این‌طریق جابجا می گردد.

نقشه منابع آب ایران

(حوضه رودخانه های ایران)

راهنما

- مرزبین المللی
- پایتخت
- مرکزاستان
- مرکزشهرستان
- رودخانه
- رودخانه فصلی
- سد
- حد حوضه های آبریز اصلی
- حد حوضه های آبریز فرعی
- اراضی مورد طغیان آب
- باتلاق
- کویر/ شوره زار

مقیاس ۱:۷,۷۰۰,۰۰۰

دریای خزر
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
عراق
ترکیه
کویت
عربستان سعودی
قطر
خلیج فارس
دریای عمان
حوضه دریای خزر
حوضه دریاچه نمک
حوضه دشت کویر
دشت کویر
حوضه آبریز مرکزی
حوضه طبس
حوضه اصفهان و سیرجان
حوضه اردستان و یزد و کرمان
حوضه کویر لوت
کویر لوت
حوضه خلیج فارس و دریای عمان
حوضه جازموریان
حوضه ماشکل
حوضه هامون
حوضه آبریز شرقی
حوضه قره قوم

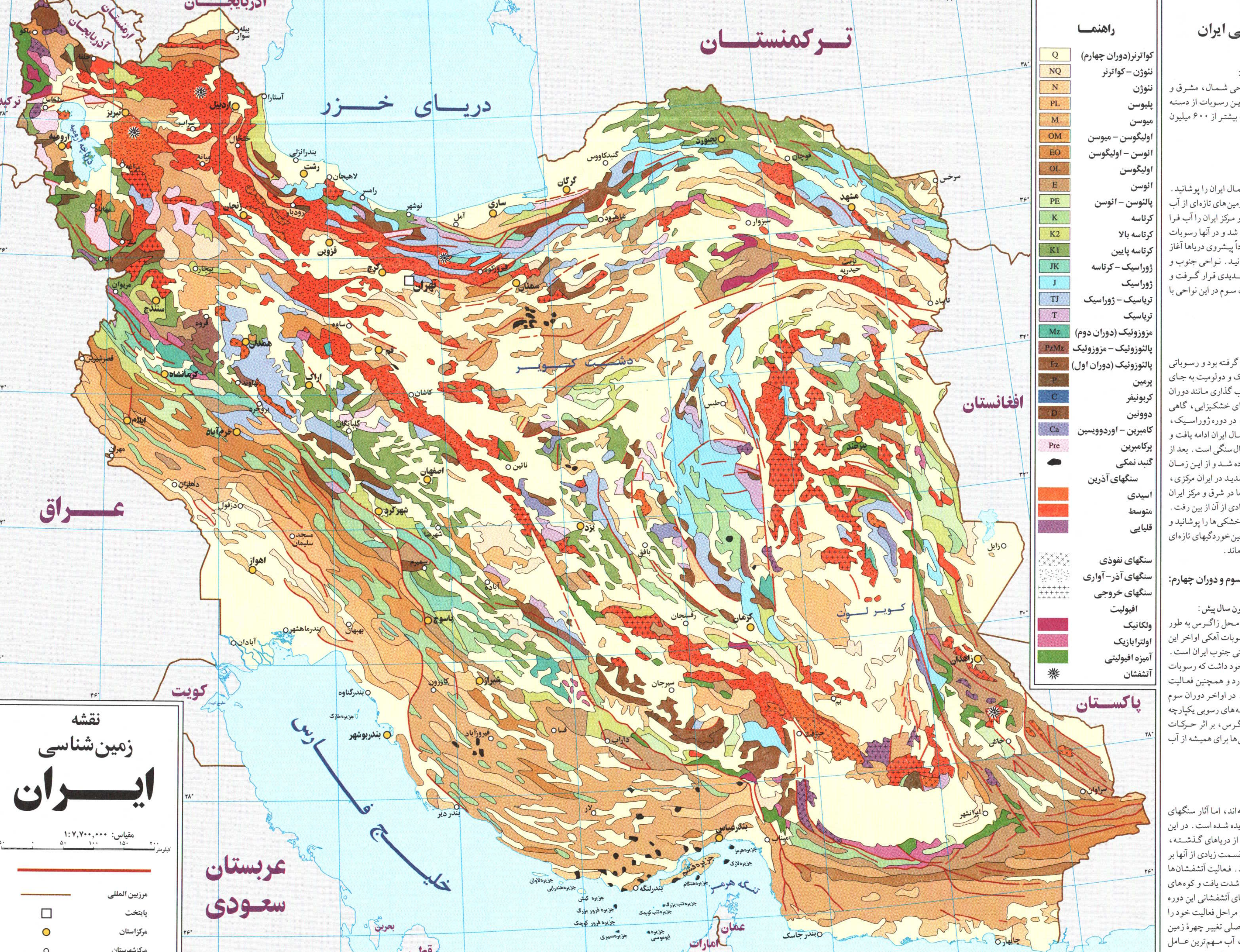
طویلترین رودها و خشکرودهای ایران

نام رود	نام استان	طول (کیلومتر)	رتبه
•اترک	گلستان - خراسان	۵۳۵	۸
ارس	ایران - آذربایجان - ارمنستان	۹۱۰	۲
اروندرود	عراق - خوزستان	۱۹۰	۴۶
•باهوکلات	سیستان و بلوچستان	۳۱۳	۱۹
بمپور	سیستان و بلوچستان	۲۷۵	۲۶
پُشترود	کرمان	۱۹۰	۴۷
•تلخاب	سیستان و بلوچستان	۲۵۰	۳۱
تلخه رود	آذربایجان شرقی	۲۶۸	۲۷
جرّاحی	کهگیلویه و بویراحمد - خوزستان	۴۳۸	۱۱
جگین	هرمزگان	۲۳۰	۳۷
حبله‌رود	تهران - سمنان	۲۴۰	۳۴
خرسان	چهارمحال‌وبختیاری-کهگیلویه‌و بویراحمد	۲۳۰	۳۸
دز	لرستان - خوزستان	۵۱۵	۹
دویریج	ایلام	۱۸۸	۴۹
•دهک	خراسان	۲۵۰	۳۲
•رابچ	سیستان و بلوچستان	۱۸۵	۵۰
زاینده‌رود	چهارمحال و بختیاری - اصفهان	۴۰۵	۱۳
زرّینه‌رود	کردستان - آذربایجان غربی	۳۰۲	۲۰
زُهره	فارس - خوزستان	۴۹۰	۱۰
سفیدرود	کردستان - زنجان - گیلان	۷۶۵	۴
شاهرود	تهران - قزوین - گیلان	۲۰۵	۴۲
•شور(شهداد)	کرمان	۲۸۰	۲۴
شور(فشاپویه)	قزوین - تهران - قم	۴۲۰	۱۲
قُتورچای(قطور)	ترکیه - آذربایجان غربی	۲۰۰	۴۳
قره‌چای	همدان - مرکزی - قم	۵۴۰	۷
قره‌سو	اردبیل	۲۵۵	۲۸
قمرود	اصفهان - مرکزی - قم	۲۸۸	۲۳
کاجو	سیستان و بلوچستان	۲۲۰	۴۰
کارون	چهارمحال و بختیاری - خوزستان	۸۹۰	۳
کال شور جاجرم	خراسان - سمنان	۳۶۰	۱۶
•کال شور جُوین	خراسان	۲۴۰	۳۵
•کال شور سبزوار	خراسان	۲۹۰	۲۲
کُر	فارس	۲۸۰	۲۵
کرج	تهران - قم	۲۴۵	۳۳
کرخه	کرمانشاه - لرستان - ایلام - خوزستان	۷۵۵	۵
کشف رود	خراسان	۳۰۰	۲۱
کشگان	لرستان	۲۵۵	۲۹
کُل	فارس - هرمزگان	۳۶۰	۱۷
گابریک	کرمان - هرمزگان	۲۱۰	۴۱
گرگان‌رود	گلستان	۲۵۳	۳۰
•گلو	تهران - سمنان	۱۹۰	۴۸
گودر	هرمزگان	۲۰۰	۴۴
ماشکل	سیستان و بلوچستان	۲۴۰	۳۶
•ماله	خوزستان	۲۰۰	۴۵
موند(مُند)	فارس - بوشهر	۶۸۵	۶
•مهران	فارس - هرمزگان	۳۸۲	۱۵
•نمکزار	خراسان	۳۳۰	۱۸
هریرود	ایران - افغانستان	۱۱۲۰	۱
هلّه	فارس - بوشهر	۲۳۰	۳۹
هلیل رود	کرمان	۳۸۷	۱۴

•= رودهای فصلی و خشکرود

مشخصات سدهای مخزنی مهم ایران

نام سد	نام رودخانه	ارتفاع از پی (متر)	طول تاج (متر)
آبشینه	آبشینه	۲۳/۸	۶۷۸
ارس	ارس	۴۳	۹۴۵
اکباتان	یلفان	۵۳/۸	۲۸۶
امیرکبیر	کرج	۱۸۰	۳۹۰
پانزده خرداد	قمرود	۹۶/۸	۳۲۰
پیشین	سرباز(باهو)	۷۰	۴۰۰
جیرفت	هلیل رود	۱۳۴	۲۷۷
درودزن	کر	۸۷	۷۱۰
دز	دز	۲۰۳	۲۱۲
زاینده رود	زاینده رود	۱۰۰	۴۵۰
زرینه رود (بوکان)	زرینه رود	۵۰	۶۷۰
زریوار	آب زریوار	۱۱	۱۷۷۰
ساوه	قره چای	۱۲۸	۲۶۸
سبلان۲	استخر کاووس گلی	۲۸	۲۰۰
سدوتونل سوم کوهرنگ	کوهرنگ	۵۵	۴۷۵
سفیدرود	سفیدرود	۱۰۶	۴۲۵
سلیمان‌تنگه (تجن)	دودانگه	۱۳۸/۵	۴۳۰
شهیدعباسپور(کارون۱)	کارون	۲۰۰	۳۸۰
قشلاق (وحدت)	قشلاق	۸۰	۲۰۰
کارده	کارده	۶۷	۱۴۴
کارون ۳	کارون	۲۰۵	۴۶۲
کرخه	کرخه	۱۲۷	۳۰۰۰
گلپایگان	گلپایگان	۵۶	۳۵۰
لار	لار	۱۰۷	۱۱۵۰
لتیان	جاجرود	۱۰۷	۴۵۰
مارون	مارون	۱۶۵	۱۲۰۰
مهاباد	مهاباد	۴۶/۵	۲۰۰
میناب (استقلال)	میناب	۵۸/۵	۴۵۱
وشمگیر (گرگان)	گرگان رود	۲۰	۴۲۰

مختصری از زمین شناسی ایران

دوران پر کامبرین، قبل از ۶۰۰ میلیون سال پیش :
در ایران، سنگهای متعلق به پرکامبرین در نواحی شمال، مشرق و مرکز ایران یافت می‌شوند که قسمت زیرین این رسوبات از دسته سنگهای دگرگون شده است و سن این رسوبات بیشتر از ۶۰۰ میلیون سال است.

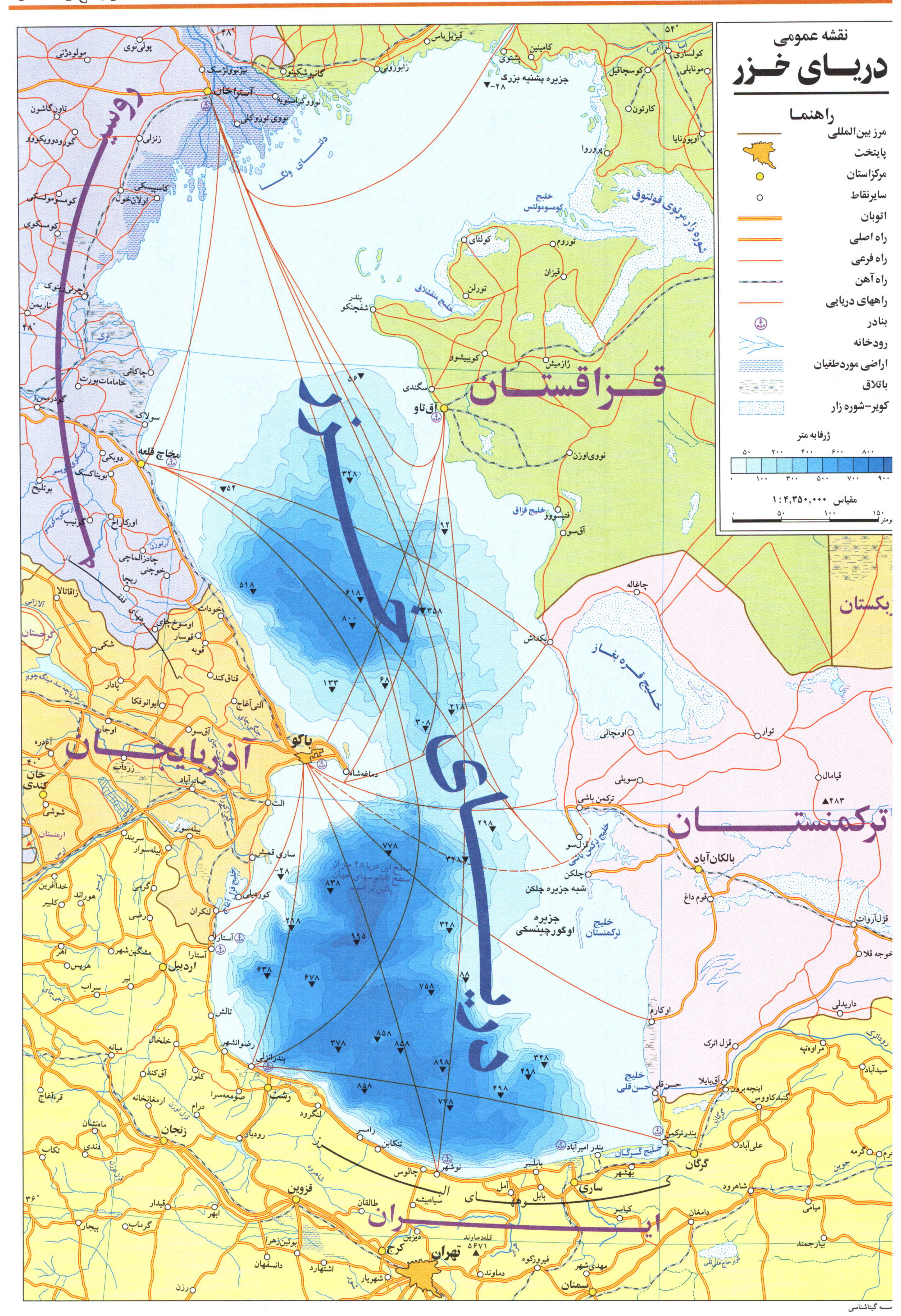
دوران پالئوزوئیک (کهن‌زیست) یا دوران اول
از حدود ۶۰۰ تا ۲۳۰ میلیون سال پیش :
در دوره کامبرین به تدریج دریاهایی، مرکز و شمال ایران را پوشانید. در دوره سیلورین این دریاها محدودتر گشته و زمین‌های تازه‌ای از آب بیرون آمدند. در دوره دوونین بار دیگر شمال و مرکز ایران را آب فرا گرفت. در ابتدای دوره کربونیفر دریاها عمیق‌تر شد و در آنها رسوبات آهکی زیادی بر جای ماند. در دوره پرمین مجدداً پیشروی دریاها آغاز شد و آب دریاها سراسر فلات ایران را پوشانید. نواحی جنوب و جنوب غربی ایران برای اولین بار در شرایط جدیدی قرار گرفت و قسمتی از دریای تتیس تقریباً تا اواخر دوران سوم در این نواحی با آرامش نسبی باقی ماند.

دوران مزوزوئیک (میان‌زیست) یا دوران دوم
از حدود ۲۳۰ تا ۷۰ میلیون سال پیش :
در دوره تریاسیک، نیز آب فلات ایران را در بر گرفته بود و رسوباتی شبیه به رسوبات اواخر دوران اول، شامل آهک و دولومیت به جای گذاشت. در مرکز و شمال ایران شرایط رسوب گذاری مانند دوران اول محفوظ ماند و در اواخر این دوره جنبش‌های خشکیزایی، گاهی قسمت‌هایی از آن نواحی را بالا و پایین برد. در دوره ژوراسیک، رسوبگذاری مانند دوره تریاسیک در مرکز و شمال ایران ادامه یافت و امروز همه جای آن کمابیش دارای لایه‌های زغال‌سنگی است. بعد از دورهٔ ژوراسیک دوباره بر عمق دریاها افزوده شد و از این زمان رسوبات آهکی بر جای مانده است. حرکات شدید در ایران مرکزی، چین‌خوردگی‌هایی را پدید آورد و بیشتر زمین‌ها در شرق و مرکز ایران از آب خارج شد و در اثر فرسایش، قسمت زیادی از آن از بین رفت. دریاهای دوره کرتاسه دوباره سطح ناهموار این خشکی‌ها را پوشانید و در اواخر همین دوره بر اثر جنبش‌های شدید، چین‌خوردگیهای تازه‌ای به وجود آمدند، اما در البرز آرامش نسبی برقرار ماند.

دوران سنوزوئیک (نوزیست)، شامل دوران سوم و دوران چهارم:

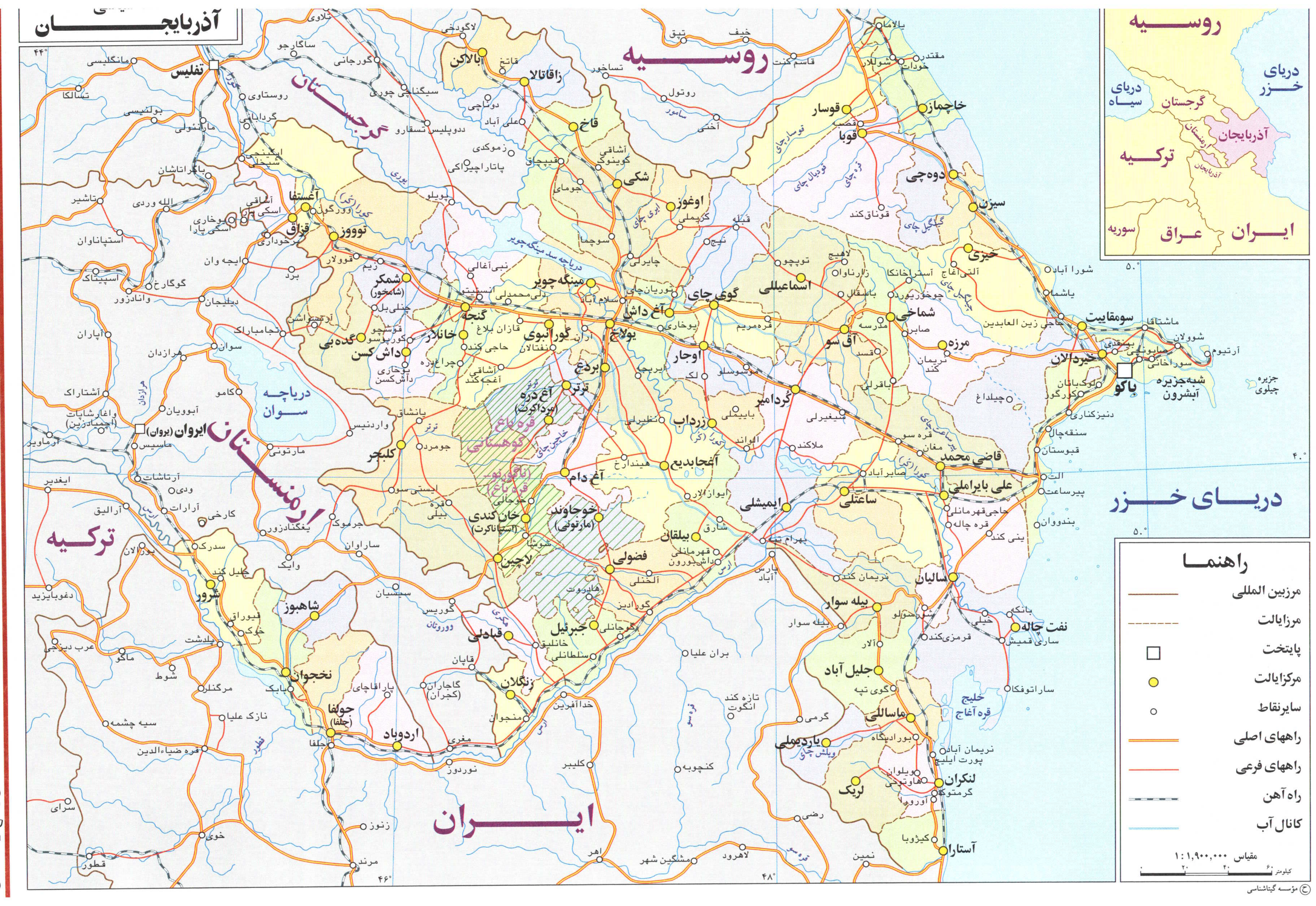
دوران سوم (ترشیاری)، از حدود ۷۰ تا یک میلیون سال پیش :
در آغاز این دوران، رسوبات دریای تتیس در محل زاگرس به طور هم‌شیب روی رسوبات کرتاسه تشکیل شد. رسوبات آهکی اواخر این دوره به نام آهک‌های آسماری محتوی ذخایر نفتی جنوب ایران است. در این دوره در ایران مرکزی دریای کم عمقی وجود داشت که رسوبات آن ماسه سنگ‌های پایه این دوره را به وجود آورد و همچنین فعالیت آتشفشانی شدیدی در بیشتر این نواحی رخ داد. در اواخر دوران سوم در محل زاگرس رسوبگذاری شد و عمر حوضه‌های رسوبی یکپارچه گذشته پایان یافت. همزمان با پیدایش زاگرس، بر اثر حرکات خشکیزایی و کوهزایی قسمت زیادی از خشکی‌ها برای همیشه از آب خارج شدند.

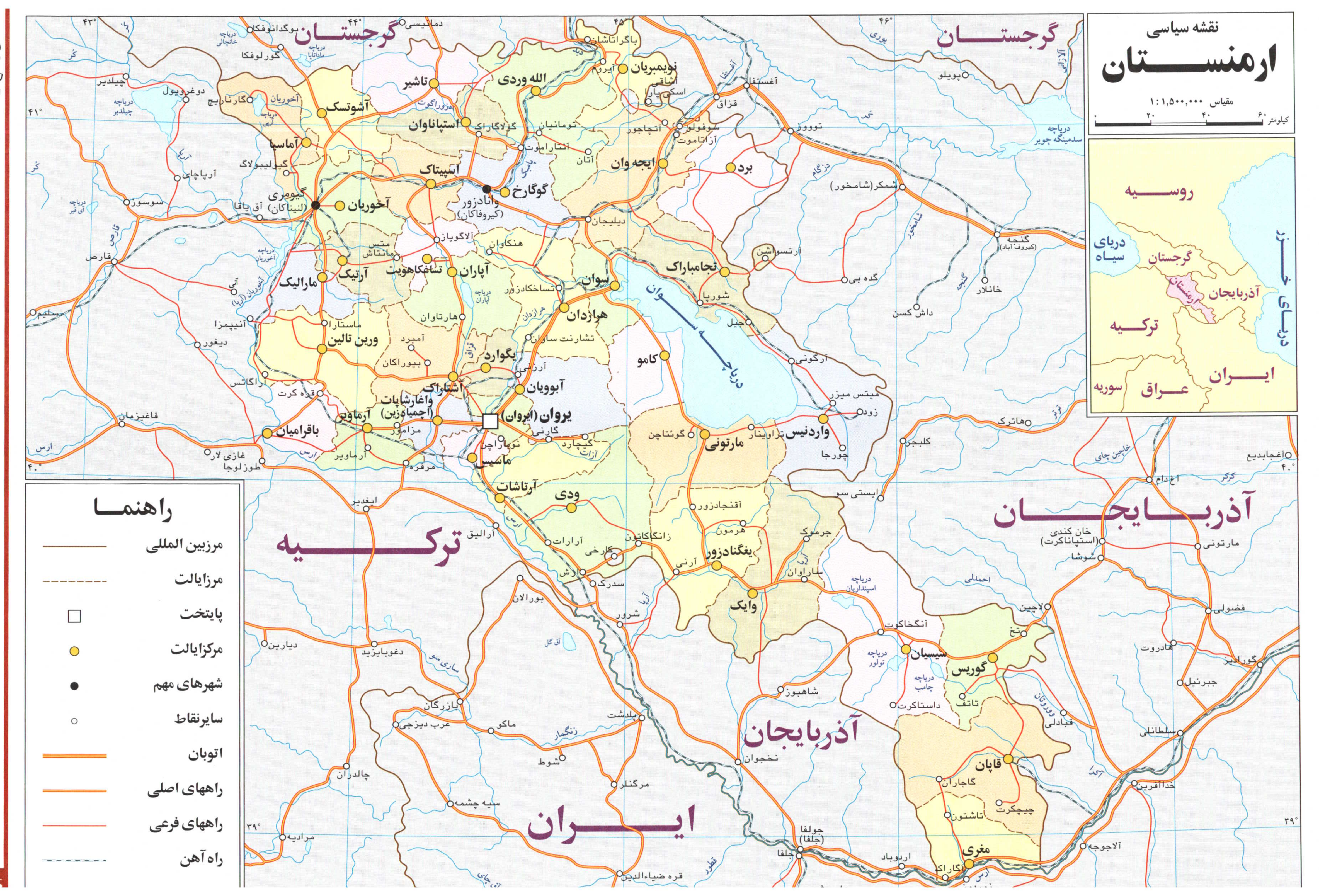
دوران چهارم (کواترنری)
از حدود یک میلیون سال پیش تا عصر حاضر :
یخچال‌های کواترنری در ایران گسترش نداشته‌اند، اما آثار سنگهای یخچالی در بعضی نقاط از جمله علم‌کوه دیده شده است. در این دوران بیشتر نواحی ایران از آب خارج شد. از دریاهای گذشته، حوضه‌های بسته و دریاچه‌هایی باقی مانده که قسمت زیادی از آنها بر اثر شدت تبخیر و کمی بارندگی خشک شده‌اند. فعالیت آتشفشان‌ها در آغاز دوران چهارم بیش از اواخر دوران سوم شدت یافت و کوه‌های دماوند، سبلان، سهند و تفتان مهم‌ترین کوه‌های آتشفشانی این دوره هستند، که دماوند و تفتان در حال حاضر آخرین مراحل فعالیت خود را به صورت گوگردزدایی ادامه می‌دهند. عامل اصلی تغییر چهرهٔ زمین در دوران چهارم، فرسایش است. در ایران، آب مهم‌ترین عامل فرسایش کوه‌ها، و باد عامل فرسایش در بیابانها بوده است.

نقشه عمومی
دریای خزر
راهنما
مرز بین‌المللی
پایتخت
مرکزاستان
سایرنقاط
اتوبان
راه اصلی
راه فرعی
راه آهن
راههای دریایی
بنادر
رودخانه
اراضی موردطغیان
باتلاق
کویر-شوره زار
ژرفابه متر
مقیاس ۱:۴,۳۵۰,۰۰۰
روسیه
قزاقستان
ترکمنستان
آذربایجان
ایران
دریای خزر
آستراخان
آق‌تاو
مخاچ قلعه
باکو
بالکان‌آباد
رشت
تهران
ساری
گرگان
اردبیل
زنجان
قزوین
کرج
سمنان
خلیج قره بغاز
خلیج ترکمنستان
خلیج حسن‌قلی
خلیج گرگان
دلتای ولگا
ازبکستان

شماره	نام جزیره	مساحت/ کیلومترمربع
۱	ابوموسی	۱۲
۲	ام الکرم	۰/۳۸
۳	ام سیله	۰/۷۸
۴	بونه	۱/۷
۵	تنب بزرگ	۱۰/۳
۶	تنب کوچک	۱/۵
۷	جبرین	۷/۲
۸	خارک	۲۰/۵
۹	خارکو	۲/۷
۱۰	دارا	۱
۱۱	سری (سیری)	۱۷/۳
۱۲	شتور (شیتوار)	۰/۸
۱۳	عباسک	۱۴/۷
۱۴	فارسی	۰/۲۵
۱۵	فرور بزرگ	۲۶/۲
۱۶	فرور کوچک	۱/۵
۱۷	قبرناخدا	۴/۲
۱۸	قشم	۱۴۹۱
۱۹	کیش	۸۹/۷
۲۰	لارک	۴۸/۷
۲۱	لاوان	۷۶
۲۲	مینو	۱۷/۸
۲۳	نخیلو	۰/۶
۲۴	هرمز	۴۱/۹
۲۵	هنگام	۳۳/۶
۲۶	هندرابی	۲۱/۱

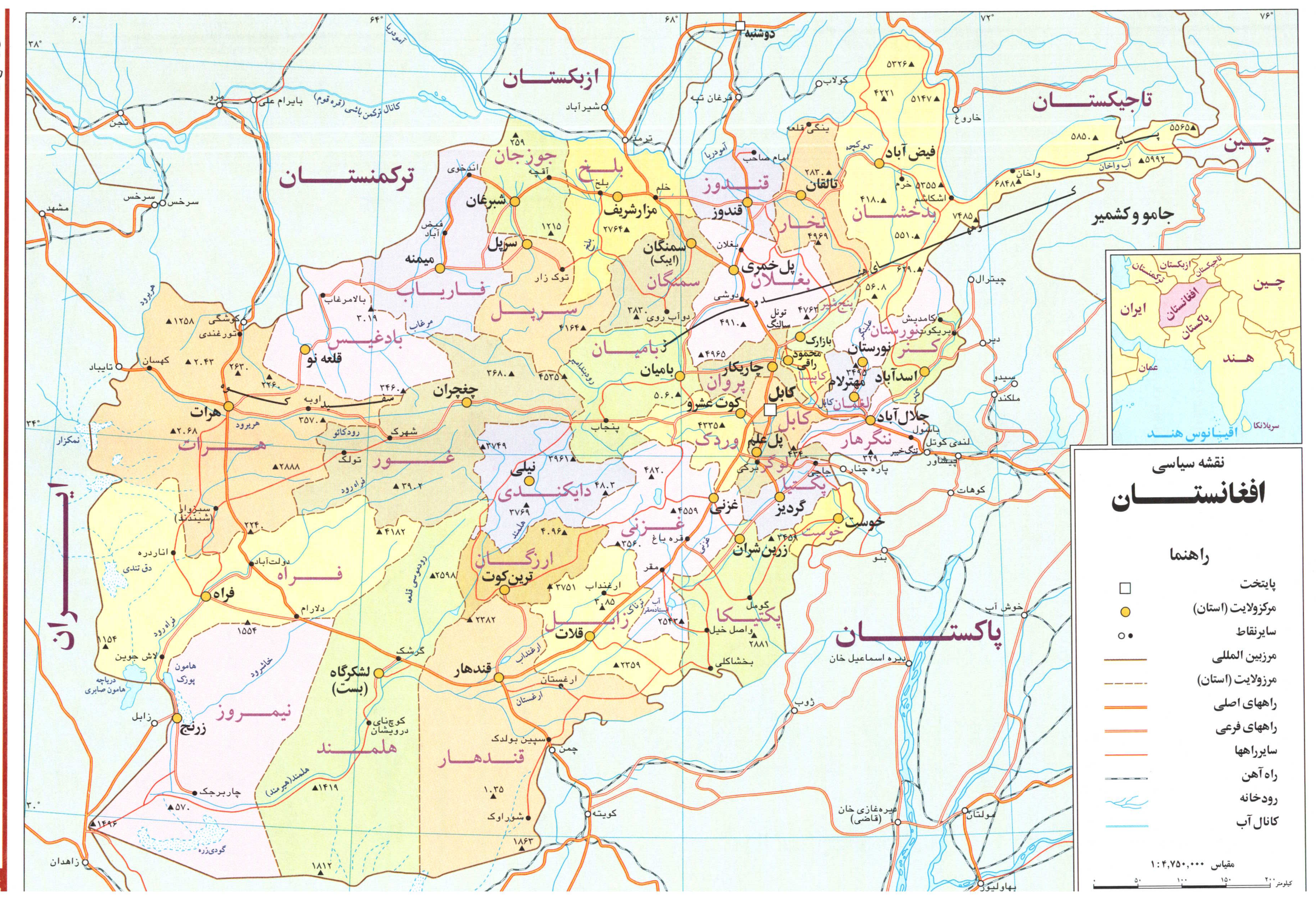

آذربایجان
روسیه
گرجستان
ارمنستان
ترکیه
ایران
دریای خزر
دریاچه سوان
باکو
تفلیس
ایروان (یروان)
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالات
پایتخت
مرکزایالت
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
کانال آب
مقیاس ۱:۱,۹۰۰,۰۰۰
روسیه
دریای خزر
دریای سیاه
گرجستان
آذربایجان
ترکیه
ایران
عراق
سوریه
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
ارمنستان
مقیاس ۱:۱٬۵۰۰٬۰۰۰
کیلومتر ۶۰ ۴۰ ۲۰ ۰
روسیه
دریای سیاه
گرجستان
آذربایجان
ارمنستان
ترکیه
ایران
عراق
سوریه
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
گرجستان
گرجستان
ترکیه
ایران
آذربایجان
آذربایجان
یروان (ایروان)
گیومری (لنیناکان)
وانادزور (کیروفاکان)
آخوریان
آشوتسک
آماسیا
تاشیر
الله وردی
نویمبریان
استپاناوان
آسپیتاک
گوگارخ
ایجه وان
برد
دیلیجان
تجامباراک
سوان
هرازدان
کامو
دریاچه سوان
مارالیک
آرتیک
تساغکاهویت
آپاران
ورین تالین
یگوارد
آبوویان
آشتاراک
واغارشاپات (اچمیادزین)
آرماویر
باقرامیان
ماسیس
آرتاشات
ودی
مارتونی
واردنیس
یغگنادزور
وایک
سیسیان
گوریس
قاپان
مغری
نخجوان
جلفا
خان کندی (استپاناکرت)
شوشا
گنجه
قارص
مرزبین المللی

ترکیه
دریای سیاه
دریای مدیترانه
دریای اژه
دریای کرت
دریای مرمره
خلیج آنتالیا
قبرس
سوریه
عراق
ایران
لبنان
اردن
گرجستان
ارمنستان
بلغارستان
یونان
آنکارا
استانبول
ازمیر
نیکوزیا
بیروت
دمشق
تفلیس
یروان (ایروان)
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۵،۶۰۰،۰۰۰
کیلومتر
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
عراق
راهنما
مرزبین المللی
سایرنقاط
مرزایالت
اتوبان
پایتخت
راههای اصلی
مرکزایالت
راههای فرعی
شهرهای مهم
راه آهن
مقیاس: ۱:۴,۶۷۰,۰۰۰
کیلومتر
ترکیه
سوریه
اردن
عربستان سعودی
ایران
کویت
خلیج فارس
عراق
دهوک
نینوا
اربیل
سلیمانیه
کرکوک
صلاح الدین
دیالی
انبار
بغداد
بابل
کربلا
واسط
نجف
قادسیه
میسان
ذی قار
مثنی
بصره
موصل
تکریت
بعقوبه
رمادی
حله
کوت
دیوانیه
سماوه
ناصریه
عماره
دمشق

نقشه سیاسی
پاکستان
مقیاس ۱:۷,۳۵۰,۰۰۰
کیلومتر ۳۰۰ ۲۰۰ ۱۰۰
قرقیزستان
تاجیکستان
ازبکستان
ترکمنستان
چین
افغانستان
ایران
هند
جامو و کشمیر
دریای عرب
مدار رأس السرطان
دوشنبه
کابل
اسلام آباد
پیشاور
راولپندی
لاهور
کویته
کراچی
مولتان
فیصل آباد
گوجرانواله
سیالکوت
سرگودها
جهنگ
حیدرآباد
سوکور
لارکانه
بهاولپور
رحیم یارخان
دیره غازی خان
ایالت سرحدی شمال غربی
مناطق شمالی
مناطق قبایلی
پنجاب
بلوچستان
سند
کشمیر آزاد
کوههای هندوکش
کوههای سلیمان
کوههای توبه کاکار
کوههای مرکزی مکران
کوههای کیرتار
صحرای تار
بلتستان
گیلگیت
چیترال
مردان
کوهات
بنو
قندهار
هرات
مزارشریف
غزنی
جلال آباد
سمرقند
بخارا
ترمذ
زاهدان
گوادر
پسنی
اورماره
خضدار
قلات
چمن
ژوب
تربت
پنجگور
کاشغر
امریتسر
دهلی نو
بیکانیر
جودپور
احمدآباد
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
کانال آب
چین
ایران
افغانستان
پاکستان
هند

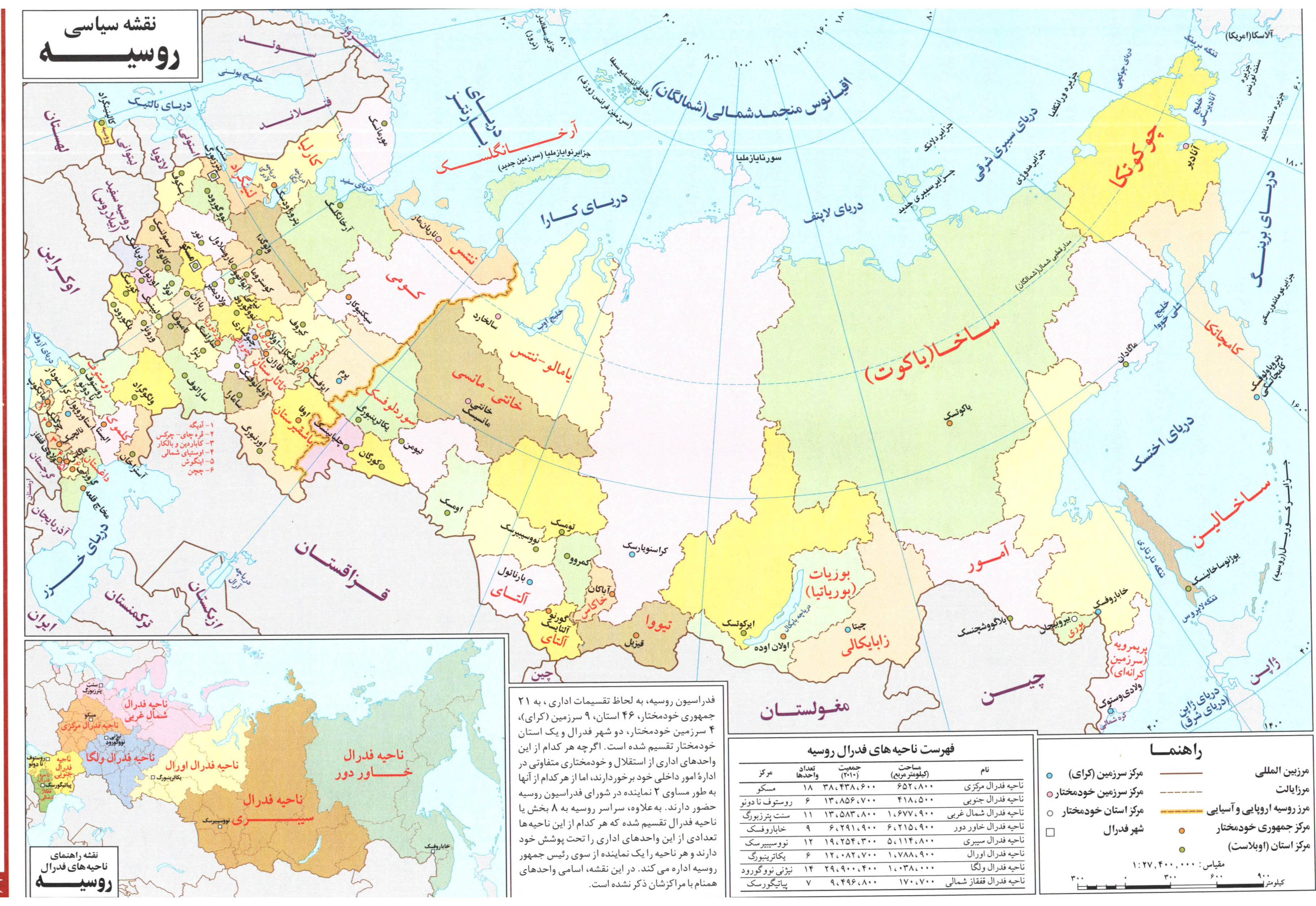

ایران
ترکمنستان
ازبکستان
تاجیکستان
پاکستان
چین
جامو و کشمیر
هرات
فراه
نیمروز
هلمند
قندهار
بادغیس
فاریاب
جوزجان
بلخ
سمنگان
سرپل
قندوز
تخار
بدخشان
بغلان
بامیان
غور
دایکندی
ارزگان
زابل
غزنی
پکتیکا
پکتیا
خوست
لوگر
وردک
کابل
پروان
کاپیسا
پنجشیر
لغمان
ننگرهار
کنر
نورستان
کابل
قلعه نو
میمنه
شبرغان
مزارشریف
سمنگان (ایبک)
پل خمری
قندوز
تالقان
فیض آباد
بامیان
چغچران
نیلی
ترین کوت
قلات
قندهار
لشکرگاه (بست)
زرنج
فراه
غزنی
زرین شران
گردیز
خوست
جلال آباد
اسدآباد
مهترلام
چاریکار
بازارک
محمود راقی
میدان شهر
پل علم
دوشنبه
نقشه سیاسی
افغانستان
راهنما
پایتخت
مرکزولایت (استان)
سایرنقاط
مرزبین المللی
مرزولایت (استان)
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
رودخانه
کانال آب
مقیاس ۱:۴،۷۵۰،۰۰۰
کیلومتر
ایران
افغانستان
پاکستان
هند
چین
عمان
سریلانکا
اقیانوس هند

نقشه سیاسی
ترکمنستان
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالات
پایتخت
مرکزایالات
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
کانال
مقیاس ۱:۴,۳۵۰,۰۰۰
کیلومتر
قزاقستان
ازبکستان
افغانستان
ایران
دریای خزر
خلیج قره بغاز
قره قوم
بلخان
داش حوض
آخال
لباب
مرو
عشق آباد
ترکمن باشی (کراسنوودسک)
بلخان آباد (نبیت داغ)
داش حوض
ترکمن آباد (چارجو)
مرو
روسیه
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
چین
افغانستان
ایران

نقشه سیاسی
هند
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
کانال آب
مقیاس: ۱:۱۱,۵۰۰,۰۰۰
کیلومتر
چین
افغانستان
پاکستان
نپال
بوتان
تبت
بنگلادش
میانمار(برمه)
سری لانکا
مالدیو
دریای عرب
خلیج بنگال
اقیانوس هند
جامو وکشمیر
هیماچال پرادش
پنجاب
هریانا
اوترانچال
راجستان
اوتارپرادش
بیهار
گجرات
مادیاپرادش
چهاتیسگره
جهارخاند
بنگال غربی
اوریسا
ماهاراشترا
آندراپرادش
کرناتاکا
گوا
کرالا
تامیل نادو
لاکچادویپ
آسام
آروناچال پرادش
ناگالند
مانیپور
میزورام
تریپورا
مگالیا
سیکیم
دهلی
دهلی نو
بمبئی (مومبای)
کلکته
مدرس (چنای)
حیدرآباد
بنگلور
کابل
اسلام آباد
کاتماندو
تیمپو
داکا
کلمبو
یانگون
مجمع الجزایر مالدیو
جزایرآندامان (هند)
جزایرنیکوبار (هند)
آندامان
دریای آندامان
اندونزی
خلیج کامبای
خلیج مانار
ساحل مالابار
ساحل کوروماندل
روسیه
قزاقستان
مغولستان
ژاپن
فیلیپین
مالزی
مدارراس السرطان
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه عمومی
روسیه
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
دریای بارنتز
دریای کارا
دریای لاپتف
دریای سیبری شرقی
دریای برینگ
دریای اختسک
دریای ژاپن (دریای شرق)
دریای چوکچی
فلات آنادیر
فلات کولیما
فلات آلدان
فلات استانووی
سیبری
فنلاند
سوئد
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
ایران
افغانستان
پاکستان
هند
مغولستان
چین
ژاپن
آلاسکا (امریکا)
جزایر کوریل (روسیه)
اولان باتور
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس : ۱:۲۷,۴۰۰,۰۰۰
کیلومتر

نقشه سیاسی روسیه

فدراسیون روسیه، به لحاظ تقسیمات اداری، به ۲۱ جمهوری خودمختار، ۴۶ استان، ۹ سرزمین (کرای)، ۴ سرزمین خودمختار، دو شهر فدرال و یک استان خودمختار تقسیم شده است. اگرچه هر کدام از این واحدهای اداری از استقلال و خودمختاری متفاوتی در ادارهٔ امور داخلی خود برخوردارند، اما از هر کدام از آنها به طور مساوی ۲ نماینده در شورای فدراسیون روسیه حضور دارند. به علاوه، سراسر روسیه به ۸ بخش یا ناحیه فدرال تقسیم شده که هر کدام از این ناحیه‌ها تعدادی از این واحدهای اداری را تحت پوشش خود دارند و هر ناحیه را یک نماینده از سوی رئیس جمهور روسیه اداره می کند. در این نقشه، اسامی واحدهای همنام با مراکزشان ذکر نشده است.

فهرست ناحیه های فدرال روسیه

نام	مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت (۲۰۱۰)	تعداد واحدها	مرکز
ناحیه فدرال مرکزی	۶۵۲،۸۰۰	۳۸،۴۳۸،۶۰۰	۱۸	مسکو
ناحیه فدرال جنوبی	۴۱۸،۵۰۰	۱۳،۸۵۶،۷۰۰	۶	روستوف نا دونو
ناحیه فدرال شمال غربی	۱،۶۷۷،۹۰۰	۱۳،۵۸۳،۸۰۰	۱۱	سنت پترزبورگ
ناحیه فدرال خاور دور	۶،۲۱۵،۹۰۰	۶،۲۹۱،۹۰۰	۹	خاباروفسک
ناحیه فدرال سیبری	۵،۱۱۴،۸۰۰	۱۹،۲۵۴،۳۰۰	۱۲	نووسیبیرسک
ناحیه فدرال اورال	۱،۷۸۸،۹۰۰	۱۲،۰۸۲،۷۰۰	۶	یکاترینبورگ
ناحیه فدرال ولگا	۱،۰۳۸،۰۰۰	۲۹،۹۰۰،۴۰۰	۱۴	نیژنی نووگورود
ناحیه فدرال قفقاز شمالی	۱۷۰،۷۰۰	۹،۴۹۶،۸۰۰	۷	پیاتیگورسک

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- مرز روسیه اروپایی و آسیایی
- مرکز جمهوری خودمختار
- مرکز استان (اوبلاست)
- مرکز سرزمین (کرای)
- مرکز سرزمین خودمختار
- مرکز استان خودمختار
- شهر فدرال

مقیاس: ۱:۲۷,۴۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۹۰۰ ۶۰۰ ۳۰۰ ۰ ۳۰۰

نقشه سیاسی
چین
روسیه
مغولستان
قزاقستان
قرقیزستان
تاجیکستان
پاکستان
هند
نپال
بوتان
بنگلادش
میانمار (برمه)
لائوس
ویتنام
تایلند
کره شمالی
کره جنوبی
ژاپن
فیلیپین
دریای ژاپن (دریای شرق)
دریای زرد
دریای چین شرقی
دریای چین جنوبی
خلیج بنگال
خلیج تونکن
صحرای گبی
فلات تبت
پکن
اولان باتور
شانگهای
راهنما
مرز بین المللی
مرز استان و منطقه خودمختار
پایتخت
مرکز استان و منطقه خودمختار
شهرهای مهم
سایر نقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
فرودگاه
مقیاس ۱:۱۹،۲۰۰،۰۰۰

نقشه سیاسی
قزاقستان
راهنما
کانال آب
فرودگاه
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
مقیاس ۱:۹،۸۰۰،۰۰۰
کیلومتر
روسیه
ازبکستان
ترکمنستان
قرقیزستان
تاجیکستان
چین
دریای خزر
دریاچه آرال
دریاچه بالقاش
آستانه (آق مولا)
قزاقستان غربی
آتیراو
آق توبه
منگغیستاو
قستانای
قزاقستان شمالی
پاولودار
آق مولا
قراغاندی
قزاقستان شرقی
آلماتی
ژزقازغان
قزل اوردا
قزاقستان جنوبی
جامبول
تاشکند
بیشکک
دوشنبه
باکو
ایران
افغانستان
هند

نقشه سیاسی
ژاپن
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
مرزبخش
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
راه آهن سریع السیر
مقیاس: ۱:۸,۸۰۰,۰۰۰
کیلومتر
اسامی بخش‌ها
۱ - هوکایدو
۲ - آئوموری
۳ - آیواته
۴ - میاگی
۵ - آکیتا
۶ - یاماگاتا
۷ - فوکوشیما
۸ - ایباراکی
۹ - توچیگا
۱۰ - گونما
۱۱ - سایتاما
۱۲ - چیبا
۱۳ - توکیو
۱۴ - کاناگاوا
۱۵ - نیگاتا
۱۶ - تویاما
۱۷ - ایشی کاوا
۱۸ - فوکوی
۱۹ - یاماناشی
۲۰ - ناگانو
۲۱ - گیفو
۲۲ - شیزوکا
۲۳ - آیچی
۲۴ - میه
۲۵ - شیگا
۲۶ - کیوتو
۲۷ - اوزاکا
۲۸ - هیوگو
۲۹ - نارا
۳۰ - واکایاما
۳۱ - توتوری
۳۲ - شیمانه
۳۳ - اوکایاما
۳۴ - هیروشیما
۳۵ - یاماگوچی
۳۶ - توکوشیما
۳۷ - کاگاوا
۳۸ - اهیمه
۳۹ - کوچی
۴۰ - فوکوکا
۴۱ - ساگا
۴۲ - ناگازاکی
۴۳ - کوماموتو
۴۴ - اویتا
۴۵ - میازاکی
۴۶ - کاگوشیما
۴۷ - اوکیناوا
روسیه
جزیره هوکایدو
ساپورو
جزیره هونشو
مجمع الجزایر ژاپن
دریای ژاپن
(دریای شرق)
توکیو
سندای
ناگویا
اوزاکا
کیوتو
هیروشیما
فوکوئوکا
ماتسویاما
جزیره کیوشو
شیکوکو
کره جنوبی
سئول
کره شمالی
دریای زرد
دریای چین شرقی
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)
جزایر ریوکیو
جزایر ریوکیو (نانسی شوتو)
جزایرساتسونان
جزایرسنکاکو
ناها
جزایر ایزو
ژاپن
چین
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)
خلیج تویاما
خلیج واکاسا
خلیج ساگامی

نقشه سیاسی
اندونزی
تایلند
ویتنام
خلیج تایلند
دریای چین جنوبی
مالزیا
فیلیپین
میکرونزی
پالائو
کورور
اقیانوس آرام (کبیر)
بورنئو (کالیمانتان)
سولاوزی (سلب)
دریای سلب
دریای سولو
سنگاپور
برونئی
کوالالامپور
باندا آچه
مدان
پکانبارو
پادانگ
جامبی
پالم بانگ
بنگکولو
بندرلامپونگ
پونتیاناک
پالانگ کارایا
بانجارماسین
ساماریندا
بالیکپاپان
پالو
مانادو
کنداری
اوجونگ پاندانگ
آمبون
جایاپورا
دیلی
تیمورشرقی
کوپانگ
ماتارام
دنپاسار
جاکارتا
باندونگ
سمارانگ
سورابایا
یوگیاکارتا
دریای جاوه
دریای باندا
دریای فلورس
دریای تیمور
دریای آرافورا
دریای سرام
ملوک
جزیره گینه نو
پاپوآ گینه نو
استرالیا
اقیانوس هند
جاوه
دریای بالی
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۷،۳۰۰،۰۰۰
روسیه
مغولستان
چین
هند
ژاپن
فیلیپین
مالزیا
اندونزی
استرالیا

نقشه طبیعی
اروپا
راهنما
پایتخت
قله (ارتفاع به متر)
مقیاس: ۱:۲۵،۰۰۰،۰۰۰
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
اقیانوس اطلس شمالی
دریای گروئنلند
دریای نروژ
دریای بارنتز
دریای شمال
دریای بالتیک
خلیج بوتنی
خلیج فنلاند
دریای مانش
خلیج بیسکی (گاسکونی)
دریای تیرنو
دریای آدریاتیک
دریای یونیانی
دریای سیاه
دریای آزوف
دریای خزر
دریای آرال
دریای مدیترانه
خلیج فارس
خلیج سرت
ایسلند
جزایر بریتانیا
ایرلند
جزایر فارو (دانمارک)
جزیره شتلند
جزایر هبرید
جزایر بالئار
جزیره کرت
قبرس
مالت
جزایر کاناری (قناری) (اسپانیا)
مجمع‌الجزایر مادیرا (پرتغال)
شبه جزیره اسکاندیناوی
کوههای اسکاندیناوی
لاپلاند
فنلاند
شبه جزیره کولا
تندرا
کوههای تیمان
جلگه سیبری غربی
کوههای اورال
جلگه اروپای شمالی
جلگه روسیه مرکزی (اروپای شرقی)
ارتفاعات مرکزی روسیه
ارتفاعات والدای
ارتفاعات ولگا
ارتفاعات ولین
ارتفاعات پودول
ارتفاعات دنیپر
اوکراین
کوههای دونتس
کوههای هارتس
کوههای سودتی
کوههای کارپات
کوههای آلپ
کوههای بالکان
شبه جزیره بالکان
کوههای آپنین
کوههای پیرنه
کوههای کانتابری
شبه جزیره ایبری
سیرامورنا
آندلس
کوههای مرکزی
کوههای ووژ
بریتانی
کوههای قفقاز
شبه جزیره آناتولی
فلات آناتولی
کوههای توروس
کوههای البرز
کوههای زاگرس
فلات ایران
دشت کویر
صحرای قره قوم
فلات اوست اورت
استپ قرقیز
آسیا
بین النهرین
صحرای سوریه
نفود
آفریقا
اطلس ساحلی
کوههای اطلس
اسلو
استکهلم
هلسینکی
تالین
ریگا
مسکو
مینسک
ویلنیوس
ورشو
برلین
کپنهاگ
آمستردام
بروکسل
پاریس
لندن
دوبلین
لیسبون
مادرید
رم
وین
براتیسلاوا
بوداپست
پراگ
بلگراد
بوخارست
صوفیا
آتن
کیف
تفلیس
ایروان
باکو
تهران
بغداد
دمشق
بیروت
عمان
قدس
کویت
طرابلس
تونس
الجزیره
رباط
العیون
عشق آباد
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
اروپا
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه اصلی
راه آهن
مقیاس: ۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
دریای بارنتز
دریای سفید
دریای نروژ
اقیانوس اطلس شمالی
دریای شمال
دریای بالتیک
دریای مانش
خلیج بیسکی (گاسکونی)
دریای تیرنو
دریای یونیایی
دریای آدریاتیک
دریای کرت
دریای سیاه
دریای آزوف
دریای مدیترانه
دریای خزر
ایسلند
نروژ
سوئد
فنلاند
استونی
لاتویا
لیتوانی
روسیه سفید (بیلاروس)
روسیه
بخش آسیایی روسیه
انگلستان
ایرلند
دانمارک
هلند
آلمان
لهستان
فرانسه
سوئیس
اتریش
چک
اسلوواکی
مجارستان
رومانی
اوکراین
مولداوی
کرواسی
صربستان
بلغارستان
یونان
آلبانی
ایتالیا
اسپانیا
پرتغال
ترکیه
گرجستان
آذربایجان
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
ایران
عراق
سوریه
قبرس
مالت
تونس
الجزایر
مغرب (مراکش)

نقشه راهنمای اتحادیه اروپا

راهنما

- کشورهای عضو اتحادیه اروپا
- کشورهای خواهان عضویت
- کشورهای مستعد عضویت
- سایر کشورها
- کشورهای عضو ناحیه پولی یورو
- کشورهای عضو منطقه شنگن

مقیاس: ۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۵۰۰ ۲۵۰ ۰ ۲۵۰

منطقه شنگن
Schengen Area

در سال ۱۹۸۵ ، پیمانی به امضای پنج کشور عضو اتحادیه اروپا یعنی آلمان، بلژیک، فرانسه، لوکزامبورگ و هلند رسید که بر اساس آن اتباع این پنج کشور بدون هیچ روادیدی می توانستند در کشورهای یکدیگر تردد کنند. این قرارداد در شهرک کوچک شنگن، واقع در لوکزامبورگ به امضاء رسید.

سایر کشورهای عضو عبارتند از: ایتالیا (۱۹۹۰)، اسپانیا، پرتغال (۱۹۹۱)، یونان (۱۹۹۲)، اتریش (۱۹۹۵)، ایسلند، دانمارک، سوئد، فنلاند، نروژ (۱۹۹۶)، استونی، اسلوواکی، اسلوونی، چک، لاتویا، لهستان، لیتوانی، مالت، مجارستان (۲۰۰۷)، سوئیس (۲۰۰۸) و لیختن اشتاین (۲۰۱۱).

در حال حاضر دارندگان روادید هر یک از کشورهای عضو منطقه شنگن، مجاز اند در سایر کشورهای عضو نیز، بدون اخذ روادید مجدد، تردد نمایند.

اتحادیه اروپا

The European Union (EU)

سنگ بنای اتحادیه اروپا با امضای پیمان مربوط به تشکیل «جامعه زغال سنگ و فولاد اروپا» در سال ۱۹۵۱ که منجر به تأسیس این جامعه در سال ۱۹۵۲ گردید، گذاشته شد. سپس در سال ۱۹۵۷ «پیمان رم» برای تأسیس «جامعه اقتصادی اروپا» به امضاء رسید و همزمان با آن «جامعه انرژی اتمی اروپا» نیز تشکیل گردید. در سال ۱۹۶۵ دستور کار تشکیل نهادهای مشترک میان این سه جامعه تعیین شد و از ژانویه ۱۹۶۷ با تشکیل جامعه اروپا به اجرا درآمد.

در دسامبر ۱۹۹۱ پیمان جدیدی در شهر ماستریخت هلند به امضای سران جامعه اروپا رسید که بر اساس آن اتحادیه اروپا از سال ۱۹۹۳ پا به عرصه وجود گذاشت. با تأسیس اتحادیه اروپا، شهروندان کشورهای عضو علاوه بر تابعیت کشورهای متبوع خود، تابعیت اتحادیه اروپا را نیز به دست آوردند. از اهداف تشکیل این اتحادیه، گسترش هر چه بیشتر همکاریهای اقتصادی و مالی؛ اتخاذ سیاست‌های مشترک در امور خارجی و دفاعی؛ و همکاری در امور قضایی و داخلی کشورهای عضو، ذکر گردیده است.

نهادهای عمده اتحادیه اروپا عبارتند از: کمیسیون اروپا، که اعضای آن توسط شورای اتحادیه اروپا تعیین می‌شوند؛ شورای اتحادیه اروپا که از سران دولت‌های عضو تشکیل گردیده و حداقل سالی دوبار، در کشوری که ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را به عهده دارد و یا شهر بروکسل، بلژیک، تشکیل جلسه می‌دهد؛ پارلمان اروپا، که اعضای آن با آرای مستقیم مردم انتخاب می‌شوند و دیوان دادگستری جوامع اروپایی.

ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا، هر شش ماه یک بار به یکی از کشورهای عضو واگذار می‌شود و امور هدایت اتحادیه با همکاری رئیس دوره قبل و رئیس دوره بعد که اصطلاحاً به آن عنوان «ترویکا» داده‌اند، به اجرا درمی‌آید. کشورهای آلمان، بلژیک، ایتالیا، فرانسه، لوکزامبورگ و هلند، کشورهای مؤسس شناخته می‌شوند و سایر اعضا عبارتند از: انگلستان، ایرلند، دانمارک (۱۹۷۳)، یونان (۱۹۸۱)، اسپانیا، پرتغال (۱۹۸۵)، اتریش (۱۹۹۵)، سوئد، فنلاند (۱۹۹۵)، استونی، اسلوواکی، اسلوونی، چک، قبرس (بخش یونانی‌نشین)، لاتویا، لهستان، لیتوانی، مالت ،مجارستان (۲۰۰۴)، رومانی، بلغارستان (۲۰۰۷) و کروآسی (۲۰۱۳).

یورو، واحد پول اروپایی، که از سال ۱۹۹۹ در مبادلات بانکی و نقل و انتقالات حواله‌ای در میان کشورهای عضو، رایج شده بود، از ژانویه سال ۲۰۰۲ در دوازده کشور اتحادیه اروپا به صورت سکه و اسکناس نیز رواج یافت و در طی مدت کمتر از دو ماه تمامی این دوازده کشور، پول ملی خود را از دور خارج نمودند. کشور اسلوونی در سال ۲۰۰۷، قبرس و مالت در سال ۲۰۰۸، اسلوواکی در سال ۲۰۰۹ و استونی در سال ۲۰۱۱ با پیوستن به ناحیه پولی یورو، واحد پول خود را به یورو تغییر داده‌اند. علاوه بر این، یورو در کشورهای آندورا، سان‌مارینو، واتیکان، کوزوو، موناکو و مونته‌نگرو هم رایج است. سیاست‌های مربوط به واحد پول اروپایی توسط بانک مرکزی اتحادیه اروپا که مقر آن در شهر فرانکفورت آلمان قرار دارد، تعیین و اجرا می‌شود.

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
دریای بارنتز
دریای سفید
دریای نروژ
اقیانوس اطلس شمالی
دریای شمال
دریای ایرلند
دریای مانش
دریای بالتیک
خلیج بوتنی
خلیج فنلاند
خلیج بیسکی (گاسکونی)
دریای مدیترانه
دریای تیرنو
دریای آدریاتیک
دریای یونیایی
دریای اژه
دریای کرت
دریای سیاه
دریای آزوف
دریای خزر
خلیج فارس
جزایر فارو (دانمارک)
جزایر شتلند (انگلیس)
جزایر اورکنی
جزایر هبرید خارجی
جزایر بالئار
جزیره کرس (کورسیکا)
جزیره ساردنی
جزیره سیسیل
جزیره کرت
تنگه جبل‌طارق
خلیج لیون
خلیج جنوا
ایسلند
نروژ
سوئد
فنلاند
دانمارک
ایرلند
انگلستان
هلند
بلژیک
لوکزامبورگ
آلمان
لهستان
استونی
لاتویا
لیتوانی
روسیه
روسیه سفید (بیلاروس)
اوکراین
مولداوی
چک
اسلوواکی
اتریش
مجارستان
رومانی
بلغارستان
فرانسه
سوئیس
لیختن‌اشتاین
اسلوونی
کرواسی
بوسنی و هرزگوین
صربستان
مونته‌نگرو
کوزوو
مقدونیه
آلبانی
یونان
ایتالیا
آندورا
اسپانیا
پرتغال
مالت
قبرس
ترکیه
گرجستان
ارمنستان
آذربایجان
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
ایران
عراق
سوریه
لبنان
اردن
مغرب (مراکش)
الجزایر
تونس

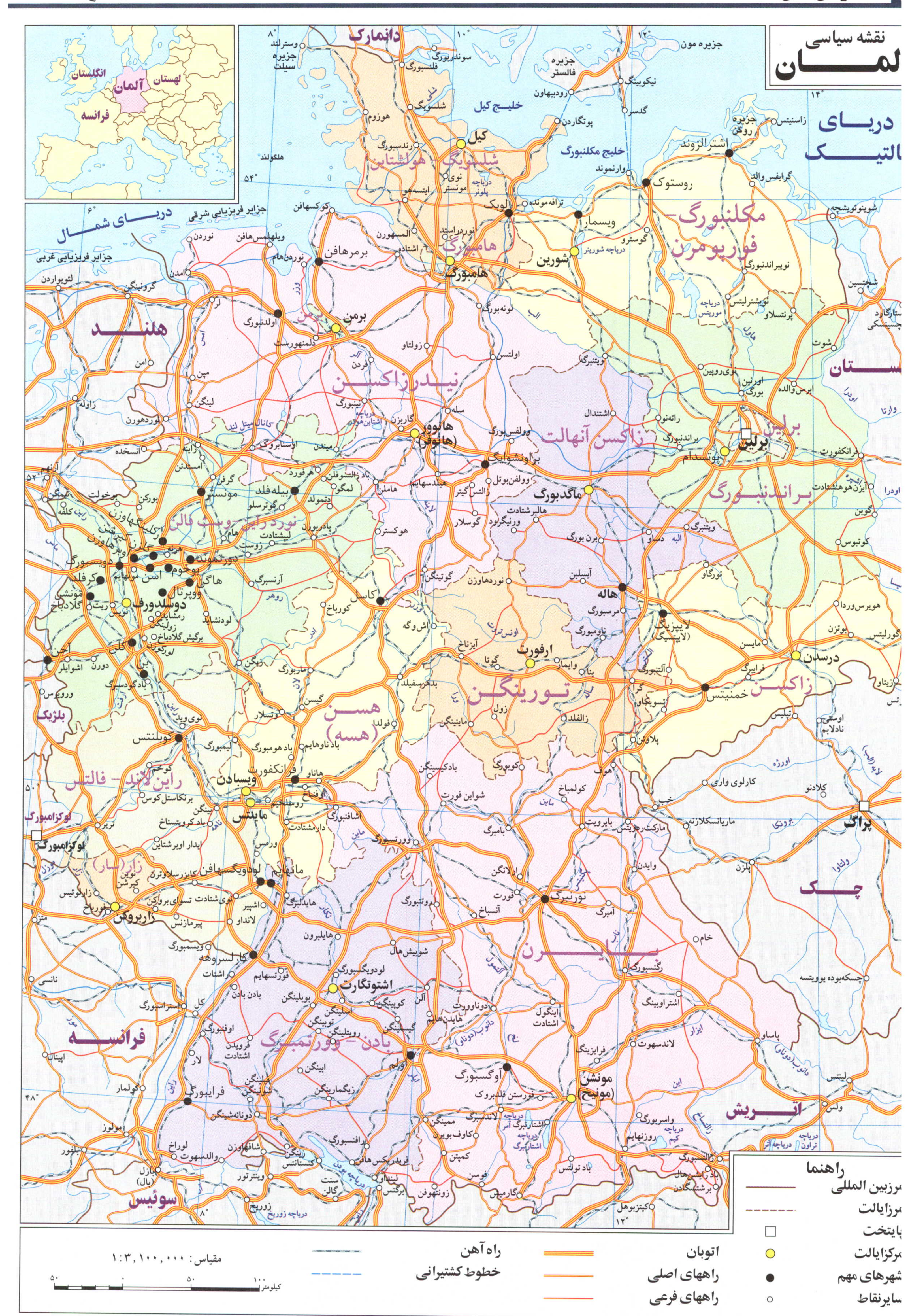

نقشه سیاسی
شمال شرقی اروپا
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۵،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر ۱۵۰ ۱۰۰ ۵۰ ۰ ۵۰
دریای بالتیک
خلیج فنلاند
خلیج ریگا
خلیج گدانسک
سوئد
استونی
لاتویا
لیتوانی
روسیه
روسیه سفید (بیلاروس)
لهستان
اوکراین
آلمان
چک
اسلوواکی
اتریش
مجارستان
رومانی
استکهلم
تالین
ریگا
ویلنیوس
مینسک
ورشو
پراگ
وین
براتیسلاوا
بوداپست
تارتو
پارنو
ناروا
پسکوف
کالیپدا
کاوناس
کالینین گراد
گدانسک
شچتسین
پزنان
وروتسلاف
لدز
کراکوف
لوبلین
برست
لووف
برنو
کوشیتسه
دبرتسن
کلوژ

نقشه سیاسی شرق اروپا
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
کانال آب
مقیاس: ۱:۵,۰۰۰,۰۰۰
اوکراین
روسیه سفید (بیلاروس)
لهستان
رومانی
مولداوی
اسلوواکی
مجارستان
بلغارستان
روسیه
دریای سیاه
دریای آزوف
کیف
بخارست
کیشی نف
ورشو
اودسا
خارکیو
دنیپروپتروفسک
زاپوروژیه
ماریوپول
دونتسک
لوگانسک
لووف
لوبلین
برست
هومیل
کورسک
ورونژ
بلگورود
سومی
روستوف نا دونو
کراسنودار
سواستوپول
یالتا
کرچ
نیکلایف
کیرووگراد
براشوف
کنستانتسا
سوچی

نقشه سیاسی
جنوب شرقی اروپا
لهستان
چک
اسلوواکی
اوکراین
مولداوی
اتریش
مجارستان
رومانی
اسلوونی
کرواسی
بوسنی و هرزگوین
صربستان
مونته نگرو
کوزوو
آلبانی
مقدونیه
بلغارستان
یونان
ترکیه
ایتالیا
دریای آدریاتیک
دریای سیاه
دریای مرمره
دریای اژه
دریای یونیایی
دریای کرت
دریای مدیترانه
دریای تیرن
بوداپست
براتیسلاوا
وین
پراگ
لیوبلیانا
زاگرب
سارایوو
بلگراد
پریشتینا
پودگوریتسا
تیرانا
اسکوپیه
صوفیا
بوخارست
کیشی نف
آتن
استانبول
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۶,۰۰۰,۰۰۰

راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۴,۶۰۰,۰۰۰
نقشه سیاسی
ایتالیا
اتریش
سوئیس
اسلوونی
کرواسی
فرانسه
موناکو
تونس
الجزایر
مالت
والتا
دریای آدریاتیک
دریای لیگوریان
دریای تیرنو
دریای مدیترانه
خلیج جنووا
خلیج تارانتو
تنگه بونیفاچو
تنگه مسینا
لومباردیا
ونتو
پیمونته
لیگوریا
امیلیارومانیا
توسکانا
اومبریا
مارکه
لاتسیو
آبروتسی
مولیزه
کامپانیا
پولیا
بازیلیکاتا
کالابریا
سیسیل
ساردنی
کرس
واله دائوستا
ترنتینو آلتو آدیجه
فریولی ونتسیا جولیا
رم
واتیکان
میلانو
تورینو
جنووا
ونیز
ترنتو
تریسته
بولونیا
فلورانس (فیرنتسه)
پروجیا
آنکونا
آکوئیلا
کامپوباسو
ناپل (ناپلی)
باری
پوتنزا
کاتانزارو
پالرمو
کاتانیا
کالیاری
آئوستا
برن
لیوبلیانا
زاگرب
تونس
تارانتو
ورونا
پادووا
برسچیا
مسینا
سیراکوزا
رجیودی کالابریا
سالرنو
پسکارا
فوجا
ساساری
ترنی
لیورنو
پیزا
جزیره ساردنی
جزیره سیسیل
جزیره کرس
جزیره البا
جزایر لیپاری
جزیره پانتلریا (ایتالیا)
جزایر پلاجین (ایتالیا)
جزیره مالت
آلمان
فرانسه
اسپانیا
ایتالیا

نقشه سیاسی
کشورهای اسکاندیناوی
(سوئد - فنلاند - نروژ)
اقیانوس منجمد شمالی
دریای نروژ
دریای بارنتز
دریای شمال
دریای بالتیک
نروژ
سوئد
فنلاند
روسیه
دانمارک
استونی
لاتویا
لیتوانی
آلمان
لهستان
خلیج بوتنی
خلیج فنلاند
شبه جزیره اسکاندیناوی
لاپلاند
اسلو
استکهلم
هلسینکی
تالین
کپنهاگ
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۷,۰۰۰,۰۰۰

نقشه سیاسی
آلمان
دانمارک
دریای بالتیک
دریای شمال
هلند
بلژیک
لوکزامبورگ
فرانسه
سوئیس
اتریش
چک
لهستان
انگلستان
آلمان
لهستان
فرانسه
شلسویگ - هولشتاین
مکلنبورگ - فورپومرن
هامبورگ
برمن
نیدرزاکسن
زاکسن آنهالت
برلین
براندنبورگ
نوردراین - وستفالن
هسن (هسه)
تورینگن
زاکسن
راین لاند - فالتس
زارلند (زار)
بادن - وورتمبرگ
بایرن
کیل
شورین
برمن
هانوفر (هانور)
ماگدبورگ
پوتسدام
برلین
دوسلدورف
ویسبادن
ماینتس
ارفورت
درسدن
زاربروکن
اشتوتگارت
مونشن (مونیخ)
هامبورگ
روستوک
لوبک
برمرهافن
اولدنبورگ
اوسنابروک
بیله فلد
مونستر
دورتموند
اسن
دویسبورگ
کلن
بن
آخن
کاسل
هاله
لایپزیگ (لایپسیگ)
کمنیتس
فرانکفورت
ماینهایم
کارلسروهه
نورنبرگ
اوگسبورگ
اولم
فرایبورگ
رگنسبورگ
پراگ
خلیج کیل
خلیج مکلنبورگ
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
مقیاس: ۱:۳,۱۰۰,۰۰۰
کیلومتر
موسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
فرانسه
انگلستان
بلژیک
آلمان
لوکزامبورگ
سوئیس
ایتالیا
اسپانیا
آندورا
موناکو
دریای شمال
دریای مانش
اقیانوس اطلس شمالی
خلیج بیسکی (گاسکونی)
خلیج لیون
دریای مدیترانه
خلیج سن مالو
پاریس
لندن
بروکسل
برن
لیون
مارسی
بوردو
تولوز
نانت
لیل
استراسبورگ
نیس
مون پلیه
رن
اورلئان
دیژون
لیموژ
پوآتیه
کلرمون فران
آمین
روان
کان
شالون
نانسی
بزانسون
آژاکسیو
نرماندی سفلی
نرماندی علیا
پیکاردی
شمال کاله
شامپانی آردن
لورن
آلزاس
ایل دوفرانس
بروتانی (بریتانی)
پی دولالوار
سانتر (مرکز)
بورگونی
فرانش کنته
پواتوشرانت
لیموزن
اوورنی
رون آلپ (آلپهای رون)
آکیتن
میدی پیرنه
لانگدوک روسیون
پرووانس آلپ کوت دازور
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
راه آهن سریع السیر
مقیاس : ۱:۴,۷۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۱۰۰ ۵۰ ۰ ۵۰
جزیره کرس (کورسیکا)
مستملکات ماوراء بحار فرانسه درجهان
دپارتمانهای ماوراء بحار
سرزمینهای ماوراء بحار
سرزمینهای اشتراکی ماوراء بحار
سایرسرزمین ها
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
انگلستان
راهنما
مرزبین المللی
مرز مملکت
پایتخت
مرکز مملکت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۴,۵۰۰,۰۰۰
اقیانوس اطلس شمالی
دریای شمال
دریای ایرلند
دریای مانش
جزایر شتلند
اسکاتلند
ایرلند
ایرلند شمالی
انگلند
ویلز
فرانسه
لندن
دوبلین
ادینبورگ
بلفاست
کاردیف
گلاسکو
اینورنس
ابردین
دندی
نیوکاسل
لیدز
برادفورد
منچستر
لیورپول
شفیلد
بیرمنگام
کینگستن هال
نورویچ
بلکپول
ساوت همپتن
برایتن
گلاستر
نورت همپتن
کرک
لیمریک
واترفورد
وکسفورد
گالوی
دندالک
لندن دری
تنگه دوور (کاله)
تنگه بریستول
تنگه سنت جورج
تنگه نورت (شمال)
جزایر هبرید خارجی
جزایر هبرید داخلی
جزایر اورکنی
خلیج گالوی
خلیج دانیگال
خلیج موری
خلیج فورث
خلیج تیمز
خلیج واش
تنگه پنتلند
انگلستان
لهستان
آلمان
فرانسه
اسپانیا

نقشه سیاسی
اسپانیا
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۴،۷۰۰،۰۰۰
اقیانوس اطلس شمالی
دریای مدیترانه
خلیج بیسکی (گاسکونی)
خلیج والنسیا
خلیج لیون
خلیج کادیث (قادس)
فرانسه
آندورا
پرتغال
مغرب
الجزایر
لیسبون
مادرید
بارسلون
والنسیا
سویلا
تولدو
والادولید
ساراگوزا
پامپلونا
بیلبائو
سانتاندر
اویدو
لاکرونا
لوگرونیو
باداخوز
مورسیا
پالما
جزایر بالئار (اسپانیا)
ایویزا (ایبیزا)
اقیانوس اطلس شمالی
جزایر کاناری (قناری) (اسپانیا)
کاناریاس
سانتاکروز
لاس پالماس
الجزیره
انگلستان
آلمان
فرانسه
اسپانیا
پرتغال

نقشه طبیعی افریقا

راهنما

■ پایتخت

▲ قله (ارتفاع به متر)

مقیاس: ۱:۳۵،۰۰۰،۰۰۰

۵۰۰ ۰ ۵۰۰ ۱۰۰۰ ۱۵۰۰ کیلومتر

نقشه سیاسی
افریقا
مقیاس: ۱:۳۹,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۲۰۰۰ ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه اصلی
راه آهن
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس هند
دریای شمال
دریای سیاه
دریای مدیترانه
دریای سرخ
دریای عمان
خلیج عدن
خلیج گینه
خلیج بنین
خلیج فارس
تنگه موزامبیک
ایرلند
انگلستان
فرانسه
اسپانیا
پرتغال
آلمان
لهستان
روسیه سفید
اوکراین
رومانی
ایتالیا
یونان
ترکیه
روسیه
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
ایران
افغانستان
عراق
سوریه
اردن
عربستان سعودی
یمن
عمان
مراکش
الجزایر
تونس
لیبی
مصر
موریتانی
مالی
نیجر
چاد
سودان
سودان جنوبی
سنگال
گینه
بورکینافاسو
ساحل عاج
غنا
نیجریه
کامرون
افریقای مرکزی
اتیوپی
سومالی
کنیا
اوگاندا
گابون
کنگو (زئیر)
تانزانیا
آنگولا
زامبیا
زیمبابوه
موزامبیک
نامیبیا
بوتسوانا
افریقای جنوبی
ماداگاسکار
کومور
لیبریا
سیرالئون
اریتره
جیبوتی
نیمگان زمین (خط استوا)
مدارراس السرطان
مدارراس الجدی
نصف النهارمبدا (گرینویچ)

نقشه سیاسی
شمال افریقا
راهنما
مرز بین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۷،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
دریای مدیترانه
دریای سرخ
خلیج عدن
ترکیه
سوریه
عراق
ایران
اردن
لبنان
قبرس
یونان
عربستان سعودی
یمن
امارات متحده عربی
عمان
مصر
لیبی
سودان
سودان جنوبی
اریتره
جیبوتی
اتیوپی
سومالی
کنیا
اوگاندا
تانزانیا
کنگو (زئیر)
قاهره
خرطوم
آدیس آبابا
اسمره
جیبوتی
صنعا
ریاض
بغداد
دمشق
بیروت
عمان
قدس
نیکوزیا
آنکارا
آتن
جوبا
کامپالا
نایروبی
موگادیشو
خط استوا (نیمگان زمین)

اقیانوس اطلس شمالی
دریای مدیترانه
اسپانیا
پرتغال
مادرید
لیسبون
الجزیره
تونس
مالت
رباط
مغرب
الجزایر
العیون
صحرا
نواکشوت
موریتانی
مالی
نیجر
نیامی
داکار
سنگال
بانجول
بیسائو
گینه بیسائو
کوناکری
گینه
فری تاون
سیرالئون
مونروویا
لیبریا
ساحل عاج
یاموسوکرو
آبیجان
بورکینافاسو
واگادوگو
باماکو
غنا
آکرا
توگو
لومه
بنین
پورتونوو
نیجریه
آبوجا
لاگوس
کامرون
یائونده
خلیج بنین
خلیج گینه
گینه استوایی
مالابو
باتا
سائوتومه و پرنسیپ
سائوتومه
لیبرویل
گابن
برازاویل
اقیانوس اطلس جنوبی
خط استوا (نیمگان زمین)
نصف النهار مبدا (گرینویچ)
جزایر کانالیا (قناری) (اسپانیا)
جزایر مادیرا (پرتغال)
جزایر کیپ ورد
مقیاس ۱:۱۲،۰۰۰،۰۰۰
کیپ ورد
پرایا

نقشه سیاسی
جنوب افریقا
مقیاس: ۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس هند
ماداگاسکار
تنگه موزامبیک
مجمع الجزایر سیشل
سیشل
کومور
موریس
رئونیون
کنگو (زئیر)
تانزانیا
آنگولا
زامبیا
مالاوی
زیمبابوه
نامیبیا
بوتسوانا
افریقای جنوبی
سوتو
دارالسلام
لوآندا
لوزاکا
هراره
آنتاناناریوو
مدار رأس الجدی

اقیانوس منجمد شمالی
دریای لینکلن
دریای گروئنلند
گروئنلند (دانمارک)
ایسلند
تنگه دانمارک
دریای بوفورت
جزایر ملکه الیزابت
جزایر پاری
جزیره بنکس
جزیره ویکتوریا
خلیج بافین
جزیره بافین
تنگه دیویس
دریای فوکس
تنگه هودسن
خلیج هودسن
دریای لابرادور
سواحل لابرادور
شبه جزیره لابرادور
فلات لورنسین
جزیره نیوفوندلند
خلیج سنت لورنس
دریای چوکچی
دریای برینگ
آلاسکا
کوههای بروکس
کوههای آلاسکا
کوههای مکنزی
کوههای روشوز (راکی)
خلیج آلاسکا
مجمع الجزایر الکساندر
دریاچه بزرگ خرس
دریاچه بزرگ برده
دریاچه وینیپگ
دریاچه سوپریور
دریاچه میشیگان
دریاچه هورون
دریاچه ایری
دریاچه انتاریو
اتاوا
واشنگتن
کوههای آپالاش
فلات کامبرلند
فلات اوزارک
جلگه بزرگ
کوههای آبشار
کوههای ساحلی
سیرانوادا
جزیره سانتاکاتالینا
جزیره گوادالوپ (مکزیک)
شبه جزیره کالیفرنیا
خلیج کالیفرنیا
فلات مکزیک
سیرامادره شرقی
سیرامادره غربی
جلگه ساحلی خلیج مکزیک
خلیج مکزیک
شبه جزیره فلوریدا
اقیانوس اطلس شمالی
جزایر باهاما
ناسائو
هاوانا
جزیره کوبا
کینگستون
جزیره هیسپانیولا
جزایر آنتیل بزرگ
دریای کارائیب
شبه جزیره یوکاتان
بلموپان
گواتمالا
سان سالوادور
تگوسیگالپا
ماناگوآ
سان خوزه
پاناما
امریکای مرکزی
جزایر رویلاگیگدو (مکزیک)
اقیانوس کبیر (آرام) شمالی
مدار رأس السرطان
مدار قطبی شمال (شمالگان)
امریکای جنوبی

نقشه طبیعی امریکای شمالی

راهنما

■ پایتخت

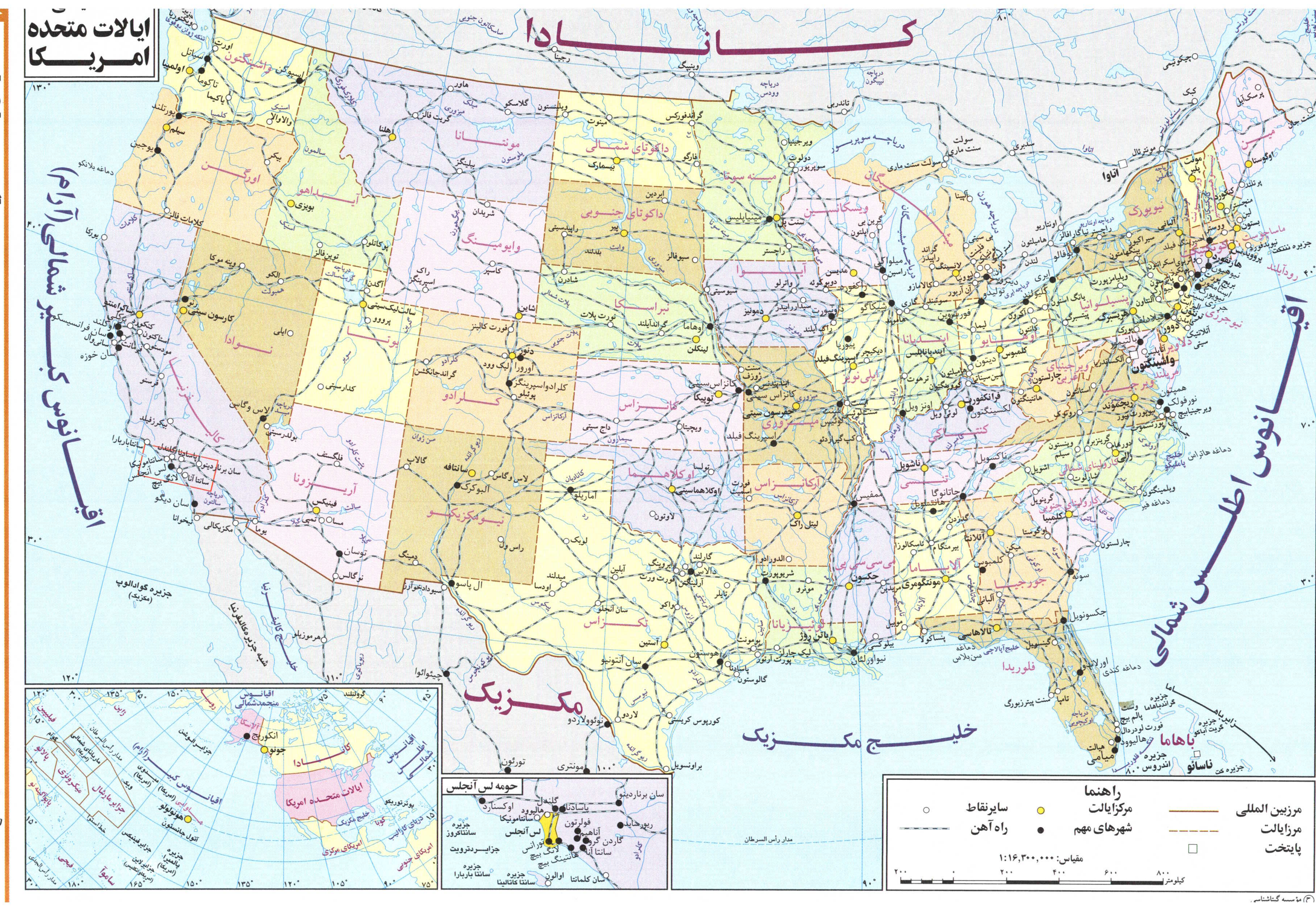
▲ قله (ارتفاع به متر)

مقیاس: ۱:۳۳,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

نقشه سیاسی
امریکای شمالی
مقیاس: ۱:۳۴،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه اصلی
راه آهن
اقیانوس منجمد شمالی
دریای گروئنلند
گروئنلند (دانمارک)
کانادا
ایالات متحدهٔ امریکا
مکزیک
الاسکا (امریکا)
دریای برینگ
تنگه برینگ
دریای بوفورت
خلیج آلاسکا
خلیج هودسن
دریای لابرادور
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)
خلیج مکزیک
خلیج کامپچه
دریای کارائیب
کوبا
هائیتی
دومینیکن
جامائیکا
باهاما
گواتمالا
بلیز
هندوراس
السالوادور
نیکاراگوآ
کاستاریکا
پاناما
ونزوئلا
کلمبیا
برزیل
اتاوا
واشینگتن
مکزیکوسیتی
هاوانا
ناسائو
کینگستون
پورتوپرنس
سانتودومینگو
گواتمالا
بلموپان
تگوسیگالپا
سان سالوادور
ماناگوآ
سان خوزه
پاناما
کاراکاس
بوگوتا
جزیره ویکتوریا
جزیره بافین
جزیره نیوفوندلند
جزایر ملکه الیزابت
شبه جزیره لابرادور
جزایر آلوشن (امریکا)
جزایر برمودا (انگلیس)
مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
کانادا
اقیانوس منجمد شمالی
جزایر ملکه الیزابت
دریای بوفورت
خلیج بافین
گروئنلند (دانمارک)
آلاسکا (امریکا)
اقیانوس کبیر (آرام)
خلیج هودسن
دریای لابرادور
تنگه دیویس
جزیره بافین
جزیره ویکتوریا
یوکون
شمال غربی
نوناووت
بریتیش کلمبیا
آلبرتا
ساسکاچوان
مانیتوبا
اونتاریو
کبک
نیوفوندلند و لابرادور
نوااسکوتیا
نیوبرانزویک
اقیانوس اطلس شمالی
ایالات متحده امریکا
اتاوا
تورنتو
مونترآل
ونکوور
ویکتوریا
ادمونتون
کالگاری
رجینا
وینیپگ
ساسکاتون
کبک
هالیفاکس
سنت جونز
فردریکتون
شارلوت تاون
وایت هورس
یلونایف
ایکالوییت
دریاچه اونتاریو
دریاچه ایری
دریاچه هورون
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۲۲،۷۰۰،۰۰۰
کانادا
آلاسکا (امریکا)
ایالات متحده امریکا

ایالات متحده امریکا
کانادا
مکزیک
خلیج مکزیک
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)
حومه لس آنجلس
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۶,۳۰۰,۰۰۰
کیلومتر
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
امریکای مرکزی و جزایر هند غربی

راهنما

- مرزهای بین المللی
- پایتخت
- شهرهای مهم
- سایر نقاط
- راههای اصلی
- راه آهن

مقیاس ۱:۱۲،۵۰۰،۰۰۰

خلیج مکزیک

اقیانوس اطلس شمالی

دریای کارائیب

اقیانوس آرام (کبیر)

ایالات متحده امریکا

مکزیک

بلیز

گواتمالا

هندوراس

السالوادور

نیکاراگوا

کاستاریکا

پاناما

کلمبیا

ونزوئلا

کوبا

جامائیکا

هائیتی

دومینیکن

باهاما

مدار رأس السرطان

نقشه طبیعی
امریکای جنوبی

مقیاس: ۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

راهنما

- ■ پایتخت
- ▲ قله (ارتفاع به‌متر)

اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس کبیر(آرام) جنوبی
اقیانوس اطلس جنوبی
دریای کارائیب
خلیج مکزیک
خلیج کامپچه
مکزیک
گواتمالا
بلیز
هندوراس
السالوادور
نیکاراگوا
کستاریکا
پاناما
کوبا
جامائیکا
هائی تی
دومینیکن
ونزوئلا
کلمبیا
اکوادور
پرو
برزیل
بولیوی
شیلی
پاراگوئه
اوروگوئه
آرژانتین
گویان
سورینام
گویان فرانسه
کاراکاس
بوگوتا
کیتو
لیما
لاپاز
سانتیاگو
آسونسیون
بوئنوس آیرس
مونته ویدئو
برازیلیا
ریودوژانیرو
سائوپائولو
ماناوس
بلم
پاراماریبو
جورج تاون
کاین
گذرگاه دریک
جزایر فالکلند (مالویناس) (انگلیس)
جزایر گالاپاگوس (اکوادور)
نقشه سیاسی
امریکای جنوبی
مقیاس: ۱:۳۴,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه اصلی
راه آهن

برزیل
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی
خط استوا (نیمگان زمین)
مدار رأس الجدی
کلمبیا
ونزوئلا
گویان
سورینام
گویان فرانسه
اکوادور
پرو
بولیوی
پاراگوئه
شیلی
آرژانتین
اوروگوئه
آمازون
پارا
ماتو گروسو
ماتوگروسو جنوبی
میناس ژرایس
باهیا
گویاس
پارانا
برازیلیا
ریودوژانیرو
سائوپائولو
بلم
ماناوس
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
مقیاس: ۱:۳۰,۰۰۰,۰۰۰
اسامی ایالتها
۱ ـ ریوگرانده جنوبی
۲ ـ سانتاکاتارینا
۳ ـ سائوپائولو
۴ ـ ریودوژانیرو
۵ ـ اسپیریتوسانتو
۶ ـ سرژیپه
۷ ـ آلاگواس
۸ ـ پرنامبوکو
۹ ـ پارائیبا
۱۰ ـ ریوگرانده شمالی
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
آرژانتین

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن

مقیاس: ۱:۱۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۵۰ ۰ ۱۵۰ ۳۰۰ کیلومتر

بولیوی
پاراگوئه
برزیل
شیلی
اوروگوئه
اقیانوس کبیر جنوبی (آرام)
اقیانوس اطلس جنوبی
خوخوی
سالتا
فورموزا
چاکو
توکومان
سانتیاگو دل استرو
کاتامارکا
میسیونس
کورینتس
لاریوخا
سان خوان
سانتافه
کوردوبا
انتره ریوس
مندوزا
سان لوئیس
بوئنوس آیرس
لاپامپا
نئوکن
ریونگرو
چوبوت
سانتا کروز
تیئرادل فوئگو
آسونسیون
مونته ویدئو
بوئنوس آیرس
سانتیاگو
جزایر فالکلند (مالویناس) (انگلیس)
خلیج سان ماتیاس
خلیج سان جورج
خلیج گرانده
تنگه مژلان
گذرگاه دریک
برزیل
شیلی
آرژانتین

نقشه طبیعی
اقیانوسیه

راهنما

- ■ پایتخت
- ● شهرهای مهم
- ○ سایرنقاط
- ▲ قله (ارتفاع به متر)

مقیاس: ۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۶۰۰ ۳۰۰ ۰ ۳۰۰

نقشه سیاسی اقیانوسیه

نقشه سیاسی
استرالیا
اقیانوس کبیر (آرام) شمالی
خط استوا (نیمگان زمین)
دریای ملوک
جزیره هالماهرا
جزیره بورنئو (کالیمانتان)
تنگه ماکاسار
سلب
دریای سرام
جزیره سرام
جزیره بورو
دریای باندا
اندونزی
دریای فلورس
جزیره فلورس
دیلی
تیمورشرقی
جزیره تیمور
دریای تیمور
جزایرسوندای کوچک
جزیره بالی
جزیره لومبوک
جزیره سومباوا
جزیره سومبا
جزیره جاوه
گینه نو
پاپوآگینهٔ نو
پورت مورسبی
دریای بیسمارک
مجمع الجزایربیسمارک
دریای سلیمان
دریای آرافورا
تنگه تورس
جزیره سودارسو
جزایرآرو
جزایرتانیمبار
جزایرکای
داروین
آرنهم لند
خلیج کارپنتاریا
خلیج جوزف بناپارت
جزایر اشمورو کارتیه
سرزمین جزایر دریای مرجان
دریای مرجان (کورال)
سرزمین شمالی
کوئینزلند
استرالیای غربی
استرالیای جنوبی
نیوویلز جنوبی
ویکتوریا
تاسمانی
استرالیا
فلات کیمبرلی
فلات بارکلی
صحرای گیبسون
صحرای بزرگ ویکتوریا
بیابان سیمپسون
جلگه نلاربر
پیل بارا
شنزاربزرگ
اقیانوس هند
خلیج بزرگ استرالیا
دریای تاسمان
تنگه باس
آلیس اسپرینگز
پرت
آدلید
ملبورن
کانبرا
سیدنی
نیوکاسل
وولن گانگ
بریزبن
هوبارت
کالگورلی
اسپرنس
آلبانی
جرالدتن
کارنارون
بروم
دربی
تاون زویل
کرنز
راک همپتن
مکای
تنانت کریک
کاترین
ماونت ایزه
بروکن هیل
پورت آگوستا
پورت لینکلن
پورت هدلند
جزیره کانگورو
جزیره کینگ
جزایرفرنو
دریای مرجان
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
کانال آب
مقیاس: ۱:۲۰،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
اقیانوس کبیر شمالی
اقیانوس هند
اقیانوس کبیر جنوبی
استرالیا
اندونزی
مالزی
فیلیپین
سری لانکا
مالدیو
سیشل
موریس
ماداگاسکار
رئونیون
مدارراس الجدی
جزیره نورفک
جزیره لردهاو
کالدونیای جدید
فیجی
پاپوآگینه نو
جزایر سلیمان
جزایر کرگلن
جزیره آمستردام
جزیره سنت پل
جزیره هرد
جزیره مک کواری
جزایر مارشال

نقشه نواحی شمالگان

راهنما

نقشه سرزمین جنوبگان

راهنما

ذربایجان — AZERBAIJAN (.az)

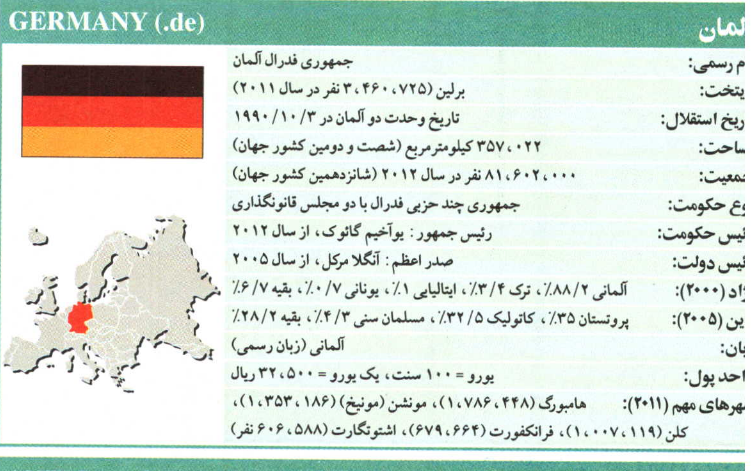
م رسمی: جمهوری آذربایجان
تخت: باکو، ۹۰۰،۱۶۶،۱ نفر (۲۰۱۱)
یخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۳۰، از شوروی
احت: ۶۰۰،۸۶ کیلومترمربع (صد و دوازدهمین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰،۲۸۴،۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و یکمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
بس حکومت: رئیس جمهور: الهام علی اف از سال ۲۰۰۳
بس دولت: نخست وزیر: آرتور راسی زاده، از سال ۲۰۰۳
د (۲۰۰۹): آذربایجانی ۶/۹۱٪، لزگی ۲٪، روس ۳/۱٪، ارمنی ۳/۱٪، بقیه ۸/۳٪
ن (۲۰۰۹): مسلمان ۹۶٪ (شیعه ۶۳٪، سنی ۳۳٪)، بقیه ۴٪
ن: ترکی آذربایجانی (زبان رسمی)، روسی، ارمنی، لزگی
حد پول: منات جدید آذربایجان = ۱۰۰ گوپک، ۱ منات = ۰۵۱،۳۲ ریال
رهای مهم (۲۰۱۱): گنجه (۹۰۰،۳۱۵)، سومقاییت (۹۰۰،۲۸۰)، مینگه چویر (۸۰۰،۹۷)، خیردالان (۷۰۰،۹۲ نفر)

ژانتین — ARGENTINA (.ar)

م رسمی: جمهوری آرژانتین
تخت: بوئنوس آیرس (۰۰۰،۵۲۸،۱۳ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
یخ استقلال: ۱۸۱۶/۷/۹، از اسپانیا
احت: ۰۹۲،۷۸۰،۲ کیلومترمربع (هشتمین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰،۸۸۳،۴۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و دومین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
بس حکومت: رئیس جمهور: کریستینا فرناندز دِ کیرچنر، از سال ۲۰۰۷
بس دولت: رئیس جمهور: کریستینا فرناندز دِ کیرچنر، از سال ۲۰۰۷
اد (۲۰۰۰): اروپایی ۴/۸۶٪، دورگه‌سرخ‌وسفید ۵/۶٪، سرخپوست ۴/۳٪، بقیه ۷/۳٪
ن (۲۰۰۸): کاتولیک رومی (دین رسمی) ۷۶٪، پروتستان ۸٪، بقیه ۱۶٪
ان: اسپانیایی (زبان رسمی)
حد پول: پزو آرژانتین = ۱۰۰ سنتاوو، یک پزو آرژانتین = ۳۸۸،۵ ریال
رهای مهم (۲۰۱۱): کوردووا (۰۰۰،۵۵۶،۱)، روزاریو (۰۰۰،۲۸۳،۱)، مندوزا (۰۰۰،۹۵۷)، سان میگوئل (۰۰۰،۸۶۸ نفر)

بانی — ALBANIA (.al)

م رسمی: جمهوری آلبانی
تخت: تیرانا (۲۸۶،۴۲۱ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
یخ استقلال: ۱۹۱۲/۱۱/۲۸، از عثمانی
احت: ۷۴۸،۲۸ کیلومترمربع (صد و چهل و دومین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰،۷۸۳،۲ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و ششمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور: بویار نیشانی، از سال ۲۰۱۲
یس دولت: نخست وزیر: سالی بریشا، از سال ۲۰۰۵
اد (۲۰۰۰): آلبانیایی ۷/۹۱٪، یونانی ۳/۲٪، آرومانیایی ۸/۱٪، بقیه ۲/۴٪
ین (۲۰۰۵): مسلمان ۶۸٪، ارتدوکس ۲۲٪، کاتولیک رومی ۱۰٪
ان: آلبانیایی توسک (زبان رسمی)، یونانی
حد پول: لک = ۱۰۰ کیندارکا، یک لک = ۲۲۸ ریال
رهای مهم (۲۰۱۱): دوراس (۵۵۰،۱۱۵)، ولورا (۹۴۸،۷۹)، الباسان (۸۱۰،۷۹)، شکودار (۸۷۶،۷۴ نفر)

لمان — GERMANY (.de)

م رسمی: جمهوری فدرال آلمان
یتخت: برلین (۷۲۵،۴۶۰،۳ نفر در سال ۲۰۱۱)
ریخ استقلال: تاریخ وحدت دو آلمان در ۱۹۹۰/۱۰/۳
ساحت: ۰۲۲،۳۵۷ کیلومترمربع (شصت و دومین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰،۶۰۲،۸۱ نفر در سال ۲۰۱۲ (شانزدهمین کشور جهان)
وع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور: یوآخیم گائوک، از سال ۲۰۱۲
یس دولت: صدر اعظم: آنگلا مرکل، از سال ۲۰۰۵
اد (۲۰۰۰): آلمانی ۲/۸۸٪، ترک ۴/۳٪، ایتالیایی ۱٪، یونانی ۷/۰٪، بقیه ۷/۶٪
ین (۲۰۰۵): پروتستان ۳۵٪، کاتولیک ۵/۳۲٪، مسلمان سنی ۳/۴٪، بقیه ۲/۲۸٪
بان: آلمانی (زبان رسمی)
احد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰،۳۲ ریال
هرهای مهم (۲۰۱۱): هامبورگ (۴۴۸،۷۸۶،۱)، مونشن (مونیخ) (۱۸۶،۳۵۳،۱)، کلن (۱۱۹،۰۰۷،۱)، فرانکفورت (۶۶۴،۶۷۹)، اشتوتگارت (۵۸۸،۶۰۶ نفر)

نتیگوآ و باربودا — ANTIGUA & BARBUDA (.ag)

ام رسمی: آنتیگوآ و باربودا
ایتخت: سنت جونز (۱۹۳،۲۲ نفر در سال ۲۰۱۱)
اریخ استقلال: ۱۹۸۱/۱۱/۱، از انگلستان
ساحت: ۴۴۲ کیلومترمربع (صد و هشتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰،۸۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و ششمین کشور جهان)
وع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۸۱
ئیس حکومت: فرماندارکل (از سوی پادشاه یا ملکه انگلیس): لوئیز لیک‌تک، از سال ۲۰۰۷
ئیس دولت: نخست وزیر: بالدوین اسپنسر، از سال ۲۰۰۴
ژاد (۲۰۰۶): سیاهپوست ۹۲٪، دورگه ۸/۲٪، سفیدپوست ۱٪، بقیه ۲/۴٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۹/۸۳٪، راستافاری ۳/۱٪، بدون دین ۷/۴٪، بقیه ۱/۱۰٪
بان: انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی با لهجه محلی (کریول)
واحد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت، یک دلار کارائیب شرقی = ۲۵۹،۹ ریال
شهرهای مهم: ندارد

آندورا — ANDORRA (.ad)

نام رسمی: پرنس‌نشین آندورا
پایتخت: آندورا لا ولا (۳۱۹،۱۹ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۲۷۸/۹/۸ میلادی
مساحت: ۴۶۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵۰۰،۸۶ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: پرنس‌نشین مشترک پارلمانی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور فرانسه و اسقف ناحیه اورخل اسپانیا
رئیس دولت: نخست وزیر: آنتونی مارتی پتیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۱۲): آندورایی ۹/۴۲٪، اسپانیایی ۴/۲۸٪، پرتغالی ۱۵٪، بقیه ۱/۱۴٪
دین (۲۰۰۹): کاتولیک ۹۰٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۸٪
زبان: کاتالانی (زبان رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰،۳۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): لزسکالد - انگوردانی (۳۹۵،۱۴)، انکام (۴۷۰،۸)، سن ژولیا دو لوریا (۵۱۸،۷ نفر)

آنگولا — ANGOLA (.ao)

نام رسمی: جمهوری آنگولا
پایتخت: لوآندا (۱۶۱,۸۵۱,۵ نفر با حومه در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۱۱/۱۱ از پرتغال
مساحت: ۷۰۰,۲۴۶,۱ کیلومترمربع (بیست و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰,۶۰۹،۲۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خوزه ادواردو دوس سانتوس، از سال ۱۹۷۹
رئیس دولت: رئیس جمهور: خوزه ادواردو دوس سانتوس، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): اوویمبوندو ۲/۲۵٪، کیمبوندو ۱/۲۳٪، کنگو ۶/۱۲٪، بقیه ۱/۳۹٪
دین (۲۰۰۶): کاتولیک ۵۵٪، مسیحی ۳۰٪؛ پروتستان ۱۰٪، بقیه ۵٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)، زبانهای قبایل بانتو
واحد پول: کوانزای جدید = ۱۰۰ لوائی، یک کوانزا = ۲۶۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): هوآمبو (۶۰۰،۱۷۳)، لوبیتو (۴۰۰،۱۳۷)، بنگوئلا (۵۰۰،۱۳۴)، نامیبه (۹۰۰،۱۳۲ نفر)

اتریش — AUSTRIA (.at)

نام رسمی: جمهوری اتریش
پایتخت: وین (۳۸۱،۷۲۴،۱ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۸/۱۰/۱۲، از امپراتوری اتریش - مجارستان
مساحت: ۸۵۸،۸۳ کیلومترمربع (صد و سیزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰،۴۵۶،۸ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: هاینتس فیشر، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: صدر اعظم: ورنر فایمان، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۱۱): اتریشی ۸۹٪، آلمانی ۷/۱٪، صربی و مونته نگرویی ۶/۱٪، بقیه ۷/۷٪
دین (۲۰۰۹): مسیحی ۳/۷۳٪، مسلمان ۲/۴٪، بدون دین ۱۲٪، بقیه ۵/۱۰٪
زبان: آلمانی (زبان رسمی)
واحد پول: واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰،۳۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): گراتس (۳۵۱،۲۶۴)، لینتس (۸۰۲،۱۹۰)، زالتسبورگ (۲۳۶،۱۴۸)، اینسبروک (۰۷۶،۱۲۱ نفر)

اتیوپی — ETHIOPIA (.et)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک فدرال اتیوپی
پایتخت: آدیس آبابا (۷۴۰،۰۴۰،۳ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۸۸۲،۱۳۳،۱ کیلومترمربع (بیست و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰،۳۲۱،۸۴ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهاردهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: گیرما وولده گیورگیس، از سال ۲۰۰۱
رئیس دولت: نخست وزیر: هایله‌ماریام دسالگنه، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۷): اورومو ۵/۳۴٪، امهری ۹/۲۶٪، سومالیایی ۲/۶٪، بقیه ۴/۳۲٪
دین (۲۰۰۷): ارتدوکس ۵/۴۳٪، مسلمان ۹/۳۳٪، پروتستان ۶/۱۸٪، بقیه ۴٪
زبان: امهری (زبان رسمی)
واحد پول: بیر اتیوپی = ۱۰۰ سنت، یک بیر = ۳۸۹،۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): مکله (۴۵۹،۲۷۳)، آداما (نازرت) (۵۶۲،۲۷۱)، دیرداوه (۸۸۴،۲۶۲)، قندار (۴۵۰،۲۵۴ نفر)

اردن — JORDAN (.jo)

نام رسمی: پادشاهی اردن هاشمی
پایتخت: عمان (۰۰۰،۰۸۸،۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۶/۳/۲۲، از انگلستان
مساحت: ۳۲۶،۸۹ کیلومترمربع (صد و یازدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰،۳۱۸،۶ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: ملک عبدالله دوم، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست‌وزیر: عبدالله النسور، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸/۹۷٪ (اردنی ۴/۳۲٪، فلسطینی ۲/۳۲٪)، چرکس ۲/۱٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی) مسلمان سنی ۹۵٪، مسیحی ۳٪، بقیه ۲٪
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: دینار اردن = ۱۰۰۰ فلس، یک دینار = ۲۵۰،۳۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): زرقاء (۲۲۷،۳۹۵)، اربد (۶۴۵،۲۵۰)، رصیفه (۷۳۵،۲۲۷ نفر)

ارمنستان — ARMENIA (.am)

نام رسمی: جمهوری ارمنستان
پایتخت: ایروان (۱،۱۲۱،۹۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۹/۲۱ ، از شوروی
مساحت: ۲۹،۸۰۰ کیلومترمربع (صد و چهلمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۸۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور : سرژ سرکیسیان، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : تیگران سرکیسیان، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۱): ارمنی ۹۷/۹٪، کرد ۱/۳٪، روس ۰/۵٪، بقیه ۰/۳٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی گریگوری ۷۲/۹٪، کاتولیک ۴٪، مسلمان‌سنی ۲/۴٪، بقیه ۲۰/۷٪
زبان: ارمنی (زبان رسمی)
واحد پول: درام=۱۰۰ لوما، یک درام = ۶۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): گیومری (۱۴۶،۱۲۲)، واناذور (۱۰۴،۹۹۸)، واغارشاپات (۵۷،۶۲۲)، هرازدان (۵۳،۴۵۶ نفر)

اریتره — ERITREA (.er)

نام رسمی: دولت اریتره
پایتخت: اسمره (۶۴۹،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۳/۵/۲۴ ، از اتیوپی
مساحت: ۱۲۱،۱۴۴ کیلومتر مربع (نود و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۵۸۱،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۲ (صد و دهمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت انتقالی با یک مجلس قانونگذاری، ازسال ۱۹۹۳
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ایسایاس افورکی، ازماه مه ۱۹۹۳
رئیس دولت: رئیس جمهور : ایسایاس افورکی، ازماه مه ۱۹۹۳
نژاد (۲۰۰۴): تیگرینیا ۵۰٪، تیگره ۳۱/۴٪، عفار ۵٪، بقیه ۱۸/۶٪
دین (۲۰۰۴): مسلمان ۵۰٪، مسیحی ۴۸٪ (ارتدوکس‌اریتره‌ای ۴۰٪)، بقیه ۲٪
زبان: تیگرینیا
واحد پول: ناکفا = ۱۰۰ سنت، یک ناکفا = ۱،۶۶۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): کرن (۵۷،۰۰۰)، عصب (۲۸،۰۰۰)، مندفرا (۲۵،۰۰۰)، مصوع (۲۵،۰۰۰ نفر)

ازبکستان — UZBEKISTAN (.uz)

نام رسمی: جمهوری ازبکستان
پایتخت: تاشکند (۱،۹۵۹،۱۹۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۳۱ ، از شوروی
مساحت: ۴۴۷،۴۰۰ کیلومترمربع (پنجاه و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۸،۳۹۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : اسلام کریم‌اف، از سال ۱۹۹۱
رئیس دولت: نخست وزیر : شوکت میرضیایف، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۰): ازبک ۷۸/۳٪، روس ۶٪، تاجیک ۴/۷٪، قزاق ۴/۱٪، بقیه ۶/۹٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان (اکثریت سنی) ۷۶/۲٪، بدون دین ۱۸/۱٪، بقیه ۵/۷٪
زبان: ازبکی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: سوم ازبکستان = ۱۰۰ تیجین، ۱۰۰ سوم = ۱۳۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): نمنگان (۴۴۶،۲۳۷)، اندیجان (۳۲۱،۶۲۲)، سمرقند (۳۱۲،۸۶۳)، بخارا (۲۴۹،۰۳۷ نفر)

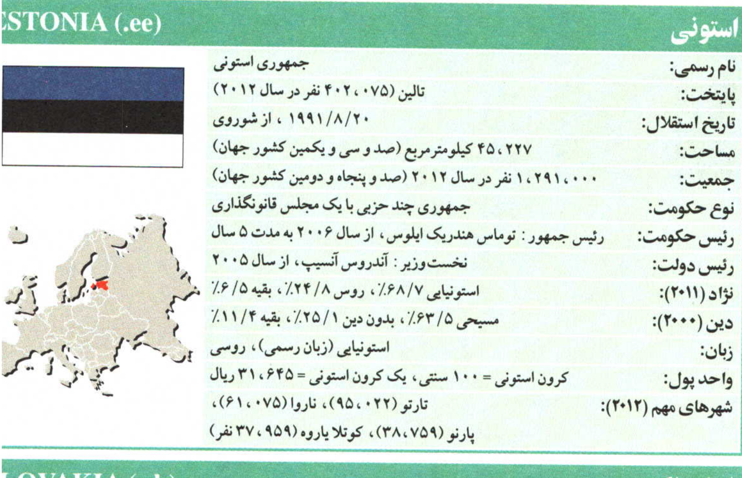
اسپانیا — SPAIN (.es)

نام رسمی: پادشاهی اسپانیا
پایتخت: مادرید (۳،۲۷۳،۰۴۹ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۵۰۴،۷۸۲ کیلومترمربع (پنجاه و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۷،۳۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: خوآن کارلوس اول، از سال ۱۹۷۵
رئیس دولت: نخست وزیر : ماریانو راخوی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): اسپانیایی ۴۵٪، کاتالان ۲۸٪، گالیسیایی ۸٪، باسکی ۵/۵٪، بقیه ۱۳/۵٪
دین (۲۰۰۶): کاتولیک ۷۷٪، مسلمان ۲/۵٪، پروتستان ۱٪، بقیه ۱۹/۵٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): بارسلون (۱،۶۱۹،۳۳۷)، والنسیا (۸۰۹،۲۶۷)، سویلیا (۷۰۴،۱۹۸)، ساراگوزا (۶۷۵،۱۲۱ نفر)

استرالیا — AUSTRALIA (.au)

نام رسمی: مشترک المنافع استرالیا
پایتخت: کانبرا (۳۶۸،۱۲۸ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۰۱/۱/۱ ، از انگلستان
مساحت: ۷،۶۸۲،۳۰۰ کیلومترمربع (ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۲،۸۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت فدرال پارلمانی تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان، ازسال ۱۹۰۱
رئیس حکومت: فرماندار کل: کوئنتین بریس، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم جولیا گیلارد، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۷): سفیدپوست ۹۰/۲٪، آسیایی ۷/۳٪، بومیان استرالیایی ۲/۵٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۵۹/۸٪، بودایی ۲/۵٪، مسلمان ۲/۲٪، بقیه ۳۵/۵٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت، یک دلار استرالیا = ۲۵،۷۷۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): سیدنی (۴،۱۱۹،۱۹۱)، ملبورن (۳،۵۹۲،۵۹۰)، بریزبن (۱،۷۶۳،۱۳۲)، پرت (۱،۴۴۵،۰۷۷)، آدلید (۱،۱۰۵،۸۴۰ نفر با حومه)

استونی — ESTONIA (.ee)

نام رسمی: جمهوری استونی
پایتخت: تالین (۴۰۲،۰۷۵ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۰ ، از شوروی
مساحت: ۴۵،۲۲۷ کیلومترمربع (صد و سی و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۲۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : توماس هندریک ایلوس، از سال ۲۰۰۶ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست‌وزیر : آندروس آنسیپ، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۱۱): استونیایی ۶۸/۷٪، روس ۲۴/۸٪، بقیه ۶/۵٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۶۳/۵٪، بدون دین ۲۵/۱٪، بقیه ۱۱/۴٪
زبان: استونیایی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: کرون استونی = ۱۰۰ سنتی، یک کرون استونی = ۳۱،۶۴۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): تارتو (۹۵،۰۲۲)، ناروا (۶۱،۰۷۵)، پارنو (۳۸،۷۵۹)، کوتلا یاروه (۳۷،۹۵۹ نفر)

اسلوواکی — SLOVAKIA (.sk)

نام رسمی: جمهوری اسلوواکی
پایتخت: براتیسلاوا (۴۱۱،۲۲۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۳/۱/۱ ، از چکسلواکی
مساحت: ۴۹،۰۳۶ کیلومترمربع (صد و بیست و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۳۹۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سیزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ایوان گاسپاروویچ، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر : روبرت فیکو، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۱): اسلوواک ۸۵/۸٪، مجار ۹/۷٪، کولی ۱/۷٪، چک ۰/۸٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۱۱): کاتولیک ۶۲٪، پروتستان ۸/۷٪، کاتولیک یونانی ۳/۸٪، بقیه ۲۵/۵٪
زبان: اسلوواکیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): کوشیسه (۲۴۰،۴۳۳)، پرشوف (۹۱،۷۸۲)، ژیلینا (۸۱،۴۹۴)، بانسکابیستریتسا (۸۰،۰۰۳)، نیترا (۷۸،۹۱۶ نفر)

اسلوونی — SLOVENIA (.si)

نام رسمی: جمهوری اسلوونی
پایتخت: لیوبلیانا (۲۷۲،۵۵۴ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۶/۲۵ ، از یوگسلاوی
مساحت: ۲۰،۲۵۶ کیلومترمربع (صد و پنجاه و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : بوروت پاهور، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست‌وزیر : خانم النکا براتوشک، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۲): اسلوونیایی ۹۱/۲٪، صرب ۲/۲٪، کروآت ۲٪، بوسنیایی ۱/۸٪، بقیه ۲/۸٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۵۷/۸٪، مسلمان ۲/۴٪، ارتدوکس ۲/۳٪، بقیه ۳۷/۵٪
زبان: اسلوونیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): ماریبور (۹۴،۹۸۴)، سلیه (۳۷،۵۸۴)، کرانیه (۳۷،۱۲۹)، ولنیه (۲۵،۳۷۸ نفر)

افریقای جنوبی — SOUTH AFRICA (.za)

نام رسمی: جمهوری افریقای جنوبی
پایتخت: پرتوریا (چوانه) (۱،۵۰۱،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۰/۵/۳۱ ، از انگلستان
مساحت: ۱،۲۱۹،۰۹۰ کیلومترمربع (بیست و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۱،۱۸۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جاکوب زوما، ازسال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : جاکوب زوما، ازسال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۹): سیاهپوست ۷۹/۳٪، سفیدپوست ۹/۱٪، بقیه ۱۱/۶٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۳۷/۱٪، پروتستان ۲۶/۱٪، عقاید سنتی ۸/۹٪، بقیه ۲۷/۹٪
زبان: آفریکانس، انگلیسی، ندبله و ۸ زبان بومی دیگر (همگی زبان رسمی محسوب میشوند)
واحد پول: راند= ۱۰۰ سنت، یک راند = ۲،۹۶۵/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): یوهانسبورگ (۳،۸۴۴،۰۰۰)، کیپ تاون (۳،۵۶۲،۰۰۰)، اکورهولنی (۳،۳۵۷،۰۰۰)، اتکوینی (دوربان) (۳،۰۱۲،۰۰۰ نفر با حومه)

افریقای مرکزی — CENTRAL AFRICAN REPUBLIC (.cf)

نام رسمی: جمهوری افریقای مرکزی
پایتخت: بانگی (۷۰۱،۵۹۷ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۳ ، از فرانسه
مساحت: ۶۲۲،۹۸۴ کیلومترمربع (چهل و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۰۵۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: رژیم کودتایی با یک مجلس مشورتی، از سال ۲۰۰۳
رئیس حکومت: رئیس جمهور : میشل جوتودیا، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست‌وزیر : نیکولاس تیانگایه، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۴): بایا ۳۳٪، باندا ۲۷٪، مانجیا ۱۳٪، سارا ۱۰٪، بقیه ۱۷٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۵۱٪، کاتولیک ۲۹٪، مسلمان ۱۰٪، عقاید سنتی ۱۰٪
زبان: فرانسوی، سانگو (زبانهای رسمی)
واحد پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم، یک فرانک سی اف آ= ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): بیمبو (۱۲۴،۱۷۶)، بربراتی (۷۶،۹۱۸)، کارنوت (۴۵،۴۲۱)، بامباری (۴۱،۳۵۶ نفر)

انستان AFGHANISTAN (.af)

رسمی: جمهوری اسلامی افغانستان
خت: کابل (۳،۰۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
خ استقلال: ۱۹۱۹/۸/۸، از انگلستان
حت: ۶۵۲،۲۲۵ کیلومترمربع (چهلمین کشور جهان)
عیت: ۲۶،۸۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و ششمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری اسلامی
س حکومت: رئیس جمهور: حامد کرزای، از سال ۲۰۰۱
س دولت: رئیس جمهور: حامد کرزای، از سال ۲۰۰۱
(۲۰۰۴): پشتو ۴۲٪، تاجیک ۲۷٪، هزاره ۹٪، ازبک ۹٪، بقیه ۱۳٪
(۲۰۰۹): اسلام (دین رسمی) مسلمان سنی ۸۰٪، مسلمان شیعه ۱۹٪، بقیه ۱٪
: پشتو، فارسی دری (زبانهای رسمی)
د پول: افغانی = ۱۰۰ پول، یک افغانی = ۲۲۲ ریال
های مهم(۲۰۰۹): هرات (۳۹۵،۴۰۰)، قندهار (۳۶۳،۱۰۰)، مزار شریف (۳۳۳،۸۰۰)، جلال‌آباد (۱۸۸،۳۰۰ نفر)

وادور ECUADOR (.ec)

رسمی: جمهوری اکوادور
خت: کیتو (۱،۶۰۷،۷۳۴ نفر در سال ۲۰۱۰)
خ استقلال: ۱۸۲۲/۵/۲۴، از اسپانیا
حت: ۲۷۲،۰۴۵ کیلومترمربع (هفتاد و پنجمین کشور جهان)
عیت: ۱۴،۹۳۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و نهمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور: رافائل کورئا دلگادو، از سال ۲۰۰۷
س دولت: رئیس جمهور: رافائل کورئا دلگادو، از سال ۲۰۰۷
(۲۰۱۰): دورگه‌سرخ‌وسفید۷۲٪، سرخپوست ۱۴٪، سیاه‌پوست۷٪، سفیدپوست۶٪، بقیه۱٪
(۲۰۰۵): کاتولیک ۸۵٪، بقیه ۱۵٪
: اسپانیایی (زبان رسمی)، کچوا، شوار
د پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت (از ۲۰۰۰ به جای سوکره)، یک دلار= ۲۵،۰۰۰ ریال
های مهم (۲۰۱۰): گوایاکیل (۲،۲۷۸،۶۹۱)، کوئنکا (۳۲۹،۹۲۸)، سانتو دومینگو (۲۷۰،۸۷۵)، ماچالا (۲۳۱،۲۶۰ نفر)

زایر ALGERIA (.dz)

رسمی: جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر
خت: الجزیره (۲،۷۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۶۲/۷/۵، از فرانسه
حت: ۲،۳۸۱،۷۴۱ کیلومتر مربع (دهمین کشور جهان)
عیت: ۳۷،۵۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و چهارمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری، از سال ۱۹۶۲
س حکومت: رئیس جمهور: عبدالعزیز بوتفلیقه، از سال ۱۹۹۹
س دولت: نخست‌وزیر: عبدالملک سلال، از سال ۲۰۱۲
(۲۰۰۰): عرب ۷۳/۶٪، بربر ۲۶/۲٪، بقیه ۰/۲٪
(۲۰۰۰): اسلام (دین‌رسمی)، مسلمان ۹۹/۷٪(سنی ۹۹/۱٪، اباضیه ۰/۶٪)، مسیحی ۰/۳٪
: عربی (زبان رسمی)، بربر، فرانسه
د پول: دینار الجزایر = ۱۰۰ سانتیم، یک دینار الجزایر= ۳۱۲ ریال
های مهم (۲۰۰۹): وهران (۷۷۰،۰۰۰)، قسطنطینه (۲۰۰۵: ۴۷۵،۰۰۰)، (۲۰۰۸): عنابه (۳۷۶،۱۹۷)، بلیده (۲۹۲،۳۳۵ نفر)

سالوادور EL SALVADOR (.sv)

رسمی: جمهوری السالوادور
خت: سان‌سالوادور (۱،۵۶۶،۶۲۹ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
خ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
حت: ۲۱،۰۴۱ کیلومترمربع (صد و پنجاهمین کشور جهان)
عیت: ۶،۰۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور: کارلوس موریسیو فونس کارتاخنا، از سال ۲۰۰۹
س دولت: رئیس جمهور: کارلوس موریسیو فونس کارتاخنا، از سال ۲۰۰۹
(۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۸۸/۳٪، سرخپوست ۹/۱٪، سفیدپوست ۱/۶٪، بقیه ۱٪
(۲۰۰۵): کاتولیک ۷۱٪، مسیحی ۱۱٪، پروتستان ۱۰٪، بقیه ۸٪
: اسپانیایی (زبان رسمی)، ناهوا، مایا
د پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
های مهم (۲۰۰۷): سویاپانگو (۲۴۱،۴۰۳)، سانتا آنا (۲۰۴،۳۴۰)، سان میگوئل (۱۵۸،۱۳۶)، مخیکانوس (۱۴۰،۷۵۱ نفر)

ارات متحده عربی UNITED ARAB EMIRATES (.ae)

رسمی: دولت امارات متحده عربی
خت: ابوظبی (۶۳۳،۱۳۶ نفر در سال ۲۰۰۷)
خ استقلال: ۱۹۷۱/۱۲/۲، از انگلستان
حت: ۸۳،۶۰۰ کیلومترمربع (صد و چهاردهمین کشور جهان)
عیت: ۸،۱۰۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و چهارمین کشور جهان)
حکومت: فدراسیونی متشکل از ۷ امیرنشین با یک مجلس مشورتی انتصابی
س حکومت: امیر: شیخ خلیفه بن زاید آل نهیان، از سال ۲۰۰۴
س دولت: نخست وزیر: شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، از سال ۲۰۰۶
(۲۰۰۹): هندی ۲۹٪، پاکستانی ۲۱٪، اماراتی ۱۵٪، بنگلادشی ۸٪، بقیه ۲۷٪
(۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۶۲٪، هندو ۲۱٪، مسیحی ۹٪، بقیه ۸٪
: عربی (زبان رسمی)، هندی، اردو، فارسی، انگلیسی
د پول: درهم امارات = ۱۰۰ فلس، یک درهم = ۶،۸۱۲ ریال
های مهم (۲۰۰۷): دبی (دوبی/ ۱،۲۲۵،۱۳۷)، شارجه (۵۸۴،۲۸۶)، العین (۴۴۴،۳۳۱)، عجمان (۲۵۰،۸۰۸)، رأس‌الخیمه (۱۲۱،۶۲۶ نفر)

اندونزی INDONESIA (.id)

نام رسمی: جمهوری اندونزی
پایتخت: جاکارتا (۹،۵۸۶،۷۰۵ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۵/۸/۱۷، از هلند
مساحت: ۱،۹۰۴،۴۳۳ کیلومترمربع (چهاردهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۴۴،۸۱۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سوسیلو بامبانگ یودویونو، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: رئیس جمهور: سوسیلو بامبانگ یودویونو، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): جاوه‌ای ۳۶/۴٪، سوندایی ۱۳/۷٪، اندونزیایی (ماله‌ای) ۹/۴٪، بقیه ۴۰/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان۵۶٪، پیروو‌حدت‌ادیان۲۱٪، مسیحی ۱۳/۲٪، هندو ۳/۲٪، بقیه۶/۶٪
زبان: باهاسا - اندونزیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، جاوه‌ای، چینی و عربی
واحد پول: روپیه اندونزی = ۱۰۰ سن، ۱۰۰ روپیه اندونزی = ۲۶۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سورابایا (۲،۷۶۵،۴۸۷)، باندونگ (۲،۳۹۴،۸۷۳)، سمارانگ (۲،۳۳۴،۸۷۱)، بکاسی (۲،۰۹۷،۶۱۰ نفر)

انگلستان UNITED KINGDOM (.uk)

نام رسمی: پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی
پایتخت: لندن (۸،۶۱۵،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۲۴۴،۱۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶۳،۳۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ملکه الیزابت دوم، از سال ۱۹۵۲
رئیس دولت: نخست وزیر: دیوید کامرون، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۷): سفیدپوست ۸۶/۸٪، آسیایی ۵/۳٪، سیاهپوست ۲/۵٪، بقیه ۵/۴٪
دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۱/۶٪، بدون دین ۱۵/۵٪، مسلمان ۲/۷٪، هندو۱٪، بقیه ۹/۲٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: پوند استرلینگ = ۱۰۰ پنی، یک پوند (لیره) = ۳۸،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): بیرمنگام (۲،۲۹۶،۰۰۰)، منچستر (۲،۲۴۷،۰۰۰)، لیدز (۱،۵۴۱،۰۰۰)، گلاسگو (۱،۱۶۶،۰۰۰)، نیوکاسل (۸۸۸،۰۰۰ نفر با حومه)

اوروگوئه URUGUAY (.uy)

نام رسمی: جمهوری شرقی اوروگوئه
پایتخت: مونته‌ویدئو (۱،۳۰۴،۶۸۷ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۵/۸/۲۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۷۶،۲۱۵ کیلومترمربع (نودمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۲۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خوسه آلبرتو موخیکا کوردانو، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: رئیس جمهور: خوسه آلبرتو موخیکا کوردانو، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۶): سفیدپوست ۸۷/۴٪، سیاه‌پوست ۸/۴٪، سرخپوست ۳٪، بقیه ۱/۲٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۵۴٪، بدون دین ۲۶٪، پروتستان ۱۱٪، بقیه ۹٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: پزوی اوروگوئه = ۱۰۰ سنتسیمو، یک پزوی اوروگوئه = ۱،۱۵۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): سالتو (۱۰۴،۰۱۱)، پایساندو (۷۶،۴۱۲)، لاس پیدراس (۷۱،۲۵۸)، ریورا (۶۴،۴۶۵ نفر)

اوکراین UKRAINE (.ua)

نام رسمی: اوکراین
پایتخت: کیف (۲،۸۱۴،۲۵۸ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۴، از شوروی
مساحت: ۶۰۳،۷۰۰ کیلومترمربع (چهل و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۵،۵۵۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: ویکتور یانوکوویچ، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: میکولا آزوروف، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۱): اوکراینی ۷۷/۸٪، روس ۱۷/۳٪، روس سفید ۰/۶٪، بقیه ۴/۳٪
دین (۲۰۰۴): ارتدوکس ۴۶٪، کاتولیک ۸٪، پروتستان۲٪، مسلمان ۱٪، بقیه ۴۳٪
زبان: اوکراینی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: هریونیا = ۱۰۰ کوپک، یک هریونیا = ۳،۰۷۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): خارکوف (۱،۴۴۱،۳۶۲)، اودسا (۱،۰۰۸،۱۶۲)، دنیپروپتروفسک (۹۹۹،۵۷۷)، دونتسک (۹۵۵،۰۴۱ نفر)

اوگاندا UGANDA (.ug)

نام رسمی: جمهوری اوگاندا
پایتخت: کامپالا (۱،۵۳۳،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۱۰/۹، از انگلستان
مساحت: ۲۴۱،۰۳۸ کیلومترمربع (هشتادمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۳،۶۴۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری غیر حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: یووری کاگوتا موسوینی، از سال ۱۹۸۶
رئیس دولت: نخست وزیر: پاتریک آماما امبابازی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۲): گاندا ۱۷/۳٪، انکوله ۹/۸٪، سوگا ۸/۶٪، کیگا ۷٪، بقیه ۵۷/۳٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۸۵/۳٪، مسلمان ۱۲/۱٪، عقاید سنتی ۱٪، بقیه ۱/۶٪
زبان: سواحلی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)، زبان‌های بومی و غیره نیز رایج است.
واحد پول: شیلینگ اوگاندا = ۱۰۰ سنت؛ یک شیلینگ = ۹/۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کیرا (۱۶۴،۷۰۰)، گولو (۱۴۶،۶۰۰)، لیرا (۱۰۲،۲۰۰)، امبالی (۸۶،۲۰۰ نفر)

ایالات متحده امریکا — UNITED STATES OF AMERICA (.us)

نام رسمی: ایالات متحده امریکا
پایتخت: واشینگتون (۶۰۱،۷۲۳ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۷۷۶/۷/۴ ، از انگلستان
مساحت: ۹،۳۶۳،۳۶۴ کیلومترمربع (چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۱۴،۲۵۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : باراک حسین اوباما، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : باراک حسین اوباما، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۱۰): سفیدپوست ۸۰٪، سیاهپوست ۱۲/۶٪، آسیایی و اقیانوسیه‌ای ۴/۹٪، بقیه ۲/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۸۳/۳٪، یهودی ۱/۹٪، مسلمان ۱/۶٪، بودایی ۰/۹٪، بقیه ۱۲/۳٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): نیویورک (۸،۱۷۵،۱۳۳)، لس‌آنجلس (۳،۷۹۲،۶۲۱)، شیکاگو (۲،۶۹۵،۵۹۸)، هوستون (۲،۰۹۹،۴۵۱)، فینیکس (۱،۴۴۵،۶۳۲ نفر)

ایتالیا — ITALY (.it)

نام رسمی: جمهوری ایتالیا
پایتخت: رم (۲،۶۱۲،۰۶۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۳۰۱،۳۲۳ کیلومترمربع (هفتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۹،۶۴۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جورجو ناپولیتانو ، از سال ۲۰۰۶ (به مدت ۷ سال)
رئیس دولت: نخست‌وزیر : انریکو لتا، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۵): ایتالیایی ۹۶٪، آلبانیایی ۰/۵٪، آلمانی ۰/۴٪، بقیه ۳/۱٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۸۳٪، بدون دین ۱۴٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۱٪
زبان: ایتالیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): میلانو (۱،۲۴۵،۶۶۰)، ناپل (۹۴۷،۷۶۴)، تورینو (۸۷۲،۸۳۲)، پالرمو (۶۵۳،۲۲۲)، جنووا (۵۹۱،۷۹۰ نفر)

ایران — IRAN (.ir)

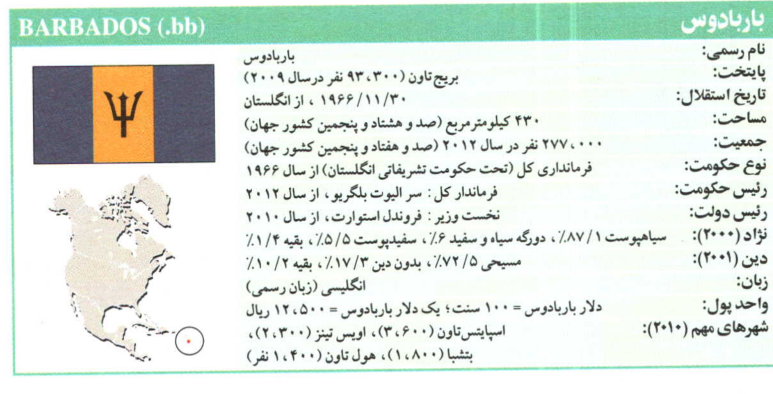
نام رسمی: جمهوری اسلامی ایران
پایتخت: تهران (۷،۸۷۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱،۶۴۸،۱۹۵ کیلومترمربع (هفدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۶،۵۷۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری اسلامی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ولی فقیه : آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، از سال ۱۳۶۸(۱۹۸۹)
رئیس دولت: رئیس جمهور : حسن روحانی، از سال ۱۳۹۲ (۲۰۱۳)
نژاد: اقوام و طوایف فارس، آذربایجانی، کرد، گیلکی، مازندرانی، لر، عرب، بلوچ
دین (۲۰۱۱): مسلمان ۹۹/۳۸٪ (دین رسمی)، مسیحی ۰/۱۶٪، زرتشتی ۰/۰۳٪، بقیه ۰/۴۳٪
زبان: فارسی (زبان رسمی)، ترکی آذری، کردی، گیلکی، مازندرانی، لری، عربی، بلوچی و . . .
واحد پول: ریال = ۱۰۰ دینار؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): مشهد (۲،۷۴۹،۳۷۴)، اصفهان (۱،۷۵۶،۱۲۶)، کرج (۱،۶۱۴،۶۲۶)، تبریز (۱،۴۹۴،۹۹۸)، شیراز (۱،۴۶۰،۶۶۵ نفر)

ایرلند — IRELAND (.ie)

نام رسمی: ایرلند
پایتخت: دوبلین (۱،۱۸۶،۱۵۹ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۲۱/۱۲/۶ ، از انگلستان
مساحت: ۷۰،۲۸۵ کیلومترمربع (صد و نوزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۶۸۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هجدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : میچل دانیل هیگینس، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر : اندا کنی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۸): ایرلندی ۹۵٪، بریتانیایی ۱/۷٪، آلستری ۱٪، امریکایی ۰/۸٪، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۱۱): کاتولیک ۸۴/۲٪ ، کلیسای ایرلند(انگلیکان) ۲/۸٪، بقیه ۱۳٪
زبان: ایرلندی و انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): کرک (۱۱۸،۹۱۲)، گالوی (۷۵،۴۱۴)، لیمریک (۵۶،۷۷۹)، واترفورد (۴۶،۷۴۷ نفر)

ایسلند — ICELAND (.is)

نام رسمی: جمهوری ایسلند
پایتخت: ریکیاویک (۱۱۷،۹۸۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۴/۶/۱۷ ، از دانمارک
مساحت: ۱۰۲،۸۱۹ کیلومترمربع (صد و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : اولافور راگنار گریمسون، از سال ۱۹۹۶
رئیس دولت: نخست وزیر : سیگموندور داویو گونلاوگسون، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۱۲): ایسلندی ۹۳/۴٪، اروپایی ۵/۵٪، آسیایی ۰/۶٪، بقیه ۰/۵٪
دین (۲۰۱۲): لوتری ۷۶/۸٪، کاتولیک ۳/۳٪، بقیه ۱۹/۹٪
زبان: ایسلندی (زبان رسمی)
واحد پول: کرون ایسلند = ۱۰۰ آورار؛ یک کرون ایسلند = ۲۰۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): کوپاووگور (۳۱،۱۹۸)، هافنارفیوردور (۲۶،۴۷۷)، آکوریری (۱۷،۵۸۶)، ریکیانسبر (۱۴،۰۷۴ نفر)

باربادوس — BARBADOS (.bb)

نام رسمی: باربادوس
پایتخت: بریج‌تاون (۹۳،۳۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۱۱/۳۰ ، از انگلستان
مساحت: ۴۳۰ کیلومترمربع (صد و هشتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۷۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان) از سال ۱۹۶۶
رئیس حکومت: فرماندار کل : سر الیوت بلگریو، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : فروندل استوارت، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۸۷/۱٪، دورگه سیاه و سفید ۶٪، سفیدپوست ۵/۵٪، بقیه ۱/۴٪
دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۲/۵٪، بدون دین ۱۷/۳٪، بقیه ۱۰/۲٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار باربادوس = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار باربادوس = ۱۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): اسپایتس‌تاون (۳،۶۰۰)، اویس تینز (۲،۳۰۰)، بتشبا (۱،۸۰۰)، هول تاون (۱،۴۰۰ نفر)

باهاما — BAHAMAS (.bs)

نام رسمی: مشترک المنافع باهاما
پایتخت: ناسائو (۲۴۸،۹۴۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۳/۷/۱۰ ، از انگلستان
مساحت: ۱۳،۹۳۹ کیلومترمربع (صد و پنجاه و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۶۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۷۳
رئیس حکومت: فرماندار کل : سر آرتور الکساندر فولکس، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست‌وزیر : پری کریستی، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۷): سیاهپوست ۷۴٪، هائیتیایی ۱۵٪، سفیدپوست ۱۱٪
دین (۲۰۰۰): پروتستان ۸۲/۸٪، کاتولیک ۱۳/۵٪، بقیه ۳/۷٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار باهاما = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار باهاما = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): فریپورت (۴۷،۱۰۰)، وست‌اند (۱۲،۹۰۰)، کوپرتاون (۸،۶۰۰)، مارش هاربر (۵،۴۰۰ نفر)

بحرین — BAHRAIN (.bh)

نام رسمی: دولت بحرین
پایتخت: منامه (۱۶۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۸/۱۵ ، از انگلستان
مساحت: ۶۹۴ کیلومترمربع (صد و هفتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۴۰۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاهمین کشور جهان)
نوع حکومت: پادشاهی با دو مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۲
رئیس حکومت: پادشاه : شیخ حمدبن عیسی آل خلیفه، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست وزیر : شیخ خلیفه بن سلمان آل خلیفه ، از سال ۱۹۷۱
نژاد (۲۰۱۰): عرب ۵۱/۴٪ ، آسیایی ۴۵/۵٪ ، آفریقایی ۱/۶٪، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۱۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۷۰/۲٪(شیعه ۴۶٪، سنی ۲۴٪)، بقیه ۲۹/۸٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فارسی، انگلیسی
واحد پول: دینار بحرین = ۱۰۰۰ فلس؛ یک دینار بحرین = ۶۶،۲۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): محرق (۹۱،۳۰۷)، الرفاع (۷۹،۵۵۰)، حماد (۵۲،۷۱۸ نفر)

برزیل — BRAZIL (.br)

نام رسمی: جمهوری فدراتیو برزیل
پایتخت: برازیلیا (۲،۵۷۰،۱۶۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۲/۹/۷ ، از پرتغال
مساحت: ۸،۵۴۷،۴۰۴ کیلومترمربع (پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۹۵،۰۹۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : دیلما وانا روسف، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: رئیس جمهور : دیلما وانا روسف، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۹): سفیدپوست ۴۸/۲٪، دورگه ۴۴/۲٪، سیاهپوست ۶/۹٪، بقیه ۷/۶٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۶۵/۱٪، پروتستان ۱۲/۷٪، سایر مسیحیان ۱۰/۷٪، بقیه ۳/۵٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول: رئال = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک رئال = ۱۲،۶۱۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سائوپائولو (۱۱،۲۵۳،۵۰۳)، ریودوژانیرو (۶،۳۲۰،۴۴۶)، سالوادور (۲،۶۷۵،۶۵۶)، فورتالزا (۲،۴۵۲،۱۸۵)، بلوهوریزونت (۲،۳۷۵،۱۵۱ نفر)

برونئی — BRUNEI (.bn)

نام رسمی: دولت برونئی دارالسلام
پایتخت: بندر سری بگاوان (۷۴،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۸۴/۱/۱ ، از انگلستان
مساحت: ۵،۷۶۵ کیلومترمربع (صد و شصت و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۰۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتادمین کشور جهان)
نوع حکومت: سلطنتی اسلامی، از سال ۱۹۸۴
رئیس حکومت: سلطان حاجی حسن البولکیاه معزالدین والدوله، از سال ۱۹۶۷
رئیس دولت: سلطان حاجی حسن البولکیاه معزالدین والدوله، از سال ۱۹۶۷
نژاد (۲۰۱۱): مالایایی ۶۵/۷٪، چینی ۱۰/۹٪، بقیه ۲۳/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی) مسلمان ۸۰/۴٪، بودایی ۷/۹٪، بقیه ۱۱/۷٪
زبان: مالایایی (زبان رسمی)، انگلیسی ، چینی
واحد پول: دلار برونئی = ۱۰۰ سنت ؛ یک دلار برونئی = ۲۰،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کوالابلایت (۲۷،۷۰۰)، سریا (۲۷،۶۰۰)، توتونگ (۲۱،۰۰۰ نفر)

بلژیک — BELGIUM (.be)

نام رسمی: پادشاهی بلژیک
پایتخت: بروکسل (۱،۹۱۹،۹۱۴ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۳۰/۱۰/۴ ، از هلند
مساحت: ۳۰،۵۲۸ کیلومترمربع (صد و سی و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۱،۰۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : فیلیپ لئوپولد لوئی ماری (فیلیپ اول)، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست وزیر : الیو دی روپو، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۸): بلژیکی ۹۰/۹٪، ایتالیایی ۱/۶٪، فرانسوی ۱/۲٪، بقیه ۶/۳٪
دین (۲۰۱۰): کاتولیک ۶۰٪، مسلمان ۴٪، پروتستان ۲٪، بقیه ۳۴٪
زبان: هلندی ، فرانسوی، آلمانی (زبانهای رسمی)
واحد پول: یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): آنتورپ (۴۹۳،۵۱۷)، گنت (۲۴۷،۴۸۶)، شارلروا (۲۰۳،۴۶۴)، لیئژ (۱۹۴،۷۱۵ نفر)

بلغارستان — BULGARIA (.bg)

نام رسمی: جمهوری بلغارستان
پایتخت: صوفیا (۱،۲۰۴،۶۸۵ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۰۸/۹/۲۲ ، از امپراتوری عثمانی
مساحت: ۱۱۰،۹۹۴ کیلومترمربع (صد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۷،۲۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : روسن پلونلیف، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : پالمن اورشارسکی، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۱۱): بلغار ۸۴/۸٪، ترک ۸/۸٪، کولی ۴/۹٪، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۱۱): ارتدوکس بلغاری ۷۶٪، مسلمان سنی ۱۰٪، سایر مسیحیان ۲٪، بقیه ۱۲٪
زبان: بلغاری (زبان رسمی)، ترکی، یونانی، ارمنی
واحد پول: لف جدید = ۱۰۰ استونیکی، یک لف جدید = ۱۶،۱۲۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): پلوودیف (۳۳۸،۱۵۳)، وارنا (۳۳۴،۸۷۰)، بورگاس (۲۰۰،۲۷۱)، روسه (۱۴۹،۶۴۲ نفر)

BELIZE (.bz)

- سمی: بلیز
- حت: بلموپان (۱۳،۳۵۱ نفر در سال ۲۰۱۰)
- خ استقلال: ۱۹۸۱/۹/۲۱ ، از انگلستان
- حت: ۲۲،۹۶۵ کیلومترمربع (صد و چهل و نهمین کشور جهان)
- یت: ۳۳۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و دومین کشور جهان)
- حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۸۱
- ں حکومت: فرماندار کل : کالویل نوربرت یانگ ، از سال ۱۹۹۳
- ں دولت: نخست‌وزیر : دین اولیور بارو، از سال ۲۰۰۸
- (۲۰۱۱): دورگه سرخ و سفید ۴۹/۷٪ ، دورگه سیاه و سفید ۲۰/۸٪ ، بقیه ۲۹/۵٪
- (۲۰۱۰): کاتولیک ۴۰/۴٪ ، پروتستان ۲۹٪ ، سایر مسیحیان ۶٪ ، بقیه ۲۴/۶٪
- : انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی کریول، اسپانیایی
- د پول: دلار بلیز= ۱۰۰ سنت؛ یک دلار بلیز= ۱۳،۲۲۷/۵ ریال
- های مهم (۲۰۱۰): بلیزسیتی (۵۳،۵۳۲)، سان‌ایگناسیو (۱۶،۹۷۷)، اورنج‌واک (۱۳،۴۰۰)، سان‌پدرو (۱۱،۵۰۰ نفر)

BANGLADESH (.bd)

- رسمی: جمهوری خلق بنگلادش
- خت: داکا (۱۲،۷۹۷،۳۹۴ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
- خ استقلال: ۱۹۷۱/۳/۲۶ ، از پاکستان
- حت: ۱۴۷،۵۷۰ کیلومترمربع (نود و سومین کشور جهان)
- یت: ۱۵۲،۵۱۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتمین کشور جهان)
- حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
- ں حکومت: رئیس جمهورموقت : عبدالحمید، از سال ۲۰۱۳
- ں دولت: نخست وزیر : شیخ حسینه واجد، از سال ۲۰۰۹
- (۱۹۹۷): بنگالی ۹۷/۷٪ ، قبیله‌ای ۱/۹٪ ، بقیه ۰/۴٪
- (۲۰۱۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۸۸/۴٪ ، هندو ۱۰/۴٪، بقیه ۱/۲٪
- : بنگالی (زبان رسمی)، انگلیسی
- د پول: تاکا = ۱۰۰ پایسا؛ یک تاکا = ۳۰۶ ریال
- های مهم (۲۰۰۸): چیتاگونگ (۲،۵۷۹،۱۰۷)، خولنا (۸۵۵،۶۵۰)، راجشاهی (۴۷۲،۷۷۵)، سیلهت (۴۶۳،۱۹۸ نفر)

BENIN (.bj)

- رسمی: جمهوری بنین
- خت: پرتو نوو (۲۷۶،۹۹۳ نفر در سال ۲۰۰۹)
- خ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱ ، از فرانسه
- حت: ۱۱۲،۶۲۲ کیلومترمربع (صد و یکمین کشور جهان)
- یت: ۹،۳۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نودمین کشور جهان)
- حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
- ں حکومت: رئیس جمهور : یایی بونی ، از سال ۲۰۰۶
- ں دولت: نخست وزیر : پاسکال کوپاکی ، از سال ۲۰۱۱
- (۲۰۰۲): قبایل‌فون ۳۹/۲٪ ، آجارا ۱۵/۲٪ ، یوروبا ۱۲/۳٪ ، باریبا ۹/۲٪، بقیه ۲۴/۱٪
- (۲۰۰۲): مسیحی ۴۲/۸٪ ، مسلمان ۲۴/۴٪ ، عقایدسنتی ۲۳/۳٪ ، بقیه ۹/۵٪
- : فرانسوی (زبان رسمی)، بیش از ۶۰ زبان و لهجهٔ محلی
- د پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ= ۴۸ ریال
- های مهم (۲۰۰۶): کوتونو (۷۱۹،۹۱۲)، گودومی (۱۸۷،۸۳۶)، پاراکو (۱۷۸،۳۰۴)، آبومی (۷۵،۲۲۶ نفر)

BHUTAN (.bt)

- رسمی: پادشاهی بوتان
- خت: تیمپو (۷۹،۱۸۵ نفر در سال ۲۰۰۵)
- خ استقلال: دارای قدمت تاریخی
- حت: ۴۷،۰۰۰ کیلومترمربع (صد و سی‌امین کشور جهان)
- یت: ۷۲۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و دومین کشور جهان)
- حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
- ں حکومت: پادشاه : جیگمه خسار نامگیال وانگچوک، از سال ۲۰۰۶
- ں دولت: نخست وزیر : جیگمه یوسر تینلی، از سال ۲۰۰۸
- (۲۰۰۵): بهوتیا (تبتی) ۵۰٪ ، نپالی (گورونگ) ۳۵٪ ، شارچوپها ۱۵٪
- (۲۰۰۵): بودایی ۷۴٪ (دین رسمی)، هندو ۲۵٪ ، مسیحی ۱٪
- : دزونگخا (تبتی ، زبان رسمی)، زبان‌های نپالی ، هندی و ایرانی
- د پول: نگولتروم = ۱۰۰ چتروم ؛ یک نگولتروم = ۴۵۰ ریال
- های مهم (۲۰۰۵): فونت شولینگ (۲۰،۵۳۷)، گلاپهو (۹،۱۹۹)، وانگدوئه (۶،۷۱۴)، سامدروپ جونگکار (۵،۹۵۲)، سامتسه (۴،۹۸۱ نفر)

BOTSWANA (.bw)

- رسمی: جمهوری بوتسوانا
- تخت: گابرون (۲۳۱،۵۹۲ نفر در سال ۲۰۱۱)
- یخ استقلال: ۱۹۶۶/۹/۳۰ ، از انگلستان
- احت: ۵۸۱،۷۳۰ کیلومترمربع (چهل و هفتمین کشور جهان)
- معیت: ۲،۰۵۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و دومین کشور جهان)
- ع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- یس حکومت: رئیس جمهور : سرتسه خاما یان خاما، از سال ۲۰۰۸
- یس دولت: رئیس جمهور : سرتسه خاما یان خاما، از سال ۲۰۰۸
- اد (۲۰۰۰): قبایل تسوانا ۶۶/۸٪ ، کالانگا ۱۴/۸٪ ، اندبله ۱/۷٪ ، بقیه ۱۶/۷٪
- ن (۲۰۰۵): مسیحی ۵۴/۵٪ ، عقاید سنتی ۳۵٪ ، بقیه ۱۰/۵٪
- ان: انگلیسی (زبان رسمی)، تسوانا (زبان ملی)
- حد پول: پولا = ۱۰۰ تبه ؛ یک پولا = ۳،۲۲۲ ریال
- هرهای مهم (۲۰۱۱): فرانسیس تاون (۹۸،۹۶۱)، موله پولوله (۶۶،۴۶۶)، مائون (۶۰،۲۶۳)، موگودیتشانه (۵۸،۰۷۹)، سلبی پیکوه (۴۹،۴۱۱ نفر)

BURKINA FASO (.bf)

- م رسمی: جمهوری دموکراتیک بورکینا فاسو
- یتخت: واگادوگو (۱،۹۰۷،۹۵۱ نفر در سال ۲۰۱۰)
- ریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۵ ، از فرانسه
- ساحت: ۲۷۴،۲۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و چهارمین کشور جهان)
- معیت: ۱۶،۸۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و یکمین کشور جهان)
- رع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
- ییس حکومت: رئیس جمهور : بلسه کامپائوره، از سال ۱۹۸۷
- ییس دولت: نخست وزیر : لوک آدولفه تیائو، از سال ۲۰۱۱
- اد (۲۰۰۰): قبایل موسی ۴۶/۶٪ ، فولانی ۶٪ ، بوبو ۵/۸٪ ، بوسانی ۳/۸٪ ، بقیه ۳۷/۸٪
- ین (۲۰۰۶): مسلمان ۶۰/۵٪ ، کاتولیک ۱۹٪ ، عقاید سنتی ۱۵/۳٪ ، بقیه ۵/۲٪
- ان: فرانسوی (زبان رسمی)، زبان‌های متعددی میان قبایل مختلف رایج است .
- احد پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ= ۴۸ ریال
- هرهای مهم (۲۰۰۶): بوبودیولاسو (۴۳۵،۵۴۳)، کودوگو (۸۲،۷۲۰)، بانفورا (۷۲،۱۴۴)، واهیگویا (۷۰،۹۵۷ نفر)

BURUNDI (.bi) بوروندی

- نام رسمی: جمهوری بوروندی
- پایتخت: بوجومبورا (۴۵۴،۸۶۶ نفر در سال ۲۰۰۹)
- تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۷/۱ ، از بلژیک
- مساحت: ۲۷،۸۳۴ کیلومترمربع (صد و چهل و چهارمین کشور جهان)
- جمعیت: ۸،۷۹۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و دومین کشور جهان)
- نوع حکومت: رژیم انتقالی با یک مجلس قانونگذاری انتقالی، پس از کودتای سال ۱۹۹۶
- رئیس حکومت: رئیس جمهور : پیر نکورونزیزا، از سال ۲۰۰۵
- رئیس دولت: رئیس جمهور : پیر نکورونزیزا، از سال ۲۰۰۵
- نژاد (۲۰۰۰): قبایل سیاهپوست هوتو ۸۰/۹٪ ، توتسی ۱۵/۶٪ ، لینگالا ۱/۶٪ ، بقیه ۱/۹٪
- دین (۲۰۰۹): مسیحی ۷۵٪ ، عقاید سنتی ۲۰٪ ، مسلمان ۳/۵٪ ، بقیه ۱/۵٪
- زبان: کی‌روندی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
- واحد پول: فرانک بوروندی = ۱۰۰ سانتیم؛ ۱۰۰ فرانک بوروندی = ۱،۷۰۳ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۴): گیته‌گا (۲۵،۵۰۰)، نگوزی (۲۱،۵۰۰)، بوروری (۲۰،۵۰۰ نفر)

BOSNIA & HERZEGOVINA (.ba) بوسنی و هرزگوین

- نام رسمی: بوسنی و هرزگوین
- پایتخت: سارایوو (۳۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
- تاریخ استقلال: ۱۹۹۲/۳/۱ ، از یوگسلاوی
- مساحت: ۵۱،۱۲۹ کیلومترمربع (صد و بیست و ششمین کشور جهان)
- جمعیت: ۳،۸۴۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و هشتمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: ۳ رئیس جمهور : نبویشا رادمانوویچ، ژلیکو کوماشیچ، بکر عزت بگوویچ
- رئیس دولت: نخست‌وزیر : ویه‌کوسلاو بواندا، از سال ۲۰۱۲
- نژاد (۱۹۹۹): بوسنیایی ۴۴٪ ، صرب ۳۱٪ ، کروآت ۱۷٪ ، بقیه ۸٪
- دین (۲۰۰۹): مسلمان سنی ۴۵٪ ، ارتدوکس صربی ۳۶٪ ، کاتولیک ۱۵٪ ، بقیه ۴٪
- زبان: بوسنیایی ، کروآتی (با خط لاتین)، صربی (با خط سیریل)، هر سه زبان رسمی است .
- واحد پول: مارکای بوسنی و هرزگوین = ۱۰۰ فنینگ، یک مارکا = ۱۶،۱۲۹ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۸): بانیا لوکا (۱۶۴,۲۰۰)، توزلا (۸۳،۸۰۰)، زنیتسا (۸۳،۳۰۰)، موستار (۶۶،۹۰۰ نفر)

BOLIVIA (.bo) بولیوی

- نام رسمی: جمهوری بولیوی
- پایتخت: لاپاز (۱،۷۱۵،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
- تاریخ استقلال: ۱۸۲۵/۸/۶ ، از اسپانیا
- مساحت: ۱،۰۹۸،۵۸۱ کیلومترمربع (بیست و هفتمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱۰،۲۴۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و یکمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور : خوآن اوو مورالس آیما، از سال ۲۰۰۶
- رئیس دولت: رئیس جمهور : خوآن اوو مورالس آیما، از سال ۲۰۰۶
- نژاد (۲۰۰۶): سرخپوست ۵۵٪ ، دورگه سرخ و سفید ۳۰٪ ، سفیدپوست ۱۵٪
- دین (۲۰۰۱): کاتولیک ۷۸٪(دین رسمی)، مسیحی ۱۹٪ ، بقیه ۴٪
- زبان: اسپانیایی ، کچوا، آیمارا (زبانهای رسمی)
- واحد پول: بولیویانو = ۱۰۰ سنتاوو ؛ یک بولیویانو = ۳،۶۱۸ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۱): سانتاکروز (۱،۱۱۶،۰۵۹)، ال آلتو (۶۴۷،۳۵۰)، کوچابامبا (۵۱۶،۶۸۳)، اورورو (۲۰۱،۲۳۰ نفر)

PAPUA NEW GUINEA (.pg) پاپوآ گینهٔ نو

- نام رسمی: دولت مستقل پاپوآ گینهٔ نو
- پایتخت: پورت مورسبی (۳۰۷،۶۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
- تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۹/۱۶ ، از استرالیا
- مساحت: ۴۶۲،۸۴۰ کیلومترمربع (پنجاه و چهارمین کشور جهان)
- جمعیت: ۷،۲۵۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و نهمین کشور جهان)
- نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۵
- رئیس حکومت: فرماندار کل : سر مایکل اوگیو، از سال ۲۰۱۱
- رئیس دولت: نخست‌وزیر : پتر اونیل، از سال ۲۰۱۱
- نژاد (۱۹۹۳): پاپوآ گینهٔ نوئی ۸۴٪ ، ملانزیایی ۱۵٪ ، بقیه ۱٪
- دین (۲۰۰۵): پروتستان ۴۴٪، عقایدسنتی ۳۴٪، کاتولیک ۲۲٪
- زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی بومی شده (توک پیسین) و موتو (زبانهای ملی)
- واحد پول: کینا = ۱۰۰ توئا؛ یک کینا = ۱۲،۱۳۶ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۹): لائه (۷۳،۰۰۰)، آراوا (۳۹،۷۰۰)، مونت‌هاگن (۳۹،۰۰۰)، پوپوندتا (۳۷،۸۰۰)، کوکوپو (۳۳،۰۰۰ نفر)

PARAGUAY (.py) پاراگوئه

- نام رسمی: جمهوری پاراگوئه
- پایتخت: آسونسیون (۲،۰۳۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
- تاریخ استقلال: ۱۸۱۱/۵/۱۴ ، از اسپانیا
- مساحت: ۴۰۶،۷۵۲ کیلومترمربع (پنجاه و نهمین کشور جهان)
- جمعیت: ۶،۵۴۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و یکمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور : فدریکو فرانکو، ازسال ۲۰۱۲
- رئیس دولت: رئیس جمهور : فدریکو فرانکو، ازسال ۲۰۱۲
- نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۸۵/۶٪ ، سفیدپوست ۹/۳٪ ، بقیه ۵/۱٪
- دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۸۹/۶٪ ، پروتستان ۶/۲٪ ، بقیه ۴/۲٪
- زبان: اسپانیایی ، گوارانی (زبانهای رسمی)
- واحد پول: گوارانی = ۱۰۰ سنتیمو؛ ۱۰۰ گوارانی = ۵۶۳ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۲): سیوداد دل استه (۲۲۲،۲۷۴)، سان لورنزو (۲۰۴,۳۵۶)، لوک (۱۷۰,۹۸۶)، کاپیاتا (۱۵۴,۲۷۴ نفر)

PAKISTAN (.pk) پاکستان

- نام رسمی: جمهوری اسلامی پاکستان
- پایتخت: اسلام‌آباد (۸۵۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
- تاریخ استقلال: ۱۹۴۷/۸/۱۴ ، از انگلستان
- مساحت: ۷۹۶،۰۹۵ کیلومترمربع (سی و پنجمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱۹۰،۲۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (ششمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری اسلامی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور : آصف علی زرداری، از سال ۲۰۰۸
- رئیس دولت: نخست وزیر : نواز شریف، از سال ۲۰۱۳
- نژاد (۲۰۰۰): پنجابی ۵۲/۶٪ ، پشتو ۱۳/۲٪، سندی ۱۱/۷٪ ، بقیه ۲۲/۵٪
- دین (۲۰۰۰): مسلمان ۹۶/۱٪(دین رسمی)، مسیحی ۲/۵٪ ، هندو ۱/۲٪ ، بقیه ۰/۲٪
- زبان: اردو (زبان رسمی)، پنجابی ، سندی، پشتو، بلوچی، انگلیسی
- واحد پول: روپیه پاکستان = ۱۰۰ پایسا؛ یک روپیه پاکستان = ۲۶۴ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۱۰): کراچی (۱۳،۱۲۵،۰۰۰)، لاهور (۷،۱۳۲،۰۰۰)، فیصل آباد (۲،۸۴۹،۰۰۰) راولپندی (۲،۰۲۶،۰۰۰)، مولتان (۱،۶۵۹،۰۰۰ نفر با حومه)

پالائو — PALAU (.pw)

نام رسمی: جمهوری پالائو
پایتخت: ملکئوک (۶۸۰ نفر در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۴/۱۰/۱ ، از ایالات متحده امریکا
مساحت: ۴۸۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۰،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : تامی رمنگسائو، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: رئیس جمهور : تامی رمنگسائو، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۵): پالائویی ۲/۶۵٪ ، آسیایی ۳/۳۰٪ ، سایر میکرونزیایی‌ها ۱/۳٪ ، بقیه ۴/۱٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۱٪ ، پروتستان ۷/۲۶٪ ، سایر مسیحیان ۸/۱٪ ، بقیه ۵/۲۰٪
زبان: پالائویی، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت ؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): کورور (۱۰،۷۴۳)، میونز (۱،۱۵۳)، کلول‌کلوبد (۶۸۰ نفر)

پاناما — PANAMA (.pa)

نام رسمی: جمهوری پاناما
پایتخت: پاناما (۱،۳۷۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۰۳/۱۱/۳ ، از کلمبیا
مساحت: ۷۵،۵۱۷ کیلومترمربع (صد و هفدمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۷۰۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی‌امین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ریکاردو مارتینلی، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : ریکاردو مارتینلی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): دورگه‌سرخ و سفید۵۸٪ ، سیاه و دورگه‌سیاه و سفید۱۴٪ ، سفید۶/۸٪ ، بقیه۴/۱۹٪
دین (۲۰۰۸): کاتولیک ۷۵٪ ، پروتستان و سایر مسیحیان ۲۰٪ ، بقیه ۵٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، زبانهای بومی سرخپوستان
واحد پول: بالبوآ = ۱۰۰ سنت؛ یک بالبوآ = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سان‌میگلیتو (۳۱۵،۰۱۹)، آرایخان (۲۲۰،۷۷۹)، کولون (۲۰۶،۵۵۳)، لاچوررا (۱۶۱،۴۷۰)، داوید (۱۴۴،۸۵۸ نفر)

پرتغال — PORTUGAL (.pt)

نام رسمی: جمهوری پرتغال
پایتخت: لیسبون (۲،۸۱۵،۸۵۱ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۹۲،۱۳۵ کیلومترمربع (صد و دهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۵۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری پارلمانی چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آنیبال کاواکو سیلوا، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر : پدرو مانوئل پاسوس کوئلیو، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): پرتغالی ۹/۹۱٪ ، نژادهای ترکیبی ۶/۱٪ ، برزیلی ۴/۱٪ ، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۴/۹۲٪ ، بدون دین ۵/۶٪ ، بقیه ۱/۱٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو= ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): ویلا نووا د گایا (۳۰۲،۰۹۲)، پورتو (۲۳۷،۵۵۹)، براگا (۱۸۱،۸۱۹)، آمادورا (۱۷۵،۵۵۸ نفر)

پرو — PERU (.pe)

نام رسمی: جمهوری پرو
پایتخت: لیما (۸،۴۷۲،۹۳۵ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۷/۲۸ ، از اسپانیا
مساحت: ۱،۲۸۵،۲۱۶ کیلومترمربع (نوزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۹،۵۵۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : اویانتا اومالا، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست وزیر : خوآن خیمنز مایور، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۰): سرخپوست کچوا ۴۷٪ ، دورگه سرخ و سفید۳۲٪ ، سفیدپوست ۱۲٪ ، بقیه ۹٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۸۵٪ (دین رسمی)، پروتستان ۷٪ ، سایر مسیحیان ۴٪ ، بقیه ۴٪
زبان: اسپانیایی ، کچوا و آیمارا (زبان‌های رسمی)
واحد پول: سول جدید = ۱۰۰ سنتیمو ؛ یک سول جدید = ۹،۵۷۸/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): آرکیپا (۷۴۹،۲۹۱)، تروخیلو (۶۸۲،۸۳۴)، چیکلایو (۵۲۴،۴۴۲)، پیورا (۳۷۷،۴۹۶ نفر)

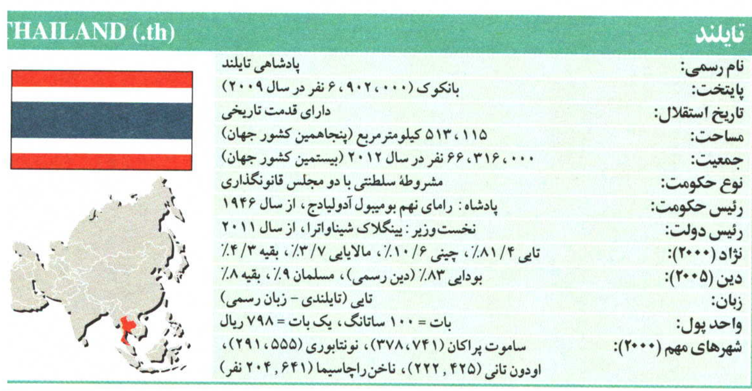
تاجیکستان — TAJIKISTAN (.tj)

نام رسمی: جمهوری تاجیکستان
پایتخت: دوشنبه (۷۲۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۹/۹ ، از شوروی
مساحت: ۱۴۳،۱۰۰ کیلومترمربع (نود و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۷،۸۳۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : امامعلی رحمان، از سال ۱۹۹۲
رئیس دولت: نخست‌وزیر : عاقل عاقل‌اف، از سال ۱۹۹۹
نژاد (۲۰۰۰): تاجیک۸۰٪ ، ازبک۳/۱۵٪ ، روس۱/۱٪ ، تاتار۳/۰٪ ، بقیه۳/۳٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان سنی ۷۸٪ ، مسلمان شیعه ۶٪ ، بدون دین ۱۲٪ ، بقیه ۴٪
زبان: تاجیکی (زبان رسمی)
واحد پول: سامانی = ۱۰۰ دینار، یک سامانی = ۵،۲۵۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): خجند (۱۶۲،۰۰۰)، کولاب (۹۵،۰۰۰)، قرغان‌تپه (۷۵،۰۰۰)، اورا تپه (۵۵،۰۰۰ نفر)

تانزانیا — TANZANIA (.tz)

نام رسمی: جمهوری متحد تانزانیا
پایتخت: دارالسلام (۲،۸۰۵،۵۰۰ نفر) و دودوما (۱۸۸،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: تانگانیکا : ۱۹۶۱ ؛ زنگبار : ۱۹۶۳ ؛ اتحاد تانگانیکا و زنگبار : ۱۹۶۴
مساحت: ۹۴۵،۰۸۷ کیلومترمربع (سی‌امین کشور جهان)
جمعیت: ۴۷،۶۵۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جاکایا کیکوته ، از سال۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر: میزنگو پیندا، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): سوکوما ۵/۹٪ ، ههت و بنا ۵/۴٪ ، گوگو ۴/۴٪ ، هایا ۲/۴٪ ، بقیه ۴/۷۷٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۳۵٪ ، مسیحی ۳۵٪ ، بقیه ۳۰٪
زبان: سواحلی ، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: شیلینگ تانزانیا = ۱۰۰ سنت؛ ۱۰۰ شیلینگ = ۱،۵۸۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): موانزا (۴۵۸،۱۰۰)، زنگبار (۴۲۲،۳۰۰)، آروشا (۳۶۲،۹۰۰)، امبیا (۳۰۴،۲۰۰ نفر)

تایلند — THAILAND (.th)

نام رسمی: پادشاهی تایلند
پایتخت: بانکوک (۶،۹۰۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۵۱۳،۱۱۵ کیلومترمربع (پنجاهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶۶،۳۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیستمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : رامای نهم بومیبول آدولیادج ، از سال ۱۹۴۶
رئیس دولت: نخست‌وزیر : یینگلاک شیناواترا، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): تایی ۴/۸۱٪ ، چینی ۶/۱۰٪ ، مالایایی ۷/۳٪ ، بقیه ۳/۴٪
دین (۲۰۰۵): بودایی ۸۳٪ (دین رسمی)، مسلمان ۹٪ ، بقیه ۸٪
زبان: تایی (تایلندی - زبان رسمی)
واحد پول: بات = ۱۰۰ ساتانگ، یک بات = ۷۹۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۰): ساموت پراکان (۳۷۸،۷۴۱)، نونتابوری (۲۹۱،۵۵۵)، اودون تانی (۲۲۲،۴۲۵)، ناخن‌راچاسیما (۲۰۴،۶۴۱ نفر)

تایوان — TAIWAN (.tw)

نام رسمی: جمهوری چین
پایتخت: تایپه (۶،۶۹۸،۳۱۹ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۹ ، از سرزمین اصلی چین
مساحت: ۳۶،۰۰۰ کیلومترمربع (صد و سی و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۳،۲۶۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور : ما یینگ جئو، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست‌وزیر : جیانگ یی هوآه، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۳): تایوانی۸۴٪ ، چینی ۱۴٪ ، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۲): بودایی۸/۲۳٪ ، تائویی۷/۱۹٪ ، مسیحی ۵/۴٪ ، ایکوان تائو۷/۳٪ ، بقیه ۳/۴۸٪
زبان: چینی ماندارین (زبان رسمی)
واحد پول: دلار جدید تایوان = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار تایوان = ۸۳۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): کائوهسیونگ (۲،۷۶۷،۶۵۵)، تایچونگ (۲،۲۱۸،۵۲۷)، تائویوآن (۱،۹۰۵،۹۷۳)، تاینان (۱،۲۵۵،۴۵۰ نفر با حومه)

ترکمنستان — TURKMENISTAN (.tm)

نام رسمی: جمهوری ترکمنستان
پایتخت: عشق‌آباد (۷۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۱۰/۲۷، از شوروی
مساحت: ۴۸۸،۱۰۰ کیلومترمربع (پنجاه و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۰۵۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : قربانقلی بردی محمداف، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: رئیس جمهور : قربانقلی بردی محمداف، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۳): ترکمن ۸۵٪ ، ازبک ۵٪ ، روس ۴٪ ، بقیه ۶٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان (عمدتاً سنی) ۲/۸۷٪ ، ارتدوکس روسی ۷/۱٪ ، بقیه ۱/۱۱٪
زبان: ترکمنی (زبان رسمی)
واحد پول: منات ترکمنستان = ۱۰۰ تنگه؛ یک منات ترکمنستان = ۸،۷۷۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): ترکمن‌آباد (۲۵۶،۰۰۰)، داش حوض (۲۱۰،۰۰۰)، مرو (ماری) (۱۵۹،۰۰۰)، بالکان آباد (۱۳۹،۰۰۰ نفر)

ترکیه — TURKEY (.tr)

نام رسمی: جمهوری ترکیه
پایتخت: آنکارا (۴،۳۳۸،۶۲۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی؛ تأسیس جمهوری ترکیه در سال ۱۹۲۳
مساحت: ۷۷۹،۴۵۲ کیلومترمربع (سی و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۵،۲۲۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هجدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : عبدالله گل، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: نخست‌وزیر : رجب طیب اردوغان، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۰): ترک ۱/۶۵٪ ، کرد ۹/۱۸٪ ، تاتار ۲/۷٪ ، بقیه ۸/۸٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان (عمدتاً سنی) ۵/۹۷٪ ، بدون دین ۲٪ ، بقیه ۵/۰٪
زبان: ترکی (زبان رسمی)
واحد پول: لیره ترکیه = ۱۰۰ قروش، ۱ لیرهٔ جدید ترکیه = ۷،۰۳۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): استانبول (۱۳،۳۰۱،۳۴۵)، ازمیر (۲،۷۸۳،۸۶۶)، بورسا (۱،۷۰۴،۴۴۱)، آدانا (۱،۶۰۹،۷۹۰ نفر)

ترینیداد و توباگو — TRINIDAD AND TOBAGO (.tt)

نام رسمی: جمهوری ترینیداد و توباگو
پایتخت: پرت آو اسپاین (۴۹،۸۰۰ نفر ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۸/۳۱ ، از انگلستان
مساحت: ۵،۱۲۸ کیلومترمربع (صد و شصت و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۳۳۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آنتونی کارمونا، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم کاملا پرساد بیسسار، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۲/۳۹٪ ، هندی ۶/۳۸٪ ، دورگه ۳/۱۶٪ ، چینی ۶/۱٪ ، بقیه ۳/۴٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۷/۳۰٪ ، پروتستان۷/۲۵٪ ، هندو ۸/۲۲٪ ، مسلمان ۸/۶٪ ، بقیه۱۴٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی، هندی
واحد پول: دلار ترینیداد و توباگو = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۳،۹۱۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): چاگواناس (۷۳،۱۰۰)، سان فرناندو (۵۶،۶۰۰)، آریما (۳۵،۶۰۰)، اسکاربورو (۴،۶۰۰ نفر)

توگو — TOGO (.tg)

نام رسمی: جمهوری توگو
پایتخت: لومه (۱،۳۴۸،۶۱۹ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۴/۲۷ ، از فرانسه
مساحت: ۵۶،۷۸۵ کیلومترمربع (صد و بیست و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۴۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : فائوره نیاسینگبه، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست‌وزیر : کوه‌سی آهومی زونو، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): اوه ۲/۲۲٪ ، کابره ۴/۱۳٪ ، واچی ۱۰٪ ، کوتوکولی ۶/۵٪ ، بقیه ۸/۴۸٪
دین (۲۰۰۴): مسیحی ۲/۴۷٪ ، عقاید سنتی ۳۳٪ ، مسلمان ۷/۱۳٪ ، بقیه ۱/۶٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): کارا (۸۹،۴۳۹)، سوکوده (۸۸،۵۵۷)، کپالیمه (۶۹،۵۳۱)، آتاکپامه (۶۲،۵۳۱ نفر)

TUNISIA (.tn) نس

رسمی: جمهوری تونس
خت: تونس (۷۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۵۶/۳/۲۰، از فرانسه
حت: ۱۶۳،۶۱۰ کیلومترمربع (نود و یکمین کشور جهان)
عیت: ۱۰،۷۸۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و هفتمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور : منصف مرزوقی، از سال ۲۰۱۱
س دولت: نخست وزیر : علی العریض، از سال ۲۰۱۳
(۲۰۰۰): عرب ۹۶/۲٪، بربر ۱/۴٪، بقیه ۲/۴٪
(۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی) مسلمان ۹۹٪، (سنی ۹۷٪، شیعه ۲٪)، بقیه ۱٪
: عربی (زبان رسمی)، فرانسوی
د پول: دینار تونس = ۱۰۰۰ میلیم؛ یک دینار تونس = ۱۵،۶۲۵ ریال
های مهم (۲۰۰۴): صفاقس (۲۶۵،۱۳۱)، اریانه (۲۴۰،۷۴۹)، سوسه (۱۷۳،۰۴۷)، قیروان (۱۱۷،۹۰۳)، قابس (۱۱۶،۳۲۳)، بیزرت (۱۱۴،۳۷۱ نفر)

TONGA (.to) نگا

رسمی: پادشاهی تونگا
خت: نوکوآلوفا (۲۴،۱۵۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
خ استقلال: ۱۹۷۰/۶/۴، از انگلستان
حت: ۷۵۰ کیلومترمربع (صد و هفتاد و ششمین کشور جهان)
یت: ۱۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتادمین کشور جهان)
حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
ی حکومت: پادشاه : سیائوسی (جورج) توپوئوی پنجم، از سال ۲۰۰۶
ی دولت: نخست وزیر : سیاله آتااونگو توئیواکانو، از سال ۲۰۱۰
(۲۰۰۶): تونگایی ۹۶/۶٪، دورگه ۰/۶٪، چینی ۰/۴٪، بقیه ۲/۴٪
(۲۰۰۶): پروتستان ۶۴/۹٪، مورمون ۱۶/۸٪، کاتولیک ۱۵/۶٪، بقیه ۲/۷٪
: تونگایی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)
د پول: پاآنگا = ۱۰۰ سنیتی؛ یک پاآنگا = ۵،۴۹۵ ریال
های مهم (۲۰۱۱): نیآفو (۴،۰۴۵)، هاوه لولوتو (۳،۴۷۶)، پانگای (۱،۲۳۹ نفر)

TUVALU (.tv) والو

سمی: تووالو
ت: وایاکو (۵،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰) در آبسنگ حلقوی فونافوتی
خ استقلال: ۱۹۷۸/۱۰/۱، از انگلستان
ت: ۲۶ کیلومترمربع (صد و نود و چهارمین کشور جهان)
یت: ۱۱،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و پنجمین کشور جهان)
حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۸
ی حکومت: فرماندار کل : یاکوبا ایتاللی، از سال ۲۰۱۰
ی دولت: نخست وزیر : ویلی تلاوی، از سال ۲۰۱۰
(۲۰۰۴): تووالویی (پولینزیایی) ۹۵/۱٪، دورگه ۳/۴٪، بقیه ۱/۵٪
(۲۰۰۲): مسیحی ۹۷٪، بقیه ۳٪
: تووالویی، انگلیسی
پول: دلار تووالو = دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۲۵،۷۷۳ ریال
های مهم: ندارد

EAST TIMOR (.tl) ور شرقی

سمی: جمهوری دموکراتیک تیمور شرقی
ت: دیلی (۱۹۲،۶۵۲ نفر در سال ۲۰۱۰)
استقلال: ۲۰۰۲/۵/۲۰
ت: ۱۴،۸۷۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و پنجمین کشور جهان)
ت: ۱،۱۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و ششمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری دموکراتیک چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
ی حکومت: رئیس جمهور : تائور ماتان روئاک، ازسال ۲۰۱۲
ی دولت: نخست‌وزیر : رای رالا زانانا گوشمائو، از سال ۲۰۰۷
(۱۹۹۹): بومیان تیمورشرقی ۸۰٪، بقیه (عمدتاً از تیمورغربی) ۲۰٪
(۲۰۰۵): کاتولیک ۹۸٪، پروتستان ۱٪، مسلمان ۱٪
: تتوم و پرتغالی (زبانهای رسمی)
پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
ای مهم(۲۰۱۰): بائوکائو (۲۰،۸۵۲)، مالیانا (۱۶،۶۸۸)، لوس پالوس (۱۲،۹۴۶)، سامه (۱۱،۵۰۴ نفر)

JAMAICA (.jm) ائیکا

سمی: جامائیکا
ت: کینگستون (۶۷۰،۰۱۲ نفر در سال ۲۰۱۲)
استقلال: ۱۹۶۲/۸/۶، از انگلستان
ت: ۱۰،۹۹۱ کیلومترمربع (صد و شصت و یکمین کشور جهان)
ت: ۲،۷۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و هفتمین کشور جهان)
حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۶۲
ی حکومت: فرماندار کل : پاتریک آلن، از سال ۲۰۰۹
ی دولت: نخست‌وزیر : خانم پورتیا سیمپسون میلر، از سال ۲۰۱۲
(۲۰۰۱): سیاهپوست ۹۱/۶٪، دورگه ۶/۲٪، هندی ۰/۹٪، بقیه ۱/۳٪
(۲۰۰۱): پروتستان ۶۱/۲٪، کاتولیک ۲/۶٪، بدون دین ۲۰/۹٪، بقیه ۲۵/۳٪
: انگلیسی (زبان رسمی)
پول: دلار جامائیکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار جامائیکا = ۲۸۰ ریال
ای مهم (۲۰۰۶): اسپانیش تاون (۱۴۸،۸۰۰)، پورتمور (۱۰۳،۹۰۰)، مونتگوبی (۸۲،۷۰۰)، موندویل (۴۷،۷۰۰)، می‌پن (۴۴،۸۰۰ نفر)

DJIBOUTI (.dj) وتی

سمی: جمهوری جیبوتی
ت: جیبوتی (۴۷۵،۳۲۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
استقلال: ۱۹۷۷/۶/۲۷، از فرانسه
ت: ۲۳،۲۰۰ کیلومترمربع (صد و چهل و هشتمین کشور جهان)
ت: ۸۵۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و هشتمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
ی حکومت: رئیس جمهور : اسماعیل عمر گله، از سال ۱۹۹۹
ی دولت: نخست‌وزیر : عبدالقادر کامل محمد، از سال ۲۰۱۳
(۲۰۰۰): سومالیایی ۴۶٪، عفار ۳۵/۴٪، عرب ۱۱٪، بقیه ۷/۶٪
(۲۰۰۰): مسلمان سنی ۹۴/۱٪، مسیحی ۴/۵٪، بقیه ۱/۴٪
: عربی و فرانسوی (زبانهای رسمی)
پول: فرانک جیبوتی = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک جیبوتی = ۱۴۲ ریال
ای مهم (۲۰۰۹): علی سبیح (۳۷،۹۳۹)، دخیل (۲۴،۸۸۶)، تاجوره (۱۴،۸۲۰)، آرتا (۱۳،۲۶۰ نفر)

CHAD (.td) چاد

نام رسمی: جمهوری چاد
پایتخت: ان جامنا (۸۱۸،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۱، از فرانسه
مساحت: ۱،۲۸۴،۰۰۰ کیلومترمربع (بیستمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۲،۴۴۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور : ادریس دبی، از سال ۱۹۹۰
رئیس دولت: نخست‌وزیر : جیمرانگار دادناجی، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۱۹۹۳): سارا ۲۷/۷٪، عرب ۱۲/۳٪، مایوکبی ۱۱/۵٪، کانم بورنو ۹٪، بقیه ۳۹/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان سنی ۵۷٪، عقاید قبیله‌ای ۱۸/۸٪، پروتستان ۱۰/۵٪، بقیه ۳/۷٪
زبان: فرانسوی و عربی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): موندو (۱۴۱،۱۶۰)، سارح (۱۱۹،۳۹۰)، آبشه (۷۷،۴۱۸)، کلو (۴۵،۰۷۱)، پالا (۴۰،۳۸۵ نفر)

CZECH (.cz) چک

نام رسمی: جمهوری چک
پایتخت: پراگ (۱،۲۷۲،۶۹۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۸/۱۰/۲۸، از اتریش - هنگری؛ ۱۹۹۳/۱/۱ تجزیهٔ چکسلواکی
مساحت: ۷۸،۸۶۶ کیلومترمربع (صد و پانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۶۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : میلوش زمان، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست‌وزیر : پتر نچاس، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۱۱): چک ۶۳/۷٪، موراویایی ۴/۹٪، اسلوواک ۱/۴٪، بقیه ۳۰٪
دین (۲۰۱۱): مسیحی ۱۱/۲٪؛ بدون دین و بقیه ۸۸/۸٪
زبان: چکی (زبان رسمی)، اسلوواکیایی، لهستانی
واحد پول: کرون چک = ۱۰۰ هالر؛ یک کرون چک = ۱،۲۶۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): برنو (۳۸۴،۲۷۷)، اوستراوا (۳۳۲،۴۳۳)، پلزن (۱۸۷،۰۴۷)، لیبرتس (۱۴۰،۹۲۵ نفر)

CHINA (.cn) چین

نام رسمی: جمهوری خلق چین
پایتخت: پکن (۱۵،۵۹۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۹،۵۷۲،۹۰۰ کیلومترمربع (سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۳۴۹،۹۱۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پرجمعیت ترین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری تک حزبی خلق با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : شی جینپینگ، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست‌وزیر : لی که‌کیانگ، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۵): چینی های هان ۹۲٪، ژوانگ ۱/۵٪، منچو ۱٪، هوئی ۱٪، بقیه ۴/۵٪
دین (۲۰۰۵): بدون دین ۳۹٪، مذاهب بومی ۲۹٪، مسیحی ۱۰٪، مسلمان ۱/۵٪، بقیه ۲۰/۵٪
زبان: چینی ماندارین (زبان رسمی) شانگهای، فوکین
واحد پول: رنمینبی یوآن = ۱۰ چیائو = ۱۰۰ فن؛ یک یوآن = ۳،۹۳۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): شانگهای (۲۰،۲۰۸،۰۰۰)، گوآنگ‌جو (۱۰،۸۴۹،۰۰۰)، شن‌جن (۱۰،۶۳۰،۰۰۰)، چونگچینگ (۹،۹۷۷،۰۰۰)، ووهان (۹،۱۵۸،۰۰۰ نفر با حومه)

DENMARK (.dk) دانمارک

نام رسمی: پادشاهی دانمارک
پایتخت: کپنهاگ (۱،۲۱۳،۸۲۲ نفر با حومه در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۳،۰۹۴ کیلومترمربع (صد و سی و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۵۹۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ملکه : مارگرت دوم، از سال ۱۹۷۲
رئیس دولت: نخست‌وزیر : خانم هله تورنینگ اشمیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۷): دانمارکی ۹۱/۹٪، ترک ۰/۶٪، آلمانی ۰/۵٪، بقیه ۷٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۸۴/۳٪، مسلمان ۳/۷٪، بقیه ۱۲٪
زبان: دانمارکی (زبان رسمی)
واحد پول: کرون دانمارک = ۱۰۰ اور؛ یک کرون دانمارک = ۴،۲۳۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): اورهوس (۲۵۲،۲۱۳)، اودنسه (۱۶۸،۷۹۸)، اولبورگ (۱۰۴،۸۸۵)، اسبیرگ (۷۱،۵۷۹ نفر)

DOMINICA (.dm) دومینیکا

نام رسمی: مشترک المنافع دومینیکا
پایتخت: روسو (۱۴،۷۲۵ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۸/۱۱/۳، از انگلستان
مساحت: ۷۵۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۱،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : الیود ویلیامز، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : روزولت اسکریت، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۸۸/۳٪، دورگه سیاه و سفید ۷/۳٪، سرخپوست ۱/۷٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۱): کاتولیک ۶۱٪، پروتستان ۲۸٪، بدون دین ۶٪، بقیه ۵٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت، یک دلار ک. ش. = ۹،۲۵۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): پورتسموت (۴،۱۶۷)، کنفیلد (۳،۳۲۴)، ماریگوت (۲،۴۱۱)، برکوآ (۲،۱۳۴ نفر)

DOMINICAN (.do) دومینیکن

نام رسمی: جمهوری دومینیکن
پایتخت: سانتودومینگو (۱،۷۲۳،۷۴۱ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۸۴۴/۲/۲۷، از هائی‌تی
مساحت: ۴۸،۶۷۱ کیلومترمربع (صد و بیست و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۶۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : دانیلو مدینا، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم مارگاریتا سدنیو د فرناندز، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۳): دورگه سیاه و سفید ۷۳٪، سفیدپوست ۱۶٪، سیاهپوست ۱۱٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۶۴/۴٪، سایر مسیحیان ۱۱/۴٪، بدون دین ۲۲/۵٪، بقیه ۱/۷٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: پزو دومینیکن = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو = ۶۳۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سانتیاگو (۵۹۱،۹۸۵)، سان کریستوبال (۲۱۶،۸۷۵)، سان پدرو د ماکوریس (۱۹۵،۳۰۷)، لارومانا (۱۳۰،۴۲۶ نفر)

روآندا — RWANDA (.rw)

نام رسمی:	جمهوری روآندا
پایتخت:	کیگالی (۹۳۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۲/۷/۱، از بلژیک
مساحت:	۲۶،۳۳۸ کیلومترمربع (صد و چهل و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۱،۲۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: سرلشگر پاول کاگامه، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: پیر دامین هابومورمیی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۲):	قبایل سیاهپوست هوتو ۸۵٪، توتسی ۱۴٪، توا (پیگمه) ۱٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۴۴٪، پروتستان ۲۵٪، مسلمان ۱۳٪، بقیه ۱۸٪
زبان:	فرانسوی، کینیاروآندا (زبان‌های رسمی)، سواحلی
واحد پول:	فرانک روآندا = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک روآندا = ۴۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲):	گیتاراما (۸۴،۶۶۹)، بوتاره (۷۷،۴۴۹)، روهنگری (۷۱،۵۱۱)، گیسن‌یی (۶۷،۷۶۶ نفر)

زیمبابوه — ZIMBABWE (.zw)

نام رسمی:	جمهوری زیمبابوه
پایتخت:	هراره (۱،۶۳۱،۵۹۴ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۸۰/۴/۱۸ (تشکیل حکومت اکثریت سیاهپوستان)
مساحت:	۳۹۰،۷۵۷ کیلومترمربع (شصتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۲،۶۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: رابرت گابریل موگابه، از سال ۱۹۸۷
رئیس دولت:	نخست وزیر: مورگان تسوانگیرای، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۳):	شونا ۷۱٪، اندبله ۱۶٪، بقیه ۱۳٪
دین(۲۰۰۵):	مسیحی ۶۰٪، عقاید سنتی ۲۵٪، بقیه ۱۵٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی افریقایی
واحد پول:	دلار زیمبابوه = ۱۰۰ سنت؛ دلار زیمبابوه = ؟ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲):	بولاوایو (۶۷۶،۷۸۷)، چیتونگ ویزا (۳۲۱،۷۸۲)، موتاره (۱۷۰،۱۰۶)، گورو (۱۴۱،۲۶۰)، اپ ورت (۱۱۳،۸۸۴ نفر)

روسیه — RUSSIA (.ru)

نام رسمی:	فدراسیون روسیه
پایتخت:	مسکو (۱۱،۶۱۲،۹۴۳ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۱۷،۰۷۵،۴۰۰ کیلومترمربع (بزرگترین کشور جهان)
جمعیت:	۱۴۲،۴۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: ولادیمیر پوتین، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت:	نخست وزیر: دیمیتری مدودف، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۲):	روس ۸۰٪، تاتار ۴٪، اوکرَاینی ۲٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۵):	مسیحی ۵۸/۴٪، مسلمان ۸/۲٪، بدون دین ۲۵/۸٪، بقیه ۷/۶٪
زبان:	روسی (زبان رسمی)
واحد پول:	روبل = ۱۰۰ کوپک؛ یک روبل = ۷۷۳/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲):	سنت پترزبورگ (۴،۹۵۳،۲۱۹)، نووسیبیرسک (۱،۴۹۸،۹۲۱)، یکاترینبورگ (۱،۳۷۷،۷۳۸)، نیژنی نووگورود (۱،۲۵۴،۵۹۲)، سامارا (۱،۱۶۹،۱۸۴ نفر)

ژاپن — JAPAN (.jp)

نام رسمی:	نیهون (سرزمین خورشید تابان)
پایتخت:	توکیو (۸،۹۴۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۳۷۷،۸۱۹ کیلومترمربع (شصت و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۲۷،۶۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (دهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	امپراتور آکیهیتو، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: شینزو آبه، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۴):	ژاپنی ۹۸/۵٪، کره‌ای ۰/۵٪، چینی ۰/۴٪، بقیه ۰/۶٪
دین (۲۰۰۳):	پیرو آیین شینتو ۸۴/۲٪، مسیحی ۱/۷٪، بقیه ۱۴/۱٪
زبان:	ژاپنی (زبان رسمی)
واحد پول:	ین = ۱۰۰ سن؛ یک ین = ۳۱۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	یوکوهاما (۳،۶۸۱،۰۰۰)، اوزاکا (۲،۶۶۸،۰۰۰)، ناگویا (۲،۲۵۹،۰۰۰)، ساپورو (۱،۹۱۰،۰۰۰)، کوبه (۱،۵۳۸،۰۰۰ نفر)

روسیهٔ سفید (بیلاروس) — BELARUS (.by)

نام رسمی:	جمهوری روسیهٔ سفید (بیلاروس)
پایتخت:	مینسک (۱،۸۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۱/۸/۲۵، از شوروی
مساحت:	۲۰۷،۵۹۵ کیلومترمربع (هشتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت:	۹،۴۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: آلکساندر لوکاشنکا، از سال ۱۹۹۴
رئیس دولت:	نخست وزیر: میخائیل میاسنیکوویچ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۹):	بیلاروس ۸۳/۷٪، روس ۸/۳٪، لهستانی ۳/۱٪، اوکراینی ۱/۷٪، بقیه ۳/۲٪
دین (۲۰۰۷):	بدون دین ۵۰٪، ارتدوکس ۴۰٪، کاتولیک ۷٪، بقیه ۳٪
زبان:	بیلاروسی، روسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	روبل = ۱۰۰ کوپک، ۱۰۰ روبل = ۲۹۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲):	هومیل (۵۰۸،۰۰۰)، ویتسیبسک (۳۶۷،۰۰۰)، ماهیلیوف (۳۶۳،۰۰۰)، هرودنا (۳۴۷،۰۰۰ نفر)

سائوتومه و پرنسیپ — SAO TOME AND PRINCIPE (.sp)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک سائوتومه و پرنسیپ
پایتخت:	سائوتومه (۴۹،۹۵۷ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۵/۷/۱۲، از پرتغال
مساحت:	۱،۰۰۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۱۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: مانوئل پینتو دا کوستا، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	نخست وزیر: گابریل کوستا، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰):	دورگه سیاه و سفید ۷۹/۵٪، فانگ ۱۰٪، آنگولایی ۷/۶٪، بقیه ۲/۹٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۸۰٪، پروتستان ۱۵٪، مسلمان ۳٪، بقیه ۲٪
زبان:	پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول:	دوبرا = ۱۰۰ سنتیمو؛ ۱۰۰ دوبرا = ۱۲۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱):	نِوس (۶،۶۳۵)، سانتانا (۶،۲۲۸)، ترینداده (۶،۰۴۹)، سانتو آنتونیو (۱،۰۱۰ نفر)

رومانی — ROMANIA (.ro)

نام رسمی:	رومانی
پایتخت:	بوخارست (۱،۶۷۷،۹۸۵ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	۱۸۷۸/۷/۱۳، از امپراتوری عثمانی
مساحت:	۲۳۷،۵۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۱۸،۸۶۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: ترایان باسسکو، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: ویکتور پونتا، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۱۱):	رومانیایی ۸۸/۶٪، مجار ۶/۵٪، کولی ۳/۲٪، بقیه ۱/۷٪
دین (۲۰۰۲):	ارتدوکس رومانی ۸۶/۷٪، پروتستان ۶/۴٪، کاتولیک ۴/۷٪، بقیه ۲/۲٪
زبان:	رومانیایی (زبان رسمی)، مجاری
واحد پول:	لئو جدید = ۱۰۰ بانی؛ یک لئو = ۷،۰۲۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱):	کلوژناپوکا (۳۰۹،۱۳۶)، تیمیشوارا (۳۰۴،۴۶۷)، کنستانتسا (۳۰۲،۱۷۱)، یاشی (۲۶۳،۴۱۰ نفر)

ساحل عاج (کوت دیووآر) — COTE D'IVOIRE (.ci)

نام رسمی:	جمهوری ساحل عاج (کوت دیووآر)
پایتخت:	یاموسوکرو (۸۸۵،۲۶۷ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰/۸/۷، از فرانسه
مساحت:	۳۲۲،۴۶۳ کیلومترمربع (شصت و هشتمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۱،۹۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: اولاسان واتارا، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: دانیل کابلان دونکان، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۱۹۹۸):	قبایل سیاهپوست اکان ۴۲/۱٪، مانده ۲۶/۵٪، بقیه ۳۱/۴٪
دین (۲۰۰۵):	عقاید سنتی ۳۷٪، مسیحی ۳۲٪، مسلمان ۲۸٪، بقیه ۳٪
زبان:	فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول:	فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	آبی جان (۴،۱۲۵،۱۷۴ نفر با حومه)، بوآکه (۶۴۲،۷۰۰)، دالوئا (۲۴۱،۰۲۰ نفر)

زامبیا — ZAMBIA (.zm)

نام رسمی:	جمهوری زامبیا
پایتخت:	لوزاکا (۱،۷۴۲،۹۷۹ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۴/۱۰/۲۴، از انگلستان
مساحت:	۷۵۲،۶۱۴ کیلومترمربع (سی و هشتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۳،۶۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتادمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: میشل ساتا، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	رئیس جمهور: میشل ساتا، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	بمبا ۲۱/۵٪، تونگا ۱۱/۳٪، لوزی ۵/۲٪، نسنگا ۵/۱٪، بقیه ۵۶/۹٪
دین (۲۰۰۰):	مسیحی ۸۲/۴٪، عقاید سنتی ۱۴/۳٪، مسلمان ۱/۱٪، بقیه ۲/۲٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های محلی قبایل سیاهپوست
واحد پول:	کواچا = ۱۰۰ انگوه؛ ۱۰۰ کواچا = ۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	کیتوه (۵۰۴،۱۹۴)، اندولا (۴۵۵،۱۹۴)، کابوه (۲۰۲،۹۱۴)، چینگولا (۱۷۹،۶۵۸ نفر)

ساموآ — SAMOA (.ws)

نام رسمی:	کشور مستقل ساموآ
پایتخت:	آپیا (۳۶،۸۵۳ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۲/۱/۱، از زلاندنو
مساحت:	۲،۸۳۱ کیلومترمربع (صد و شصت و نهمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۸۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رهبر: توئیاتوآ توپوآ تاماسسه‌تائیسی توفوگا توپوئولا افی، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: توئیلائپا سایلله مالیه لگوئی، از سال ۱۹۹۸
نژاد (۲۰۰۶):	ساموآیی (پولینزیایی) ۹۲/۶٪، اورنزیایی ۷٪، اروپایی ۰/۴٪
دین (۲۰۰۶):	فرقه‌های مختلف مسیحیت ۹۷/۷٪، بقیه ۲/۳٪
زبان:	ساموآیی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	تالا = ۱۰۰ سنه؛ یک تالا = ۱۰،۸۲۲/۵ ریال
شهرهای مهم(۲۰۱۱):	وایتله (۷،۰۰۲)، وایله (۳،۶۴۵)، فاله‌آسیو (۳،۵۱۱)، له‌آئوواآ (۳،۰۶۸ نفر)

زلاندنو — NEW ZEALAND (.nz)

نام رسمی:	زلاند نو
پایتخت:	ولینگتون (۳۹۳،۴۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	۱۹۰۷/۹/۲۶، از انگلستان
مساحت:	۲۷۰،۵۳۴ کیلومترمربع (هفتاد و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۴،۴۳۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیستمین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۰۷
رئیس حکومت:	فرماندار کل: سر جرمیاه (جری) ماته‌پاره، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: جان کی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۶):	اروپایی ۶۷/۶٪، مائوری ۱۴/۶٪، آسیایی ۹/۲٪، بقیه ۸/۶٪
دین (۲۰۰۶):	مسیحی ۵۱/۱٪، بدون دین ۳۱/۱٪، بقیه ۱۷/۸٪
زبان:	انگلیسی، مائوری (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	دلار زلاند نو = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار زلاند نو = ۲۰،۱۶۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱):	اوکلند (۱،۳۷۷،۲۰۰)، کرایست چرچ (۳۸۰،۹۰۰)، هامیلتن (۲۰۶،۴۰۰)، ناپیر (۱۲۴،۸۰۰ نفر با حومه)

سان مارینو — SAN MARINO (.sm)

نام رسمی:	جمهوری سان مارینو
پایتخت:	سان مارینو (۴،۲۹۶ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۶۱ کیلومترمربع (صد و نود و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۳۲،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	دو کنسول منتخب شورای بزرگ و عمومی به مدت ۶ ماه
رئیس دولت:	شورای دولتی با ۱۰ عضو اداره کشور را به عهده دارد.
نژاد (۲۰۱۱):	سان مارینویی ۸۸/۷٪، ایتالیایی ۱۳/۴٪، بقیه ۱/۹٪
دین (۲۰۰۰):	کاتولیک ۸۸/۷٪، بدون دین ۵/۱٪، بقیه ۶/۲٪
زبان:	ایتالیایی (زبان رسمی)
واحد پول:	یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱):	سراواله (۱۰،۳۹۴)، بورگو ماجوره (۶،۳۷۷ نفر)

ی لانکا SRI LANKA (.lk)

رسمی: جمهوری دموکراتیک سوسیالیستی سری لانکا
خت: کلمبو (۶۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹) و سری جایواردنه‌پورا کوته (۱۲۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۴۸/۲/۴ ، از انگلستان
حت: ۶۵،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و یکمین کشور جهان)
عیت: ۲۰،۳۱۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و هشتمین کشور جهان)
ی حکومت: جمهوری سوسیالیستی چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور : ماهیندا راجاپاکسه، از سال ۲۰۰۵
س دولت: نخست‌وزیر : دیسایاکا مودیانسلاگه جایاراتنه، از سال ۲۰۱۰
د (۲۰۰۱): سینهالی ۸۱/۹٪، تامیل ۹/۴٪، مورها ۸٪، بقیه ۰/۷٪
ن (۲۰۰۵): بودایی ۷۰٪، هندو ۱۵٪، مسیحی ۸٪، مسلمان ۷٪
ن: سینهالی، تامیلی (زبان‌های رسمی)
ند پول: روپیه سری لانکا = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه سری لانکا = ۱۸۹ ریال
رهای مهم (۲۰۰۷): دهیوالا - مونت لاوینیا (۲۱۹،۸۲۷)، موراتووا (۱۸۵،۶۶۸)، جفنا (۱۵۱،۶۱۲)، نگومبو (۱۵۰،۳۶۴ نفر)

یمان ، جزایر SOLOMON ISLANDS (.sb)

رسمی: جزایر سلیمان
خت: هونیارا (۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۷۸/۷/۷ ، از انگلستان
حت: ۲۸،۸۹۶ کیلومترمربع (صد و چهل و یکمین کشور جهان)
عیت: ۵۷۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و چهارمین کشور جهان)
ع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۸
س حکومت: فرماندار کل : فرانک کابوئی، از سال ۲۰۰۹
س دولت: نخست‌وزیر : گوردون دارسی لیلو، از سال ۲۰۱۱
د (۲۰۰۲): ملانزیایی ۹۳٪، پولینزیایی ۴٪، میکرونزیایی ۱/۵٪، بقیه ۱/۵٪
ن (۲۰۰۵): مسیحی ۸۸٪ (پروتستان ۷۰٪)، عقاید سنتی ۵٪، بقیه ۷٪
ن: انگلیسی (زبان رسمی)
حد پول: دلار جزایر سلیمان = ۱۰۰ سنت، یک دلار = ۳،۵۴۱ ریال
رهای مهم (۲۰۰۹): آئوکی (۵،۱۰۵)، گیزو (۳،۵۴۷)، بوآلا (۹۷۱ نفر)

نت کیتس و نویس ST KITS AND NEVIS(.kn)

رسمی: فدراسیون سنت کیتس و نویس
تخت: باستر (۱۲،۸۴۷ نفر در سال ۲۰۰۹)
یخ استقلال: ۱۹۸۳/۹/۱۹ ، از انگلستان
احت: ۲۶۱ کیلومترمربع (صد و نودمین کشور جهان)
معیت: ۵۰،۷۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نودمین کشور جهان)
ع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)
یس حکومت: فرماندار کل : سر ادموند لاورنس، از سال ۲۰۱۳
یس دولت: نخست‌وزیر : دنزیل داگلاس، از سال ۱۹۹۵
د (۲۰۰۰): سیاهپوست ۹۰/۴٪، دورگه سیاه و سفید ۵٪، بقیه ۴/۶٪
ن (۲۰۰۵): پروتستان ۷۵٪، کاتولیک ۱۱٪، بقیه ۱۴٪
ن: انگلیسی (زبان رسمی)
حد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۹،۲۵۹ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۶): چارلز تاون (۱،۵۰۰)، سنت پل (۱،۲۰۰ نفر)

نت لوسیا ST LUCIA (.lc)

م رسمی: سنت‌لوسیا
یتخت: کاستریس (۶۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
ریخ استقلال: ۱۹۷۹/۲/۲۲ ، از انگلستان
ساحت: ۶۱۷ کیلومترمربع (صد و هشتادمین کشور جهان)
معیت: ۱۶۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و نهمین کشور جهان)
ع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۹
یس حکومت: فرماندار کل : خانم پرلت لوئیزی، از سال ۱۹۹۷
یس دولت: نخست وزیر : کنی آنتونی، از سال ۲۰۱۱
اد (۲۰۱۰): سیاهپوست ۸۵/۳٪ ، دورگه سیاه وسفید ۱۰/۹٪ ، هندی ۲/۲٪ ، بقیه ۱/۶٪
ین (۲۰۱۰): کاتولیک ۶۱/۱٪ ، پروتستان ۲۹/۱٪ ، سایر مسیحیان ۱/۹٪ ، بقیه ۷/۹٪
ان: انگلیسی (زبان رسمی)، فرانسوی
احد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۹،۲۵۹ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۶): ویوفورت (۴،۶۰۰)، میکود (۳،۴۰۰)، سوفریر (۲،۹۰۰ نفر)

نت وینسنت و گرنادین ST VINCENT & THE GRENADINES (.vc)

م رسمی: سنت وینسنت و گرنادین
یتخت: کینگزتاون (۲۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
ریخ استقلال: ۱۹۷۹/۱۰/۲۷ ، از انگلستان
ساحت: ۳۸۹ کیلومترمربع (صد و هشتاد و ششمین کشور جهان)
معیت: ۱۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و یکمین کشور جهان)
وع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۷۹
ئیس حکومت: فرماندار کل : سر فردریک بالانتین، از سال ۲۰۰۲
ئیس دولت: نخست‌وزیر : رالف گونسالوز، از سال ۲۰۰۱
ژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۶۵/۱٪، دورگه سیاه و سفید ۱۹/۹٪، بقیه ۱۵٪
ین (۲۰۰۰): پروتستان ۴۷٪، سایر مسیحیان ۴۰٪، هندو ۳/۴٪، بقیه ۹/۶٪
بان: انگلیسی (زبان رسمی)
احد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۹،۲۵۹ ریال
شهرهای مهم(۲۰۰۶): جورج تاون (۱،۷۰۰)، بیرا (۱،۴۰۰)، پورت الیزابت (۸۵۰ نفر)

سنگاپور SINGAPORE (.sg)

نام رسمی: جمهوری سنگاپور
پایتخت: سنگاپور (۵،۲۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۵/۸/۹ ، از مالزیا
مساحت: ۶۴۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۲۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهاردهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : تونی تان کنگ یام، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر : لی هسین لونگ، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۱۰): چینی ۷۴/۱٪، مالایایی ۱۳/۴٪، هندی ۹/۲٪، بقیه ۳/۳٪
دین (۲۰۰۰): بودایی ۴۲/۵٪، مسلمان ۱۴/۹٪، مسیحی ۱۴/۶٪، بقیه ۲۸٪
زبان: چینی، مالایایی، تامیل و انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: دلارسنگاپور = ۱۰۰سنت ؛ یک دلارسنگاپور = ۲۰،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم: ندارد

سنگال SENEGAL (.sn)

نام رسمی: جمهوری سنگال
پایتخت: داکار (۲،۲۴۳،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۴/۴ ، از فرانسه
مساحت: ۱۹۶،۷۲۲ کیلومترمربع (هشتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۲،۹۷۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتاد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ماکی سال، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : عبدل امبی، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): قبایل ولوف ۳۴/۶٪، فولانی و تکرور ۲۷/۱٪، سرر ۱۲٪، بقیه ۲۶/۳٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۹۴٪ (شیعه ۵٪)، مسیحی ۴٪، بقیه ۲٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): توبا (۵۲۹،۲۰۰)، تیئس (۲۶۳،۵۰۰)، کائولاک (۱۸۶،۰۰۰)، امبور (۱۸۱,۸۰۰)، سن‌لوئی (۱۷۱،۳۰۰ نفر)

سوئد SWEDEN (.se)

نام رسمی: پادشاهی سوئد
پایتخت: استکهلم (۸۶۴،۳۲۴ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۴۹،۹۶۴ کیلومترمربع (پنجاه و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۵۰۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۱۸۰۹
رئیس حکومت: پادشاه : کارل گوستاو شانزدهم، از سال ۱۹۷۳
رئیس دولت: نخست وزیر : فردریک رینفلدت، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۹): سوئدی ۸۶/۲٪ ، سایر اروپائیان ۷/۹٪ ، آسیایی ۳/۹٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۵): کلیسای سوئد ۷۷٪ ، پروتستان ۴/۵٪، مسلمان ۴٪، بقیه ۱۴/۵٪
زبان: سوئدی (زبان رسمی)
واحد پول: کرون سوئد = ۱۰۰ اوره، یک کرون سوئد = ۳،۷۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): یوته‌بوری (۵۲۰،۳۷۴)، مالمو (۳۰۲،۸۳۵)، اوپسالا (۲۰۰،۰۰۱)، لینکوپینگ (۱۴۷،۳۳۴ نفر)

سوازیلند SWAZILAND (.sz)

نام رسمی: پادشاهی سوازیلند
پایتخت: امبابان (۷۳،۸۱۵ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۹/۶ ، از انگلستان
مساحت: ۱۷،۳۶۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۲۲۰،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : مسواتی سوم، از سال ۱۹۸۶
رئیس دولت: نخست‌وزیر : بارناباس سیبوسیسو دلامینی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): سوازی ۸۲/۳٪، زولو ۹/۶٪، تسونگا ۲/۳٪، بقیه ۵/۸٪
دین (۲۰۰۶): پروتستان ۳۵٪ ، کاتولیک ۲۵٪ ، سایر مسیحیان ۳۰٪، بقیه ۱۰٪
زبان: انگلیسی، سوازی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: لیلانگنی = ۱۰۰ سنت؛ یک لیلانگنی = ۲،۹۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): مانزینی (۱۱۵،۲۰۰ نفر با حومه)، بیگ‌بند (۱۰,۴۰۰)، مالکرنز (۱۰,۰۰۰)، نهلانگانو (۹,۴۰۰ نفر)

سوئیس SWITZERLAND (.ch)

نام رسمی: کنفدراسیون سوئیس
پایتخت: برن (۳۵۵،۶۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۱،۲۸۵ کیلومترمربع (صد و سی و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۷،۹۹۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس شورای فدرال : اولینه ویدمر شلومپف، برای سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: رئیس شورای فدرال : اولینه ویدمر شلومپف، برای سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۸): سوئیسی ۷۸/۹٪ ، ایتالیایی ۳/۸٪، آلمانی ۲/۷٪، بقیه ۱۴/۶٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۴۱/۸٪ ، پروتستان ۳۵/۲٪، مسلمان ۴/۳٪، بقیه ۱۸/۷٪
زبان: آلمانی، فرانسوی، ایتالیایی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: فرانک سوئیس = ۱۰۰ سانتیم (راین)؛ یک فرانک = ۹،۹۵۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): زوریخ (۱،۲۰۴،۰۰۰)، ژنو (۵۳۰،۷۰۰)، بازل (۵۰۰،۶۰۰)، لوزان (۳۴۲،۲۰۰ نفر با حومه)

سودان SUDAN (.sd)

نام رسمی: جمهوری سودان
پایتخت: خرطوم «خارطوم» (۱،۴۱۰،۸۵۸ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۶/۱/۱ ، از انگلستان و مصر
مساحت: ۱،۸۸۶،۰۶۸ کیلومترمربع (پانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۶،۷۹۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری اسلامی از سال ۱۹۸۶ و رژیم نظامی پس از کودتای سال ۱۹۸۹
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ژنرال عمر حسن احمدالبشیر، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : ژنرال عمر حسن احمدالبشیر، از سال ۱۹۹۳
نژاد (۲۰۰۳): سیاهپوست ۵۲٪، عرب ۳۹٪، بجا ۶٪، بقیه ۳٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان سنی ۶۸/۴٪، مسیحی ۱۸/۳٪، عقاید سنتی ۱۰/۸٪، بقیه ۲/۵٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، زبانهای بومی مختلفی در میان قبایل آن رایج است.
واحد پول: دینار سودان، یک دینار = ۵،۶۳۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): ام درمان (۱،۸۴۹،۶۵۹)، خرطوم شمالی (۱،۰۱۲،۲۱۱)، نیالا (۴۹۲،۹۸۴)، پورت‌سودان (۳۹۴،۵۶۱ نفر)

سودان جنوبی SOUTH SUDAN (.ss)

نام رسمی: جمهوری سودان جنوبی
پایتخت: جوبا (۳۷۲,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۲۰۱۱/۷/۹ ، از سودان
مساحت: ۶۱۹,۷۴۵ کیلومتر مربع (چهل و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۹,۳۸۵,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال چندحزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: سالوا کیر مایاردیت، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: سالوا کیر مایاردیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۸): قبایل دینکا ۳۸٪، نوئر ۱۷٪، آزانده ۱۰٪، باری ۱۰٪، بقیه ۲۵٪
دین (۲۰۱۰): مسیحی ۶۰٪، بقیه ۴۰٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی قبایل
واحد پول: پوند سودان جنوبی= ۱۰۰ پیاستر، یک پوند سودان جنوبی = ۴,۳۴۱/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): یای (۱۸۵,۰۰۰)، واو (۱۵۱,۳۲۰)، ملکال (۱۳۹,۴۵۰)، اویل (۱۰۰,۰۰۰)، نیموله (۴۵,۰۰۰ نفر)

سورینام — SURINAME (.sr)

نام رسمی:	جمهوری سورینام
پایتخت:	پاراماریبو (۲۴۲،۹۴۶ نفر در سال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۵/۱۱/۲۵، از هلند
مساحت:	۱۶۳،۲۶۵ کیلومترمربع (نود و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۵۴۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: دسی بوترسه، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت:	رئیس جمهور: دسی بوترسه، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۴):	هندوپاکستانی ۲۷/۴٪، کریول‌سورینامی ۱۷/۷٪، جاوه‌ای ۱۴/۶٪، بقیه ۴۰/۳٪
دین (۲۰۰۴):	مسیحی ۴۰/۷٪، هندو ۱۹/۹٪، مسلمان ۱۳/۵٪، بقیه ۲۵/۹٪
زبان:	هلندی (زبان رسمی)، هندی، جاوه‌ای، انگلیسی
واحد پول:	دلار سورینام = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار سورینام = ۷،۵۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴):	نیونیکری (۱۳،۸۴۲)، نیوآمستردام (۵،۴۸۹ نفر)

سوریه — SYRIA (.sy)

نام رسمی:	جمهوری عربی سوریه
پایتخت:	دمشق (۲،۵۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۴۶/۴/۱۷، از فرانسه
مساحت:	۱۸۵،۱۸۰ کیلومترمربع (هشتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۱،۱۱۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: بشار اسد، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت:	نخست وزیر: وائل نادر الحلقی، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰):	عرب ۸۶/۲٪، کرد ۷/۳٪، ارمنی ۲/۷٪، بقیه ۳/۸٪
دین (۲۰۰۰):	مسلمان ۸۶٪، مسیحی ۸٪، دروزی ۳٪، بقیه ۳٪
زبان:	عربی (زبان رسمی)، کردی، ارمنی
واحد پول:	پوند سوریه = ۱۰۰ پیاستر؛ یک پوند سوریه = ۳۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	حلب (۳،۰۸۷،۰۰۰)، حمص (۱،۳۲۸،۰۰۰)، حماه (۸۹۷،۰۰۰)، لاذقیه (۲۰۰۴: ۳۹۲،۴۲۴ نفر)

سومالی — SOMALIA (.so)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک سومالی
پایتخت:	موگادیشو (۱،۳۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰، از ایتالیا و انگلستان
مساحت:	۶۳۷،۶۵۷ کیلومترمربع (چهل و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۰،۰۸۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	دولت موقت انتقالی با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۰
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: حسن شیخ محمود، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت:	نخست وزیر: عبدی فارح شردون، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰):	سومالیایی ۹۲/۴٪، عرب ۲/۲٪، بقیه ۵/۴٪
دین (۲۰۰۵):	اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۹٪، بقیه ۱٪
زبان:	سومالیایی، عربی (زبانهای رسمی)
واحد پول:	شیلینگ سومالی = ۱۰۰ سنت؛ یک شیلینگ سومالی = ۱۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸):	هرجیسه (۴۳۶،۲۳۲)، بورائو (۱۵۱،۴۵۱)، بلدوین (۱۰۸،۱۲۵)، بوساسو (۱۰۸،۰۱۶ نفر)

سیرالئون — SIERRA LEONE (.sl)

نام رسمی:	جمهوری سیرالئون
پایتخت:	فری‌تاون (۸۴۷،۹۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۱/۴/۲۷، از انگلستان
مساحت:	۷۱،۷۴۰ کیلومترمربع (صد و هجدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۶،۱۲۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: ارنست بای کوروما، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	رئیس جمهور: ارنست بای کوروما، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰):	قبایل منده ۲۶٪، تمنه ۲۴/۶٪، لیمبا ۷/۱٪، کورانکو ۵/۵٪، بقیه ۳۶/۸٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان ۶۵٪، مسیحی ۲۵٪، عقاید سنتی ۱۰٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول:	لئون = ۱۰۰ سنت؛ ۱۰۰ لئون = ۵۷۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	بو (۱۸۱،۸۰۰)، کینما (۱۴۸،۸۰۰)، ماکنی (۹۰،۴۰۰)، کوئیدو (۸۷،۳۰۰ نفر)

سیشل — SEYCHELLES (.sc)

نام رسمی:	جمهوری سیشل
پایتخت:	ویکتوریا (۲۶،۴۵۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۶/۶/۲۸، از انگلستان
مساحت:	۴۵۵ کیلومترمربع (صد و هشتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۹۳،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: جیمز مایکل، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت:	رئیس جمهور: جیمز مایکل، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰):	کریول ۹۳/۲٪، بریتانیایی ۳٪، فرانسوی ۱/۸٪ بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۲):	کاتولیک ۸۲/۳٪، انگلیکان ۶/۴٪، هندو ۲/۱٪، بقیه ۹/۲٪
زبان:	کریول، انگلیسی و فرانسوی (زبان‌های ملی)
واحد پول:	روپیه سیشل = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه سیشل = ۱،۹۱۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	آنسه رویاله (۴،۱۶۸ نفر)

شیلی — CHILE (.cl)

نام رسمی:	جمهوری شیلی
پایتخت:	سانتیاگو (۵،۴۲۸،۵۹۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۲)
تاریخ استقلال:	۱۸۱۸/۲/۱۲، از اسپانیا
مساحت:	۷۵۶،۶۲۶ کیلومترمربع (سی و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۷،۴۲۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: میگل خوآن سباستین پینیئرا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
رئیس دولت:	رئیس جمهور: میگل خوآن سباستین پینیئرا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
نژاد (۲۰۰۲):	دورگه سرخ و سفید ۷۲٪، سفید ۲۲٪، سرخپوست ۵٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۲):	کاتولیک ۷۰٪، پروتستان ۱۵/۴٪، بدون دین ۴/۶٪، بقیه ۱۰٪
زبان:	اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول:	پزو شیلی = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو شیلی = ۵۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲):	وینیا دل‌مار/والپارایزو (۸۰۳,۶۸۳)، کونسپسیون (۶۶۶,۳۸۱)، لاسرنا/کوکیمبو (۲۹۶,۲۵۳)، آنتوفاگوستا (۲۸۵,۲۵۵ نفر)

صحرا — AHARA (.eh)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک عربی صحرا
پایتخت:	العیون (۲۰۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۶/۲/۲۷، از اسپانیا
مساحت:	۲۸۴،۰۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۵۲۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری، در تبعید، از سال ۱۹۷۶
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: محمد عبدالعزیز، از سال ۱۹۸۲
رئیس دولت:	نخست وزیر: عبدالقادر طالب عمر، از سال ۲۰۰۳
نژاد:	عرب، بربر، حسانی، طوراق
دین:	مسلمان سنی ۱۰۰٪
زبان:	حسانیه، عربی (زبان‌های رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی
واحد پول:	؟
شهرهای مهم:	داخله، سماره، بوجدور، بوکراع

صربستان — ERBIA (.rs)

نام رسمی:	صربستان
پایتخت:	بلگراد (۱،۶۳۹،۵۰۵ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۱۸/۱۲/۱، از بلغارستان
مساحت:	۷۷،۴۹۶ کیلومترمربع (صد و شانزدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۷،۰۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صدمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: تومیسلاو نیکولیچ، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت:	نخست وزیر: ایویتسا داچیتچ، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۲):	صرب ۸۲/۹٪، مجار ۳/۹٪، بوسنیایی ۱/۸٪، بقیه ۱۱/۴٪
دین (۲۰۰۲):	ارتدوکس ۸۵٪، کاتولیک ۵/۵٪، مسلمان ۳/۲٪، بقیه ۶/۳٪
زبان:	صربی (زبان رسمی)، آلبانیایی، مجاری
واحد پول:	دینار صربستان = ۱۰۰ پارا؛ یک دینار صربستان ۲۶۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	نووی‌ساد (۳۳۰،۵۲۷)، نیش (۲۵۵،۶۹۹)، کراگویواتس (۱۷۴,۲۲۹)، لسکوواتس (۱۴۷،۹۵۹ نفر)

عراق — RAQ (.iq)

نام رسمی:	جمهوری عراق
پایتخت:	بغداد (۶،۱۵۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	۱۹۳۲/۱۰/۳، از انگلستان
مساحت:	۴۳۸،۳۱۷ کیلومترمربع (پنجاه و هشتمین کشور جهان)
جمعیت:	۳۳،۷۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: جلال طالبانی، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست وزیر: نوری المالکی، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۰):	عرب ۶۴/۷٪، کرد ۲۳٪، آذربایجانی ۵/۶٪، بقیه ۶/۷٪
دین (۲۰۰۰):	اسلام (دین رسمی)، مسلمان شیعه ۶۲٪، مسلمان سنی ۳۴٪، بقیه ۴٪
زبان:	عربی، کردی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	دینار عراق = ۱۰۰۰ فلس؛ ۱۰۰ دینار عراق = ۲۱۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱):	موصل (۱،۴۷۵،۰۰۰)، بصره (۱،۲۰۰،۰۰۰)، اربیل (۱،۰۲۵،۰۰۰)، کرکوک (۹۷۵،۰۰۰ نفر با حومه)

عربستان سعودی — AUDI ARABIA (.sa)

نام رسمی:	پادشاهی عربستان سعودی
پایتخت:	ریاض (۵،۱۸۸،۲۸۶ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۳۲/۹/۲۳، از انگلستان
مساحت:	۲،۲۴۰،۰۰۰ کیلومترمربع (دوازدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۹،۰۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	سلطنتی مطلقه اسلامی، از سال ۱۹۳۲
رئیس حکومت:	پادشاه: عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	پادشاه: عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۵):	عرب ۷۴٪، هندو پاکستانی ۸/۵٪، بنگلادشی ۳/۵٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۰):	اسلام (دین رسمی)، مسلمان (سنی) ۸۴٪، (شیعه) ۱۰٪، مسیحی ۳/۵٪، بقیه ۲/۵٪
زبان:	عربی (زبان رسمی)
واحد پول:	ریال سعودی = ۱۰۰ هلاله، یک ریال سعودی = ۶،۶۶۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	جده (۳،۴۳۰،۶۹۷)، مکه مکرمه (۱،۵۳۴،۷۳۱)، مدینه منوره (۱،۱۰۰،۰۹۳)، دمّام (۹۰۳،۳۱۲ نفر)

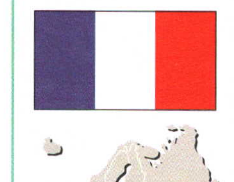
عمان — MAN (.om)

نام رسمی:	پادشاهی عمان
پایتخت:	مسقط (۱۹،۸۹۱ نفر ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۳۰۹،۵۰۰ کیلومترمربع (هفتادمین کشور جهان)
جمعیت:	۲،۸۷۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	سلطنتی مطلقه با دو مجلس مشورتی انتصابی
رئیس حکومت:	پادشاه: سلطان قابوس‌بن سعید، از سال ۱۹۷۰
رئیس دولت:	پادشاه: سلطان قابوس‌بن سعید، از سال ۱۹۷۰
نژاد (۲۰۰۱):	عرب عمانی ۴۸/۱٪، هند و پاکستانی ۳۱/۷٪، بقیه ۲۰/۲٪
دین (۲۰۰۵):	اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۸۹٪، هندو ۵٪، مسیحی ۵٪، بقیه ۱٪
زبان:	عربی (زبان رسمی)، فارسی، اردو
واحد پول:	ریال عمان = ۱۰۰۰ بیضا؛ یک ریال عمان = ۶۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	سیب (۲۹۹،۸۰۰)، بوشر (۱۸۹،۶۰۰)، مطرح (۱۵۰،۱۲۴)، سلاله (۱۴۷،۴۰۰)، صحار (۱۲۸،۵۰۰ نفر)

غنا — HANA (.gh)

نام رسمی:	جمهوری غنا
پایتخت:	اکرا (۲،۳۷۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۵۷/۳/۶، از انگلستان
مساحت:	۲۳۸،۵۳۷ کیلومترمربع (هشتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۵،۲۴۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: جان درامانی ماهاما، ازسال ۲۰۱۲
رئیس دولت:	رئیس جمهور: جان درامانی ماهاما، ازسال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰):	قبایل آکان ۴۱/۶٪، موسی ۲۳٪، اوه ۱۰٪، گاآدانگمه ۷/۲٪، بقیه ۱۸/۲٪
دین (۲۰۰۵):	مسیحی ۵۱/۸٪، عقاید سنتی ۲۱/۵٪، مسلمان ۲۰/۱٪، بقیه ۶/۶٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، بیش از ۷۰ زبان و لهجه بومی قبایل
واحد پول:	سدی = ۱۰۰ پسوا؛ یک سدی = ۱۲،۹۵۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	کوماسی (۱،۸۵۰،۰۰۰)، تمالی (۴۴۷،۳۰۰)، تاکورادی (۳۰۸،۳۰۰)، تما (۱۷۵،۷۰۰ نفر با حومه)

FRANCE (.fr) — ‌سه

سمی: جمهوری فرانسه
ت: پاریس (۱۰،۳۵۴،۶۷۵ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
استقلال: دارای قدمت تاریخی
ت: ۵۴۳،۹۶۵ کیلومترمربع (چهل و نهمین کشور جهان)
ت: ۶۳،۶۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و یکمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور : فرانسوا اولاند، از سال ۲۰۱۲
دولت: نخست وزیر : ژان مارک ارو، از سال ۲۰۱۲
۲۰۰۰): فرانسوی ۷۶/۹٪، ایتالیایی ۱/۹٪، پرتغالی ۱/۵٪، بقیه ۱۹/۷٪
(۲۰۰۴): کاتولیک ۶۴/۳٪، بدون دین ۲۷٪، مسلمان ۴/۳٪، بقیه ۴/۴٪
فرانسوی (زبان رسمی)
پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
ای مهم (۲۰۰۸): مارسی (۱،۵۶۰،۳۴۳)، لیون (۱،۵۲۱،۰۳۰)، لیله (۱،۰۱۲،۶۳۴)، نیس (۹۴۷،۳۳۷)، تولوز (۸۶۴،۹۳۶ نفر با حومه)

PALESTINE (.ps) — طین

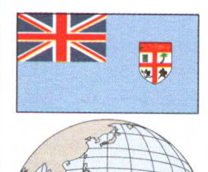
سمی: دولت فلسطین
ت: قدس (بخش شرقی: ۲۵۳،۳۹۴ نفر در سال ۲۰۰۶)/ مرکز اداری موقت : رام الله
استقلال: اعلان استقلال ۱۹۸۸/۱۱/۱۵
ت: ۶،۲۶۳ کیلومترمربع (صد و شصت و پنجمین کشور جهان)
ت: ۴،۳۹۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و یکمین کشور جهان)
حکومت: دولت خودمختار با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۱۹۹۴
حکومت: رئیس دولت خودگردان : محمود عباس (ابومازن)، از سال ۲۰۰۵
دولت: نخست وزیر : اسماعیل هنیه(غزه، از ۲۰۰۷)، رامی حمدالله (کرانه باختری، از ۲۰۱۳)
عرب فلسطینی
مسلمان (عمدتاً سنی) ۸۷/۷٪، یهودی ۷٪، مسیحی ۵/۳٪
عربی (زبان رسمی)، عبری
پول: ؟
ای مهم (۲۰۰۷): غزه (۴۷۹،۴۰۰)، خان یونس (۱۷۳،۲۰۰)، جبالیه (۱۶۸،۶۰۰)، الخلیل (۱۶۳،۱۴۶)، رفح (۱۲۶،۳۰۰)، نابلس (۱۲۶،۱۳۲)، رام الله (۲۷،۴۶۰ نفر)

FINLAND (.fi) — ند

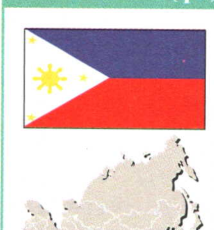
سمی: جمهوری فنلاند
ت: هلسینکی (۵۹۵،۳۸۴ نفر در سال ۲۰۱۲)
استقلال: ۱۹۱۷/۱۲/۶، از روسیه
ت: ۳۳۸،۱۴۵ کیلومترمربع (شصت و چهارمین کشور جهان)
ت: ۵،۴۱۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و دوازدهمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور : ساولی نینیستو، از سال ۲۰۱۲
دولت: نخست وزیر : جیرکی کاتاینن، از سال ۲۰۱۱
(۲۰۱۱): فنلاندی ۹۰٪، سوئدی ۵/۴٪، روس ۱/۱٪، بقیه ۳/۵٪
(۲۰۱۱): پروتستان لوتری ۷۷/۳٪، ارتدوکس فنلاندی ۱/۱٪، بقیه ۲۱/۶٪
فنلاندی و سوئدی (زبان‌های ملی)
پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو= ۳۲،۵۰۰ ریال
ای مهم (۲۰۱۲): اسپو (۲۵۲،۴۳۹)، تامپره (۲۱۵،۱۶۸)، وانتا (۲۰۳،۰۰۱)، تورکو (۱۷۸،۶۳۰ نفر)

FIJI (.fj) — ی

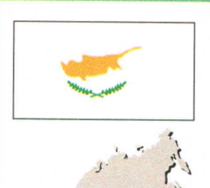
سمی: جمهوری جزایرفیجی
ت: سووا (۲۴۱،۴۳۲ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
استقلال: ۱۹۷۰/۱۰/۱۰، از انگلستان
ت: ۱۸،۲۷۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و دومین کشور جهان)
ت: ۸۵۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و هفتمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور : راتو اپلی نایلاتیکائو، از سال ۲۰۰۹
دولت: نخست وزیر : فرانک باینیماراما، از سال ۲۰۰۷
(۲۰۰۷): فیجیایی ۵۶/۸٪، هندی ۳۷/۵٪، بقیه ۵/۷٪
(۲۰۰۷): مسیحی ۶۴/۴٪، هندو ۲۷/۹٪، مسلمان ۶/۳٪، بقیه ۱/۴٪
انگلیسی، فیجیایی، هندی(زبانهای رسمی)
پول: دلار فیجی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار فیجی = ۱۳،۸۸۹ ریال
ای مهم (۲۰۰۷): ناسینو (۸۷،۴۴۶)، لائوتوکا (۵۲،۸۶۷)، نائوسوری (۴۷،۰۷۴)، نادی (۴۳،۳۶۷ نفر)

PHILIPPINES (.ph) — یپین

سمی: جمهوری فیلیپین
ت: مانیل (۱۱،۵۵۳،۴۲۷ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
استقلال: ۱۹۴۶/۷/۴، از امریکا
ت: ۳۰۰،۰۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و دومین کشور جهان)
ت: ۹۳،۲۱۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (دوازدهمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور : بنیگنو سیمن آکینو، از سال ۲۰۱۰
دولت: رئیس جمهور : بنیگنو سیمن آکینو، از سال ۲۰۱۰
(۲۰۰۰): تاگالوگ ۲۰/۹٪، ویسایان (سبو) ۱۹٪، ایلوکانو ۱۱/۱٪، بقیه ۴۹٪
(۲۰۰۵): مسیحی ۸۷/۶٪، مسلمان ۵/۱٪، عقاید سنتی ۲/۲٪، بقیه ۵/۱٪
فیلیپینو (بر اساس زبان تاگالوگ، زبان رسمی) انگلیسی، اسپانیایی
پول: پزو فیلیپین = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو فیلیپین = ۵۹۴ ریال
ای مهم (۲۰۰۷): کوئزون سیتی (۲،۶۷۹،۴۵۰)، کالوکان (۱،۳۷۸،۸۵۶)، ئو (۱،۳۶۳،۳۳۷)، سبو (۷۹۸،۸۰۹)، زامبوانگا (۷۷۴،۴۰۷)، پاسیگ (۶۱۷،۳۰۱ نفر)

CYPRUS (.cy) — رس

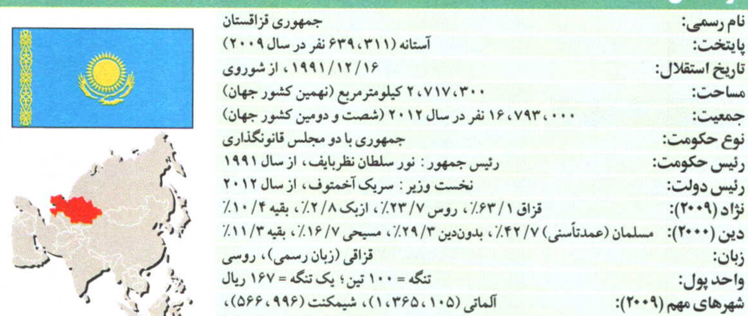

سمی: جمهوری قبرس
ت: نیکوزیا (لفکوزیا/ ۲۳۱،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۶، از انگلستان
ت: ۹،۲۵۱ کیلومترمربع (صد و شصت و چهارمین کشور جهان)
ت: ۱،۱۴۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و پنجمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور : نیکوس آناستاسیادس، از سال ۲۰۱۳
دولت: رئیس جمهور : نیکوس آناستاسیادس، از سال ۲۰۱۳
(۲۰۰۰): قبرسی یونانی ۹۱/۸٪، ارمنی ۳/۳٪، عرب ۲/۹٪، بقیه ۲٪
(۲۰۰۱): ارتدوکس یونانی ۹۴/۸٪، کاتولیک ۲/۱٪، بقیه ۳/۱٪
یونانی، ترکی (زبان‌های رسمی)
پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
های مهم (۲۰۰۸): لیماسول (۱۸۳،۰۰۰)، لارناکا (۸۱،۷۰۰ نفر)

KYRGYZSTAN (.kg) — قرقیزستان

نام رسمی: جمهوری قرقیزستان
پایتخت: بیشکک (۸۶۵،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۳۱، از شوروی
مساحت: ۱۹۸،۵۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۵۶۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و یازدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آلمازبک آتامبایف، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر : ژانتورو ساتیبالدیف، از سال ۲۰۱۲
نژاد ۲۰۰۸): قرقیز ۶۹/۲٪، ازبک ۱۴/۵٪، روس ۸/۷٪، بقیه ۷/۶٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان (عمدتاًسنی) ۶۰/۸٪، بدون‌دین ۲۱/۶٪، مسیحی ۱۰/۴٪، بقیه ۷/۲٪
زبان: قرقیزی، روسی (زبان‌های رسمی)، ازبکی
واحد پول: سوم قرقیزستان = ۱۰۰ تین؛ یک سوم قرقیزستان = ۵۴۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): اوش (۲۴۳،۲۰۰)، جلال‌آباد (۹۲،۱۰۰)، قراگول (۶۳،۷۰۰)، توقماق (۵۳،۱۰۰ نفر)

KAZAKHSTAN (.kz) — قزاقستان

نام رسمی: جمهوری قزاقستان
پایتخت: آستانه (۶۳۹،۳۱۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۱۲/۱۶، از شوروی
مساحت: ۲،۷۱۷،۳۰۰ کیلومترمربع (نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶،۷۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : نور سلطان نظربایف، از سال ۱۹۹۱
رئیس دولت: نخست وزیر : سریک آخمتوف، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۹): قزاق ۶۳/۱٪، روس ۲۳/۷٪، ازبک ۲/۸٪، بقیه ۱۰/۴٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان (عمدتاًسنی) ۴۲/۷٪، بدون‌دین ۲۹/۳٪، مسیحی ۱۶/۷٪، بقیه ۱۱/۳٪
زبان: قزاقی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: تنگه = ۱۰۰ تین؛ یک تنگه = ۱۶۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): آلماتی (۱،۳۶۵،۱۰۵)، شیمکنت (۵۶۶،۹۹۶)، قراغاندی (۴۶۵،۶۳۴)، طراز (۳۴۷،۴۸۶ نفر)

QATAR (.qa) — قطر

نام رسمی: دولت قطر
پایتخت: دوحه (۵۲۱،۲۸۳ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۹/۳، از انگلستان
مساحت: ۱۱،۴۳۷ کیلومترمربع (صد و پنجاه و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۸۳۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: سلطنتی مطلقه (شیخ‌نشین)
رئیس حکومت: امیر : شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست وزیر : شیخ عبدالله بن ناصر بن خلیفه آل ثانی، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۸): عرب ۴۰٪، هندی ۲۰٪، نپالی ۱۳٪، فیلیپینی ۱۰٪، بقیه ۱۷٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان ۸۲/۷٪ (دین رسمی)، مسیحی ۱۰/۴٪، هندو ۲/۵٪، بقیه ۴/۴٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، اردو، هندی، فارسی و انگلیسی نیز رایج است.
واحد پول: ریال قطر = ۱۰۰ درهم؛ یک ریال قطر = ۶،۸۶۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): ریان (۳۹۲،۴۲۸)، ذخیره (۱۲۸،۵۷۴)، خور (۸۰،۲۲۰)، وکره (۷۹،۴۵۷ نفر)

CAMBODIA (.kh) — کامبوج

نام رسمی: پادشاهی کامبوج
پایتخت: پنوم‌پن (۱،۲۴۲،۹۹۲ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۳/۱۱/۹، از فرانسه
مساحت: ۱۸۱،۰۳۵ کیلومترمربع (هشتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۴،۹۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : نورودوم سیهامونی، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر : هون‌سن، از سال ۱۹۹۸
نژاد (۲۰۰۰): خمر ۸۵/۲٪، چینی ۶/۴٪، ویتنامی ۳٪، چام ۲/۵٪، بقیه ۲/۹٪
دین (۲۰۰۹): بودائی ۹۳٪ (دین رسمی)، مسلمان ۴٪، مسیحی ۲٪، بقیه ۸/۷٪
زبان: خمری (زبان رسمی)
واحد پول: ریل = ۱۰۰ سن؛ ۱۰۰ ریل = ۶۱۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): سیمریپ (۱۶۸،۶۶۲)، باتامبانگ (۱۴۰،۵۳۳)، پائوی‌پائت (۸۹،۵۴۹)، پریه‌سیهانو (۸۹،۴۴۷ نفر)

CAMEROON (.cm) — کامرون

نام رسمی: جمهوری کامرون
پایتخت: یائونده (۱،۳۴۴،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۱/۱، از فرانسه
مساحت: ۴۷۵،۴۴۲ کیلومترمربع (پنجاه و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۲۰،۶۵۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : پُل بیه، از سال ۱۹۸۲ (در دوره‌های ۵ ساله)
رئیس دولت: نخست وزیر : فیلمون یانگ، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۶): ساکنان ارتفاعات غربی ۳۸٪، ساکنان جنگلهای استوایی ۳۰٪، بقیه ۳۲٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۲۷/۴٪، عقاید سنتی ۲۲/۲٪، مسلمان ۲۰٪، بقیه ۳۰/۴٪
زبان: فرانسوی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)، زبانها و لهجه‌های متعدد بومی
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): دوآلا (۱،۳۷۱،۴۰۰)، کوسری (۴۷۶،۶۰۰)، گاروآ (۴۶۱،۳۰۰)، بامندا (۴۱۹،۴۰۰)، ماروآ (۳۳۵،۸۰۰ نفر)

CANADA (.ca) — کانادا

نام رسمی: کانادا
پایتخت: اتاوا (۱،۲۳۶،۳۲۴ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۶۷/۷/۱، از انگلستان
مساحت: ۹،۹۷۰،۶۱۰ کیلومترمربع (دومین کشور بزرگ جهان)
جمعیت: ۳۳،۸۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۳۱
رئیس حکومت: فرماندار کل : دیوید لوید جانستون، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر : استفن هارپر، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۶): انگلیسی تبار ۵۷/۸٪، فرانسوی تبار ۲۲/۱٪، بقیه ۲۰/۱٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۷۴/۸٪، مسلمان ۲/۷٪، بقیه ۲۲/۵٪
زبان: انگلیسی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: دلار کانادا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار کانادا = ۲۵،۲۵۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): تورنتو (۵،۵۸۳،۰۶۴)، مونترئال (۳،۸۲۴،۲۲۱)، ونکوور (۲،۳۱۳،۳۲۸)، کالگاری (۱،۲۱۴،۸۳۹)، ادمونتون (۱،۱۵۹،۸۶۹ نفر با حومه)

کروآسی CROATIA (.hr)

- **نام رسمی:** جمهوری کروآسی
- **پایتخت:** زاگرب (۶۸۶،۵۶۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۹۱/۶/۲۵، از یوگسلاوی
- **مساحت:** ۵۶،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و پنجمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴،۲۷۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و سومین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ایوو یوسیپوویچ، از سال ۲۰۱۰
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: زوران میلانوویچ، از سال ۲۰۱۱
- **نژاد (۲۰۰۱):** کروآت ۸۹/۶٪، صرب ۴/۵٪، بقیه ۵/۹٪
- **دین (۲۰۰۱):** مسیحی ۹۲/۶٪، مسلمان سنی ۱/۳٪، بقیه ۶/۱٪
- **زبان:** کروآتی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** کونا = ۱۰۰ لیپا؛ یک کونا = ۴،۲۲۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۱):** اسپلیت (۱۶۵،۸۹۳)، ریکا (۱۲۷،۴۹۸)، اوسییک (۸۳،۴۹۶)، زادار (۷۰،۶۷۴ نفر)

کره جنوبی SOUTH KOREA (.kr)

- **نام رسمی:** جمهوری کره
- **پایتخت:** سئول (۹،۷۹۴،۳۰۴ نفر در سال ۲۰۱۰)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۴۸/۸/۱۵، تشکیل جمهوری
- **مساحت:** ۹۹،۶۴۶ کیلومترمربع (صد و هفتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۹،۰۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و ششمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خانم پارک گوئن هیه، از سال ۲۰۱۳
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: جونگ هونگ وون، از سال ۲۰۱۳
- **نژاد (۲۰۰۰):** کره‌ای ۹۷/۷٪، ژاپنی ۲٪، بقیه ۰/۳٪
- **دین (۲۰۰۵):** مسیحی ۴۳٪، عقاید سنتی ۱۵٪، بودایی ۱۴٪، بقیه ۲۸٪
- **زبان:** کره‌ای (زبان رسمی)
- **واحد پول:** وون کره جنوبی = ۱۰۰ چون؛ ۱۰۰ وون = ۲،۲۰۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۰):** پوسان (۳،۴۱۴،۹۵۰)، اینچون (۲،۶۶۲،۵۰۹)، تائگو (۲،۴۴۶،۴۱۸)، تائجون (۱،۵۰۱،۸۵۹ نفر)

کره شمالی NORTH KOREA (.kp)

- **نام رسمی:** جمهوری دموکراتیک خلق کره
- **پایتخت:** پیونگ یانگ (۲،۵۸۱،۰۷۶ نفر در سال ۲۰۰۸)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۴۸/۹/۹، تشکیل کره شمالی
- **مساحت:** ۱۲۲،۷۶۲ کیلومترمربع (نود و هشتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۲۴،۵۸۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و نهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری تک حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رهبر عالی و رئیس کمیسیون دفاع ملی: کیم جونگ اون، از سال ۲۰۱۱
- **رئیس دولت:** رهبر عالی و رئیس کمیسیون دفاع ملی: کیم جونگ اون، از سال ۲۰۱۱
- **نژاد (۱۹۹۹):** کره‌ای ۹۹/۸٪، چینی ۰/۲٪
- **دین (۲۰۰۵):** اکثریت بدون دین
- **زبان:** کره‌ای (زبان رسمی)
- **واحد پول:** وون جدید کره شمالی = ۱۰۰ چون؛ یک وون جدید = ۱۹،۲۳۱ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۸):** هامهونگ (۷۰۳،۶۱۰)، چونگجین (۶۱۴،۸۹۲)، سینوئیجو (۳۳۴،۰۳۱)، وونسان (۳۲۸،۴۶۷)، نامپو (۳۱۰،۵۳۱ نفر)

کستاریکا COSTA RICA (.cr)

- **نام رسمی:** جمهوری کستاریکا
- **پایتخت:** سان خوزه (۲۸۸،۰۵۴ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
- **مساحت:** ۵۱،۱۰۰ کیلومترمربع (صد و بیست و هفتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴،۳۵۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و دومین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خانم لورا چینچیلا میراندا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: خانم لورا چینچیلا میراندا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
- **نژاد (۲۰۰۰):** سفیدپوست ۷۷٪، دورگه سرخ و سفید ۱۷٪، بقیه ۶٪
- **دین (۲۰۰۴):** کاتولیک ۷۲٪، پروتستان ۱۳٪، بدون دین ۱۰٪، بقیه ۵٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** کولون = ۱۰۰ سنتیمو؛ یک کولون = ۵۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۱):** پونتارناس (۷۰،۶۰۲)، لیمون (۶۰،۰۴۹)، لیبریا (۴۸،۵۹۷)، سان رافائل (۴۵،۱۷۰ نفر)

کلمبیا COLOMBIA (.co)

- **نام رسمی:** جمهوری کلمبیا
- **پایتخت:** بوگوتا (۷،۲۴۳،۶۹۸ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۸۱۰/۷/۲۰، از اسپانیا
- **مساحت:** ۱،۱۴۱،۷۴۸ کیلومترمربع (بیست و پنجمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۵،۲۳۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی‌امین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خوآن مانوئل سانتوس کالدرون، از سال ۲۰۱۰
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: خوآن مانوئل سانتوس کالدرون، از سال ۲۰۱۰
- **نژاد (۲۰۰۶):** دورگه سرخ‌وسفید ۵۸٪، سفیدپوست ۲۰٪، دورگه سیاه‌وسفید ۱۴٪، بقیه ۸٪
- **دین (۲۰۰۷):** کاتولیک ۸۰٪، پروتستان ۱۳/۵٪، بقیه ۶/۵٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)، کچوا، چیبچا
- **واحد پول:** پزو کلمبیا = ۱۰۰ سنتاوو؛ ۱۰۰ پزو کلمبیا = ۱،۳۷۱ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** مدلین (۲،۲۸۱،۰۸۵)، کالی (۲،۱۸۳،۰۴۲)، بارانکیلا (۱،۱۷۴،۹۷۱)، کارتاخنا (۸۸۸،۰۱۲)، کوکوتا (۵۹۱،۵۳۰ نفر)

کنگو (کنگو برازاویل) CONGO (.cg)

- **نام رسمی:** جمهوری کنگو
- **پایتخت:** برازاویل (۱،۴۰۸،۱۵۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۰/۸/۱۵، از فرانسه
- **مساحت:** ۳۴۲،۰۰۰ کیلومترمربع (شصت و سومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۳،۹۷۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و ششمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: دنیس ساسونگوئسو، از سال ۱۹۹۷
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: دنیس ساسونگوئسو، از سال ۲۰۰۶
- **نژاد (۲۰۰۰):** قبایل کنگو ۲۱/۲٪، یومبه ۱۱/۵٪، تکه ۱۰/۷٪، کوگنی ۸٪، بقیه ۴۸/۶٪
- **دین (۲۰۰۵):** مسیحی ۷۳٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۲۵٪
- **زبان:** فرانسوی (زبان رسمی)، لینگالا، کیکنگو، تکه
- **واحد پول:** فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ = ۴۸ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۰):** پوانت‌نوار (۸۲۹،۱۳۴)، دولیسیه (۱۲۸،۰۳۲)، انکایی (۶۳،۱۰۴)، وسو (۲۸،۹۳۹ نفر)

کنگو کینشاسا (زئیر) CONGO (.cd)

- **نام رسمی:** جمهوری دموکراتیک کنگو
- **پایتخت:** کینشاسا (۸،۷۵۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۰/۶/۳۰، از بلژیک
- **مساحت:** ۲،۳۴۴،۸۸۵ کیلومترمربع (یازدهمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۶۹،۵۷۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (نوزدهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ژوزف کابیلا، از سال ۲۰۰۱
- **رئیس دولت:** نخست‌وزیر: آگوستین ماتاتا پونیو ماپون، از سال ۲۰۱۲
- **نژاد (۱۹۸۳):** لوبا ۱۸٪، کنگو ۱۶/۱٪، مونگو ۱۳/۵٪، روآندا ۱۰/۳٪، بقیه ۴۲/۱٪
- **دین (۲۰۰۴):** کاتولیک ۵۰٪، پروتستان ۲۰٪، مسلمان ۱۰٪، بقیه ۲۰٪
- **زبان:** فرانسوی (زبان رسمی)، حدود ۴۰۰ زبان و لهجه بومی
- **واحد پول:** فرانک کنگو، یک فرانک = ۲۷ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۰):** لوبومباشی (۱،۵۴۳،۰۰۰)، امبوجی مایی (۱،۴۸۸،۰۰۰)، کانانگا (۸۷۸،۰۰۰)، کیسانگانی (۸۱۲،۰۰۰)، بوکاوو (۲۰۰۴: ۴۷۱،۷۸۹ نفر)

کنیا KENYA (.ke)

- **نام رسمی:** جمهوری کنیا
- **پایتخت:** نایروبی (۳،۱۳۳،۵۱۸ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۳/۱۲/۱۲، از انگلستان
- **مساحت:** ۵۸۲،۶۴۶ کیلومترمربع (چهل و ششمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۳،۰۱۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و یکمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: اوهورو کنیاتا، ازسال ۲۰۱۳
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: اوهورو کنیاتا، ازسال ۲۰۱۳
- **نژاد (۲۰۰۴):** قبایل سیاهپوست کیکویو ۲۱٪، لوهیا ۱۴٪، لوئو ۱۳٪، بقیه ۵۲٪
- **دین (۲۰۰۹):** مسیحی ۸۳٪، مسلمان ۱۱/۲٪، بدون دین ۲/۴٪، بقیه ۳/۴٪
- **زبان:** سواحلی، انگلیسی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** شیلینگ کنیا = ۱۰۰ سنت؛ یک شیلینگ کنیا = ۲۹۷ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** مومباسا (۹۱۵،۱۰۱)، ناکورو (۲۸۶،۴۱۱)، کیسومو (۲۵۹،۲۵۸)، الدورت (۲۵۲،۰۶۱)، روئیرو (۲۳۶،۹۶۱)، کیکویو (۱۹۰،۲۰۸ نفر)

کوبا CUBA (.cu)

- **نام رسمی:** جمهوری کوبا
- **پایتخت:** هاوانا (۲،۱۳۵،۴۹۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۰۲/۵/۲۰، از امریکا
- **مساحت:** ۱۱۰،۸۶۱ کیلومترمربع (صد و چهارمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۱۱،۲۴۱،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۲ (هفتاد و پنجمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری سوسیالیستی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: رائول کاسترو روز، از سال ۲۰۰۶
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: رائول کاسترو روز، از سال ۲۰۰۶
- **نژاد (۲۰۱۱):** سفیدپوست ۶۵/۲٪، دورگه ۲۴/۴٪، سیاهپوست ۱۰/۴٪
- **دین (۲۰۰۵):** کاتولیک ۴۷٪، پروتستان ۵٪، بدون دین ۲۲٪، بقیه ۲۶٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** پزو کوبا = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو کوبا = ۹۴۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۱):** سانتیاگو د کوبا (۴۲۵،۸۵۱)، کاماگوای (۳۰۵،۸۴۵)، هولگوین (۲۷۷،۰۵۰)، گوآنتانامو (۲۰۷،۸۵۷)، سانتاکلارا (۲۰۵،۸۱۲ نفر)

کوزوو KOSOVO

- **نام رسمی:** جمهوری کوزوو (تا فروردین ۱۳۹۲، ۹۹ کشور آن را به رسمیت شناخته‌اند)
- **پایتخت:** پریشتینا (۱۹۸,۸۹۷ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۲۰۰۸/۲/۱۷، از صربستان
- **مساحت:** ۱۰,۸۸۷ کیلومتر مربع (صد و شصت و دومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۱،۸۳۷,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و ششمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خانم آتیفته جاهجگا، از سال ۲۰۱۱
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: هاشم تاچی، از سال ۲۰۰۷
- **نژاد (۲۰۱۱):** آلبانیایی ۹۲/۹٪، صرب ۱/۵٪، بقیه ۵/۶٪
- **دین (۲۰۱۱):** مسلمان ۹۵/۶٪، کاتولیک ۲/۲٪، ارتدوکس ۱/۵٪، بقیه ۰/۷٪
- **زبان:** آلبانیایی، صربی (زبانهای رسمی)
- **واحد پول:** یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲,۵۰۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۱):** پریزرن (۱۷۷،۷۸۱)، فریزای (۱۰۸،۶۱۰)، پچ (۹۶،۴۵۰)، گیاکووا (۹۴،۵۵۶)، گیلان (۹۰،۱۷۸ نفر)

کومور COMOROS (.km)

- **نام رسمی:** اتحاد جزایر کومور
- **پایتخت:** موروونی (۵۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۷۵/۷/۶، از فرانسه
- **مساحت:** ۱،۸۶۲ کیلومترمربع (صد و هفتاد و دومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۷۳۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و یکمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری فدرال با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۱
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ایکیلیلو دوینینه، از سال ۲۰۱۱
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: ایکیلیلو دوینینه، از سال ۲۰۱۱
- **نژاد (۲۰۰۰):** کوموری ۹۷/۱٪، ماکوا ۱/۶٪، فرانسوی ۰/۴٪، بقیه ۰/۹٪
- **دین (۲۰۰۵):** اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۸/۴٪، بقیه ۱/۶٪
- **زبان:** کوموری، عربی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
- **واحد پول:** فرانک کومور = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک کومور = ۶۴ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۲):** موتسامودو (۲۱،۵۵۸)، دومونی (۱۳،۲۵۴)، فومبونی (۱۳،۰۵۳ نفر)

کویت KUWAIT (.kw)

- **نام رسمی:** دولت کویت
- **پایتخت:** کویت (۵۶،۲۳۴ نفر در سال ۲۰۱۱)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۱/۷/۱۹، از انگلستان
- **مساحت:** ۱۷،۸۱۸ کیلومترمربع (صد و پنجاه و سومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۳،۷۳۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و نهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** مشروطه سلطنتی (امیرنشین) با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** امیر: شیخ صباح الاحمد آل جابرالصباح، از سال ۲۰۰۶
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: جابر مبارک الحمد الصباح، از سال ۲۰۱۱
- **نژاد (۲۰۰۵):** عرب ۵۷٪، بقیه ۴۳٪
- **دین (۲۰۰۵):** اسلام (دین رسمی) مسلمان ۷۴٪، مسیحی ۲۲٪، بقیه ۴٪
- **زبان:** عربی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** دینار کویت = ۱۰۰۰ فلس؛ یک دینار کویت = ۸۸،۷۵۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۱):** قلیب الشیوخ (۲۶۵،۹۸۴)، سالمیه (۲۳۸،۵۷۷)، حولی (۱۷۱،۸۰۴ نفر)

یپ ورد — CAPE VERDE (.cv)

رسمی: جمهوری کیپ‌ورد
نخت: پرایا (۱۲۷،۸۳۲ نفر در سال ۲۰۱۰)
یخ استقلال: ۱۹۷۵/۷/۵، از پرتغال
احت: ۴،۰۳۳ کیلومترمربع (صد و شصت و هشتمین کشور جهان)
معیت: ۵۰۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و هشتمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور: ژرژه کارلوس فونسکا، از سال ۲۰۱۱
س دولت: نخست وزیر: ژوزه ماریا نوس، از سال ۲۰۰۱
د (۲۰۰۰): دورگه سیاه و سفید کیپ‌وردی ۶۹/۶٪، فولانی ۱۲/۲٪، بالانتا ۱۰٪، بقیه ۸/۲٪
ن (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۸/۱٪، پروتستان ۳/۳٪، مسلمان ۲/۸٪، بقیه ۵/۸٪
ن: پرتغالی (زبان رسمی)
حد پول: اسکودو کیپ‌ورد = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک اسکودو = ۲۸۶ ریال
رهای مهم (۲۰۱۰): میندلو (۷۰،۴۶۸)، سانتا ماریا (۲۳،۸۳۹)، آسومادا (۱۲،۰۲۶)، پدرا بادخو (۹،۳۴۵ نفر)

یریباتی (کیریباس) — KIRIBATI (.ki)

رسمی: جمهوری کیریباتی (کیریباس)
نخت: بایریکی (۲،۷۶۶ نفر در سال ۲۰۰۵)
یخ استقلال: ۱۹۷۹/۷/۱۲، از انگلستان
احت: ۸۱۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و چهارمین کشور جهان)
معیت: ۱۰۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و سومین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور: آنوته تونگ، از سال ۲۰۰۳
س دولت: رئیس جمهور: آنوته تونگ، از سال ۲۰۰۳
د (۲۰۰۰): میکرونزیایی ۹۸/۸٪، پولینزیایی ۰/۷٪، اروپایی ۰/۲٪، بقیه ۰/۳٪
ن (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۵/۳٪، پروتستان ۳۵/۷٪، مورمون ۳/۱٪، بقیه ۵/۹٪
ن: کیریباتیایی (گیلبرتی) و انگلیسی (زبان‌های رسمی)
حد پول: دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۲۵،۷۷۳ ریال
رهای مهم (۲۰۰۵): بتیو (۱۲,۵۰۹)، بیکنیبو (۶,۱۷۰)، تیورارکه (۳,۹۳۹ نفر)

ابون — GABON (.ga)

رسمی: جمهوری گابون
نخت: لیبرویل (۶۱۹،۰۰۰ نفربا حومه در سال ۲۰۰۹)
یخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۷، از فرانسه
احت: ۲۶۷،۶۶۷ کیلومترمربع (هفتاد و هفتمین کشور جهان)
معیت: ۱،۵۶۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و نهمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور: علی بونگو اوندیمبا، از سال ۲۰۰۹
س دولت: نخست وزیر: ریموند ندونگ سیما، از سال ۲۰۱۲
اد (۲۰۰۰): قبایل فانگ ۲۸/۶٪، پونو ۱۰/۲٪، نزبی ۸/۹٪، فرانسوی ۶/۷٪، بقیه ۴۵/۵٪
ن (۲۰۰۵): مسیحی ۷۳٪، مسلمان ۱۲٪، عقاید سنتی ۱۰٪، بقیه ۵٪
ان: فرانسوی (زبان رسمی)، گویش‌های مختلف اقوام سیاهپوست
حد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
رهای مهم (۲۰۰۳): پورژانتی (۱۱۶،۲۰۰)، فرانس‌ویل (۴۱،۳۰۰)، لامبارنه (۹،۰۰۰ نفر)

امبیا — GAMBIA (.gm)

رسمی: جمهوری گامبیا
تخت: بانجول (۳۳،۱۳۱ نفر در سال ۲۰۰۶)
یخ استقلال: ۱۹۶۵/۲/۱۸، از انگلستان
احت: ۱۱،۲۹۵ کیلومترمربع (صد و شصتمین کشور جهان)
معیت: ۱،۸۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و پنجمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور: یحیی جامه، از سال ۱۹۹۴
یس دولت: رئیس جمهور: یحیی جامه، از سال ۱۹۹۴
اد (۲۰۰۳): قبایل مالینکه ۴۲٪، فولانی ۱۸٪، ولوف ۱۶٪، بقیه ۲۴٪
ین (۲۰۰۵): مسلمان ۹۰٪، مسیحی ۹٪، عقاید سنتی و بقیه ۱٪
ان: انگلیسی (زبان رسمی)، بیش از ۲۰ زبان و لهجه بومی
حد پول: دالاسی = ۱۰۰ بوتوت؛ یک دالاسی = ۷۵۷ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۶): سرکوندا (۳۳۵،۷۰۰)، بریکاما (۸۰،۷۰۰)، باکائو (۴۵،۵۰۰)، فارافنی (۳۰،۴۰۰ نفر)

رجستان — GEORGIA (.ge)

م رسمی: گرجستان
یتخت: تفلیس (۱،۱۶۲،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
ریخ استقلال: ۱۹۹۱/۴/۹، از شوروی
ساحت: ۶۹،۷۰۰ کیلومترمربع (صد و بیستمین کشور جهان)
معیت: ۴،۴۹۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نوزدهمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور: میخائیل ساکاشویلی، از سال ۲۰۰۴
یس دولت: نخست وزیر: بیدزینا ایوانیش‌ویلی، از سال ۲۰۱۲
اد (۲۰۰۲): گرجی ۸۳/۸٪، آذربایجانی ۶/۵٪، ارمنی ۵/۷٪، روس ۱/۵٪، بقیه ۲/۵٪
ین (۲۰۰۵): ارتدوکس گرجی ۵۴/۸٪، مسلمان ۱۹/۵٪، بدون دین ۱۳٪، بقیه ۱۲/۴٪
ان: گرجی (زبان رسمی)
احد پول: لاری = ۱۰۰ تتری؛ یک لاری = ۱۵،۰۶۰ ریال
هرهای مهم (۲۰۱۱): کوتایسی (۱۹۴،۷۰۰)، باتومی (۱۲۴،۳۰۰)، روستاوی (۱۲۰،۸۰۰)، زوگدیدی (۷۷،۹۰۰ نفر)

رنادا — GRENADA (.gd)

م رسمی: دولت گرنادا
یتخت: سنت جورجز (۳۲،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
ریخ استقلال: ۱۹۷۴/۲/۷، از انگلستان
ساحت: ۳۴۴ کیلومترمربع (صد و هشتاد و هفتمین کشور جهان)
معیت: ۱۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و دومین کشور جهان)
ع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان) از سال ۱۹۷۴
یس حکومت: فرماندار کل: سیسیل گرناده، از سال ۲۰۱۳
یس دولت: نخست وزیر: کیت میچل، از سال ۲۰۱۳
اد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۵۱/۷٪، دورگه ۴۰٪، هند و پاکستانی ۴٪، بقیه ۴/۳٪
ین (۲۰۰۵): کاتولیک ۴۱٪، پروتستان ۳۰٪، بدون دین و بقیه ۲۹٪
ان: انگلیسی (زبان رسمی)، فرانسوی
احد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار کارائیب شرقی = ۹،۲۵۹ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۶): گویاوه (۳،۴۰۰)، گرنویل (۲،۵۰۰)، ویکتوریا (۲،۳۰۰ نفر)

گواتمالا — GUATEMALA (.gt)

نام رسمی: جمهوری گواتمالا
پایتخت: گواتمالا (۱،۱۶۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۰۸،۸۸۹ کیلومترمربع (صد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۵،۰۷۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: اتو پرز مولینا، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: رئیس جمهور: اتو پرز مولینا، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۲): دورگه سرخ و سفید ۶۰٪، مایا ۳۹/۳٪، بقیه ۰/۷٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۷٪، مسیحیان پروتستان و مستقل ۴۰٪، بقیه ۳٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، لهجه‌های مایا - کیچه
واحد پول: کتسال = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک کتسال = ۳،۱۴۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): میخکو (۲۷۷,۴۰۰)، ویا نوئوا (۱۸۷,۷۰۰)، کتسالتنانگو (۱۰۶,۷۰۰)، اسکوینتلا (۶۵,۴۰۰ نفر)

گویان — GUYANA (.gy)

نام رسمی: جمهوری تعاونی گویان
پایتخت: جورج تاون (۲۳۶،۹۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۵/۲۶، از انگلستان
مساحت: ۲۱۴،۹۶۹ کیلومترمربع (هشتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۵۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: دونالد راموتار، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر: ساموئل آرچیبالد آنتونی هیندز، از سال ۱۹۹۷
نژاد (۲۰۰۲): هندی ۴۳/۵٪، سیاهپوست ۳۰/۲٪، دورگه ۱۶/۷٪، بقیه ۹/۶٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۵۷/۳٪، هندو ۲۸/۴٪، مسلمان ۷/۲٪، بقیه ۷/۱٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، هندی، پرتغالی و چینی
واحد پول: دلار گویان = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار گویان = ۱۲۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): لیندن (۴۴،۹۰۰)، نیوآمستردام (۳۷،۵۰۰)، کوری‌ورتون (۱۲،۷۰۰)، بارتیکا (۱۱،۳۰۰ نفر)

گینه — GUINEA (.gn)

نام رسمی: جمهوری گینه
پایتخت: کوناکری (۱،۵۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۸/۱۰/۲، از فرانسه
مساحت: ۲۴۵،۸۵۷ کیلومترمربع (هفتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۴۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتادمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آلفا کونده، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: محمد سعید فوفانا، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): قبایل فولانی ۳۸/۳٪، مالینکه ۲۵/۶٪، سوسو ۱۲/۲٪، کپله ۵/۲٪، بقیه ۱۸/۷٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۸۵٪، مسیحی ۸٪، عقاید سنتی ۷٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، زبان‌های رایج قبیله‌ای
واحد پول: فرانک گینه = ۱۰۰ کائوری؛ ۱۰۰ فرانک = ۳۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): کانکان (۱۱۳،۹۰۰)، (۲۰۰۱) لابه (۶۴،۵۰۰)، کیندیا (۵۶،۰۰۰)، نزرکوره (۵۵،۰۰۰ نفر)

گینه استوایی — EQUATORIAL GUINEA (.gq)

نام رسمی: جمهوری گینه استوایی
پایتخت: مالابو (۱۲۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۱۰/۱۲، از اسپانیا
مساحت: ۲۸،۰۵۱ کیلومترمربع (صد و چهل و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۷۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سرتیپ تئودورو اوبیانگ نگوئما مباسوگو، از سال ۱۹۷۹
رئیس دولت: نخست وزیر: ویسنته اهاته تومی، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): قبایل فانگ ۵۶/۶٪، نیجریه‌ای ۱۲/۵٪، بوبی ۱۰٪، بقیه ۲۰/۹٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۰/۱٪، مسلمان ۴٪، مسیحیت افریقایی ۳/۷٪، بقیه ۱۲/۲٪
زبان: اسپانیایی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): باتا (۶۶،۸۰۰)، مبینی (۱۱,۶۰۰)، ابیبیین (۹,۱۰۰)، لوبا (۶،۸۰۰ نفر)

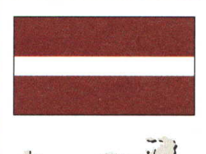
گینه بیسائو — GUINEA BISSAU (.gw)

نام رسمی: جمهوری گینه بیسائو
پایتخت: بیسائو (۳۸۷،۹۰۹ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۴/۹/۱۰ از پرتغال
مساحت: ۳۶،۱۲۵ کیلومترمربع (صد و سی و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۶۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: مانوئل سریفو نیاماجو، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر: روی دوراته د باروس، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۹): قبایل فولانی ۲۳/۸٪، بالانته ۲۲/۹٪، مالینکه ۱۴/۲٪، ماندیاکو ۱۲٪، بقیه ۳۶٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۹٪، مسلمان ۴۲٪، مسیحی و بقیه ۹٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم، یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): گابو (۸۱،۴۹۵)، بافاتا (۶۸،۹۵۶)، بیسورا (۵۶،۵۸۵)، بیگنه (۵۱،۴۱۲ نفر)

لائوس — LAOS (.la)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک خلق لائوس
پایتخت: وین‌تیان (۷۹۹،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۳/۱۰/۲۳، از فرانسه
مساحت: ۲۳۶،۸۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۵۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جموری تک‌حزبی خلق با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سپهبد چومالی سایاسون، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر: تونگسینگ تاماوونگ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۵): لائوسی ۵۴/۶٪، خمو ۱۰/۹٪، همونگ ۸٪، تای ۳/۸٪، بقیه ۲۲/۷٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۹٪، بودایی ۴۳٪، بقیه ۸٪
زبان: لائوسی (زبان رسمی)
واحد پول: کیپ = ۱۰۰ آت؛ صد کیپ = ۳۱۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): ساواناخت (۵۸،۲۰۰)، پاکسه (۵۰،۱۰۰ نفر)، سام‌نوآ (۴۰,۷۰۰)، موآنگ خاموآن (۲۷,۳۰۰ نفر)

لاتویا (لتونی) — LATVIA (.lv)

نام رسمی: جمهوری لاتویا (لتونی)
پایتخت: ریگا (۷۰۰،۱۰۷ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۱، از شوروی
مساحت: ۶۴،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۳۶،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۲ (صد و چهل و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آندریس برزینس، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: نخست وزیر: والدیس دومبرووسکیس، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۱۱): لاتویایی ۵۹/۵٪، روس ۲۷/۴٪، بیلاروس ۳/۵٪، اوکراینی ۲/۵٪، بقیه ۷/۱٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۶۲٪، بدون دین ۲۶٪، بقیه ۱۲٪
زبان: لاتویایی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: لاتس = ۱۰۰ سانتیم؛ یک لاتس = ۴۵،۲۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): دائوگاوپیلس (۱۰۲،۸۷۰)، لیپایا (۸۳،۰۶۱)، یلگاوا (۶۴،۲۷۹)، یورمالا (۵۵،۷۶۷ نفر)

لبنان — LEBANON (.lb)

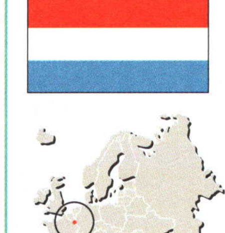
نام رسمی: جمهوری لبنان
پایتخت: بیروت (۲،۰۲۲،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۳/۱۱/۲۲، از فرانسه
مساحت: ۱۰،۴۰۰ کیلومترمربع (صد و شصت و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۱۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: میشل سلیمان، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر: نجیب میقاتی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸۴/۵٪، ارمنی ۶/۸٪، کرد ۶/۱٪، بقیه ۲/۶٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۵۶٪ (شیعه ۲۸٪، سنی ۲۸٪)، مسیحی ۳۴٪، دروزی ۵٪، بقیه ۵٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فرانسه، انگلیسی
واحد پول: لیره لبنان = ۱۰۰ پیاستر؛ ۱۰۰ لیره لبنان = ۱،۶۶۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): طرابلس (۲۱۲،۹۰۰)، صیدا (۱۴۹،۰۰۰)، صور (۱۱۷،۱۰۰)، نبطیه (۸۹،۴۰۰ نفر)

لسوتو — LESOTHO (.ls)

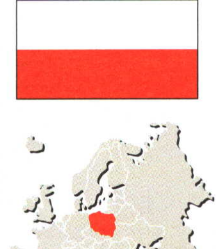
نام رسمی: پادشاهی لسوتو
پایتخت: ماسرو (۲۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۱۰/۴، از انگلستان
مساحت: ۳۰،۳۵۵ کیلومترمربع (صد و سی و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۹۳۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهل و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: لتسی سوم، از سال ۱۹۹۶
رئیس دولت: نخست وزیر: تام ثبانه، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): قبایل سوتو ۸۰/۳٪، زولو ۱۴/۴٪، بقیه ۵/۳٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۹۱٪ (دین رسمی)، عقاید سنتی ۷/۷٪، بقیه ۱/۳٪
زبان: سوتو، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: لوتی = ۱۰۰ لیسنته؛ یک لوتی = ۲،۹۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): تیاتیانگ (۶۱،۴۷۵)، مافتنگ (۳۲،۱۴۸)، ماپوتسوئه (۳۰،۸۰۰)، موهالزهوک (۲۸،۳۱۰ نفر)

لوکزامبورگ — LUXEMBOURG (.lu)

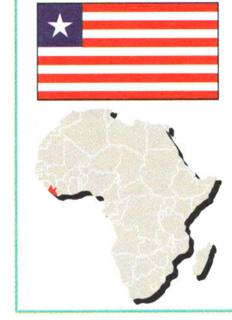
نام رسمی: مهیندوکنشین لوکزامبورگ
پایتخت: لوکزامبورگ (۹۵،۰۵۸ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۹۰/۱۱/۱۳، از هلند
مساحت: ۲،۵۸۶ کیلومترمربع (صد و هفتادمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۲۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: مهیندوک: هنری، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت: نخست وزیر: ژان کلود ژونکر، از سال ۱۹۹۵
نژاد (۲۰۱۱): لوکزامبورگی ۵۶/۸٪، پرتغالی ۱۵/۹٪، فرانسوی ۶/۱٪، بقیه ۲۱/۲٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۹۰٪، پروتستان ۳٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۵٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، لوکزامبورگی (زبان ملی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): اش سورآلزت (۳۰،۱۲۵)، دیفردانژ (۲۱،۹۳۵)، دودلانژ (۱۸،۷۸۱)، پتانژ (۱۶،۰۸۵ نفر)

لهستان — POLAND (.pl)

نام رسمی: جمهوری لهستان
پایتخت: ورشو (۱،۷۰۰،۶۱۲ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۳۱۲،۶۸۵ کیلومترمربع (شصت و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۸،۵۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: برونیسلاو ماریا کوموروفسکی، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: دونالد توسک، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۱۱): لهستانی ۹۳/۷٪، کاشوبی ۰/۶٪، آلمانی ۰/۳٪، اوکراینی ۰/۱٪، بقیه ۵/۳٪
دین (۲۰۰۷): کاتولیک ۸۸/۷٪، ارتدوکس ۱/۳٪، پروتستان ۰/۴٪، بقیه ۹/۶٪
زبان: لهستانی (زبان رسمی)
واحد پول: زلوتی = ۱۰۰ گروشی؛ یک زلوتی = ۷،۵۳۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): کراکوف (۷۵۷،۶۱۱)، لُدز (۷۲۸،۸۹۲)، ورتسلاف (۶۳۰،۱۳۱)، پُزنان (۵۵۴،۶۹۶)، گدانسک (۴۶۰،۲۷۶ نفر)

لیبریا — LIBERIA (.lr)

نام رسمی: جمهوری لیبریا
پایتخت: مونروویا (۱،۰۱۰،۹۷۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
تاریخ تشکیل: ۱۸۴۷/۷/۲۶
مساحت: ۹۷،۷۵۴ کیلومترمربع (صد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۰۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت انتقالی، از اکتبر سال ۲۰۰۳
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور: خانم الن جانسون، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: رئیس‌جمهور: خانم الن جانسون، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۸): قبایل کپله ۲۰/۳٪، باسا ۱۳/۴٪، گربو ۱۰٪، گیو ۸٪، مانو ۷/۹٪، بقیه ۴۰/۴٪
دین (۲۰۰۸): مسیحی ۸۵/۶٪، مسلمان ۱۲/۲٪، عقاید سنتی ۰/۶٪، بقیه ۱/۶٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی قبایلی
واحد پول: دلار لیبریا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار لیبریا = ۳۴۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): گانتا (۴۱،۱۰۶)، بوکانن (۳۴،۲۷۰)، گبارنگا (۳۴،۰۴۶)، کاکاتا (۳۳،۹۴۵ نفر)

لیبی — LIBYA (.ly)

نام رسمی: دولت لیبی
پایتخت: طرابلس (۲،۱۸۹،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۱/۱۲/۲۴، از ایتالیا
مساحت: ۱،۷۵۷،۰۰۰ کیلومترمربع (شانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۴۶۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری پارلمانی موقت
رئیس حکومت: رئیس کنگره ملی عمومی: جمعه احمد عتیقه، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست وزیر: علی زیدان، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸۷٪ (لیبیایی ۵۷٪، بدوی ۱۴٪، مصری ۸٪)، بربر ۷٪، بقیه ۶٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۶/۱٪، بقیه ۳/۹٪
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: دینار لیبی = ۱۰۰۰ درهم؛ یک دینار لیبی = ۲۰،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): بنغازی (۶۷۰،۷۹۷)، مصراته (۲۰۰۵: ۳۵۴،۸۲۳ نفر)

لیتوانی — LITHUANIA (.lt)

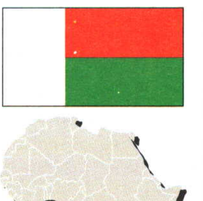
نام رسمی: جمهوری لیتوانی
پایتخت: ویلنیوس (۵۲۳،۰۵۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۷/۲۹، از شوروی
مساحت: ۶۵،۳۰۱ کیلومترمربع (صد و بیست و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۱۷۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خانم دالیا گریباوسکایته، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: الگیرداس بوتکویچوس، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۱۲): لیتوانیایی ۸۳/۷٪، لهستانی ۶/۶٪، روس ۵/۳٪، بقیه ۴/۴٪
دین (۲۰۰۷): کاتولیک ۸۰/۲٪، ارتدکس ۴/۹٪، بقیه ۱۴/۹٪
زبان: لیتوانیایی (زبان رسمی)، لهستانی، روسی
واحد پول: لیتاس = ۱۰۰ سنتاس؛ یک لیتاس = ۹،۱۲۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): کاوناس (۳۱۱،۱۴۸)، کلایپدا (۱۶۰،۳۶۱)، شاولیای (۱۰۷،۸۷۵)، پانه وژیس (۹۸،۶۱۲ نفر)

لیختن اشتاین — LIECHTENSTEIN (.li)

نام رسمی: شاهزاده‌نشین لیختن اشتاین
پایتخت: فادوتس (۵،۲۰۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱۶۰ کیلومترمربع (صد و نود و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۳۶،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: شاهزاده هانس آدام دوم، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت: نخست وزیر: آدریان هاسلر، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۱۰): لیختن‌اشتاینی ۶۶/۸٪، سوئیسی ۹/۹٪، اتریشی ۵/۷٪، آلمانی ۳/۶٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۱۰): مسیحی ۸۳/۹٪، مسلمان ۴/۱٪، بدون دین و بقیه ۱۲٪
زبان: آلمانی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سوئیس = ۱۰۰ راپن؛ یک فرانک سوئیس = ۲۶،۳۱۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): شان (۵،۷۹۱)، تریزن (۴،۸۰۷)، بالتسرس (۴،۵۱۷)، اشن (۴،۱۹۶ نفر)

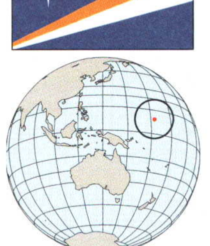
ماداگاسکار — MADAGASCAR (.mg)

نام رسمی: جمهوری ماداگاسکار
پایتخت: آنتاناناریوو (۲،۱۲۸،۹۰۹ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۶/۲۶، از فرانسه
مساحت: ۵۸۷،۰۴۱ کیلومترمربع (چهل و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۱،۹۲۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاه و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: حکومت موقت با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهورموقت منصوب کودتا: آندری نیرینا راژولینا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: اومر بریزیکی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): مالاگاسی ۹۵/۹٪، فرانسوی ۰/۶٪، بقیه ۳/۵٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۲٪، مسیحی ۴۷٪، مسلمان سنی ۲٪، بقیه ۹٪
زبان: مالاگاسی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
واحد پول: آریاری = ۵ ایرایمبیلانجا؛ ۱۰۰ آریاری = ۱،۱۱۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): تواماسینا (۲۶۰،۲۵۵)، آنتسیرابه (۲۲۵،۹۶۵)، ماهاجانگا (۲۰۹،۰۵۲)، فیانارانتسوا (۱۸۰،۳۳۲ نفر)

مارشال، جزایر — MARSHALL ISLANDS (.mh)

نام رسمی: جمهوری جزایر مارشال
پایتخت: ماجورو (دالاپ - اولیگا - داریت) (۲۰،۸۰۰ نفر درسال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۰/۱۲/۲۲، از امریکا
مساحت: ۱۸۱ کیلومترمربع (صد و نود و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۵،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: کریستوفر لوئک، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: رئیس جمهور: کریستوفر لوئک، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۶): بومی جزایر مارشال ۹۲/۱٪، بقیه ۷/۹٪
دین (۱۹۹۹): پروتستان ۸۵٪، کاتولیک ۸/۴٪، مورمون ۲/۱٪، بقیه ۴/۵٪
زبان: مارشالی (کاجین-ماجول)، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۱۹۹۹): ابیه (۹،۳۰۰)، لورا (۲،۳۰۰)، آجلتاکه (۱،۲۰۰)، انه‌وتاک (۸۲۰ نفر)

مالاوی — MALAWI (.mw)

نام رسمی: جمهوری مالاوی
پایتخت: لیلونگوه (۶۶۹،۰۲۱ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۴/۷/۶، از انگلستان
مساحت: ۱۱۸،۴۸۴ کیلومترمربع (صدمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۵،۸۸۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خانم جویس باندا، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: رئیس جمهور: خانم جویس باندا، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۸): چوا ۳۲/۶٪، لوموه ۱۷/۶٪، یائو ۱۳/۵٪، نگونی ۱۱/۵٪، بقیه ۲۴/۸٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۷۵٪، مسلمان ۲۰٪، عقاید سنتی ۳٪، بقیه ۲٪
زبان: انگلیسی، چیچوا (زبانهای رسمی)
واحد پول: کواچا = ۱۰۰ تامبالا؛ یک کواچا = ۸۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): بلانتایر (۶۶۱،۴۴۴)، مزوزو (۱۲۸،۴۳۲)، زومبا (۸۷،۳۶۶)، کاسونگو (۴۲،۳۵۱ نفر)

ت — MALTA (.mt)

رسمی: جمهوری مالت
خت: والتا (۷۹،۲۰۳ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
خ استقلال: ۱۹۶۴/۹/۲۱، از انگلستان
حت: ۳۱۶ کیلومترمربع (صد و هشتاد و هشتمین کشور جهان)
یت: ۴۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و نهمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور: گورگ آبلا، از سال ۲۰۰۹
دولت: نخست وزیر: ژوزف موسکات، از سال ۲۰۱۳
(۲۰۱۱): مالتی ۹۵/۲٪، بقیه ۴/۸٪
(۲۰۰۴): کاتولیک ۹۵٪ (دین رسمی)، مسلمان ۰/۷٪، بدون دین ۲٪، بقیه ۲/۳٪
: مالتی، انگلیسی (زبانهای رسمی)
د پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
های مهم (۲۰۱۱): بیرکیرکارا (۲۱،۵۳۳)، موستا (۱۹،۶۵۰)، کورمی (۱۶،۳۱۲)، زابار (۱۴،۸۲۳ نفر)

دیو — MALDIVES (.mv)

رسمی: جمهوری مالدیو
خت: ماله (۱۰۳،۶۹۳ نفر در سال ۲۰۰۶)
خ استقلال: ۱۹۶۵/۷/۲۶، از انگلستان
حت: ۲۹۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و نهمین کشور جهان)
یت: ۳۳۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و سومین کشور جهان)
حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور: محمد وحید حسن، از سال ۲۰۱۲
دولت: رئیس جمهور: محمد وحید حسن، از سال ۲۰۱۲
(۲۰۰۰): مالدیوی ۹۸/۵٪، سینهالی ۰/۷٪، بقیه ۰/۸٪
: اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۱۰۰٪
: دیوهی (از گروه زبان‌های سینهالی، زبان رسمی)
د پول: روفیا = ۱۰۰ لاری؛ یک روفیا = ۱،۶۲۴ ریال
های مهم (۲۰۰۶): جزیره‌های مهم: هیتهادهو (۹،۴۶۵)، فووامولاه (۷،۶۳۶)، کولهورهوفوشی (۶،۹۹۸)، تینادهو (۴،۴۴۲ نفر)

لزیا — MALAYSIA (.my)

رسمی: مالزیا
خت: کوآلا لومپور (۱،۴۹۳،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۵۷/۸/۳۱، از انگلستان
حت: ۳۲۹،۷۵۸ کیلومترمربع (شصت و ششمین کشور جهان)
یت: ۲۹،۷۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهلمین کشور جهان)
حکومت: مشروطهٔ سلطنتی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
حکومت: شاه شاهان: توانکو الحاج عبدالحلیم معظم شاه، از سال ۲۰۱۱
دولت: نخست وزیر: داتوک سری نجیب تون رزاق، از سال ۲۰۰۹
(۲۰۰۹): مالایی ۵۰/۹٪، چینی ۲۲/۷٪، هندی ۶/۹٪، بقیه ۱۹/۵٪
(۲۰۰۰): اسلام(دین‌رسمی)، مسلمان ۶۰/۴٪، بودایی ۱۹/۲٪، مسیحی ۹/۱٪، بقیه ۱۱/۳٪
: مالایی (زبان رسمی)، چینی، هندی، انگلیسی
د پول: رینگیت = ۱۰۰ سنت؛ یک رینگیت = ۸،۰۱۳ ریال
های مهم (۲۰۰۹): کلانگ (۱،۰۷۱،۰۰۰)، جوهورباهارو (۹۵۸،۰۰۰)، سوبانگ جایا (۹۵۴،۳۰۰)، ایپوه (۶۹۲،۲۰۰)، پوتراجایا (۵۵،۰۰۰ نفر)

الی — MALI (.ml)

رسمی: جمهوری مالی
خت: باماکو (۱،۸۰۹،۱۰۶ نفر در سال ۲۰۰۹)
خ استقلال: ۱۹۶۰/۹/۲۲، از فرانسه
حت: ۱،۲۴۰،۱۹۲ کیلومترمربع (بیست و سومین کشور جهان)
عیت: ۱۵،۹۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و پنجمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور موقت: دیونکوندا تراثوره، از سال ۲۰۱۲
دولت: نخست وزیر موقت: جانگو سیسوکو، از سال ۲۰۱۲
(۲۰۰۰): قبایل بامبارا ۳۰/۶٪، سنوفو ۱۰/۵٪، فولاماسینا ۹/۶٪، بقیه ۴۹/۳٪
(۲۰۰۵): مسلمان ۹۰٪، مسیحی ۵٪، عقاید سنتی و بدون دین ۵٪
: فرانسوی (زبان رسمی)
د پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
های مهم (۲۰۰۹): سیکاسو (۲۲۵،۷۵۳)، کالابانکورو (۱۶۶،۷۲۲)، کوتیالا (۱۳۷،۹۱۹)، سگو (۱۳۰،۶۹۰)، کایه (۱۲۷،۳۶۸ نفر)

جارستان — HUNGARY (.hu)

رسمی: جمهوری مجارستان
خت: بوداپست (۱،۷۳۳،۶۸۵ نفر در سال ۲۰۱۱)
خ استقلال: دارای قدمت تاریخی
حت: ۹۳،۰۳۰ کیلومترمربع (صد و نهمین کشور جهان)
عیت: ۹،۹۶۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و سومین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
حکومت: رئیس جمهور: یانوش آدر، از سال ۲۰۱۲
دولت: نخست وزیر: ویکتور اوربان، از سال ۲۰۱۰
(۲۰۰۰): مجار ۸۴/۴٪، کولی (روم) ۵/۳٪، آلمانی ۲/۴٪، بقیه ۷/۹٪
(۲۰۰۱): مسیحی ۷۳/۴٪ (کاتولیک‌رومی ۵۱/۹٪)، بدون دین ۱۴/۵٪، بقیه ۱۲/۱٪
: مجاری (زبان رسمی)
د پول: فورینت = ۱۰۰ فیلر؛ یک فورینت = ۱۱۱ ریال
های مهم (۲۰۱۱): دبرتسن (۲۰۸،۰۱۶)، سگد (۱۷۰،۲۸۵)، میشکولتس (۱۶۸،۰۷۵)، پچ (۱۵۷،۷۲۱ نفر)

صر — EGYPT (.eg)

رسمی: جمهوری عربی مصر
تخت: قاهره (۱۱،۸۹۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
یخ استقلال: ۱۹۲۲/۲/۲۸، از انگلستان
احت: ۹۹۷،۷۳۹ کیلومترمربع (بیست و نهمین کشور جهان)
معیت: ۸۳،۹۵۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پانزدهمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور موقت: عدلی محمود منصور، از سال ۲۰۱۳
یس دولت: نخست وزیر موقت: حازم عبدالعزیز البیلاوی، از سال ۲۰۱۳
اد (۲۰۰۰): عرب مصری ۸۴/۱٪، عرب سودانی ۵/۵٪، بربرهای عرب ۲٪، بقیه ۸/۴٪
ین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۸۴/۴٪، مسیحی ۱۵/۱٪، بقیه ۰/۵٪
بان: عربی (زبان رسمی)
احد پول: لیره مصر = ۱۰۰ پیاستر؛ یک لیره مصر = ۴،۰۹۸ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۶): اسکندریه (۴،۰۸۵،۰۰۰)، جیزه (۲،۸۹۱،۰۰۰)، شبرا الخیمه (۱،۰۲۶،۰۰۰)، پرت‌سعید (۵۷۱،۰۰۰)، سوئز (۵۱۲،۰۰۰ نفر)

مغرب (مراکش) — MOROCCO (.ma)

نام رسمی: پادشاهی مغرب (مراکش)
پایتخت: رباط (۱،۷۷۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۶/۳/۲، از فرانسه و اسپانیا
مساحت: ۴۵۸،۷۳۰ کیلومترمربع (پنجاه و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۲،۳۰۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (سی و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: ملک محمد ششم، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست وزیر: عبدالاله بنکیران، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): بربر ۴۵٪، عرب ۴۴٪، مور ۱۰٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۴): اسلام (دین رسمی)، مسلمان (عمدتاً سنی) ۹۹٪، بقیه ۱٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فرانسوی، بربر
واحد پول: درهم مغرب = ۱۰۰ سانتیم؛ یک درهم = ۲،۸۴۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): دارالبیضا (کازابلانکا ۳،۲۴۵،۰۰۰)، فاس (۱،۰۴۴،۰۰۰)، مراکش (۹۰۹،۰۰۰)، طنجه (۷۶۸،۰۰۰ نفر)

مغولستان — MONGOLIA (.mn)

نام رسمی: مغولستان
پایتخت: اولان باتور (۱،۱۶۱،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۲۱/۷/۱۱، از چین
مساحت: ۱،۵۶۶،۵۰۰ کیلومترمربع (هجدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۶۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: تساخیاگین البگدورج، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: نورووین آلتانخویاگ، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): مغول خلخی ۸۱/۵٪، قزاق ۴/۳٪، مغول دوربد ۲/۸٪، بقیه ۱۱/۴٪
دین (۲۰۰۵): عقایدسنتی ۳۲٪، بودایی ۲۳٪، مسلمان ۵٪، بدون دین ۳۰٪، بقیه ۱۰٪
زبان: مغولی خلخی (زبان رسمی)
واحد پول: توگریک (طغرق) = ۱۰۰ مونگو؛ صد توگریک = ۱،۸۰۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): اردنت (۸۳،۳۷۹)، دارخان (۷۴،۷۳۸)، چویبالسان (۳۸،۵۳۷)، مورون (۳۵،۷۸۹ نفر)

مقدونیه — MACEDONIA (.mk)

نام رسمی: جمهوری مقدونیه
پایتخت: اسکوپیه (۴۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۱/۲۵، از یوگسلاوی
مساحت: ۲۵،۷۱۳ کیلومترمربع (صد و چهل و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و چهلمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: گیورگه ایوانوف، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: نیکولا گروئفسکی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۲): مقدونی ۶۴/۲٪، آلبانیایی ۲۵/۲٪، ترک ۳/۹٪، کولی ۲/۷٪، بقیه ۴/۱٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس ۶۵٪، مسلمان سنی ۳۲٪، کاتولیک ۱٪، بقیه ۲٪
زبان: مقدونی (زبان رسمی)، آلبانیایی، ترکی، صربی
واحد پول: دنار = ۱۰۰ دنی؛ یک دنار = ۵۱۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): بیتولا (۷۳،۱۰۰)، کومانُوو (۷۲،۲۰۰)، پریلپ (۶۵،۹۰۰)، تتوو (۵۵،۰۰۰ نفر)

مکزیک — MEXICO (.mx)

نام رسمی: ایالات متحده مکزیک
پایتخت: مکزیکوسیتی (۲۰،۱۱۶،۸۴۲ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۸۱۰/۹/۱۶، از اسپانیا
مساحت: ۱،۹۵۸،۲۰۱ کیلومترمربع (سیزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۱۶،۵۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (یازدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: انریکه پینا نییتو، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: رئیس جمهور: انریکه پینا نییتو، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۶۴/۳٪، سرخپوست ۱۸٪، سفید مکزیکی ۱۵٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۷٪، پروتستان ۳/۲٪، بدون دین ۳/۱٪، بقیه ۶/۷٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، زبان‌های رایج میان سرخپوستان
واحد پول: پزو مکزیک = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو مکزیک = ۱،۸۸۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): گوادالاخارا (۴،۴۳۴،۸۷۸)، پوئبلا (۲،۶۶۸،۴۳۷)، تیخوآنا (۱،۷۵۱،۴۳۰)، سیوداد خوآرز (۱،۳۳۲،۱۳۱ نفر با حومه)

موریتانی — MAURITANIA (.mr)

نام رسمی: جمهوری اسلامی موریتانی
پایتخت: نواکشوت (۷۰۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۱۱/۲۸، از فرانسه
مساحت: ۱،۰۳۰،۷۰۰ کیلومترمربع (بیست و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۳۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: محمد ولد عبدالعزیز، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر: مولای ولد محمد لغظف، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۳): قبایل مور ۷۰٪، سیاهپوست افریقایی ۳۰٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۹/۱٪، بقیه ۰/۹٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فولانی، سونینکه، ولوف (زبان‌های ملی)، فرانسه
واحد پول: وگیه = ۵ خمس؛ یک وگیه = ۸۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): نواذیبو (۹۴،۷۰۰)، (۲۰۰۰): روسو (۴۸،۹۲۲)، بوغه (۳۷،۵۳۱)، عادل بغرو (۳۶،۰۰۷ نفر)

موریس — MAURITIUS (.mu)

نام رسمی: جمهوری موریس
پایتخت: پورت‌لوئی (۱۳۷،۶۰۸ نفر با حومه در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۳/۱۲، از انگلستان
مساحت: ۲،۰۴۰ کیلومترمربع (صد و هفتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۲۴۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و پنجاه و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: کایلاش پوریاگ، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر: ناوینچاندرا رامگولام، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰): هند و پاکستانی ۶۷٪، کریول ۲۷/۴٪، چینی ۳٪، بقیه ۲/۶٪
دین (۲۰۰۰): هندو ۴۹/۶٪، مسیحی ۳۲/۲٪، مسلمان ۱۶/۶٪، بقیه ۱/۶٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، موریسی
واحد پول: روپیه موریس = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه = ۸۱۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): واکوا - فونی (۱۰۵،۵۵۹)، بوباسن - رزهیل (۱۰۳،۰۹۸)، کوئرپیپ (۷۷،۴۷۱)، کواتربورن (۷۵،۶۱۳ نفر با حومه)

موزامبیک MOZAMBIQUE (.mz)

نام رسمی: جمهوری موزامبیک
پایتخت: ماپوتو (۱،۱۲۰،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۶/۲۵، از پرتغال
مساحت: ۷۹۹،۳۸۰ کیلومترمربع (سی و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۳،۵۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (پنجاهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آرماندو گبوزا، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر: آلبرتو واکینا، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): ماکوانا ۱۵/۳٪، ماکوا ۱۴/۵٪، تسونگا ۸/۶٪، شونا ۸٪، بقیه ۵۳/۶٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۶٪، مسیحی ۳۷٪، مسلمان ۹٪، بقیه ۸٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)، بانتو، سواحلی
واحد پول: متیکال جدید = ۱۰۰ سنتاوو، یک متیکال جدید = ۸۶۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): ماتولا (۷۲۹،۵۰۰)، نامپولا (۵۱۵،۳۰۰)، بیرا (۴۴۲،۰۰۰)، چیمویو (۲۵۳،۳۰۰ نفر)

مولداوی MOLDOVA (.md)

نام رسمی: جمهوری مولداوی
پایتخت: کیشی‌نف (۶۶۷،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۷، از شوروی
مساحت: ۳۳،۷۰۰ کیلومترمربع (صد و سی و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۹۱۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و بیست و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: نیکولا تیموفتی، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر: یوری لئانکه، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۴): مولداویایی ۷۵/۸٪، اوکراینی ۸/۴٪، روس ۵/۹٪، بقیه ۹/۹٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس ۶۳/۳٪، بدون دین ۱۹/۹٪، مسلمان ۵/۵٪، بقیه ۱۱/۳٪
زبان: رومانیایی (زبان رسمی)، روسی، اوکراینی
واحد پول: لئوی مولداوی = ۱۰۰ بانی؛ یک لئو = ۲،۰۰۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): تیراسپول (۱۴۷،۸۱۲)، بلتسی (۱۴۴،۳۰۰)، تیگینا (۹۳،۳۲۷)، ریبنیتسا (۴۹،۳۸۸ نفر)

موناکو MONACO (.mc)

نام رسمی: شاهزاده نشین موناکو
پایتخت: موناکو (۱،۰۳۴ نفر در سال ۲۰۰۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱/۹۵ کیلومترمربع (صد و نود و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۶،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: شاهزاده آلبرت دوم، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر: میشل روژه، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۸): فرانسوی ۲۸/۴٪، مونه گواسک ۲۱/۶٪، ایتالیایی ۱۸/۷٪، بقیه ۳۱/۳٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۹۳/۲٪، یهودی ۱/۷٪، بقیه ۵/۱٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی) انگلیسی، ایتالیایی
واحد پول: یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۰): مونت کارلو (۱۵،۵۰۷)، لاکوندامین (۱۲،۱۸۷ نفر)

مونته نگرو MONTENEGRO (.me)

نام رسمی: جمهوری‌مونته نگرو
پایتخت: پودگوریتسا (۱۵۱،۳۱۲ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۲۰۰۶/۶/۳، از صربستان و مونته نگرو
مساحت: ۱۳،۸۱۲ کیلومتر مربع (صد و پنجاه و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۶۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و شصت و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: فیلیپ وویانوویچ، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت: نخست وزیر: میلو جوکانوویچ، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۱۱): مونته نگرویی ۴۵٪، صربی ۲۸/۷٪، بوسنیایی ۱۲٪، آلبانیایی ۴/۹٪، بقیه ۹/۴٪
دین (۲۰۱۱): ارتدوکس ۷۲/۱٪، مسلمان ۱۹/۱٪، کاتولیک ۳/۴٪، بقیه ۵/۴٪
زبان: صربی لیکاوایی
واحد پول: یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۳۲،۵۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): نیکشیچ (۵۷،۲۷۸)، پلیولیا (۱۹،۳۲۷)، (۲۰۰۳): بیلو پولیه (۱۵،۸۸۳)، تستینیه (۱۳،۹۹۱)، بار (۱۳،۵۸۶ نفر)

میانمار (برمه) MYANMAR \ BURMA (.mm)

نام رسمی: اتحادیه میانمار (برمه)
پایتخت: نای‌پی‌تاو (۹۳۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۸/۱/۴، از انگلستان
مساحت: ۶۷۶،۵۷۷ کیلومترمربع (سی و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۴،۵۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (بیست و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری سوسیالیستی، تحت حاکمیت نظامیان، از سال ۱۹۷۴
رئیس حکومت: رئیس جمهور: ژنرال تئین سئین، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: رئیس جمهور: ژنرال تئین سئین، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): برمه‌ای ۵۵/۹٪، کارن ۹/۵٪، شان ۶/۵٪، چینی ۲/۵٪، بقیه ۲۵/۶٪
دین (۲۰۰۵): بودایی ۷۴٪، پروتستان ۶٪، مسلمان ۳٪، هندو ۲٪، بقیه ۱۵٪
زبان: برمه‌ای (زبان رسمی)، شان، کارن، کاچین، هندی، چینی، تامیلی
واحد پول: کیات = ۱۰۰ پیا؛ یک کیات = ۲۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): رانگون (یانگون/ ۴،۰۸۸،۰۰۰)، ماندالای (۹۶۱،۰۰۰)، مولمین (۴۰۵،۸۰۰)، باسین (۲۱۵،۶۰۰)، پگو (۲۰۰،۹۰۰ نفر)

میکرونزی MICRONESIA (.fm)

نام رسمی: ایالات فدرال میکرونزی
پایتخت: پالیکیر (۶،۶۴۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۰/۱۲/۲۲، از امریکا
مساحت: ۷۰۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با همکاری آزاد با امریکا، با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: مانی موری، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: رئیس جمهور: مانی موری، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): ساکنین جزایر چوک ۳۳/۶٪، پونپئی ۲۴/۹٪، یاپ ۱۰/۶٪، بقیه ۳۰/۹٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۰٪، پروتستان ۴۷٪، بقیه ۳٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبانهای میکرونزیایی
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۲۵،۰۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): ونو (۱۳،۷۰۰)، کولونیا در جزیره پونپئی (۶،۰۶۸)، کولونیا در جزیره یاپ (۳،۱۳۰ نفر)

نائورو NAURU (.nr)

نام رسمی: جمهوری نائورو
پایتخت: یارن (۴،۶۱۶ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۱/۳۱، از انگلستان
مساحت: ۲۱/۳ کیلومترمربع (صد و نود و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۹۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: بارون واکا، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: رئیس جمهور: بارون واکا، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۶): نائورویی ۹۵/۸٪، کیریباتی ۱/۵٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۵): پروتستان ۴۹٪، کاتولیک ۲۴٪، بقیه ۲۷٪
زبان: انگلیسی، نائورویی
واحد پول: دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۲۵،۷۷۳ ریال
شهرهای مهم: ندارد

نامیبیا NAMIBIA (.na)

نام رسمی: جمهوری نامیبیا
پایتخت: ویندهوک (۳۲۲،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۰/۳/۲۱، از افریقای جنوبی
مساحت: ۸۲۴،۲۶۸ کیلومترمربع (سی و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۱۳۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و سی و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: هیفکیه‌پونیه پوهامبا، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر: هاگه گاینگوب، از سال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): اووامبو ۳۴/۴٪، دورگه ۱۴/۵٪، کاوانگو ۹/۱٪، بقیه ۴۲٪
دین (۲۰۰۰): پروتستان ۴۷/۵٪، کاتولیک ۱۷/۷٪، مسیحی افریقایی ۱۰/۸٪ بقیه ۲۴٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، آفریکانس، آلمانی، بانتو
واحد پول: دلار نامیبیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار نامیبیا = ۲،۹۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): روندو (۶۱،۹۰۰)، والویس‌بی (۶۱،۳۰۰)، سواکوپموند (۴۴،۷۰۰)، اوشاکاتی (۳۵،۶۰۰ نفر)

نپال NEPAL (.np)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک فدرال نپال
پایتخت: کاتماندو (۱،۰۰۶،۶۵۶ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱۴۷،۱۸۱ کیلومترمربع (نود و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۷،۰۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با مجلس مؤسسان
رئیس حکومت: رئیس جمهور: رام باران یاداو، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر: خیل راج رگمی، از سال ۲۰۱۳
نژاد (۲۰۰۰): نپالی ۵۶٪، بیهاری ۱۹٪، تارو ۴/۴٪، تامانگ ۳/۶٪، نیوار ۳٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۱): هندو ۸۰/۶٪، بودایی ۱۰/۷٪، مسلمان ۴/۲٪، بقیه ۴/۵٪
زبان: نپالی (زبان رسمی)، بیهاری، گورخائی
واحد پول: روپیه نپال = ۱۰۰ پایسا؛ یک روپیه = ۲۸۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): بیرات‌نگر (۱۶۶،۶۷۴)، لالیت پور (۱۶۲،۹۹۱)، پوخارا (۱۵۶،۳۱۲)، بیرگنج (۱۱۲،۴۸۴ نفر)

نروژ NORWAY (.no)

نام رسمی: پادشاهی نروژ
پایتخت: اسلو (۵۹۹،۲۳۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: با قدمت تاریخی، ۱۹۰۵/۱۰/۲۷ (پایان اتحاد با سوئد)
مساحت: ۳۲۳،۷۵۸ کیلومترمربع (شصت و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۰۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: هارالد پنجم، از سال ۱۹۹۱
رئیس دولت: نخست وزیر: ینس استولنبرگ، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۱۰): نروژی ۸۳٪، بقیه ۱۷٪
دین(۲۰۰۴): پروتستان لوتری (دین رسمی) ۸۵/۷٪، مسلمان ۱/۸٪، بقیه ۱۲/۵٪
زبان: نروژی (زبان رسمی)
واحد پول: کرون نروژ = ۱۰۰ اوره، یک کرون = ۴،۳۱۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): برگن (۲۶۰،۳۹۲)، تروندهیم (۱۷۳،۴۸۶)، استاوانگر (۱۲۶،۰۲۱)، باروم (۱۱۲،۷۸۹ نفر)

نیجر NIGER (.ne)

نام رسمی: جمهوری نیجر
پایتخت: نیامی (۱،۳۰۲،۹۱۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۳، از فرانسه
مساحت: ۱،۲۶۷،۰۰۰ کیلومترمربع (بیست و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶،۶۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: محمدو ایسوفو، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر: بریگی رافینی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۱): هوسا ۵۵/۴٪، قبایل جرما-سونغایی-دندی ۲۱٪، فولانی ۸/۵٪، بقیه ۱۵/۱٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان سنی ۸۵٪، شیعه ۵٪، عقاید سنتی ۹٪، بقیه ۱٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، هوسا، فولانی، عربی
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۴۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): زیندر (۲۷۴،۵۳۰)، مرادی (۲۰۶،۴۱۴)، آگادس (۱۲۴،۳۲۴)، تاهوا (۱۲۳،۳۷۳ نفر)

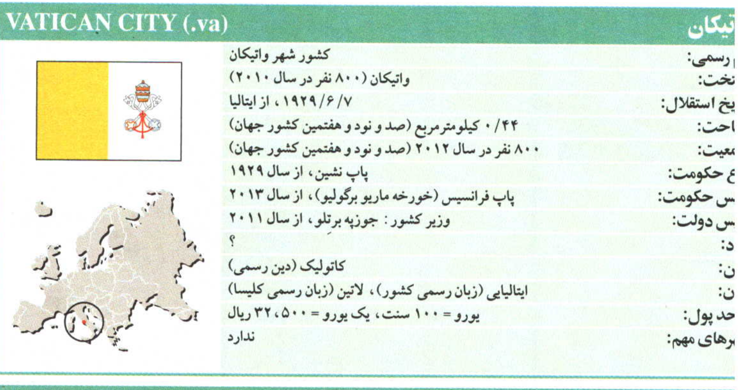
نیجریه NIGERIA (.ng)

نام رسمی: جمهوری فدرال نیجریه
پایتخت: آبوجا (۱،۵۷۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۱۰/۱، از انگلستان
مساحت: ۹۲۳،۷۶۸ کیلومترمربع (سی و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶۶،۶۲۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: گودلاک جاناتان، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: رئیس جمهور: گودلاک جاناتان، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): یوروبا ۱۷/۵٪، هوسا ۱۷/۲٪، ایبو ۱۳/۳٪، فولانی ۱۰/۷٪، بقیه ۴۱/۳٪
دین (۲۰۰۳): مسیحی ۴۸/۲٪، مسلمان ۵۰/۵٪، بقیه ۱/۳٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، هوسا، ایبو، یوروبا
واحد پول: نایرا = ۱۰۰ کوبو، یک نایرا = ۱۵۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): لاگوس (۹،۴۶۶،۰۰۰)، کانو (۳،۱۴۰،۰۰۰)، ایبادان (۲،۶۲۸،۰۰۰)، کادونا (۱،۴۴۲،۰۰۰)، بنین سیتی (۱،۱۹۰،۰۰۰ نفر با حومه)

NICARAGUA (.ni) کاراگوآ

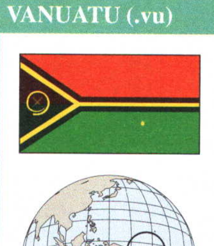
رسمی: جمهوری نیکاراگوآ
خت: ماناگوآ (۸۹۲، ۹۰۸ نفر در سال ۲۰۰۵)
خ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵ ، از اسپانیا
حت: ۷۰۰، ۱۳۰ کیلومترمربع (نود و هفتمین کشور جهان)
عیت: ۰۰۰، ۹۵۵، ۵ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هشتمین کشور جهان)
حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور : دانیل اورتگا، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
س دولت: رئیس جمهور : دانیل اورتگا، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
د (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۶۳/۱٪، سفیدپوست ۱۴٪، سیاهپوست ۸٪، بقیه ۱۴/۹٪
ن (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۸/۵٪، پروتستان ۲۳/۲٪، بدون دین ۱۵/۷٪، بقیه ۲/۶٪
ن: اسپانیایی (زبان رسمی)، زبان سرخپوستان چیبچا
حد پول: کوردوبا اورو = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک کوردوبا= ۱،۰۵۳ ریال
رهای مهم (۲۰۰۵): لئون (۴۳۳، ۱۳۹)، چیناندگا (۶۱۴، ۹۵)، ماسایا (۵۹۸، ۹۲)، استلی (۲۹۴، ۹۰ نفر)

VATICAN CITY (.va) تیکان

رسمی: کشور شهر واتیکان
خت: واتیکان (۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
یخ استقلال: ۱۹۲۹/۶/۷ ، از ایتالیا
احت: ۰/۴۴ کیلومترمربع (صد و نود و هفتمین کشور جهان)
معیت: ۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و نود و هفتمین کشور جهان)
ع حکومت: پاپ نشین، از سال ۱۹۲۹
س حکومت: پاپ فرانسیس (خورخه ماریو برگولیو)، از سال ۲۰۱۳
س دولت: وزیر کشور : جوزپه برتلو، از سال ۲۰۱۱
د: ؟
ن: کاتولیک (دین رسمی)
ن: ایتالیایی (زبان رسمی کشور)، لاتین (زبان رسمی کلیسا)
حد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰، ۳۲ ریال
رهای مهم: ندارد

VANUATU (.vu) انوآتو

م رسمی: جمهوری وانوآتو
تخت: بندر ویلا (۶۹۴، ۴۵ نفر در سال ۲۰۰۹)
یخ استقلال: ۱۹۸۰/۷/۳۰ ، از انگلستان و فرانسه
احت: ۱۹۰، ۱۲ کیلومترمربع (صد و پنجاه و هشتمین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰، ۲۵۸ نفر در سال ۲۰۱۲ (صد و هفتاد و ششمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
س حکومت: رئیس جمهور : لولو آبیل، از سال ۲۰۰۹ به مدت ۵ سال
س دولت: نخست وزیر : موآنا کارکاسس کالوسیل، از سال ۲۰۱۳
د (۱۹۹۹): وانوآتویی ۹۸/۷٪، بقیه ۱/۳٪
ن (۲۰۰۹): پروتستان ۷۰٪، کاتولیک ۱۲٪، عقاید سنتی ۴٪، بقیه ۱۴٪
ان: بیسلاما، انگلیسی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
حد پول: واتو، یک واتو = ۲۶۲ ریال
رهای مهم (۲۰۰۹): لوگان‌ویل (۴۸۴، ۱۳)، (۲۰۰۶): نورسوپ (۰۰۰، ۳)، ایسانگل (۵۰۰، ۱ نفر)

VENEZUELA (.ve) نزوئلا

م رسمی: جمهوری بولیواری ونزوئلا
یتخت: کاراکاس (۰۰۰، ۰۹۷، ۲ نفر ۲۰۰۹)
ریخ استقلال: ۱۸۱۱/۷/۵ ، از اسپانیا
ساحت: ۰۵۰، ۹۱۲ کیلومترمربع (سی و دومین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰، ۲۳۸، ۲۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و دومین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور : نیکولاس مادورو، از سال ۲۰۱۳
یس دولت: رئیس جمهور : نیکولاس مادورو، از سال ۲۰۱۳
اد (۲۰۰۰): دورگه‌سرخ‌وسفید ۶۳/۷٪، سفید ۲۰٪، سیاه ۱۰٪، سرخپوست ۱/۳٪، بقیه ۵٪
ین (۲۰۰۵): کاتولیک ۸۴/۵٪، پروتستان ۴٪، بدون دین و بقیه ۱۱/۵٪
ان: اسپانیایی (زبان رسمی)
حد پول: بولیوار = ۱۰۰ سنتیمو؛ یک بولیوار = ۵،۸۲۷/۵ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۹): ماراکایبو (۸۰۰، ۸۹۱، ۱)، والنسیا (۴۰۰، ۴۰۸، ۱)، بارکیزیمتو (۹۰۰، ۰۱۸، ۱)، سیوداد گوایانا (۵۰۰، ۷۸۹ نفر)

VIETNAM (.vn) یتنام

م رسمی: جمهوری سوسیالیستی ویتنام
یتخت: هانوی (۵۳۶، ۶۴۴، ۲ نفر ۲۰۰۹)
ریخ استقلال: ۱۹۴۵/۹/۲ ، از فرانسه، اتحاد ویتنام شمالی و جنوبی : ۱۹۷۶
ساحت: ۰۴۱، ۳۳۱ کیلومترمربع (شصت و پنجمین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰، ۰۷۶، ۸۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (سیزدهمین کشور جهان)
ع حکومت: جمهوری سوسیالیستی با یک مجلس قانونگذاری
یس حکومت: رئیس جمهور : تروئونگ تان سانگ، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۵ سال
یس دولت: نخست وزیر : نگوین تان دونگ، از سال ۲۰۰۶
اد (۲۰۰۳): ویتنامی ۸۵/۷٪، تهو ۲٪، تای ۱/۸٪، موئونگ ۱/۵٪، بقیه ۹٪
ین (۲۰۰۵): بودایی ۴۸٪، عقاید جدید ۱۱٪، عقاید سنتی ۱۰٪، مسیحی ۸٪، بقیه ۲۳٪
بان: ویتنامی (زبان رسمی)، چینی، فرانسوی، انگلیسی
احد پول: دونگ = ۱۰ هائو، صد دونگ = ۱۲۰ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۹): هوشی مینه سیتی (۳۸۴، ۹۶۸، ۵)، هایفونگ (۱۹۱، ۸۴۶)، دانانگ (۹۱۱، ۷۷۰ نفر)

HAITI (.ht) ائی تی

ام رسمی: جمهوری هائی‌تی
ایتخت: پورتو پرنس (۹۷۸، ۸۷۵ نفر در سال ۲۰۰۹)
اریخ استقلال: ۱۸۰۴/۱/۱ ، از فرانسه
ساحت: ۷۵۰، ۲۷ کیلومترمربع (صد و چهل و پنجمین کشور جهان)
معیت: ۰۰۰، ۸۰۲، ۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و چهارمین کشور جهان)
وع حکومت: جمهوری، با دو مجلس قانونگذاری
ئیس حکومت: رئیس جمهور : میشل مارتلی، از سال ۲۰۱۱
ئیس دولت: نخست وزیر : لوران سالوادور لاموت، از سال ۲۰۱۲
ژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۹۴/۲٪، دورگه سرخ و سفید ۵/۴٪، بقیه ۰/۴٪
ین (۲۰۰۳): کاتولیک ۵۴/۷٪، پروتستان ۲۸/۵٪، بدون دین ۱۰/۲٪، بقیه ۶/۶٪
بان: فرانسوی (زبان رسمی)
احد پول: گورد = ۱۰۰ سانتیم؛ یک گورد = ۵۹۴/۵ ریال
هرهای مهم (۲۰۰۹): کاررفور (۲۵۰، ۴۳۰)، دلماس (۴۵۱، ۳۵۹)، پتیون‌ویل (۱۷۵، ۲۷۱)، سیته‌سولی (۰۵۵، ۲۴۱ نفر)

NETHERLANDS (.nl) هلند

نام رسمی: پادشاهی هلند
پایتخت: آمستردام (۳۲۵، ۵۴۱، ۱ نفر با حومه در سال ۲۰۱۲)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۵۲۶، ۴۱ کیلومترمربع (صد و سی و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰، ۷۶۷، ۱۶ نفر در سال ۲۰۱۲ (شصت و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : ویلم الکساندر، از سال ۲۰۱۳
رئیس دولت: نخست وزیر : مارک روته، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۱۱): هلندی ۷۹/۸٪، اندونزیایی ۲/۳٪، ترک ۲/۳٪، آلمانی ۲/۳٪، بقیه ۱۳/۳٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۳۰٪، کلیسای اصلاح شده ۲۰٪، مسلمان ۶٪، بدون دین ۴۰٪، بقیه ۴٪
زبان: هلندی (زبان رسمی)، فریزی (در ایالت فریسلاند)
واحد پول: یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰، ۳۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۲): روتردام (۴۷۷، ۱۷۵، ۱)، لاهه (۵۲۶، ۰۳۸، ۱)، اوترشت (۶۵۳، ۶۴۰)، هارلم (۰۱۰، ۴۱۶ نفر با حومه)

INDIA (.in) هند

نام رسمی: جمهوری هند
پایتخت: دهلی نو (۹۹۸، ۲۴۹ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۷/۸/۱۵ ، از انگلستان
مساحت: ۵۹۶، ۱۶۵، ۳ کیلومترمربع (هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰، ۰۰۴، ۲۳۵، ۱ نفر در سال ۲۰۱۲ (دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : پراناب‌کومار مخرجی، از سال ۲۰۱۲
رئیس دولت: نخست وزیر : مانموهان سینگ، از سال ۲۰۰۴
گروههای زبانی(۲۰۰۱): هندی ۴۱٪، بنگالی ۸/۱۱٪، تلوگو ۷/۱۹٪، ماراتی ۷٪، بقیه ۳۶/۷٪
دین (۲۰۰۵): هندو ۷۲٪، مسلمان ۱۲٪، مسیحی ۷٪، سیخ ۲٪، بقیه ۷٪
زبان: هندی (زبان رسمی)، انگلیسی
واحد پول: روپیه هند = ۱۰۰ پایسه؛ یک روپیه هند = ۴۴۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۱): بمبئی (۴۴۷، ۴۷۸، ۱۲)، دهلی (۸۳۵، ۰۰۷، ۱۱)، بنگلور (۹۷۰، ۴۲۵، ۸)، کلکته (۶۷۹، ۴۸۶، ۴)، چنای (مدرس) (۰۸۷، ۶۸۱، ۴ نفر)

HONDURAS (.hn) هندوراس

نام رسمی: جمهوری هندوراس
پایتخت: تگوسیگالپا (۰۰۰، ۰۸۸، ۱ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵ ، از اسپانیا
مساحت: ۴۹۲، ۱۱۲ کیلومترمربع (صد و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰، ۹۱۲، ۷ نفر در سال ۲۰۱۲ (نود و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : پورفیریو لوبو سوسا، ازسال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور : پورفیریو لوبو سوسا، ازسال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ‌وسفید ۸۶/۶٪، سرخپوست ۵/۵٪، سیاهپوست ۴/۳٪، بقیه ۳/۶٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۶۳٪، پروتستان ۲۳٪، بقیه ۱۴٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، زبانهای بومی سرخپوستان
واحد پول: لمپیرا = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک لمپیرا = ۲۷۷، ۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): سان‌پدرو سولا (۳۰۰، ۶۴۶)، چولوما (۹۰۰، ۲۲۳)، لاسیبا (۹۰۰، ۱۷۲)، ال پروگرسو (۰۰۰، ۱۲۲ نفر)

YEMEN (.ye) یمن

نام رسمی: جمهوری یمن
پایتخت: صنعا (۸۶۷، ۰۲۲، ۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: یمن شمالی ۱۹۱۸ از عثمانی؛ یمن جنوبی ۱۹۶۷ از انگلستان؛ وحدت : ۱۹۹۰
مساحت: ۰۰۰، ۵۵۵ کیلومترمربع (چهل و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰، ۵۶۹، ۲۵ نفر در سال ۲۰۱۲ (چهل و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : عبد ربه منصور هادی، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر : محمد باسندوه، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۹۲/۸٪، سومالی ۳/۷٪، سیاهپوست ۱/۱٪، بقیه ۲/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۱۰۰٪ (سنی ۵۸٪؛ شیعه ۴۲٪)
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: ریال یمن = ۱۰۰ فلس؛ یک ریال یمن = ۱۱۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): عدن (۹۳۸، ۵۸۸)، تعز (۹۶۸، ۴۶۶)، حدیده (۹۹۴، ۴۰۹)، ایب (۹۹۲، ۲۱۲)، مکلا (۴۷۸، ۱۸۲ نفر)

GREECE (.gr) یونان

نام رسمی: جمهوری یونان
پایتخت: آتن (۵۱۴، ۷۴۵ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۳۰/۲/۳ ، از امپراتوری عثمانی
مساحت: ۹۵۷، ۱۳۱ کیلومترمربع (نود و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۰۰۰، ۷۹۳، ۹ نفر در سال ۲۰۱۲ (هشتاد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : کارولوس پاپولیاس، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر : آنتونیس ساماراس، ازسال ۲۰۱۲
نژاد (۲۰۰۰): یونانی ۹۰/۴٪، مقدونی ۱/۸٪، آلبانیایی ۱/۵٪، ترک ۱/۴٪، بقیه ۴/۹٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس ۹۰٪، مسلمان ۵٪، کاتولیک ۲٪، بقیه ۳٪
زبان: یونانی جدید (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۵۰۰، ۳۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): تسالونیکی (۹۸۷، ۳۶۳)، پیرایوس (۶۹۷، ۱۷۵)، پاترای (۴۴۶، ۱۶۳)، پریستریون (۹۱۸ , ۱۳۷)، ایراکلیون (۷۱۱، ۱۳۷ نفر)

THE EUROPEAN UNION (.eu) اتحادیه اروپا

نام رسمی: اتحادیه اروپا
مقر شورای اتحادیه اروپا: بروکسل - بلژیک
مقر پارلمان اروپا: با ۷۸۵ عضو در استراسبورگ - فرانسه
تاریخ تشکیل: ۱۹۹۳
مساحت: ۴,۳۷۸,۹۴۹ کیلومترمربع
جمعیت: ۵۰۳,۰۲۱,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۲
دین : کاتولیک، پروتستان، ارتدوکس، مسلمان، یهودی
زبان‌های رسمی: آلمانی، اسپانیایی، استونیایی، اسلوواکیایی، اسلوونیایی، انگلیسی، ایتالیایی، ایرلندی، بلغاری، پرتغالی، چکی، دانمارکی، رومانیایی، سوئدی، فرانسوی، فنلاندی، کروآتی، لاتویایی، لهستانی، لیتوانیایی، مالتی، مجاری، هلندی، یونانی
تعداد نمایندگان پارلمان اروپا: آلمان(۹۹)، اتریش(۱۸)، اسپانیا(۵۴)، استونی(۶)، اسلوواکی (۱۴)، اسلوونی(۷)، انگلستان(۷۸)، ایتالیا(۷۸)، ایرلند(۱۳)، بلژیک(۲۴)، بلغارستان (۱۸)، پرتغال (۲۴)، چک(۲۴)، دانمارک(۱۴)، رومانی (۳۵)، سوئد(۱۹)، فرانسه(۷۸)، فنلاند(۱۴)، قبرس(۶)، لاتویا (۹)، لوکزامبورگ(۶)، لهستان(۵۴)، لیتوانی(۱۳)، مالت(۵)، مجارستان(۲۴)، هلند(۲۷)، یونان(۲۴)